

The EU Framework Programme
for Research and Innovation

HORIZON 2020

Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi

Wersja 1.0
11 grudnia 2013 r.

Zastrzeżenie prawne

Niniejszy dokument ma na celu wsparcie wnioskodawców ubiegających się o finansowanie w ramach programu „Horyzont 2020”. Zawiera on pełny zakres przepisów, które mogą mieć zastosowanie do tego rodzaju umowy o udzielenie dotacji i pełni funkcję wyłącznie informacyjną. Prawnie wiążącą umową o udzielenie dotacji będzie umowa podpisana przez strony każdego działania.

Research and
Innovation

[KOMISJA EUROPEJSKA/Agencja wykonawcza]

DG

Dyrekcja
Dział

OGÓLNY WZÓR UMOWY O UDZIELENIE DOTACJI WIĘCEJ NIŻ JEDNEMU BENEFICJENTOWI

- Przepisy **zaznaczone na żółto** pojawią się w tekście wygenerowanym przez system informatyczny na potrzeby podpisu (ponieważ zawierają definicje lub odniesienia do aktów prawnych). Inne przepisy zostaną usunięte z tekstu (ponieważ są jedynie wewnętrznymi wytycznymi).
  - Tekst zaznaczony na **szaro** jest tekstem znajdującym się w ogólnym wzorze umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, niemającym zastosowania do ogólnego wzoru umowy o udzielenie dotacji jednemu beneficjentowi.
  - W odniesieniu do opcji [zapisanych kursywą w nawiasach kwadratowych]: w systemie informatycznym należy wybrać opcję mającą zastosowanie do umowy. Opcje, które nie zostaną wybrane, automatycznie znikną lub pojawią się z informacją „nie ma zastosowania”. Wybrane opcje wyświetlą się jako tekst wyróżniony kursywą bez nawiasów i bez tytułu opcji (aby umożliwić beneficjentom szybkie zauważenie, czy dana opcja ma zastosowanie).
  - W odniesieniu do pól zaznaczonych na [szaro w kwadratowych nawiasach] (nawet jeśli pojawiają się jako część opcji określonej w poprzednim punkcie): w systemie informatycznym należy wprowadzić odpowiednie dane.
  - System informatyczny wygeneruje arkusz potwierdzający wybrane opcje i wprowadzone dane.
  - Information on formatting:
    - styles
    - CHAPTER style 'Chapter'
    - SECTION style 'Section'
    - SUBSECTION style 'Subsection'
    - ARTICLE 1 style 'Article'
    - 4.1 Estimated budget style 'Subarticle'
    - Text (without list) style 'Normal'
    - Table of Content levels (black) style 'TOC 1', 'TOC 2', 'TOC 3', 'TOC 4', 'TOC 5'
    - Footnotes: Paragraph - special (hanging 0,5) ('Times New Roman', '10 pt')
- attention: text with a list must be formatted manually ('Times New Roman', '12 pt', 'Justified')

UMOWA O UDZIELENIE DOTACJI

NUMER [wstawić numer] – [wstawić akronim]

Niniejsza **umowa** („umowa”) zostaje zawartamiędzy następującymi stronami:

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

z jednej strony,

[OPCJA 1: Unią Europejską („UE”), reprezentowaną przez Komisję Europejską („Komisja”)¹,]

[OPCJA 2: Europejską Wspólnotą Energii Atomowej („Euratom”), reprezentowaną przez Komisję Europejską („Komisja”),]

[OPCJA 3: [Agencją Wykonawczą ds. Badań Naukowych (REA)] [Agencją Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERCEA)] [Agencją Wykonawczą ds. Innowacyjności i Sieci (INEA)] [Agencją Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (EASME)] („Agencja”) na mocy uprawnień przekazanych przez Komisję Europejską („Komisja”),]

reprezentowaną do celów podpisania niniejszej umowy przez [[funkcja, [Dyrekcja Generalna, dyrekcja, dział] [departament]], [imię i nazwisko],²

oraz

z drugiej strony,

1. „koordynatorem”:

[pełna nazwa oficjalna (nazwa skrócona)][forma prawna], [urzędowy nr rejestracyjny], z siedzibą w [pełny oficjalny adres], [numer VAT], reprezentowanym do celów podpisania niniejszej umowy przez [[funkcja, imię i nazwisko]],

oraz następującymi pozostałymi beneficjentami, pod warunkiem podpisania przez nich „formularza przystąpienia” (zob. załącznik 3 i art. 56):

2. [pełna nazwa oficjalna (nazwa skrócona)][forma prawna], [urzędowy nr rejestracyjny], z siedzibą w [pełny oficjalny adres], [numer VAT],

[OPCJA w przypadku beneficjentów nieotrzymujących finansowania ze środków unijnych: X. [pełna nazwa oficjalna (nazwa skrócona)] [forma prawna], [urzędowy nr rejestracyjny], z siedzibą w [pełny oficjalny adres] [numer VAT], jako „beneficjent nieotrzymujący finansowania ze środków unijnych” (zob. art. 9),]

[[to samo w przypadku każdego beneficjenta]]

¹ Tekst wyróżniony kursywą przedstawia opcje do wyboru we wzorze umowy o udzielenie dotacji, które mają zastosowanie do niniejszej umowy.

² Osoba reprezentująca [Komisję][Agencję] musi być urzędnikiem zatwierdzającym (delegowanym lub subdelegowanym) wyznaczonym zgodnie z dokumentem 60008 z 22.02.2001 r. pt. „Mise en place de la Charte des ordonnateurs”.

[OPCJA w przypadku gdy beneficjentem jest JRC: oraz X. Wspólnym Centrum Badawczym (JRC) z siedzibą w [pełny oficjalny adres] pod warunkiem podpisania przez nie porozumienia administracyjnego (zob. załącznik 3b)].

Jeżeli nie określono inaczej, odniesienia do „beneficjenta” lub „beneficjentów” obejmują koordynatora **[OPCJA w przypadku udziału JRC: oraz Wspólne Centrum Badawcze (JRC)]**.

Powyższe strony wyraziły zgodę na zawarcie umowy na określonych poniżej warunkach.

Podpisując umowę lub formularz przystąpienia **[OPCJA w przypadku gdy beneficjentem jest JRC: lub porozumienie administracyjne]**, beneficjenci przyjmują dotację i wyrażają zgodę na realizację działania na własną odpowiedzialność i zgodnie z umową, w tym ze wszystkimi określonymi w niej obowiązkami i warunkami.

W skład umowy wchodzi:

Warunki

Załącznik 1 Opis działania

Załącznik 2 Szacunkowy budżet działania

Załącznik 3 Formularze przystąpienia

[OPCJA stosowana jeżeli ma zastosowanie art. 14, a [Komisja][Agencja] zażądała odpowiedzialności solidarnej: 3a Oświadczenie o odpowiedzialności solidarnej powiązanych osób trzecich]

[OPCJA w przypadku udziału JRC: 3b Porozumienie administracyjne]

Załącznik 4 Wzór sprawozdania finansowego

Załącznik 5 Wzór świadectwa kontroli sprawozdania finansowego

Załącznik 6 Wzór świadectwa kontroli metodyki

WARUNKI

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ 1	POSTANOWIENIA OGÓLNE	10
ARTYKUŁ 1	– PRZEDMIOT UMOWY	10
ROZDZIAŁ 2	DZIAŁANIE	10
ARTYKUŁ 2	– DZIAŁANIE, KTÓRE MA ZOSTAĆ ZREALIZOWANE [– DOTACJA UZUPEŁNIAJĄCA] [– WSPÓLNIE FINANSOWANE DZIAŁANIE]	10
ARTYKUŁ 3	– CZAS REALIZACJI I DATA ROZPOCZĘCIA DZIAŁANIA	11

ARTYKUŁ 4 – SZACUNKOWY BUDŻET I PRZESUNIĘCIA BUDŻETOWE	11
4.1 Szacunkowy budżet	11
4.2 Przesunięcia budżetowe	11
ROZDZIAŁ 3 DOTACJA	12
ARTYKUŁ 5 – KWOTA DOTACJI, FORMA DOTACJI, STAWKI ZWROTU ORAZ KATEGORIE KOSZTÓW	12
5.1 Maksymalna kwota dotacji	12
5.2 Forma dotacji, stawki zwrotu oraz kategorie kosztów	12
5.3 Końcowa kwota dotacji – Obliczanie	14
5.4 Skorygowana ostateczna kwota dotacji – Obliczanie	16
ARTYKUŁ 6 – KOSZTY KWALIFIKOWALNE I NIEKWALIFIKOWALNE	16
6.1 Ogólne warunki kwalifikowalności kosztów	16
6.2 Szczegółowe warunki kwalifikowalności kosztów	17
6.3 Warunki kwalifikowalności kosztów powiązanych osób trzecich	26
6.4 Warunki kwalifikowalności wkładów niepieniężnych przekazanych przez osoby trzecie nieodpłatnie	26
6.5 Koszty niekwalifikowalne	27
6.6 Konsekwencje deklarowania kosztów niekwalifikowalnych	27
ROZDZIAŁ 4 PRAWA I OBOWIĄZKI STRON	27
SEKCJA 1 PRAWA I OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ DZIAŁANIA	28
ARTYKUŁ 7 — OGÓLNY OBOWIĄZEK PRAWIDŁOWEJ REALIZACJI DZIAŁANIA	28
7.1 Ogólny obowiązek prawidłowej realizacji działania	28
7.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	28
ARTYKUŁ 8 — ZASOBY NA POTRZEBY REALIZACJI DZIAŁANIA	28
ARTYKUŁ 9 — REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z DZIAŁANIEM PRZEZ BENEFICJENTÓW NIEOTRZYMUJĄCYCH FINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW UE	28
9.1 Zasady realizacji zadań związanych z działaniem przez beneficjentów nieotrzymujących finansowania UE	29
9.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	29
ARTYKUŁ 10 — ZAKUP TOWARÓW, ROBÓT BUDOWLANYCH LUB USŁUG	29
10.1 Zasady zakupu towarów, robót budowlanych lub usług	29
10.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	30
ARTYKUŁ 11 — KORZYSTANIE Z WKŁADÓW NIEPIENIĘŻNYCH PRZEKAZYWANYCH ODPLATNIE PRZEZ OSOBY TRZECIE	30
11.1 Zasady korzystania z wkładów niepieniężnych przekazywanych odpłatnie	30
11.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	31
ARTYKUŁ 12 — KORZYSTANIE Z WKŁADÓW NIEPIENIĘŻNYCH PRZEKAZYWANYCH NIEODPLATNIE PRZEZ OSOBY TRZECIE	31
12.1 Zasady korzystania z wkładów niepieniężnych przekazywanych nieodpłatnie	31
12.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	32

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

ARTYKUŁ 13	— REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z DZIAŁANIEM PRZEZ PODWYKONAWCÓW	32
13.1	Zasady zlecania podwykonawstwa zadań związanych z działaniem.....	32
13.2	Skutki niewywiązania się z obowiązków	35
ARTYKUŁ 14	— REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z DZIAŁANIEM PRZEZ POWIĄZANE OSOBY TRZECIE	35
14.1	Zasady zlecania powiązanym osobom trzecim realizacji części działania	35
14.2	Skutki niewywiązania się z obowiązków	36
ARTYKUŁ 15	— WSPARCIE FINANSOWE NA RZECZ OSÓB TRZECICH.....	36
15.1	Zasady zapewniania wsparcia finansowego osobom trzecim.....	36
15.2	Wsparcie finansowe w postaci nagród	37
15.3	Skutki niewywiązania się z obowiązków	38
ARTYKUŁ 16	— ZAPEWNIANIE PONADNARODOWEGO LUB WIRTUALNEGO DOSTĘPU DO INFRASTRUKTURY BADAWCZEJ.....	38
16.1	Zasady zapewniania ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej	38
16.2	Zasady zapewniania wirtualnego dostępu do infrastruktury badawczej.....	40
16.3	Skutki niewywiązania się z obowiązków	41
SEKCJA 2	PRAWA I OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ZARZĄDZANIEM DOTACJĄ	41
ARTYKUŁ 17	— OGÓLNY OBOWIĄZEK UDZIELANIA INFORMACJI.....	41
17.1	Obowiązek przedstawiania informacji na żądanie.....	41
17.2	Obowiązek aktualizacji informacji oraz informowania o wydarzeniach i okolicznościach, które mogą mieć wpływ na realizację umowy	41
17.3	Skutki niewywiązania się z obowiązków	42
ARTYKUŁ 18	— PRZECHOWYWANIE EWIDENCJI — DOKUMENTY POTWIERDZAJĄCE...42	42
18.1	Obowiązek przechowywania ewidencji i innych dokumentów potwierdzających.....	42
18.2	Skutki niewywiązania się z obowiązków	44
ARTYKUŁ 19	— DOSTARCZANIE REZULTATÓW	44
19.1	Obowiązek dostarczenia rezultatów	44
19.2	Skutki niewywiązania się z obowiązków	45
ARTYKUŁ 20	— SPRAWOZDAWCZOŚĆ — WNIOSKI O PŁATNOŚĆ.....	45
20.1	Ogólny obowiązek przedkładania raportów	45
20.2	Okresy sprawozdawcze	45
20.3	Okresy sprawozdawcze — Wnioski o płatności okresowe	45
20.4	Raport końcowy — Wniosek o płatność salda końcowego.....	47
20.5	Informacje na temat łącznych poniesionych wydatków	48
20.6	Waluta na potrzeby sprawozdań finansowych i przeliczania na euro	48
20.7	Język raportów.....	49
20.8	Skutki niewywiązania się z obowiązków — Zawieszenie terminu płatności — Rozwiązanie umowy.....	49
ARTYKUŁ 21	— PŁATNOŚCI I UREGULOWANIA DOTYCZĄCE PŁATNOŚCI.....	49
21.1	Dokonywane płatności	49
21.2	Płatność zaliczkowa — Kwota — Kwota zatrzymana na potrzeby funduszu gwarancyjnego49	49

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

21.3	Płatności okresowe — Kwota — Obliczenie	50
21.4	Płatność salda końcowego — Kwota — Obliczenie — Uwolnienie kwoty zatrzymanej na potrzeby funduszu gwarancyjnego.....	50
21.5	Powiadomienie o należnych kwotach.....	51
21.6	Waluta płatności	52
21.7	Płatności na rzecz koordynatora — Rozdzielenie między beneficjentów	52
21.8	Rachunek bankowy dla płatności	52
21.9	Koszty przelewu płatności.....	52
21.10	Termin płatności	53
21.11	Skutki niewywiązania się z obowiązków	53
ARTYKUŁ 22 – KONTROLE, PRZEGLĄDY, AUDYTY I DOCHODZENIA – PRZENIESIENIE WYNIKÓW NA INNE DOTACJE		54
22.1	Kontrole, przeglądy i audyty prowadzone przez Komisję [i Agencję].....	54
22.2	Dochodzenia prowadzone przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)	56
22.3	Kontrole i audyty prowadzone przez Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO)	56
22.4	Kontrole, przeglądy, audyty i dochodzenia w przypadku organizacji międzynarodowych....	57
22.5	Skutki związane z wynikami kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń – Przeniesienie wyników na inne dotacje.....	57
22.6	Skutki niewywiązania się z obowiązków	59
ARTYKUŁ 23 – OCENA WPLYWU DZIAŁANIA		59
23.1	Prawo do oceny wpływu działania	59
23.2	Skutki niewywiązania się z obowiązków	60
SEKCJA 3 PRAWA I OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ISTNIEJĄCĄ WIEDZĄ I WYNIKAMI.....		60
PODSEKCJA 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE		60
ARTYKUŁ 23a – ZARZĄDZANIE WŁASNOŚCIĄ INTELEKTURALNĄ.....		60
23a.1	Obowiązek podjęcia działań w celu wykonania zalecenia Komisji w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy.....	60
23a.2	Skutki niewywiązania się z obowiązków	60
PODSEKCJA 2 PRAWA I OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ISTNIEJĄCĄ WIEDZĄ.....		60
ARTYKUŁ 24 – UMOWA W SPRAWIE ISTNIEJĄCEJ WIEDZY		60
ARTYKUŁ 25 – PRAWA DOSTĘPU DO ISTNIEJĄCEJ WIEDZY		61
25.1	Korzystanie z praw dostępu – Zrzeczenie się praw dostępu – Zakaz udzielania sublicencji ..	61
25.2	Prawa dostępu dla pozostałych beneficjentów do celów wykonywania ich własnych zadań w ramach działania	61
25.3	Prawa dostępu dla pozostałych beneficjentów do celów wykorzystania ich wyników	61
25.4	Prawa dostępu dla podmiotów powiązanych.....	62
25.5	Prawa dostępu dla osób trzecich.....	62
25.6	Skutki niewywiązania się z obowiązków	62
PODSEKCJA 3 PRAWA I OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z WYNIKAMI.....		63
ARTYKUŁ 26 – WŁASNOŚĆ WYNIKÓW		63
26.1	Prawo własności beneficjenta, który uzyskał wyniki	63

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

26.2	Współwłasność beneficjentów	63
26.3	Prawa osób trzecich (w tym personelu).....	64
26.4	Przejęcie własności przez [UE] [Euratom] [Agencję] w celu ochrony wyników.....	64
26.5	Skutki niewywiązania się z obowiązków	65
ARTYKUŁ 27 – OCHRONA WYNIKÓW – UWIDOCZNIENIE FINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH		65
27.1	Ogólny obowiązek ochrony wyników	65
27.2	Przejęcie własności przez [UE] [Euratom] [Agencję] w celu ochrony wyników.....	65
27.3	Informacje na temat finansowania ze środków unijnych.....	66
27.4	Skutki niewywiązania się z obowiązków	66
ARTYKUŁ 28 – WYKORZYSTANIE WYNIKÓW		66
28.1	Ogólny obowiązek wykorzystywania wyników	66
28.2	Wyniki, które mogą wpłynąć na normy europejskie lub międzynarodowe – Informacje na temat finansowania ze środków unijnych	67
28.3	Skutki niewywiązania się z obowiązków	67
ARTYKUŁ 29 – UPOWSZECHNIANIE WYNIKÓW – SWOBODNY DOSTĘP – UWIDOCZNIENIE FINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH.....		67
29.1	Ogólny obowiązek upowszechniania wyników	67
	Otwarty dostęp do publikacji naukowych	68
29.3	Otwarty dostęp do danych naukowych.....	69
29.4	Informacje na temat finansowania ze środków unijnych –obowiązek i prawo wykorzystywania emblematu UE.....	70
29.5	Zastrzeżenie prawne wyłączające odpowiedzialność [Komisji] [Agencji]	70
29.6	Skutki niewywiązania się z obowiązków	70
ARTYKUŁ 30 – PRZENIESIENIE WŁASNOŚCI WYNIKÓW I ICH UDOSTĘPNIANIE NA PODSTAWIE LICENCJI		71
30.1	Przeniesienie własności wyników	71
30.2	Udzielanie licencji	71
30.3	Prawo [Komisji] [Agencji] do zgłoszenia sprzeciwu wobec przeniesienia własności lub udzielenia licencji	72
30.4	Skutki niewywiązania się z obowiązków	74
ARTYKUŁ 31 – PRAWA DOSTĘPU DO WYNIKÓW		74
31.1	Korzystanie z praw dostępu – Zrzeczenie się praw dostępu – Zakaz udzielania sublicencji ..	74
31.2	Prawa dostępu dla pozostałych beneficjentów do celów wykonywania ich własnych zadań w ramach działania	74
31.3	Prawa dostępu dla pozostałych beneficjentów do celów wykorzystania ich wyników	74
31.4	Prawa dostępu podmiotów powiązanych.....	74
31.5	Prawa dostępu dla unijnych instytucji, organów, urzędów lub agencji oraz dla państw członkowskich UE	75
31.6	Prawa dostępu dla osób trzecich.....	75
31.7	Skutki niewywiązania się z obowiązków	76
SEKCJA 4	POZOSTAŁE PRAWA I OBOWIĄZKI.....	76

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

ARTYKUŁ 32 – REKRUTACJA I WARUNKI PRACY NAUKOWCÓW.....	76
32.1 Obowiązek podjęcia działań w celu wdrożenia zasad określonych w Europejskiej karcie naukowca i Kodeksie postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych	76
32.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	77
ARTYKUŁ 33 – RÓWNOUPRAWNIENIE PŁCI	77
33.1 Obowiązek dążenia do równouprawnienia płci	77
33.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	77
ARTYKUŁ 34 – ETYKA.....	77
34.1 Ogólny obowiązek przestrzegania zasad etyki	77
34.2 Działalność wzbudzająca wątpliwości natury etycznej	78
34.3 Działalność z wykorzystaniem ludzkich embrionów lub ludzkich zarodkowych komórek macierzystych.....	79
34.4 Skutki niewywiązania się z obowiązków	79
ARTYKUŁ 35 – KONFLIKT INTERESÓW.....	79
35.1 Obowiązek niedopuszczania do konfliktu interesów.....	79
35.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	79
ARTYKUŁ 36 – POUFNOŚĆ.....	80
36.1 Ogólny obowiązek zachowania poufności	80
36.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków	81
ARTYKUŁ 37 – OBOWIĄZKI DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA	81
37.1 Działalność mogąca prowadzić do zagrożenia bezpieczeństwa	81
37.2 Rezultaty niejawne	81
37.3 Działania z wykorzystaniem produktów podwójnego zastosowania lub materiałów i substancji niebezpiecznych	82
37.4 Skutki niewywiązania się z obowiązków	82
ARTYKUŁ 38 – PROMOWANIE DZIAŁANIA – EKSPONOWANIE INFORMACJI O FINANSOWANIU ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH.....	82
38.1 Działalność w zakresie komunikacji prowadzona przez beneficjentów	82
38.2 Działalność w zakresie komunikacji prowadzona przez [Komisję][Agencję]	83
38.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków	85
ARTYKUŁ 39 – PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH.....	85
39.1 Przetwarzanie danych osobowych przez [Komisję][Agencję]	85
39.2 Przetwarzanie danych osobowych przez beneficjentów	86
39.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków	86
ARTYKUŁ 40 – CESJA ROSZCZEŃ O PŁATNOŚĆ ZE ŚRODKÓW [KOMISJI][AGENCJI].....	86
ROZDZIAŁ 5 PODZIAŁ RÓL I ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI BENEFICJENTÓW [- RELACJE Z DODATKOWYMI BENEFICJENTAMI] [- RELACJE Z PARTNERAMI W RAMACH WSPÓLNEGO DZIAŁANIA]	86
ARTYKUŁ 41 – PODZIAŁ RÓL I ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI BENEFICJENTÓW [- RELACJE Z DODATKOWYMI BENEFICJENTAMI] [- RELACJE Z PARTNERAMI W RAMACH WSPÓLNEGO DZIAŁANIA]	87
41.1 Rola beneficjentów i ich odpowiedzialność wobec [Komisji][Agencji]	87

41.2	Wewnętrzny podział ról i odpowiedzialności.....	87	
41.3	Uzgodnienia wewnętrzne między beneficjentami – umowa konsorcyjna	88	
41.4	Relacje z dodatkowymi beneficjentami – Umowa o współpracy.....	89	
41.5	Relacje z partnerami w ramach wspólnego działania – umowa o koordynacji	89	
ROZDZIAŁ 6 ODRZUCENIE KOSZTÓW – ZMNIEJSZENIE DOTACJI – ODZYSKIWANIE KWOT NIENALEŻNYCH – KARY – ODSZKODOWANIA – ZAWIESZENIE – ROZWIĄZANIE – SIŁA WYŻSZA 90			
SEKCJA 1 ODRZUCENIE KOSZTÓW – ZMNIEJSZENIE DOTACJI – ODZYSKIWANIE KWOT NIENALEŻNYCH – KARY 90			
ARTYKUŁ 42 – ODRZUCENIE KOSZTÓW NIEKWALIFIKOWALNYCH			90
42.1	Warunki	90	
42.2	Odrzucenie kosztów niekwalifikowalnych — Obliczenia – Procedura.....	90	
42.3	Skutki	91	
ARTYKUŁ 43 – ZMNIEJSZENIE DOTACJI			91
43.1	Warunki	91	
43.2	Kwota do zmniejszenia – Obliczenia – Procedura	91	
43.3	Skutki	92	
ARTYKUŁ 44 – ODZYSKANIE KWOT NIENALEŻNYCH			92
44.1	Kwota do odzyskania – Obliczenia – Procedura	92	
ARTYKUŁ 45 – KARY ADMINISTRACYJNE I FINANSOWE			97
45.1	Warunki	97	
45.2	Czas trwania – Wysokość kary – Obliczenia.....	98	
45.3	Procedura.....	98	
SEKCJA 2 ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY 99			
ARTYKUŁ 46 – ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY			99
46.1	Odpowiedzialność [Komisji][Agencji].....	99	
46.2	Odpowiedzialność beneficjentów	99	
SEKCJA 3 ZAWIESZENIE I ROZWIĄZANIE 101			
ARTYKUŁ 47 – ZAWIESZENIE TERMINU PŁATNOŚCI			101
47.1	Warunki	101	
47.2	Procedura.....	101	
ARTYKUŁ 48 – ZAWIESZENIE PŁATNOŚCI			101
48.1	Warunki	102	
48.2	Procedura.....	102	
ARTYKUŁ 49 – ZAWIESZENIE REALIZACJI DZIAŁANIA.....			102
49.1	Zawieszenie realizacji działania z inicjatywy beneficjentów	102	
49.2	Zawieszenie realizacji działania z inicjatywy [Komisji][Agencji]	103	
ARTYKUŁ 50 – ROZWIĄZANIE UMOWY LUB ZAKOŃCZENIE UCZESTNICTWA CO NAJMNIEJ JEDNEGO BENEFICJENTA.....			104
50.1	Rozwiązanie umowy z inicjatywy beneficjentów.....	104	
50.2	Zakończenie uczestnictwa co najmniej jednego beneficjenta z inicjatywy beneficjentów...105		

50.3	Rozwiązanie umowy lub zakończenie uczestnictwa co najmniej jednego beneficjenta z inicjatywy [Komisji][Agencji]	108
SEKCJA 4 SIŁA WYŻSZA		113
ARTYKUŁ 51 – SIŁA WYŻSZA		113
51.1	Siła wyższa	113
ROZDZIAŁ 7 POSTANOWIENIA KOŃCOWE		114
ARTYKUŁ 52 – KOMUNIKACJA MIĘDZY STRONAMI		114
52.1	Forma i środki komunikacji.....	114
52.2	Data komunikatu	115
52.3	Adresy na potrzeby komunikacji.....	115
ARTYKUŁ 53 – WYKŁADNIA UMOWY		116
53.1	Pierwszeństwo postanowień zawartych w warunkach umowy przed postanowieniami zawartymi w załącznikach	116
53.2	Przywileje i immunitety.....	116
ARTYKUŁ 54 – OBLICZANIE OKRESÓW, DAT I TERMINÓW		116
ARTYKUŁ 55 – ZMIANY UMOWY		116
55.1	Warunki	117
55.2	Procedura.....	117
ARTYKUŁ 56 – PRZYSTĄPIENIE DO UMOWY		117
56.1	Przystąpienie beneficjentów wymienionych w preambule.....	117
56.2	Dołączenie nowych beneficjentów	118
ARTYKUŁ 57 – PRAWO WŁAŚCIWE I ROZSTRZYGANIE SPORÓW		118
57.1	Prawo właściwe	118
57.2	Rozstrzyganie sporów	119
ARTYKUŁ 58 – WEJŚCIE W ŻYCIE UMOWY		120

ROZDZIAŁ 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 1 – PRZEDMIOT UMOWY

Niniejsza umowa ustanawia prawa i obowiązki oraz warunki mające zastosowanie do dotacji przyznanej beneficjentom na realizację działania określonego w rozdziale 2.

ROZDZIAŁ 2 DZIAŁANIE

ARTYKUŁ 2 – DZIAŁANIE, KTÓRE MA ZOSTAĆ ZREALIZOWANE [- DOTACJA UZUPEŁNIAJĄCA] [- WSPÓLNIE FINANSOWANE DZIAŁANIE]

Dotacja zostaje przyznana na realizację działania pod tytułem [wstawić tytuł działania] – [wstawić akronim] („działanie”), zgodnie z opisem w załączniku 1.

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

[OPCJA w przypadku gdy w programie prac przewidziane są dotacje uzupełniające: Dotacja jest „dotacją uzupełniającą” w odniesieniu do [umowy (umów) o udzielenie dotacji w ramach zaproszenia (zaproszeń) do składania wniosków [identyfikator(y) zaproszenia: H2020 – temat –]] [umowy (umów) o udzielenie dotacji uzupełniającej o następującym(-ych) numerze (numerach)]:

- [wstawić numer] [wstawić akronim]
- [wstawić numer] [wstawić akronim]].]

[OPCJA w przypadku działań wspólnych (wspólne zaproszenie z państwem trzecim lub z organizacją międzynarodową): Działanie jest „wspólnie finansowanym działaniem”, które musi być skoordynowane ze „wspólnym działaniem” pod tytułem [wstawić tytuł działania realizowanego przez państwo trzecie lub organizację międzynarodową], zgodnie z opisem w załączniku 1.]

ARTYKUŁ 3 – CZAS REALIZACJI I DATA ROZPOCZĘCIA DZIAŁANIA

Czas realizacji działania wynosi [wstawić liczbę] miesięcy od dnia [OPCJA domyślna: pierwszy dzień miesiąca następującego po dacie wejścia w życie umowy (zob. art. 58)] [OPCJA jeśli wymaga tego działanie: wstawić datę]³ („data rozpoczęcia działania”).

ARTYKUŁ 4 – SZACUNKOWY BUDŻET I PRZESUNIĘCIA BUDŻETOWE

4.1 Szacunkowy budżet

„Szacunkowy budżet” działania będącego przedmiotem Umowy jest określony w załączniku 2.

Budżet zawiera szacunkowe koszty kwalifikowalne oraz kategorie kosztów w podziale na beneficjenta [(oraz powiązane osoby trzecie)] oraz kategorie budżetowe (zob. art. 5, 6, [oraz 14]). [OPCJA stosowanajezeli ma zastosowanie art. 9: Budżet zawiera również szacunkowe koszty beneficjentów nieotrzymujących finansowania ze środków unijnych (zob. art. 9).]

4.2 Przesunięcia budżetowe

Wstępny podział budżetu wskazany w załączniku 2 może zostać skorygowany o przesunięcia kwot pomiędzy beneficjentami lub pomiędzy kategoriami budżetowymi (lub o obydwa rodzaje przesunięć). Nie wymaga to zmiany Umowy na podstawie art. 55, jeżeli działanie realizowane jest zgodnie z opisem w załączniku 1.

Beneficjenci nie mogą jednakże:

³ Datą tą musi być zawsze pierwszy dzień miesiąca, który następuje po dniu wejścia w życie niniejszej umowy, chyba że urzędnik zatwierdzający wyrazi zgodę na inną datę, jeżeli wnioskodawca może wykazać konieczność rozpoczęcia działania przed wejściem w życie umowy o udzielenie dotacji. W żadnym przypadku data rozpoczęcia nie może być wcześniejsza od daty złożenia wniosku o udzielenie dotacji (art. 130 rozporządzenia finansowego).

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- *[OPCJA w przypadku gdy w art. 5.2 przewidziano płatność ryczałtową: zmieniać kwoty określonych w załączniku 2 jako płatności ryczałtowe;]*
- dodawać kosztów związanych z podwykonawstwem, niewyszczególnionych w załączniku 1, chyba że takie dodatkowe podwykonawstwo zostało zatwierdzone zgodnie z art. 13.

ROZDZIAŁ 3 DOTACJA

ARTYKUŁ 5 – KWOTA DOTACJI, FORMA DOTACJI, STAWKI ZWROTU ORAZ KATEGORIE KOSZTÓW

5.1 Maksymalna kwota dotacji

„Maksymalna kwota dotacji” wynosi [wstawić kwotę (podać kwotę słownie)] EUR.

5.2 Forma dotacji, stawki zwrotu oraz kategorie kosztów

Dotacja pokrywa *[OPCJA w przypadku działań badawczych: 100 % kwalifikowalnych kosztów działania] [OPCJA w przypadku działań innowacyjnych⁴, pod warunkiem że wszyscy beneficjenci i wszystkie powiązane osoby trzecie są podmiotami prawnymi o charakterze niezarobkowym⁵: 100 % kwalifikowalnych kosztów działania] [OPCJA w przypadku działań innowacyjnych, pod warunkiem że wszyscy beneficjenci i wszystkie powiązane osoby trzecie są podmiotami prawnymi o charakterze zarobkowym: 70 % kwalifikowalnych kosztów działania] [OPCJA w przypadku działań innowacyjnych, pod warunkiem że niektórzy beneficjenci lub powiązane osoby trzecie są podmiotami prawnymi o charakterze niezarobkowym, a niektórzy – podmiotami prawnymi o charakterze zarobkowym 100 % kosztów kwalifikowalnych [beneficjentów][oraz][powiązanych osób trzecich] będących podmiotami prawnymi o charakterze niezarobkowym oraz 70 % kosztów kwalifikowanych innych beneficjentów [oraz powiązanych osób trzecich][OPCJA stosowana w wyjątkowych przypadkach, jeżeli przewidziano je w programie prac: [... %] kwalifikowalnych kosztów działania]* (zob. art. 6) („zwrot kosztów kwalifikowalnych dotacji”) (zob. załącznik 2).

Szacowane koszty kwalifikowalne działania to [[wstawić kwotę (podać kwotę słownie)] EUR.

⁴ Definicja znajduje się w art. 2 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia (UE) nr XX/2013 w sprawie zasad uczestnictwa: „działanie innowacyjne” oznacza działanie polegające głównie na działalności mającej bezpośrednio na celu opracowywanie planów produkcyjnych i systemów lub projektów nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Do tych celów działalność taka może obejmować przygotowywanie prototypów, testowanie, demonstrację, pilotaż, walidację produktów na dużą skalę i powielanie rynkowe.

⁵ Definicja znajduje się w art. 2 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia (UE) nr XX/2013 w sprawie zasad uczestnictwa: „podmiot prawny o charakterze niezarobkowym” oznacza podmiot prawny, którego celem z racji formy prawnej nie jest osiągnięcie zysku lub który ma prawne lub statutowe zobowiązanie do niedystrybuowania zysków między udziałowców lub indywidualnych członków.

Koszty kwalifikowalne (zob. art. 6) należy zgłaszać w następujących kategoriach („**kategorie kosztów**”):

- (a) w przypadku **bezpośrednich kosztów personelu** [(z wyłączeniem kosztów personelu poniesionych z tytułu działań wymienionych w lit. f)]⁶:
- jako faktycznie poniesione koszty („**koszty rzeczywiste**”) lub
  - na podstawie kwoty na jednostkę obliczonej przez beneficjenta zgodnie z jego zwyczajową praktyką księgowania kosztów („**koszty jednostkowe**”).

Koszty personelu ponoszone przez właścicieli MŚP lub beneficjentów, którzy są osobami fizycznymi nie pobierającymi wynagrodzenia (zob. art. 6.2, pkt A.4 i A.5), należy deklarować na podstawie kwoty na jednostkę określonej w załączniku 2 (**koszty jednostkowe**);

- (b) w przypadku **bezpośrednich kosztów podwykonawstwa** [(z wyłączeniem kosztów podwykonawstwa działań wymienionych w lit. f)]⁷: jako faktycznie poniesione koszty (**koszty rzeczywiste**);
- (c) [OPCJA stosowana jeżeli ma zastosowanie art. 15: w przypadku **bezpośrednich kosztów zapewniania wsparcia finansowego osobom trzecim** [(z wyłączeniem kosztów wsparcia finansowego przyznawanego na działania wymienione w lit. f)]⁸: jako faktycznie poniesione koszty (**koszty rzeczywiste**);][OPCJA: nie dotyczy;]
- (d) w przypadku **innych kosztów bezpośrednich** [(z wyłączeniem innych kosztów bezpośrednich poniesionych z tytułu działań wymienionych w lit. f)]⁹: jako faktycznie poniesione koszty (**koszty rzeczywiste**);
- (e) w przypadku **kosztów pośrednich** [(z wyłączeniem kosztów pośrednich poniesionych z tytułu działań wymienionych w lit. f)]¹⁰: na podstawie stawki zryczałtowanej stosowanej zgodnie z art. 6.2 pkt E („**koszty zryczałtowane**”);

[f) [OPCJA w przypadku określonych kategorii kosztów, jeżeli w decyzji Komisji przewidziano koszty jednostkowe: w przypadku kosztów [...] [wstawić kategorię kosztów lub działanie¹¹]:

⁶ Stosować wyłącznie w przypadku wyboru opcji wskazanej w lit. f).

⁷ Stosować wyłącznie w przypadku wyboru opcji wskazanej w lit. f).

⁸ Stosować wyłącznie w przypadku wyboru opcji wskazanej w lit. f).

⁹ Stosować wyłącznie w przypadku wyboru opcji wskazanej w lit. f).

¹⁰ Stosować wyłącznie w przypadku wyboru opcji wskazanej w lit. f).

¹¹ Wstawić dokładną nazwę kosztów zgodnie z decyzją Komisji zezwalającą na zastosowanie kosztów jednostkowych lub płatności ryczałtowych. Przykładowo: koszty „zapewniania ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczych”; koszty „badań klinicznych”; koszty „środków w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków”.

- *na podstawie kwot(y) na jednostkę określonych w załączniku 2 (koszty jednostkowe) [lub]*
- *[jako faktycznie poniesione koszty (koszty rzeczywiste)]¹²[lub*
- *jako połączenie tych kategorii kosztów].]*

[OPCJA w przypadku określonych kategorii kosztów, jeżeli w decyzji Komisji przewidziano płatności ryczałtowe: w przypadku kosztów [...] [wstawić kategorię kosztów lub działanie]: jako płatność ryczałtowa określona w załączniku 2 („koszty płatności ryczałtowych”).]

5.3 Końcowa kwota dotacji – Obliczanie

„**Końcowa kwota dotacji**” zależy od rzeczywistego stopnia, w jakim działanie zostało zrealizowane zgodnie z warunkami umowy.

Obliczenia kwoty dokonuje [Komisja][Agencja] – w momencie dokonywania płatności salda końcowego (zob. art. 21.4) – zgodnie z następującą procedurą:

Etap 1 – Stosowanie stawek zwrotu kosztów kwalifikowalnych

Etap 2 – Ograniczenie do maksymalnej kwoty dotacji

Etap 3 – Zmniejszenie z tytułu zasady braku zysku

Etap 4 – Zmniejszenie z powodu nieprawidłowej realizacji lub niewywiązania się z innych obowiązków

5.3.1 Etap 1 – Stosowanie stawek zwrotu kosztów kwalifikowalnych

Stawki zwrotu (zob. art. 5.2) stosuje się w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych (kosztów rzeczywistych, kosztów jednostkowych i kosztów zryczałtowanych [i kosztów płatności ryczałtowych]; zob. art. 6) zadeklarowanych przez beneficjentów [i powiązane osoby trzecie] (zob. art. 20) i zatwierdzonych przez [Komisję][Agencję] (zob. art. 21).

5.3.2 Etap 2 – Ograniczenie do maksymalnej kwoty dotacji

Jeżeli kwota uzyskana po etapie 1 przewyższa maksymalną kwotę dotacji określoną w art. 5.1, zostaje ona ograniczona do tej kwoty.

5.3.3 Etap 3 – Zmniejszenie z tytułu zasady braku zysku

Dotacja nie może generować zysku.

¹² Stosować tylko wówczas, gdy w decyzji Komisji zezwalającej na zastosowanie kosztów jednostkowych zezwala się beneficjentowi na wybór między kosztami rzeczywistymi a kosztami jednostkowymi.

„Zysk” oznacza nadwyżkę kwoty otrzymanej po etapach 1 i 2 oraz łącznych wpływów z działania w stosunku do łącznych kosztów kwalifikowalnych działania.

„Łączne koszty kwalifikowalne działania” są to skonsolidowane łączne koszty kwalifikowalne zatwierdzone przez [Komisję][Agencję].

„Łączne wpływy z działania” są to skonsolidowane łączne wpływy uzyskane w czasie realizacji działania (zob. art. 3).

Za wpływy uznaje się:

- a) dochód uzyskany w wyniku działania; jeżeli dochód został uzyskany w wyniku sprzedaży urządzeń lub innych aktywów nabytych w ramach umowy, wpływy uznaje się do kwoty zadeklarowanej jako kwalifikowalna na mocy umowy;
- b) wkłady finansowe udzielone przez osoby trzecie na rzecz beneficjenta [lub powiązanej osoby trzeciej] przeznaczone wyraźnie na użytek działania, oraz
- c) wkłady niepieniężne udzielone przez osoby trzecie nieodpłatnie i przeznaczone wyraźnie na użytek działania, jeżeli zostały zadeklarowane jako koszty kwalifikowalne.

Za wpływy nie uznaje się jednak:

- a) dochodu uzyskanego w rezultacie wykorzystania wyników działania (zob. art. 28);
- b) wkładów finansowych osób trzecich, jeżeli można je wykorzystać do pokrycia kosztów innych niż koszty kwalifikowane (zob. art. 6);
- c) wkładów finansowych osób trzecich bez obowiązku zwrotu jakiegokolwiek kwoty niewykorzystanej na koniec okresu wskazanego w art. 3.

W przypadku uzyskania zysku zostaje on odliczony od kwoty uzyskanej w wyniku etapu 1 i 2.

5.3.4 Etap 4 – Zmniejszenie z powodu nieprawidłowej realizacji lub niewywiązania się z innych obowiązków – Zmniejszona kwota dotacji – Obliczanie

Jeżeli kwota dotacji zostaje zmniejszona (zob. art. 43), [Komisja][Agencja] oblicza zmniejszoną kwotę dotacji poprzez odjęcie kwoty zmniejszenia (obliczonej proporcjonalnie do stopnia nieprawidłowej realizacji działania lub niewywiązania się z obowiązków zgodnie z art. 43.2) od maksymalnej kwoty dotacji określonej w art. 5.1.

Końcowa kwota dotacji jest niższą z następujących kwot:

- kwoty otrzymanej po etapach 1–3 lub

- zmniejszonej kwoty dotacji po etapie 4.

5.4 Skorygowana ostateczna kwota dotacji – Obliczanie

Jeżeli – po dokonaniu płatności salda końcowego (w szczególności po przeprowadzeniu kontroli, przeglądów, audytów lub dochodzeń; zob. art. 22) – [Komisja][Agencja] odrzuci koszty (zob. art. 42) lub zmniejszy dotację (zob. art. 43), oblicza ona „skorygowaną ostateczną kwotę dotacji” na rzecz beneficjenta, którego dotyczą wyniki tych ustaleń.

Kwota ta zostanie obliczona przez [Komisję][Agencję], na podstawie wyników tych ustaleń, w następujący sposób:

- w przypadku **odrzczenia kosztów** : poprzez zastosowanie stawki zwrotu do skorygowanych kosztów kwalifikowalnych zatwierdzonych przez [Komisję][Agencję] w odniesieniu do zainteresowanego beneficjenta;
- w przypadku **zmniejszenia dotacji**: poprzez obliczenie udziału zainteresowanego beneficjenta w obniżonej kwocie dotacji proporcjonalnie do stopnia jego nieprawidłowej realizacji działania lub niewywiązania się z obowiązków (zob. art. 43.2).

W przypadku **odrzczenia kosztów i obniżenia dotacji** skorygowana ostateczna kwota dotacji dla zainteresowanego beneficjenta jest niższą z powyższych dwóch kwot.

ARTYKUŁ 6 – KOSZTY KWALIFIKOWALNE I NIEKWALIFIKOWALNE

6.1 Ogólne warunki kwalifikowalności kosztów

„Koszty kwalifikowalne” są to koszty, które spełniają poniższe kryteria:

a) w przypadku **kosztów rzeczywistych**:

- muszą zostać faktycznie poniesione przez beneficjenta;
- muszą zostać poniesione w okresie określonym w art. 3, z wyjątkiem kosztów odnoszących się do składania raportu okresowego za ostatni okres sprawozdawczy oraz raportu końcowego (zob. art. 20);
- muszą zostać wskazane w szacunkowym budżecie określonym w załączniku 2;
- muszą zostać poniesione w związku z działaniem opisanym w załączniku 1 i muszą być niezbędne do jego realizacji;
- możliwa musi być ich identyfikacja i weryfikacja, w szczególności muszą być ujmowane w księgach rachunkowych beneficjenta zgodnie ze standardami rachunkowości obowiązującymi w kraju, w którym beneficjent ma siedzibę, oraz zgodnie ze zwyczajową praktyką księgowania kosztów przez beneficjenta;

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- (vi) muszą być zgodne z obowiązującymi przepisami krajowymi w zakresie podatków, pracy i zabezpieczenia społecznego; oraz
  - (vii) muszą być racjonalne, uzasadnione i zgodne z zasadą należytego zarządzania finansami, w szczególności jeżeli chodzi o oszczędność i wydajność;
- b) w przypadku **kosztów jednostkowych**:
- (i) muszą być obliczane w następujący sposób:
    - {kwoty na jednostkę określone w załączniku 2 lub obliczone przez beneficjenta zgodnie z jego zwyczajową praktyką księgowania kosztów (zob. art. 6.2 pkt A)
    - pomnożone przez
    - liczbę rzeczywistych jednostek};
  - (ii) liczba rzeczywistych jednostek musi spełniać następujące warunki:
    - jednostki muszą być faktycznie wykorzystane lub wytworzone w okresie określonym w art. 3;
    - jednostki muszą być niezbędne do realizacji działania lub wytworzone przez nie; oraz
    - możliwa musi być identyfikacja i weryfikacja liczby jednostek, w szczególności na podstawie ewidencji i dokumentacji (zob. art. 18);
- c) w przypadku **kosztów zryczałtowanych**:
- (i) muszą zostać obliczone poprzez zastosowanie stawki ryczałtowej określonej w załączniku 2; oraz
  - (ii) koszty (rzeczywiste lub jednostkowe [*lub koszty płatności ryczałtowych*]), w odniesieniu do których stosowana jest stawka ryczałtowa, muszą spełniać warunki kwalifikowalności określone w niniejszym artykule.
- d) **[OPCJA w przypadku gdy w art. 5.2 przewidziano płatność ryczałtową: w przypadku kosztów płatności ryczałtowych:**
- (i) kwota kwalifikowalna jest równa kwocie określonej w załączniku 2; oraz
  - (ii) odpowiednie zadania lub części działania musiały zostać prawidłowo zrealizowane zgodnie z załącznikiem 1.]

6.2 Szczegółowe warunki kwalifikowalności kosztów

Koszty są kwalifikowalne, jeżeli spełniają warunki ogólne (zob. powyżej) oraz szczegółowe warunki określone poniżej dla każdej z następujących kategorii budżetowych:

- A. bezpośrednie koszty personelu;
- B. bezpośrednie koszty podwykonawstwa;
- C. **[OPCJA stosowana jeżeli ma zastosowanie art. 15: bezpośrednie koszty zapewniania wsparcia finansowego osobom trzecim;]** **[OPCJA: nie dotyczy;]**
- D. inne koszty bezpośrednie;
- E. koszty pośrednie;
- F. **[OPCJA w przypadku określonych kategorii kosztów, jeżeli w decyzji Komisji przewidziano koszty jednostkowe: koszty [...] [wstawić kategorię kosztów lub działanie¹³]].**

„Koszty bezpośrednie” są to koszty bezpośrednio związane z realizacją działania i w związku z tym można je bezpośrednio przypisać temu działaniu. Nie mogą one zawierać żadnych kosztów pośrednich (zob. pkt E poniżej).

„Koszty pośrednie” są to koszty, które nie są bezpośrednio związane z realizacją działania, i w związku z tym nie można ich bezpośrednio przypisać temu działaniu.

A. Bezpośrednie koszty personelu [(nieuwzględnione w pkt F)]

Rodzaje kwalifikowalnych kosztów personelu

A.1 Koszty personelu są kwalifikowalne, jeżeli są one związane z personelem pracującym na rzecz beneficjenta przy realizacji działania na podstawie umowy o pracę (lub równoważnego aktu zatrudnienia). Muszą być ograniczone do wynagrodzeń (w tym również w czasie urlopu rodzicielskiego), składek na ubezpieczenie społeczne, podatków i innych narzutów na wynagrodzenia, jeżeli wynikają z prawa krajowego lub umowy o pracę (lub równoważnego aktu zatrudnienia).

Beneficjenci będący podmiotami prawnymi o charakterze niezarobkowym¹⁴ mogą również deklarować jako koszty personelu **dotatkowe wynagrodzenie** personelu przypisanego do działania (w tym wypłaty na podstawie umów dodatkowych niezależnie od ich charakteru), jeżeli:

¹³ Wstawić dokładną nazwę kosztów zgodnie z decyzją Komisji zezwalającą na zastosowanie kosztów jednostkowych lub płatności ryczałtowych. Przykładowo: koszty „zapewniania ponadnarodowego dostępu do infrastruktur badawczych”; koszty „badań klinicznych”; koszty „środków w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków”.

¹⁴ Definicja znajduje się w art. 2 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr XX/2013 z dnia XX r. ustanawiającego zasady uczestnictwa i upowszechniania dla programu „Horyzont 2020” – programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) (Dz.U. L XX z XX, s. XX) („rozporządzenia XX/2013 w sprawie zasad uczestnictwa nr”): „podmiot prawny o charakterze niezarobkowym” oznacza podmiot prawny, którego celem z racji formy prawnej nie jest osiągnięcie zysku lub który ma prawne lub statutowe zobowiązanie do niedystrybuowania zysków między udziałowców lub indywidualnych członków.

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- a) jest ono częścią praktyki w zakresie wynagrodzeń zwyczajowo stosowanej przez beneficjenta i jest uiszczane w jednolity sposób w przypadku gdy wymagany jest ten sam rodzaj pracy lub ta sama wiedza specjalistyczna;
- b) kryteria naliczania dodatkowych płatności są obiektywne i są standardowo stosowane przez beneficjenta niezależnie od źródła finansowania.

Dodatkowe wynagrodzenie personelu przypisanego do działania jest kwalifikowalne do następującej kwoty:

jeżeli dana osoba pracuje w pełnym wymiarze czasu pracy i wyłącznie na rzecz działania przez cały rok: do kwoty 8 000 EUR;

- a) jeżeli dana osoba pracuje wyłącznie na rzecz działania, ale w niepełnym wymiarze czasu pracy lub przez niecały rok: do odpowiedniego proporcjonalnego odsetka kwoty 8 000 EUR; lub
- b) jeżeli dana osoba nie pracuje wyłącznie na rzecz działania: do proporcjonalnego odsetka kwoty obliczonego w następujący sposób:

{EUR 8 000

podzielone przez

liczbę godzin rocznego efektywnego czasu pracy (zob. poniżej)},

pomnożone przez

liczbę godzin, którą dana osoba przepracowała przy realizacji działania w ciągu roku}.

A.2 Koszty dotyczące osób fizycznych pracujących na rzecz beneficjenta na podstawie bezpośredniej umowy innej niż umowa o pracę są kwalifikowalnymi kosztami personelu, jeżeli:

dana osoba pracuje w oparciu o instrukcje beneficjenta i, o ile nie ustalono z beneficjentem inaczej, w jego siedzibie;

- a) wyniki wykonanej pracy należą do beneficjenta, oraz
- b) koszty nie różnią się znacząco od kosztów personelu wykonującego podobne zadania w ramach umowy o pracę z beneficjentem.

A.3 Koszty personelu oddelegowanego przez osobę trzecią za wynagrodzeniem są kwalifikowalnymi kosztami personelu, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 11.

A.4 Koszty właścicieli beneficjentów będących małymi lub średnimi przedsiębiorstwami („właściciele MŚP”), którzy pracują przy realizacji działania i którzy nie pobierają wynagrodzenia, są kwalifikowalnymi kosztami personelu, jeżeli odpowiadają kwocie na

jednostkę określonej w załączniku 2, pomnożonej przez liczbę godzin rzeczywiście przepracowanych przy realizacji działania.

A.5 Koszty „beneficjentów będących osobami fizycznymi” niepobierającymi wynagrodzenia są kwalifikowalnymi kosztami personelu, jeżeli odpowiadają kwocie na jednostkę określonej w załączniku 2, pomnożonej przez liczbę godzin rzeczywiście przepracowanych przy realizacji działania.

[A.6 [OPCJA stosowana w przypadku ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej: Koszty personelu poniesione na zapewnianie ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej są kwalifikowalne wyłącznie jeżeli spełnione są również warunki określone w art. 16.1.1.] [OPCJA stosowana w przypadku wirtualnego dostępu do infrastruktury badawczej: Koszty personelu poniesione na zapewnianie wirtualnego dostępu do infrastruktury badawczej są kwalifikowalne wyłącznie jeżeli spełnione są również warunki określone w art. 16.2.]]

Obliczanie

Koszty personelu muszą być obliczane przez beneficjentów w następujący sposób:

{stawka godzinowa

pomnożona przez

liczbę godzin rzeczywiście przepracowanych przy realizacji działania},

powiększona o

w przypadku podmiotów prawnych o charakterze niezarobkowym: dodatkowe wynagrodzenie personelu przypisanego do działania na warunkach określonych powyżej (pkt A.1)}.

Możliwa musi być identyfikacja i weryfikacja zadeklarowanej liczby rzeczywiście przepracowanych godzin na osobę (zob. art. 18).

Łączna liczba godzin zadeklarowanych na potrzeby dotacji UE lub Euratomu, na osobę za rok, nie może być wyższa od liczby godzin rocznego efektywnego czasu pracy stosowanej do obliczenia stawki godzinowej:

{liczba godzin rocznego efektywnego czasu pracy w danym roku (zob. poniżej)

pomniejszona o

łączną liczbę godzin zadeklarowanych przez beneficjenta, na tę osobę za ten rok, na potrzeby innych dotacji UE lub Euratomu}.

„**Stawka godzinowa**” jest jedną z następujących kwot:

a) w przypadku kosztów personelu zadeklarowanych jako **koszty rzeczywiste**: stawka godzinowa jest kwotą obliczaną w następujący sposób:

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

{rzeczywiste roczne koszty personelu (z wyłączeniem wynagrodzenia dodatkowego) na osobę

podzielone przez

liczbę godzin rocznego efektywnego czasu pracy}.

Beneficjenci muszą korzystać z rocznych kosztów personelu oraz liczby godzin rocznego efektywnego czasu pracy za każdy rok obrotowy w ramach danego okresu sprawozdawczego. W przypadku gdy rok obrotowy nie jest zamknięty na koniec okresu sprawozdawczego, beneficjenci muszą stosować stawkę godzinową za ostatni dostępny zamknięty rok obrotowy.

Jako „liczbę godzin rocznego efektywnego czasu pracy” beneficjenci mogą wybrać jedną z następujących:

- (i) 1 720 godzin w przypadku osób pracujących w pełnym wymiarze czasu pracy (lub odpowiedni proporcjonalny odsetek w przypadku osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy);
- (ii) łączną liczbę godzin przepracowanych przez daną osobę w danym roku na rzecz beneficjenta, obliczoną w następujący sposób:

{roczne godziny pracy danej osoby (zgodnie z umową o pracę, obowiązującym układem zbiorowym lub prawem krajowym)

powiększone o

przepracowane godziny nadliczbowe

pomniejszone o

nieobecności (takie jak zwolnienie chorobowe i urlop okolicznościowy)}.

„Roczne godziny pracy” oznaczają okres, podczas którego pracownicy muszą pracować, są do dyspozycji pracodawcy oraz wypełniają swe czynności lub obowiązki wynikające z umowy o pracę, obowiązującego układu zbiorowego lub przepisów krajowych dotyczących czasu pracy.

Jeżeli umowa (lub obowiązujący układ zbiorowy lub przepisy krajowe dotyczące czasu pracy) nie pozwala na ustalenie rocznych godzin pracy, nie można stosować tej opcji;

- (iii) „standardową roczną liczbę godzin” zazwyczaj stosowaną przez beneficjenta w odniesieniu do jego personelu, zgodnie z jego zwyczajową praktyką księgowania kosztów. Liczba ta musi wynosić co najmniej 90 % „standardowych rocznych godzin pracy”.

W przypadku braku odpowiedniego odniesienia do standardowych rocznych godzin pracy nie można stosować tej opcji.

W przypadku wszystkich opcji rzeczywisty czas spędzony na **urlopie rodzicielskim** przez osobę przypisaną do działania może zostać odliczony od liczby godzin rocznego efektywnego czasu pracy;

- b) w przypadku kosztów personelu zadeklarowanych na podstawie **kosztów jednostkowych**: stawka godzinowa jest jedną z poniższych:
- (i) w przypadku właścicieli MŚP lub beneficjentów będących osobami fizycznymi: stawka godzinowa określona w załączniku 2 (zob. pkt A.4 i A.5 powyżej); lub
  - (ii) w przypadku kosztów personelu zadeklarowanych na podstawie zwyczajowej praktyki księgowania kosztów beneficjenta: stawka godzinowa obliczona przez beneficjenta zgodnie z jego zwyczajową praktyką księgowania kosztów, jeżeli:
    - stosowane praktyki księgowania kosztów są spójnie stosowane, oparte na obiektywnych kryteriach, niezależnie od źródła finansowania,
    - stawka godzinowa jest obliczana z wykorzystaniem rzeczywistych kosztów personelu wykazanych w księgach rachunkowych beneficjenta, z wyłączeniem wszelkich niekwalifikowalnych kosztów zawartych w innych kategoriach budżetowych.
- Rzeczywiste koszty personelu mogą zostać skorygowane przez beneficjenta na podstawie uwzględnionych w budżecie lub szacowanych elementów. Elementy te muszą być istotne dla obliczenia kosztów personelu, racjonalne i odpowiadać obiektywnym informacjom, których weryfikacja jest możliwa, oraz
- stawkę godzinową oblicza się na podstawie liczby godzin rocznego efektywnego czasu pracy (zob. powyżej).

B. Bezpośrednie koszty podwykonawstwa [(nieuwzględnione w pkt F)] (obejmujące powiązane cła, podatki i opłaty, takie jak niepodlegający odliczeniu VAT uiszczony przez beneficjenta) są kwalifikowalne, jeżeli warunki określone w art. 13 są spełnione.

[OPCJA stosowana w przypadku ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej: Koszty podwykonawstwa poniesione na zapewnianie ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej są kwalifikowalne wyłącznie jeżeli spełnione są również warunki określone w art. 16.1.1.]

[OPCJA stosowana w przypadku wirtualnego dostępu do infrastruktury badawczej: Koszty podwykonawstwa poniesione na zapewnianie wirtualnego dostępu do infrastruktur badawczych są kwalifikowalne wyłącznie jeżeli spełnione są również warunki określone w art. 16.2.]

C. Bezpośrednie koszty zapewniania wsparcia finansowego osobom trzecim [(nieuwzględnione w pkt F) [OPCJA stosowana jeżeli ma zastosowanie art. 15: są kwalifikowalne, jeżeli warunki określone w art. 15 są spełnione.][OPCJA: nie dotyczy]

D. Inne koszty bezpośrednie [(nieuwzględnione w pkt F)]

D.1 Koszty podróży i powiązane diety (obejmujące powiązane cła, podatki i opłaty, takie jak niepodlegający odliczeniu VAT uiszczony przez beneficjenta) są kwalifikowalne, jeżeli odpowiadają one zwyczajowej praktyce beneficjenta w zakresie podróży.

[OPCJA stosowana w przypadku ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej: Koszty podróży poniesione na zapewnianie ponadnarodowego dostępu do infrastruktur badawczych są kwalifikowalne wyłącznie jeżeli spełnione są również warunki określone w art. 16.1.1.]

D.2 [OPCJA domyślna: Koszty amortyzacji urządzeń, infrastruktury lub innych aktywów (nowych lub używanych) ujęte w księgach rachunkowych beneficjenta są kwalifikowalne, jeżeli aktywa te zostały nabyte zgodnie z art. 10, a koszty odpisane zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości i zwykłą praktyką księgową stosowaną przez beneficjenta.

Koszty wynajmu lub dzierżawy urządzeń, infrastruktury lub innych aktywów (obejmujące powiązane cła, podatki i opłaty, takie jak niepodlegający odliczeniu VAT uiszczony przez beneficjenta) są również kwalifikowalne, jeżeli nie przekraczają kosztów amortyzacji podobnych urządzeń, infrastruktury lub aktywów i nie obejmują kosztów finansowania.

Koszty urządzeń, infrastruktury lub innych aktywów przekazanych w postaci wkładu niepieniężnego odpłatnie są kwalifikowalne, jeżeli nie przekraczają kosztów amortyzacji podobnych urządzeń, infrastruktury lub aktywów, nie obejmują kosztów finansowania, a warunki określone w art. 11 są spełnione.

Jedyna część kosztów, która jest brana pod uwagę, to koszty odpowiadające czasowi trwania działania i stopniowi rzeczywistego zużycia na potrzeby działania.]

[OPCJA (alternatywna w stosunku do opcji powyżej) stosowana, jeżeli tak przewidziano w programie prac¹⁵: Koszty zakupu urządzeń, infrastruktury lub innych aktywów (nowych lub używanych) (ujęte w księgach rachunkowych beneficjenta) są kwalifikowalne, jeżeli urządzenia, infrastruktura lub inne aktywa zostały nabyte zgodnie z art. 10.

Koszty wynajmu lub dzierżawy urządzeń, infrastruktury lub innych aktywów (obejmujące powiązane cła, podatki i opłaty, takie jak niepodlegający odliczeniu VAT uiszczony przez beneficjenta) są również kwalifikowalne, jeżeli nie przekraczają kosztów amortyzacji podobnych urządzeń, infrastruktury lub aktywów i nie obejmują kosztów finansowania.

¹⁵ Do stosowania jako wyjątek, jedynie jeśli jest to uzasadnione charakterem działania i kontekstem użycia urządzeń lub aktywów, jeżeli zostało to przewidziane w programie prac.

*Koszty urządzeń, infrastruktury lub innych aktywów **przekazanych w postaci wkładu niepieniężnego odpłatnie** są kwalifikowalne, jeżeli nie przekraczają kosztów amortyzacji podobnych urządzeń, infrastruktury lub aktywów, nie obejmują kosztów finansowania, a warunki określone w art. **11** są spełnione.]*

*[OPCJA (uzupełniająca jedną z dwóch opcji powyżej) w przypadku ponadnarodowego i wirtualnego dostępu do infrastruktury badawczej: Na zasadzie wyjątku beneficjentom nie wolno deklarować takich kosztów (tzn. kosztów wynajmu, dzierżawy, zakupu podlegających amortyzacji urządzeń, infrastruktury i innych aktywów) poniesionych na zapewnianie ponadnarodowego lub wirtualnego dostępu do infrastruktury badawczej (zob. art. **16**).]*

D.3 Koszty innych towarów i usług (obejmujące powiązane cła, podatki i opłaty, takie jak niepodlegający odliczeniu VAT uiszczony przez beneficjenta) są kwalifikowalne, jeżeli wspomniane towary i usługi zostały:

- a) zakupione specjalnie na potrzeby działania zgodnie z art. **10**; lub
- b) przekazane odpłatnie w postaci wkładu niepieniężnego i zgodnie z art. **11**.

Takie towary lub usługi obejmują na przykład: materiały eksploatacyjne i zaopatrzenie, upowszechnianie (w tym otwarty dostęp), ochronę wyników, świadectwa kontroli sprawozdania finansowego (jeżeli są wymagane zgodnie z umową), świadectwa kontroli metodyki, tłumaczenia i publikacje.

*[OPCJA stosowana w przypadku ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej: Koszty innych towarów i usług poniesione na zapewnianie ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej są kwalifikowalne wyłącznie jeżeli spełnione są również warunki określone w art. **16.1.1**.]*

*[OPCJA stosowana w przypadku wirtualnego dostępu do infrastruktury badawczej: Koszty innych towarów i usług poniesione na zapewnianie wirtualnego dostępu do infrastruktury badawczej są kwalifikowalne wyłącznie jeżeli spełnione są również warunki określone w art. **16.2**.]*

D.4 [OPCJA domyślna: Skapitalizowane i operacyjne koszty „dużej infrastruktury badawczej”¹⁶ poniesione bezpośrednio na realizację działania są kwalifikowalne, jeżeli:

- a) wartość dużej infrastruktury badawczej odpowiada co najmniej **75** % łącznej wartości aktywów trwałych (ich historycznej wartości określonej w ostatnim zamkniętym bilansie sprzed dnia podpisania umowy lub ustalonej na podstawie kosztów wynajmu lub dzierżawy infrastruktury badawczej¹⁷);

¹⁶ „Duża infrastruktura badawcza” oznacza infrastrukturę badawczą o łącznej wartości co najmniej **20** mln EUR na beneficjenta, obliczoną jako suma historycznych wartości aktywów poszczególnych infrastruktur badawczych, figurujących w ostatnim zamkniętym bilansie tego beneficjenta sprzed dnia podpisania umowy, lub zgodnych z ustaleniami dokonanymi na podstawie kosztów wynajmu lub dzierżawy infrastruktury badawczej.

¹⁷ Definicja znajduje się w art. **2** pkt **6** rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr XXX/2013 z dnia [...] 2013 r. ustanawiającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i

- b) stosowana przez beneficjenta metodyka deklarowania kosztów dużej infrastruktury badawczej została pozytywnie oceniona przez Komisję („ocena ex-ante”);
- c) beneficjent deklaruje jako bezpośrednie koszty kwalifikowalne jedynie część kosztów odpowiadającą czasowi trwania działania i stopniowi rzeczywistego zużycia na potrzeby działania; oraz
- d) spełniają one warunki określone szczegółowo w podręczniku udzielania dotacji w ramach programu „Horyzont 2020”.]

[OPCJA w przypadku wszystkich tematów w ramach zaproszeń opublikowanych w ramach części „Infrastruktura badawcza” (z wyłączeniem tematów dotyczących e-infrastruktury): nie dotyczy]

[OPCJA stosowana, jeżeli tak przewidziano w programie prac: nie dotyczy.]

E. Koszty pośrednie[(nieuwzględnione w pkt F)]

Koszty pośrednie są kwalifikowalne, jeżeli są one deklarowane na podstawie stawki ryczałtowej wynoszącej 25 % kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (zob. art. 5.2 oraz pkt A–D powyżej), z których wyłączone są:

- a) koszty podwykonawstwa [oraz][;]
- b) koszty przekazanych przez osoby trzecie wkładów niepieniężnych, które nie są wykorzystywane w siedzibie beneficjenta [oraz][;]
- c) **[OPCJA stosowana jeżeli ma zastosowanie art. 15: koszty zapewniania wsparcia finansowego osobom trzecim][OPCJA: nie dotyczy][oraz**
- d) **OPCJA jeżeli zastosowanie ma pkt F, a koszty jednostkowe lub koszty płatności ryczałtowych obejmują koszty pośrednie: [koszty jednostkowe na podstawie art. 5.2 lit. f) i pkt F poniżej][koszty płatności ryczałtowych na podstawie art. 5.2 lit. f) oraz pkt F poniżej]].**

---

innowacji (2014-2020): „infrastruktura badawcza ” obejmuje urządzenia, zasoby i usługi, które są wykorzystywane przez środowiska naukowe do prowadzenia badań i wspierania innowacji w swoich dziedzinach. W odpowiednich przypadkach może być ona wykorzystywana do celów innych niż badawcze, na przykład do celów edukacyjnych lub świadczenia usług publicznych. Infrastruktura ta obejmuje: kosztowną aparaturę naukową (lub zestawy przyrządów); zasoby oparte na wiedzy, takie jak zbiory, archiwa lub dane naukowe; e- infrastrukturę, taką jak dane i systemy komputerowe oraz sieci komunikacyjne, oraz inne obiekty infrastruktury o unikatowym charakterze, które są niezbędne do osiągnięcia doskonałości w dziedzinie badań naukowych i innowacji. Takie obiekty infrastruktury mogą być zlokalizowane w jednym miejscu, mieć charakter wirtualny lub rozproszony.

Beneficjenci otrzymujący dotację na działalność¹⁸ finansowaną z budżetu UE lub Euratomu nie mogą deklarować kosztów pośrednich za okres objęty dotacją na działalność.

[F. OPCJA w przypadku określonych kategorii kosztów, jeżeli w decyzji Komisji przewidziano koszty jednostkowe: Koszty [...] [wstawić kategorię(-e) kosztów lub działanie(-a)]

Koszty [...] [wstawić kategorię kosztów lub działanie]:

- a) zadeklarowane jako **koszty jednostkowe**: są kwalifikowalne, jeśli odpowiadają kwocie na jednostkę określonej w załączniku 2, pomnożonej przez liczbę rzeczywistych jednostek, oraz jeżeli [wstawić warunki kwalifikowalności];
- b) [zadeklarowane jako **koszty rzeczywiste**: są kwalifikowalne, jeżeli spełniają warunki określone powyżej (pkt A–[D][E]) [oraz jeżeli [wstawić warunki kwalifikowalności];]
- c) [zadeklarowane jako **połączenie tych dwóch kategorii kosztów**: jeżeli część zadeklarowana jako koszty rzeczywiste spełnia warunki dotyczące kosztów rzeczywistych, a część zadeklarowana jako koszty jednostkowe spełnia warunki dotyczące kosztów jednostkowych].

[to samo dla każdej określonej kategorii kosztów]

[OPCJA w przypadku określonych kosztów płatności ryczałtowych (tj. kosztów, które mogą/muszą być deklarowane jako koszty płatności ryczałtowych), jeżeli są przewidziane w art. 5.2 lit. f): Koszty [...] [wstawić kategorię kosztów lub działanie] są kwalifikowalne, jeżeli odpowiadają płatności ryczałtowej określonej w załączniku 2, a odpowiednie zadania lub części działania zostały prawidłowo zrealizowane zgodnie z załącznikiem 1.]]

6.3 Warunki kwalifikowalności kosztów powiązanych osób trzecich

[OPCJA stosowana jeżeli ma zastosowanie art. 14: Koszty ponoszone przez powiązane osoby trzecie są kwalifikowalne, jeżeli spełniają – odpowiednio – ogólne i szczegółowe warunki kwalifikowalności określone w niniejszym artykule (art. 6.1 i 6.2) oraz art. 14.]

[OPCJA: nie dotyczy]

6.4 Warunki kwalifikowalności wkładów niepieniężnych przekazanych przez osoby trzecie nieodpłatnie

¹⁸ Definicja znajduje się w art. 121 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 218 z 26.10.2012, s. 1) („rozporządzenie finansowe (UE) nr 966/2012”): „dotacja na działalność” oznacza bezpośredni wkład finansowy przyznawany z budżetu na zasadzie darowizny na finansowanie funkcjonowania organu, który dąży do osiągnięcia celu leżącego w ogólnym interesie UE lub realizuje cel należący do polityki UE lub wspierający tę politykę.

Wkłady niepieniężne przekazane nieodpłatnie są kwalifikowalnymi kosztami bezpośrednimi (beneficjenta *[lub powiązanej osoby trzeciej]*), jeżeli koszty ponoszone przez osobę trzecią spełniają – *odpowiednio* – ogólne i szczegółowe warunki kwalifikowalności określone w niniejszym artykule (art. 6.1 i 6.2) oraz art. 12.

6.5 Koszty niekwalifikowalne

„Koszty niekwalifikowalne” są to:

- a) koszty, które nie spełniają określonych powyżej warunków (art. 6.1–6.4), w szczególności:
  - (i) koszty związane ze stopą zwrotu z kapitału;
  - (ii) zobowiązania i koszty ich obsługi;
  - (iii) rezerwy na poczet przyszłych strat lub zobowiązań;
  - (iv) należne odsetki;
  - (v) wątpliwe zobowiązania;
  - (vi) straty wynikające z różnic kursowych;
  - (vii) opłaty bankowe pobierane przez bank beneficjenta z tytułu realizacji przelewów *[Komisji][Agencji]*;
  - (viii) nadmierne lub nieuzasadnione wydatki;
  - (ix) podlegający odliczeniu podatek VAT;
  - (x) koszty poniesione w czasie zawieszenia realizacji działania (zob. art. 49);
- b) koszty zadeklarowane w ramach innych dotacji UE lub Euratomu (w tym dotacji udzielanych przez państwo członkowskie i finansowanych z budżetu UE lub Euratomu i dotacji udzielanych przez organy inne niż *[Komisja][Agencja]* do celów wykonania budżetu UE lub Euratomu); w szczególności koszty pośrednie, jeżeli beneficjent już otrzymuje dotację na działalność finansowaną z budżetu UE lub Euratomu w tym samym okresie.

6.6 Konsekwencje deklarowania kosztów niekwalifikowalnych

Zadeklarowane koszty, które nie są kwalifikowalne, zostają odrzucone (zob. art. 42).

Zadeklarowanie takich kosztów może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ROZDZIAŁ 4 PRAWA I OBOWIĄZKI STRON

SEKCJA 1 PRAWA I OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ DZIAŁANIA

ARTYKUŁ 7 — OGÓLNY OBOWIĄZEK PRAWIDŁOWEJ REALIZACJI DZIAŁANIA

7.1 Ogólny obowiązek prawidłowej realizacji działania

Beneficjenci muszą zrealizować działanie zgodnie z opisem zamieszczonym w załączniku 1 oraz zgodnie z postanowieniami umowy i wszystkimi obowiązkami prawnymi wynikającymi ze stosownych przepisów prawa unijnego, międzynarodowego i krajowego.

7.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 8 — ZASOBY NA POTRZEBY REALIZACJI DZIAŁANIA

Beneficjenci muszą dysponować odpowiednimi zasobami na potrzeby realizacji działania.

Jeżeli jest to niezbędne do realizacji działania, beneficjenci mogą:

- dokonywać zakupu towarów, robót budowlanych i usług (zob. art. 10),
- korzystać z wkładów niepieniężnych przekazywanych odpłatnie przez osoby trzecie (zob. art. 11),
- korzystać z wkładów niepieniężnych przekazywanych nieodpłatnie przez osoby trzecie (zob. art. 12),
- zlecać podwykonawcom realizację zadań związanych z działaniem opisanych w załączniku 1 (zob. art. 13),
- zlecać powiązanym osobom trzecim realizację zadań związanych z działaniem opisanych w załączniku 1 (zob. art. 14).

W tych przypadkach beneficjenci zachowują wyłączną odpowiedzialność wobec [Komisji][Agencji] i pozostałych beneficjentów za realizację działania.

ARTYKUŁ 9 — REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z DZIAŁANIEM PRZEZ BENEFICJENTÓW NIEOTRZYMUJĄCYCH FINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW UE

9.1 Zasady realizacji zadań związanych z działaniem przez beneficjentów nieotrzymujących finansowania UE

[OPCJA w przypadku beneficjentów nieotrzymujących finansowania ze środków UE: Beneficjenci nieotrzymujący finansowania ze środków UE muszą realizować zadania związane z działaniem przypisane im w załączniku 1 zgodnie z art. 7.1.

Ich koszty oszacowane są w załączniku 2, ale:

- nie są zwracane i
- nie są uwzględniane na potrzeby obliczenia dotacji (zob. art. 5.2, art. 5.3, art. 5.4 i art. 21).

Postanowienia rozdziału 3, art. 10-15, art. 18.1.2, art. 20.3 lit. b), art. 20.4 lit. b), art. 20.6, art. 21, art. 26.4, art. 28.1 [OPCJA: z wyjątkiem dodatkowych obowiązków w zakresie wykorzystania wyników], art. 28.2, art. 30.3, art. 31.5, art. 40, art. 42, art. 43, art. 44, art. 47 i art. 48 nie mają zastosowania do tych beneficjentów.

Nie podlegają oni kontrolom finansowym, przeglądom i audytom wynikającym z art. 22.

Beneficjenci nieotrzymujący finansowania ze środków UE mogą przekazywać wkłady niepieniężne innemu beneficjentowi. W takim przypadku zostają oni uznani za osobę trzecią do celów art. 11 i 12.]

[OPCJA: nie dotyczy]

9.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

[Jeżeli beneficjent nieotrzymujący finansowania ze środków UE naruszy którykolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu, jego udział w umowie może zostać zakończony (zob. art. 50).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6, które mają do niego zastosowanie.]

[OPCJA: nie dotyczy]

ARTYKUŁ 10 — ZAKUP TOWARÓW, ROBÓT BUDOWLANYCH LUB USŁUG

10.1 Zasady zakupu towarów, robót budowlanych lub usług

10.1.1 *Jeżeli jest to niezbędne do realizacji działania, beneficjenci mogą dokonywać zakupu towarów, robót lub usług.*

Beneficjenci muszą dokonywać takich zakupów przy zapewnieniu jak najlepszej relacji jakości do ceny lub, w stosownych przypadkach, najniższej ceny. Realizując te działania, muszą unikać wszelkich konfliktów interesów (zob. art. 35).

[OPCJA: Ponadto, w przypadku gdy wartość zakupu przekracza [...] EUR, beneficjenci muszą przestrzegać następujących zasad: [...].¹⁹]

Beneficjenci muszą zapewnić Komisji [i Agencji], Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) możliwość korzystania z praw przysługujących im na mocy art. 22 i 23 także wobec swoich wykonawców.

10.1.2 Beneficjenci, którzy są „instytucjami zamawiającymi” w rozumieniu dyrektywy 2004/18/WE²⁰ lub „podmiotami zamawiającymi” w rozumieniu dyrektywy 2004/17/WE²¹, muszą przestrzegać stosownych przepisów krajowych dotyczących zamówień publicznych.

10.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z jego obowiązków wynikających z art. 10.1.1 koszty związane z danym zamówieniem zostają uznane za koszty niekwalifikowalne (zob. art. 6) i zostają odrzucone (zob. art. 42).

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z jego obowiązków wynikających z art. 10.1.2 dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 11 — KORZYSTANIE Z WKŁADÓW NIEPIENIĘŻNYCH PRZEKAZYWANYCH ODPLATNIE PRZEZ OSOBY TRZECIE

11.1 Zasady korzystania z wkładów niepieniężnych przekazywanych odpłatnie

Jeżeli jest to niezbędne do realizacji działania, beneficjenci mogą korzystać z wkładów niepieniężnych przekazywanych odpłatnie przez osoby trzecie.

Beneficjenci mogą deklarować koszty związane z płatnością z tytułu wkładów niepieniężnych jako kwalifikowalne (zob. art. 6.1 i art. 6.2), do wysokości kosztów osób trzecich z tytułu

¹⁹ Jeżeli urzędnik zatwierdzający postanawia ustalić szczegółowe reguły, powinny one w należyty sposób uwzględniać zasadę proporcjonalności, biorąc pod uwagę wartość zamówień oraz względną wielkość wkładu UE w odniesieniu do całkowitego kosztu działania oraz ryzyka. Szczegółowe reguły muszą opierać się na regułach określonych w rozporządzeniu finansowym. Należy unikać prostych odwołań do rozporządzenia finansowego bez wskazywania stosownych przepisów. Szczegółowe reguły mogą być ustalane tylko na potrzeby udzielania zamówień o wartości powyżej 60 000 EUR. Urzędnik zatwierdzający może wyznaczyć próg wyższy niż 60 000 EUR na podstawie oceny ryzyka.

²⁰ Dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 114).

²¹ Dyrektywa 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.U. L 134 z 30.04.2004, s. 1).

oddelegowanych osób, wnoszonych urządzeń, infrastruktury lub innych aktywów bądź innych wnoszonych towarów i usług.

Osoby trzecie i ich wkłady muszą zostać określone w załączniku 1. [Komisja][Agencja] może jednakże zatwierdzić wkłady niepieniężne, które nie zostały określone w załączniku 1, bez wprowadzania zmiany (zob. art. 55), jeżeli:

- są one szczegółowo uzasadnione w okresowym raporcie merytorycznym oraz
- korzystanie z nich nie pociąga za sobą zmian w umowie, które podważyłyby zasadność decyzji o udzieleniu dotacji lub naruszałyby zasadę równego traktowania kandydatów.

Beneficjenci muszą zapewnić Komisji [i Agencji], Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) możliwość korzystania z praw przysługujących im na mocy art. 22 i 23 także wobec osób trzecich.

11.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z jego obowiązków wynikających z niniejszego artykułu koszty związane z płatnością z tytułu wkładu niepieniężnego zostają uznane za koszty niekwalifikowalne (zob. art. 6) i zostają odrzucone (zob. art. 42).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 12 — KORZYSTANIE Z WKŁADÓW NIEPIENIĘŻNYCH PRZEKAZYWANYCH NIEODPŁATNIE PRZEZ OSOBY TRZECIE

12.1 Zasady korzystania z wkładów niepieniężnych przekazywanych nieodpłatnie

Jeżeli jest to niezbędne do realizacji działania, beneficjenci mogą korzystać z wkładów niepieniężnych przekazywanych nieodpłatnie przez osoby trzecie.

Beneficjenci mogą deklarować koszty poniesione przez osoby trzecie z tytułu oddelegowanych osób, wnoszonych urządzeń, infrastruktury lub innych aktywów, bądź innych wnoszonych towarów i usług, jako kwalifikowalne zgodnie z art. 6.4.

Osoby trzecie i ich wkłady muszą zostać określone w załączniku 1. [Komisja][Agencja] może jednakże zatwierdzić wkłady niepieniężne, które nie zostały określone w załączniku 1, bez wprowadzania zmiany (zob. art. 55), jeżeli:

- są one szczegółowo uzasadnione w okresowym raporcie merytorycznym oraz

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- korzystanie z nich nie pociąga za sobą zmian w umowie, które podważałyby zasadność decyzji o udzieleniu dotacji lub naruszałyby zasadę równego traktowania kandydatów.

Beneficjenci muszą zapewnić Komisji [i Agencji], Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) możliwość korzystania z praw przysługujących im na mocy art. 22 i 23 także wobec osób trzecich.

12.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregokolwiek z jego obowiązków wynikających z niniejszego artykułu koszty poniesione przez osoby trzecie w związku z wkładem niepieniężnym zostają uznane za koszty niekwalifikowalne (zob. art. 6) i zostają odrzucone (zob. art. 42).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 13 — REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z DZIAŁANIEM PRZEZ PODWYKONAWCÓW

13.1 Zasady zlecenia podwykonawstwa zadań związanych z działaniem

13.1.1 Jeżeli jest to niezbędne do realizacji działania, beneficjenci mogą zlecać podwykonawstwo obejmujące realizację niektórych zadań związanych z działaniem opisanych w załączniku 1.

Podwykonawstwo może obejmować jedynie realizację ograniczonej części działania.

Beneficjenci muszą zawierać umowy podwykonawstwa przy zapewnieniu jak najlepszej relacji jakości do ceny lub, w stosownych przypadkach, najniższej ceny. Realizując te działania, muszą unikać wszelkich konfliktów interesów (zob. art. 35).

[OPCJA: Ponadto, w przypadku gdy wartość umowy podwykonawstwa przekracza [...] EUR, beneficjenci muszą przestrzegać następujących zasad: [...].²²]

[OPCJA w przypadku działań obejmujących PCP lub PPI: Ponadto, w przypadku przedkomercyjnych zamówień publicznych (PCP) lub zamówień na innowacyjne rozwiązania (PPI), beneficjenci muszą postępować według przejrzystej i niedyskryminacyjnej procedury, uwzględniającej co najmniej następujące elementy:

²² Jeżeli urzędnik zatwierdzający postanawia ustalić szczegółowe reguły, powinny one w należyty sposób uwzględniać zasadę proporcjonalności, biorąc pod uwagę wartość zamówień oraz względną wielkość wkładu UE w odniesieniu do całkowitego kosztu działania oraz ryzyka. Szczegółowe reguły muszą opierać się na regułach określonych w rozporządzeniu finansowym. Należy unikać prostych odwołań do rozporządzenia finansowego bez wskazywania stosownych przepisów. Szczegółowe reguły mogą być ustalone tylko na potrzeby udzielania zamówień o wartości powyżej 60 000 EUR. Urzędnik zatwierdzający może wyznaczyć próg wyższy niż 60 000 EUR na podstawie oceny ryzyka.

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- a) „**otwarte konsultacje rynkowe**”, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej za pomocą „**wstępnego ogłoszenia informacyjnego (PIN)**” oraz szeroko promowane i rozpropagowane;
- b) „**ogłoszenie o zamówieniu**” przewidujące termin składania ofert nie krótszy niż 2 miesiące, opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz szeroko promowane i rozpropagowane;
- c) „**zaproszenie do przedstawiania ofert**” oparte na specyfikacjach funkcjonalnych lub wydajnościowych (uwzględniających wynik otwartych konsultacji rynkowych) oraz opisujące praktyczną organizację realizacji umowy (umów) podwykonawstwa;
- d) obiektywną i niedyskryminacyjną **ocenę** ofert oraz **zawarcie** umowy (umów) podwykonawstwa z oferentem (oferentami) proponującymi **najlepszą relację jakości do ceny**;
- e) „**ogłoszenie o udzieleniu zamówienia**”, opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Beneficjenci muszą również dopilnować, by każde publikowane w związku z podwykonawstwem wstępne ogłoszenie informacyjne, ogłoszenie o zamówieniu i ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zawierało następujące zastrzeżenie:

„Przedmiotowe zamówienie jest finansowane ze środków programu ramowego Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” na podstawie umowy o udzielenie dotacji nr [numer]. UE nie uczestniczy jednakże jako instytucja zamawiająca w przedmiotowym zamówieniu.”]

[OPCJA tylko w przypadku działań obejmujących PPI: Udział w procedurach przetargowych PPI musi być otwarty na równych warunkach dla oferentów z państw członkowskich UE, państw stowarzyszonych oraz innych państw, z którymi UE podpisała porozumienie w dziedzinie zamówień publicznych. Jeżeli zastosowanie ma Porozumienie w sprawie zamówień rządowych zawarte w ramach WTO, umowy podwykonawstwa PPI muszą być również otwarte dla oferentów z państw, które ratyfikowały to porozumienie.

*Jeżeli zamówienie na innowacyjne rozwiązanie (PPI) obejmuje (i jest ograniczone do) zakupu zestawu prototypów lub produktów testowych, które zostały opracowane podczas wcześniejszego działania w zakresie współfinansowania PCP, beneficjenci nie muszą przeprowadzać otwartych konsultacji rynkowych ani publikować ogłoszenia o zamówieniu czy ogłoszenia o udzieleniu zamówienia zgodnie z lit. a), b) i e) powyżej. W takim przypadku muszą oni wystosować **zaproszenie do składania ofert do co najmniej trzech dostawców** (w tym do dostawców, którzy brali udział w poprzedzającym PCP), zgodnie z procedurą negocjacyjną bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu wynikającą z dyrektyw 2004/18/WE oraz 2004/17/WE²³.]*

²³ Zob. art. 28 i art. 31 ust. 2 lit. a) dyrektywy 2004/18/WE oraz art. 40 ust. 3 lit. b) dyrektywy 2004/17/WE.

[OPCJA tylko w przypadku działań obejmujących PCP: Umowy podwykonawstwa dotyczące przedkomercyjnych zamówień publicznych muszą przewidywać następujące kwestie:

- uzyskanie przez podwykonawców praw własności intelektualnej w odniesieniu do wytworzonych przez nich wyników,
- nieodpłatne przyznanie nabywcy prawa dostępu do wyników – na własny użytek,
- prawo nabywców do udzielania (lub do zobowiązania podwykonawców do udzielania) licencji niewyłącznych osobom trzecim do celów wykorzystywania wyników – na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach – (bez prawa do udzielania sublicencji),
- zobowiązanie podwykonawców do przeniesienia na nabywców praw własności intelektualnej uzyskanej przez podwykonawców w trakcie PCP, jeżeli podwykonawcy nie wykorzystają komercyjnie wyników w okresie ustalonym w umowie podwykonawstwa,
- prawo nabywców do opublikowania — wraz z ogłoszeniem o udzieleniu zamówienia — tożsamości zwycięskich oferentów oraz streszczenia projektu dostarczonego przez zwycięskich oferentów, a także do opublikowania — po zakończeniu prac badawczo-rozwojowych oraz po konsultacji z podwykonawcami — streszczeń wyników, jak również tożsamości podwykonawców, którzy pomyślnie zakończyli ostatnią fazę PCP.

Beneficjenci mają obowiązek dopilnować, by większość prac badawczo-rozwojowych wykonywanych przez podwykonawcę(-ów) (w tym prace głównych naukowców) była zlokalizowana w państwach członkowskich UE lub w państwach stowarzyszonych („miejsce wykonania zobowiązania”).]

Zadania do realizacji oraz szacunkowe koszty każdej umowy podwykonawstwa muszą zostać określone w załączniku 1, a całkowite szacunkowe koszty podwykonawstwa przypadające na beneficjenta muszą zostać określone w załączniku 2. [Komisja][Agencja] może jednakże zatwierdzić umowy podwykonawstwa, które nie zostały określone w załącznikach 1 i 2, bez wprowadzania zmiany (zob. art. 55), jeżeli:

- są one szczegółowo uzasadnione w okresowym raporcie merytorycznym oraz
- nie pociągają one za sobą zmian w umowie, które podważałyby zasadność decyzji o udzieleniu dotacji lub naruszałyby zasadę równego traktowania kandydatów.

[OPCJA w przypadku rezultatów niejawnych: Podwykonawstwo rezultatów niejawnych może być zlecane wyłącznie po uzyskaniu wyraźnej zgody (na piśmie) od [Komisji][Agencji] (zob. art. 37).]

Beneficjenci muszą zapewnić Komisji [i Agencji], Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) możliwość korzystania z praw przysługujących im na mocy art. 22 i 23 także wobec swoich podwykonawców.

13.1.2 Beneficjenci muszą dopilnować, by ich obowiązki wynikające z art. 35, 36, 38 i 46 miały również zastosowanie do podwykonawców.

Beneficjenci, którzy są „instytucjami zamawiającymi” w rozumieniu dyrektywy 2004/18/WE lub „podmiotami zamawiającymi” w rozumieniu dyrektywy 2004/17/WE, muszą przestrzegać stosownych przepisów krajowych dotyczących zamówień publicznych.

13.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z jego obowiązków wynikających z art. 13.1.1 koszty związane z daną umową podwykonawstwa zostają uznane za koszty niekwalifikowalne (zob. art. 6) i zostają odrzucone (zob. art. 42).

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z jego obowiązków wynikających z art. 13.1.2 dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 14 — REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z DZIAŁANIEM PRZEZ POWIĄZANE OSOBY TRZECIE

14.1 Zasady zlecenia powiązanym osobom trzecim realizacji części działania

[OPCJA: 14.1.1 Poniższe podmioty powiązane²⁴ oraz osoby trzecie mające powiązanie prawne z beneficjentem²⁵ („powiązane osoby trzecie”) mogą realizować zadania związane z działaniem przypisane im w załączniku I:

²⁴ Definicja znajduje się w art. 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia nr XX/2013 w sprawie zasad uczestnictwa: „**podmiot powiązany**” oznacza każdy podmiot prawny:

- znajdujący się pod bezpośrednią lub pośrednią kontrolą beneficjenta lub
- pod tą samą bezpośrednią lub pośrednią kontrolą co beneficjent, bądź też
- każdy podmiot prawny bezpośrednio lub pośrednio kontrolujący beneficjenta.

„Kontrola” może przyjąć dowolną z następujących form:

- (a) bezpośrednie lub pośrednie posiadanie udziału przekraczającego 50 % wartości nominalnej wyemitowanego kapitału zakładowego przedmiotowego podmiotu prawnego, lub posiadanie większości praw głosu akcjonariuszy lub wspólników tego podmiotu; lub
- (b) bezpośrednie lub pośrednie posiadanie faktycznych lub wynikających z prawa uprawnień decyzyjnych w przedmiotowym podmiocie prawnym.

Jednakże następujące związki między podmiotami prawnymi nie stanowią stosunku kontroli:

- (a) ta sama publiczna spółka inwestycyjna, ten sam inwestor instytucjonalny lub ta sama spółka kapitału podwyższonego ryzyka posiada bezpośredni lub pośredni udział przekraczający 50 % wartości nominalnej wyemitowanego kapitału zakładowego lub większość praw głosu akcjonariuszy lub wspólników;
- (b) właścicielem przedmiotowych podmiotów prawnych lub podmiotem sprawującym nadzór nad nimi jest ten sam organ publiczny.

²⁵ „**Osoba trzecia mająca powiązanie prawne z beneficjentem**” oznacza każdy podmiot prawny posiadający powiązanie prawne z beneficjentem oznaczające współpracę, która nie ogranicza się do danego działania.

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- [nazwa podmiotu], powiązany z [nazwa lub akronim beneficjenta] [OPCJA w przypadku wniosku o zastosowanie odpowiedzialności solidarnej; jeżeli akceptuje odpowiedzialność solidarną wspólnie z beneficjentem (zob. załącznik 3a)]
- [nazwa podmiotu], powiązany z [nazwa lub akronim beneficjenta] [OPCJA w przypadku wniosku o zastosowanie odpowiedzialności solidarnej; jeżeli akceptuje odpowiedzialność solidarną wspólnie z beneficjentem (zob. załącznik 3a)]
[powtórzyć dla kolejnych powiązanych podmiotów]

Powiązane osoby trzecie mogą deklarować koszty, które ponoszą w celu realizacji zadań związanych z działaniem, jako kwalifikowalne, zgodnie z art. 6.3.

Beneficjenci muszą zapewnić Komisji [i Agencji], Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) możliwość korzystania z praw przysługujących im na mocy art. 22 i 23 także wobec swoich powiązanych osób trzecich.

14.1.2 Beneficjenci muszą dopilnować, by ich obowiązki wynikające z art. 18, 20, 35, 36 i 38 miały również zastosowanie do ich powiązanych osób trzecich.]

[OPCJA: nie dotyczy]

14.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

[W przypadku niewywiązania się z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z art. 14.1.1 koszty osoby trzeciej zostają uznane za koszty niekwalifikowalne (zob. art. 6) i zostają odrzucone (zob. art. 42).

W przypadku niewywiązania się z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z art. 14.1.2 dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.]

[OPCJA: nie dotyczy]

ARTYKUŁ 15 — WSPARCIE FINANSOWE NA RZECZ OSÓB TRZECICH

15.1 Zasady zapewniania wsparcia finansowego osobom trzecim

[OPCJA stosowana, jeżeli tak przewidziano w programie prac: 15.1.1 Wsparcie finansowe musi być zapewniane przez beneficjentów zgodnie z warunkami określonymi w załączniku 1.

Warunki te muszą obejmować przynajmniej:

- a) maksymalną kwotę wsparcia finansowego na rzecz każdej osoby trzeciej.

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

Maksymalna kwota nie może przekroczyć 60 000 EUR dla poszczególnych osób trzecich, chyba że jest to niezbędne dla osiągnięcia celów działania zgodnie z opisem w załączniku I;

- b) kryteria obliczania dokładnej kwoty wsparcia finansowego;
- c) różne rodzaje działalności, które kwalifikują się do przyznania wsparcia finansowego, na podstawie wyczerpującego wykazu;
- d) osoby lub kategorie osób, które mogą otrzymać wsparcie finansowe; oraz
- e) kryteria przyznawania wsparcia finansowego.

Beneficjenci muszą zapewnić Komisji [i Agencji], Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) możliwość korzystania z praw przysługujących im na mocy art. 22 i 23 także wobec osób trzecich otrzymujących wsparcie finansowe.

15.1.2 Beneficjenci muszą dopilnować, by ich obowiązki wynikające z art. 35, 36, 38 i 46 miały również zastosowanie do osób trzecich otrzymujących wsparcie finansowe.]

[OPCJA: nie dotyczy]

15.2 Wsparcie finansowe w postaci nagród

[OPCJA stosowana, jeżeli tak przewidziano w programie prac: **15.2.1** Wsparcie finansowe w postaci nagród musi być zapewniane przez beneficjentów zgodnie z warunkami określonymi w załączniku I.

Warunki te muszą obejmować przynajmniej:

- a) warunki udziału;
- b) kryteria udzielenia wsparcia;
- c) wysokość nagrody; oraz
- d) uregulowania dotyczące płatności.

Beneficjenci muszą zapewnić Komisji [i Agencji], Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) możliwość korzystania z praw przysługujących im na mocy art. 22 i 23 także wobec osób trzecich otrzymujących nagrodę.

15.2.2 Beneficjenci muszą dopilnować, by ich obowiązki wynikające z art. 35, 36, 38 i 46 miały również zastosowanie do osób trzecich otrzymujących nagrodę.]

[OPCJA: nie dotyczy]

15.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków

[W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregokolwiek z jego obowiązków wynikających z art. 15.1.1 lub art. 15.2.1 koszty związane ze wsparciem finansowym lub z nagrodą zostają uznane za koszty niekwalifikowalne (zob. art. 6) i zostają odrzucone (zob. art. 42).

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregokolwiek z jego obowiązków wynikających z art. 15.1.2 lub art. 15.2.2 dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.]

[OPCJA: nie dotyczy]

ARTYKUŁ 16 — ZAPEWNIANIE PONADNARODOWEGO LUB WIRTUALNEGO DOSTĘPU DO INFRASTRUKTURY BADAWCZEJ

16.1 Zasady zapewniania ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej

[OPCJA w przypadku ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej: 16.1.1 „Dostawcy dostępu”²⁶ muszą zapewnić dostęp do infrastruktury badawczej lub instalacji²⁷ zgodnie z następującymi warunkami:

a) Dostęp, który należy zapewnić:

nieodpłatny, ponadnarodowy dostęp do infrastruktury badawczej lub instalacji dla wybranych grup użytkowników.

Dostęp ten musi obejmować pomoc logistyczną, techniczną i naukową oraz specjalistyczne szkolenie, które jest normalnie zapewniane zewnętrznym naukowcom korzystającym z infrastruktury.

b) kategorie użytkowników, którzy mogą mieć dostęp:

ponadnarodowy dostęp musi być zapewniony wybranym „grupom użytkowników”, tzn. zespołom składającym się z jednego lub kilku naukowców (użytkowników) kierowanym przez „lidera grupy użytkowników”.

Lider grupy użytkowników i większość użytkowników musi pracować w państwie innym niż państwo(-a), w którym(-ych) instalacja jest umieszczona.

²⁶ „Dostawca dostępu” oznacza beneficjenta lub powiązaną osobę trzecią, który(-a) jest odpowiedzialny(-a) za zapewnienie dostępu do jednej lub kilku infrastruktur badawczych lub instalacji, bądź do ich części, zgodnie z opisem w załączniku 1.

²⁷ „Instalacja” oznacza część lub usługę infrastruktury badawczej, która może być wykorzystywana niezależnie od reszty. Infrastruktura badawcza składa się z jednej lub kilku instalacji.

Zasada ta nie ma zastosowania:

- jeżeli dostęp jest zapewniany przez organizację międzynarodową, Wspólne Centrum Badawcze (JRC), ERIC lub podobne podmioty prawne;
- w przypadku zdalnego dostępu do szeregu instalacji znajdujących się w różnych państwach oferujących ten sam rodzaj usługi.

Tylko grupy użytkowników, które będą rozpowszechniać wyniki uzyskane w ramach działania, mogą korzystać z dostępu, chyba że użytkownicy pracują dla MŚP.

Dostęp dla grup użytkowników, w których większość użytkowników nie pracuje w jednym z państw UE lub w państwie stowarzyszonym, jest ograniczony do 20 % całkowitej ilości jednostek dostępu zapewnianego w ramach dotacji, chyba że w załączniku I przewidziano wyższą wartość procentową.

c) *procedura i kryteria wyboru grup użytkowników:*

Grupy użytkowników muszą zwrócić się o dostęp poprzez przedłożenie (na piśmie) opisu prac, które chcą wykonać, oraz imion i nazwisk, obywatelstwa i instytucji macierzystych użytkowników.

*Grupy użytkowników muszą być wybierane przez **komisję selekcyjną** utworzoną przez dostawców dostępu.*

Komisja selekcyjna musi składać się z międzynarodowych ekspertów w danej dziedzinie, przy czym co najmniej połowa z nich musi być niezależna od beneficjentów, o ile nie określono inaczej w załączniku I.

Komisja selekcyjna musi ocenić wszystkie otrzymane wnioski i zarekomendować krótką listę grup użytkowników, które powinny korzystać z dostępu.

Komisja selekcyjna musi opierać swój wybór na wartości naukowej, biorąc pod uwagę, że należy udzielić pierwszeństwa grupom składającym się z użytkowników, którzy:

- nie korzystali wcześniej z instalacji oraz
- pracują w państwach, w których nie istnieje równorzędna infrastruktura badawcza.

Stosuje ona zasady przejrzystości, sprawiedliwości i bezstronności.

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

[OPCJA: Beneficjenci muszą ponadto przestrzegać następujących dodatkowych zasad wyboru grup użytkowników: [...]]²⁸.

d) *inne warunki:*

Dostawca dostępu musi wystąpić o pisemną zgodę [Komisji][Agencji] (zob. art. 52) na wybór grup użytkowników, które potrzebują odbywać wizyty w instalacji(-ach) o okresie trwania powyżej 3 miesięcy, chyba że takie wizyty przewidziano w załączniku 1.

16.1.2 *Ponadto dostawca dostępu musi:*

- *szeroko propagować, w tym na specjalnej stronie internetowej, dostęp oferowany w ramach umowy,*
- *promować równe szanse w propagowaniu dostępu i uwzględniać aspekt płci przy określaniu wsparcia zapewnianego użytkownikom,*
- *zapewnić, aby użytkownicy spełniali warunki niniejszej umowy,*
- *zapewnić, aby jego obowiązki wynikające z art. 35, 36, 38 i 46 miały również zastosowanie do użytkowników.]*

[OPCJA: nie dotyczy]

16.2 Zasady zapewniania wirtualnego dostępu do infrastruktury badawczej

[OPCJA w przypadku wirtualnego dostępu do infrastruktury badawczej: 16.1.1 „Dostawcy dostępu”²⁹ muszą zapewnić dostęp do infrastruktury badawczej lub instalacji badawczych³⁰ zgodnie z następującymi warunkami:

(a) *Dostęp, który należy zapewnić:*

nieodpłatny, wirtualny dostęp do infrastruktury badawczej lub instalacji.

„Wirtualny dostęp” oznacza otwarty i swobodny dostęp poprzez sieć komunikacyjną do zasobów niezbędnych do prac badawczych, bez selekcji lub wskazywania naukowców, którym zapewnia się dostęp;

(b) *inne warunki:*

²⁸ Jeżeli urzędnik zatwierdzający uznaje za niezbędne przyznanie pierwszeństwa niektórym kategoriom użytkowników.

²⁹ „Dostawca dostępu” oznacza beneficjenta lub powiązaną osobę trzecią, który(-a) jest odpowiedzialny(-a) za zapewnienie dostępu do jednej lub kilku infrastruktur badawczych lub instalacji, bądź do ich części, zgodnie z opisem w załączniku 1.

³⁰ „Instalacja” oznacza część lub usługę infrastruktury badawczej, która może być wykorzystywana niezależnie od reszty. Infrastruktura badawcza składa się z jednej lub kilku instalacji.

Dostawca dostępu musi poddawać usługi wirtualnego dostępu okresowej ocenie ze strony rady złożonej z międzynarodowych ekspertów w danej dziedzinie, przy czym co najmniej połowa z nich musi być niezależna od beneficjentów, o ile nie określono inaczej w załączniku 1.]

[OPCJA: nie dotyczy]

16.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków

[W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z jego obowiązków wynikających z art. 16.1.1 lub art. 16.2 koszty dostępu zostają uznane za koszty niekwalifikowalne (zob. art. 6) i zostają odrzucone (zob. art. 42).

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z jego obowiązków wynikających z art. 16.1.2 dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.]

[OPCJA: nie dotyczy]

SEKCJA 2 PRAWA I OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ZARZĄDANIEM DOTACJA

ARTYKUŁ 17 — OGÓLNY OBOWIĄZEK UDZIELANIA INFORMACJI

17.1 Obowiązek przedstawiania informacji na żądanie

Beneficjenci muszą przedstawiać — podczas realizacji działania lub później — wszystkie informacje wymagane w celu weryfikacji prawidłowej realizacji działania i przestrzegania obowiązków wynikających z umowy (zob. art. 41.2).

17.2 Obowiązek aktualizacji informacji oraz informowania o wydarzeniach i okolicznościach, które mogą mieć wpływ na realizację umowy

Każdy beneficjent musi aktualizować informacje przechowywane w „rejestrze beneficjentów” (w elektronicznym systemie wymiany; zob. art. 52), w szczególności informacje dotyczące jego nazwy, adresu, przedstawicieli prawnych, formy prawnej i rodzaju organizacji.

Każdy beneficjent musi niezwłocznie poinformować koordynatora, który musi niezwłocznie poinformować [Komisję][Agencję] i pozostałych beneficjentów — o wszelkich poniższych sytuacjach:

- (a) **wydarzeniach**, które mogą istotnie wpłynąć na realizację działania lub interesów finansowych UE lub spowodować opóźnienie, w szczególności:

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- (i) zmianach dotyczących jego sytuacji prawnej, finansowej, technicznej, organizacyjnej lub własnościowej *[lub dotyczących jego powiązanych osób trzecich oraz*
- (ii) *zmianach dotyczących nazwy, adresu, formy prawnej, rodzaju organizacji jego powiązanych osób trzecich;]*

(b) **okolicznościach** mających wpływ na:

- (i) decyzję o przyznaniu dotacji lub
- (ii) przestrzeganie wymogów wynikających z umowy.

17.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 18 — PRZECHOWYWANIE EWIDENCJI — DOKUMENTY POTWIERDZAJĄCE

18.1 Obowiązek przechowywania ewidencji i innych dokumentów potwierdzających

Beneficjenci muszą — przez okres *[OPCJA domyślna: pięciu][OPCJA w przypadku dotacji o niskiej wartości³¹: trzech]* lat po dokonaniu płatności salda końcowego — przechowywać ewidencję i inne dokumenty potwierdzające na potrzeby wykazania prawidłowej realizacji działania oraz kwalifikowalności deklarowanych przez nich kosztów.

Muszą je udostępniać na żądanie (zob. art. 17) lub w kontekście kontroli, przeglądów, audytów lub dochodzeń (zob. art. 22).

W trakcie trwania kontroli, przeglądów, audytów, dochodzeń, sporów prawnych lub innego dochodzenia roszczeń na podstawie umowy (w tym przeniesienia wyników na inne dotacje, zob. art. 22), beneficjenci muszą przechowywać ewidencje i inne dokumenty potwierdzające do czasu zakończenia tych procedur.

Beneficjenci muszą przechowywać oryginalne dokumenty. Dokumenty cyfrowe i elektroniczne są uważane za oryginały, jeżeli są dopuszczone na podstawie stosownego prawa

³¹ Definicja znajduje się w art. 185 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1268/2012 z dnia 29 października 2012 r. w sprawie zasad stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L 362 z 31.12.2012, s. 1) („rozporządzenie nr 1268/2012 w sprawie zasad stosowania”): „dotacje o niskiej wartości” to dotacje nieprzekraczające kwoty 60 000 EUR.

krajowego. [Komisja][Agencja] może akceptować nieoryginalne dokumenty, jeżeli uzna, że posiadają one porównywalny poziom wiarygodności.

18.1.1 Ewidencje i inne dokumenty potwierdzające realizację pod względem naukowym i technicznym

Beneficjenci muszą przechowywać ewidencje i inne dokumenty potwierdzające realizację działania pod względem naukowym i technicznym zgodnie z normami przyjętymi w danej dziedzinie.

18.1.2 Ewidencje i inne dokumenty mające potwierdzić deklarowane koszty

Beneficjenci muszą przechowywać ewidencje i inne dokumenty potwierdzające deklarowane koszty, w szczególności:

- a) w odniesieniu do **kosztów rzeczywistych**: odpowiednie ewidencje i inne dokumenty potwierdzające na potrzeby wykazania deklarowanych kosztów, takie jak kontrakty, umowy podwykonawstwa, faktury i zapisy księgowe. Ponadto zwyczajowa praktyka księgowania kosztów przez beneficjenta oraz jego procedury kontroli wewnętrznej muszą umożliwiać bezpośrednie powiązanie deklarowanych kwot z kwotami ujętymi w jego księgach rachunkowych, jak również z kwotami wskazanymi w dokumentach potwierdzających;
- b) w odniesieniu do **kosztów jednostkowych**: odpowiednie ewidencje i inne dokumenty potwierdzające na potrzeby wykazania liczby deklarowanych jednostek. **[OPCJA w przypadku ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej: Przedmiotowa dokumentacja musi obejmować ewidencje imion i nazwisk, obywatelstwa i instytucji macierzystych użytkowników, jak również charakteru i ilości zapewnionego im dostępu.]** Beneficjenci nie muszą wskazywać pokrytych rzeczywistych kosztów kwalifikowalnych ani przechowywać czy przedstawiać dokumentów potwierdzających (np. sprawozdań księgowych) na potrzeby wykazania kwoty na jednostkę.

Ponadto, w odniesieniu do **bezpośrednich kosztów personelu deklarowanych jako koszty jednostkowe, obliczonych zgodnie ze zwyczajową praktyką księgowania kosztów przez beneficjenta**, beneficjenci muszą przechowywać odpowiednie ewidencje i dokumenty na potrzeby wykazania, że stosowana praktyka księgowania kosztów spełnia warunki określone w art. 6.2 punkt A.

Beneficjenci [i powiązane osoby trzecie] mogą przedłożyć [Komisji][Agencji] – celem zatwierdzenia – świadectwo (sporządzone zgodnie z załącznikiem 6), w którym stwierdza się, że ich zwyczajowa praktyka księgowania kosztów spełnia przedmiotowe warunki („świadectwo kontroli metodyki”). Jeżeli świadectwo zostaje zatwierdzone, koszty deklarowane zgodnie z tą metodyką nie są później kwestionowane, chyba że beneficjenci zataili informacje w celu uzyskania zatwierdzenia;

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- c) w odniesieniu do **kosztów ryczałtowych**: odpowiednie ewidencje i inne dokumenty potwierdzające na potrzeby wykazania kwalifikowalności kosztów, do których stosowana jest stawka ryczałtowa. Beneficjenci nie muszą wskazywać pokrytych kosztów ani przedstawiać dokumentów potwierdzających (np. sprawozdań księgowych) na potrzeby wykazania kwoty deklarowanej jako stawka ryczałtowa.
- d) *[OPCJA w przypadku gdy w art. 5.2 przewidziano płatność ryczałtową: w odniesieniu do kosztów płatności ryczałtowej: odpowiednie ewidencje i inne dokumenty potwierdzające na potrzeby wykazania, że odpowiednie zadania lub część działania zgodnie z opisem w załączniku 1 zostały prawidłowo zrealizowane. Beneficjenci nie muszą wskazywać pokrytych rzeczywistych kosztów kwalifikowalnych ani przedstawiać dokumentów potwierdzających (np. sprawozdań księgowych) na potrzeby wykazania kwoty deklarowanej jako płatność ryczałtowa.]*

Ponadto, w odniesieniu do **kosztów personelu** (deklarowanych jako koszty rzeczywiste lub na podstawie kosztów jednostkowych), beneficjenci muszą prowadzić **ewidencję czasu pracy** odnośnie do liczby deklarowanych godzin. Ewidencja czasu pracy musi mieć formę pisemną i musi być zatwierdzana co najmniej raz w miesiącu przez osoby pracujące na rzecz działania i ich przełożonych. W przypadku braku wiarygodnej ewidencji czasu pracy odnośnie do godzin przepracowanych na rzecz działania [Komisja][Agencja] może zaakceptować alternatywny dowód potwierdzający liczbę deklarowanych godzin, jeżeli uzna, że posiada on odpowiedni poziom wiarygodności.

W drodze wyjątku, w przypadku **osób pracujących wyłącznie na rzecz działania**, nie ma potrzeby prowadzenia ewidencji czasu pracy, jeżeli beneficjent podpisze **oświadczenie**, w którym potwierdza, że dane osoby pracowały wyłącznie na rzecz działania.

[OPCJA dodawana w przypadku gdy zastosowanie ma art. 14: W przypadku kosztów deklarowanych przez powiązane osoby trzecie (zob. art. 14) obowiązek przechowywania oryginałów sprawozdań finansowych i świadectw kontroli sprawozdań finansowych powiązanych osób trzecich spoczywa na beneficjencie.]

18.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z jego obowiązków wynikających z niniejszego artykułu wszelkie niewystarczająco uzasadnione koszty zostają uznane za koszty niekwalifikowalne (zob. art. 6) i zostają odrzucone (zob. art. 42), a dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 19 – DOSTARCZANIE REZULTATÓW

19.1 Obowiązek dostarczenia rezultatów

Koordynator musi dostarczyć „**rezultaty**” wskazane w załączniku **1**, zgodnie z harmonogramem i na warunkach w nim określonych.

19.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z jego obowiązków wynikających z niniejszego artykułu [Komisja][Agencja] może zastosować dowolny ze środków opisanych w rozdziale **6**.

ARTYKUŁ 20 — SPRAWOZDAWCZOŚĆ — WNIOSKI O PŁATNOŚĆ

20.1 Ogólny obowiązek przedkładania raportów

Koordynator musi przedłożyć [Komisji][Agencji] (zob. art. **52**) raporty merytoryczne i finansowe, w tym wnioski o płatność.

Raporty muszą być sporządzone przy zastosowaniu formularzy i wzorów przedstawionych przez [Komisję][Agencję] w ramach elektronicznego systemu wymiany (zob. art. **52**).

20.2 Okresy sprawozdawcze

Działanie jest podzielone na następujące „**okresy sprawozdawcze**”:

- OS**1**: od miesiąca **1** do miesiąca [X]
- [- OS**2**: od miesiąca [X+**1**] do miesiąca [Y]
- OS**3**: od miesiąca [Y+**1**] do miesiąca [Z]
- [powtórzyć dla kolejnych OS]
- OS**N**: od miesiąca [N+**1**] do [ostatniego miesiąca realizacji projektu].]

20.3 Okresy sprawozdawcze — Wnioski o płatności okresowe

Koordynator musi przedłożyć raport okresowy w terminie **60** dni od końca każdego okresu sprawozdawczego.

Raport okresowy musi obejmować następujące elementy:

a) „**okresowy raport merytoryczny**” zawierający:

- (i) **wyjaśnienie prac wykonanych** przez beneficjentów;
- (ii) **przegląd postępów** w realizacji celów działania, w tym kluczowych etapów oraz rezultatów określonych w załączniku **1**.

Raport ten musi zawierać wyjaśnienia uzasadniające różnice pomiędzy stanem prac przewidzianym w załączniku **1** i stanem faktycznie osiągniętym.

Raport musi również zawierać szczegółowe informacje na temat wykorzystania i upowszechniania wyników oraz — jeśli jest to wymagane w

załączniku **1** — uaktualniony „**plan wykorzystania i upowszechniania wyników**”[;][.]

[OPTION w przypadku zapewniania ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej: Raport musi zawierać szczegółowe informacje na temat działań związanych z dostępem, ze wskazaniem członków komisji selekcyjnej, procedury selekcji, dokładnej ilości dostępu zapewnianego grupom użytkowników, opis ich prac, a także informacje dotyczące użytkowników (w tym imiona i nazwiska, obywatelstwo i instytucje macierzyste).] [OPCJA w przypadku zapewniania dostępu do usług wirtualnych: Raport musi zawierać szczegółowe informacje na temat działań związanych z dostępem, wraz z danymi statystycznymi dotyczącymi wirtualnego dostępu zapewnianego w danym okresie, obejmującymi ilość, rozkład geograficzny użytkowników oraz, w miarę możliwości, informacje/dane statystyczne dotyczące wyników naukowych (publikacji, patentów itp.) potwierdzające korzystanie z infrastruktury];

- (iii) **streszczenie** do publikacji przez [Komisję][Agencję];
- (iv) odpowiedzi na „**kwestionariusz**” obejmujący kwestie związane z realizacją działania oraz skutkami ekonomicznymi i społecznymi, zwłaszcza w kontekście kluczowych wskaźników skuteczności działania programu „Horyzont **2020**” oraz przewidzianych w tym programie wymogów dotyczących monitorowania;

b) „**okresowy raport finansowy**” zawierający:

- (i) „**indywidualne sprawozdanie finansowe**” (zob. załącznik **4**) od każdego beneficjenta [oraz od każdej powiązanej osoby trzeciej], za dany okres sprawozdawczy.

Indywidualne sprawozdanie finansowe musi zawierać szczegółowe informacje na temat kosztów kwalifikowalnych (koszty rzeczywiste, koszty jednostkowe i koszty zryczałtowane [oraz koszty płatności ryczałtowych]; zob. art. **6**) dla każdej kategorii budżetowej (zob. załącznik **2**).

Beneficjenci [i powiązane osoby trzecie] muszą deklarować wszystkie koszty kwalifikowalne, nawet jeśli — w przypadku kosztów rzeczywistych, kosztów jednostkowych i **kosztów** zryczałtowanych — przekraczają one kwoty podane w budżecie szacunkowym (zob. załącznik **2**). Kwoty, które nie zostały zadeklarowane w indywidualnych sprawozdaniach finansowych, nie są uwzględniane przez [Komisję][Agencję].

Jeżeli indywidualne sprawozdanie finansowe nie zostanie przedłożone dla danego okresu sprawozdawczego, może zostać włączone do okresowego raportu finansowego za następnny okres sprawozdawczy.

Indywidualne sprawozdanie finansowe za ostatni okres sprawozdawczy musi również zawierać szczegółowe informacje na temat **wpływów z działania** (zob. art. 5.3.3).

Każdy beneficjent *[i każda powiązana osoba trzecia]* musi **zaświadczyć**, że:

- przedstawione informacje są kompletne, wiarygodne i prawdziwe,
  - deklarowane koszty są kwalifikowalne (zob. art. 6),
  - koszty mogą zostać uzasadnione poprzez odpowiednie ewidencje i dokumenty potwierdzające (zob. art. 18), które będą udostępnione na żądanie (zob. art. 17) lub w kontekście kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń (zob. art. 22), oraz
  - w odniesieniu do ostatniego okresu sprawozdawczego: że wszystkie wpływy zostały zadeklarowane (zob. art. 5.3.3);
- (ii) **wyjaśnienie wykorzystania zasobów** oraz informacje dotyczące podwykonawstwa (zob. art. 13) oraz wkładów niepieniężnych wnoszonych przez osoby trzecie (zob. art. 11 i 12) od każdego beneficjenta *[i od każdej powiązanej osoby trzeciej]*, za dany okres sprawozdawczy;
- (iii) **[OPCJA w przypadku gdy beneficjentem jest JRC: informacje na temat kwoty każdej płatności okresowej oraz płatności salda końcowego do zapłaty przez Komisję Wspólnemu Centrum Badawczemu (JRC);][OPCJA: nie dotyczy]**
- (iv) **„okresowe zbiorcze sprawozdanie finansowe”** (zob. załącznik 4), wygenerowane automatycznie przez elektroniczny system wymiany, konsolidujące indywidualne sprawozdania finansowe za dany okres sprawozdawczy i obejmujące — z wyjątkiem ostatniego okresu sprawozdawczego — wniosek o **płatność okresową**.

20.4 Raport końcowy — Wniosek o płatność salda końcowego

Oprócz raportu okresowego za ostatni okres sprawozdawczy koordynator musi przedłożyć raport końcowy w terminie 60 dni od końca ostatniego okresu sprawozdawczego.

Raport końcowy musi obejmować następujące elementy:

- a) **„końcowy raport merytoryczny”** wraz ze **streszczeniem** do publikacji, który zawiera:
- (i) przegląd wyników oraz ich wykorzystania i upowszechniania;
  - (ii) konkluzje płynące z działania; oraz
  - (iii) społeczno-ekonomiczne skutki działania;

b) „końcowy raport finansowy” zawierający:

- (i) „końcowe zbiorcze sprawozdanie finansowe” (zob. załącznik 4), wygenerowane automatycznie przez elektroniczny system wymiany, konsolidujące indywidualne sprawozdania finansowe za wszystkie okresy sprawozdawcze i obejmujące wniosek o płatność salda oraz
- (ii) „świadczenie kontroli sprawozdań finansowych” (sporządzone zgodnie z załącznikiem 5) dla każdego beneficjenta [i dla każdej powiązanej osoby trzeciej], jeżeli wniosek dotyczy całkowitego wkładu wynoszącego 325 000 EUR lub więcej, w ramach zwrotu kosztów rzeczywistych i kosztów jednostkowych obliczonych na podstawie jego zwykłej praktyki księgowania kosztów (zob. art. 5.2 i art. 6.2 punkt A).

20.5 Informacje na temat łącznych poniesionych wydatków

[OPCJA dla dużych dotacji o okresach sprawozdawczych ponad 18 miesięcy:³² Oprócz powyższych wymogów w zakresie sprawozdawczości (art. 20.1–20.3) koordynator musi poinformować [Komisję] [Agencję] do dnia [31 grudnia][30 listopada] każdego roku o łącznych wydatkach poniesionych przez beneficjentów od daty rozpoczęcia działania.

Informacje te są potrzebne [Komisji][Agencji] do celów rachunkowych i nie będą wykorzystywane do obliczania ostatecznej kwoty dotacji.]

[OPCJA: nie dotyczy]

20.6 Waluta na potrzeby sprawozdań finansowych i przeliczania na euro

Sprawozdania finansowe muszą być sporządzane w euro.

Beneficjenci [i powiązane osoby trzecie] prowadzący(-e) księgowość w walucie innej niż euro muszą przeliczać koszty poniesione w innej walucie na euro według średniej dziennych kursów wymiany publikowanych w serii C Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, obliczonej dla odpowiedniego okresu sprawozdawczego.

Jeśli dzienny kurs wymiany dla danej waluty nie jest opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, przeliczenia dokonuje się na podstawie średniej miesięcznych kursów publikowanych na stronie internetowej Komisji, obliczonej dla odpowiedniego okresu sprawozdawczego.

Beneficjenci [i powiązane osoby trzecie] prowadzący(-e) księgowość w euro muszą przeliczać koszty poniesione w innej walucie na euro zgodnie ze swoimi zwyczajowymi praktykami księgowania kosztów.

³² Należy dodać w przypadku dotacji powyżej 5 milionów EUR, dla których dokonywane są płatności zaliczkowe, a okresy sprawozdawcze dla płatności okresowych lub płatności salda końcowego przekraczają osiemnaście miesięcy.

20.7 Język raportów

Wszystkie raporty (raporty merytoryczne i finansowe, w tym sprawozdania finansowe) muszą być przedkładane w języku umowy.

20.8 Skutki niewywiązania się z obowiązków — Zawieszenie terminu płatności — Rozwiązanie umowy

W przypadku gdy przedłożone raporty nie spełniają wymogów niniejszego artykułu, [Komisja][Agencja] może zawiesić bieg terminu płatności (zob. art. 47) oraz zastosować dowolny z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

W przypadku gdy koordynator naruszy obowiązek przedłożenia raportów oraz jeżeli nie wywiąże się z tego obowiązku w terminie 30 dni od pisemnego przypomnienia przesłanego przez [Komisję][Agencję], umowa może zostać rozwiązana (zob. art. 50).

ARTYKUŁ 21 – PŁATNOŚCI I UREGULOWANIA DOTYCZĄCE PŁATNOŚCI

21.1 Dokonywane płatności

Następujące płatności są dokonywane na rzecz koordynatora:

- jedna **płatność zaliczkowa**,
- jedna lub kilka **płatności okresowych**, na podstawie wniosku(-ów) o płatność okresową (zob. art. 20), oraz
- jedna **płatność salda końcowego**, na podstawie wniosku o płatność salda końcowego (zob.art. 20).

21.2 Płatność zaliczkowa — Kwota — Kwota zatrzymana na potrzeby funduszu gwarancyjnego

Celem płatności zaliczkowej jest zapewnienie beneficjentom płynności finansowej.

Płatność zaliczkowa pozostaje własnością UE do czasu płatności salda końcowego.

Kwota płatności zaliczkowej wyniesie [podać kwotę (podać kwotę słownie)] EUR.

[Komisja][Agencja] dokonuje — z wyjątkiem sytuacji, gdy zastosowanie ma art. 48 — płatności zaliczkowej na rzecz koordynatora w terminie 30 dni od daty rozpoczęcia działania (zob. art. 3) albo od daty wejścia umowy w życie (zob. art. 58), w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza.

Kwota wynosząca [podać kwotę (podać kwotę słownie)] EUR, co odpowiada 5 % maksymalnej kwoty dotacji (zob. art. 5.1), jest potrącana przez [Komisję][Agencję] z płatności zaliczkowej i przekazywana do „funduszu gwarancyjnego”.

[OPCJA w przypadku gdy beneficjentem jest JRC: Ponadto część płatności zaliczkowej dotyczącej Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) ([podać kwotę (podać kwotę słownie)] nie jest wypłacana koordynatorowi, ale zachowywana przez [Komisję][Agencję] na potrzeby JRC.]

21.3 Płatności okresowe — Kwota — Obliczenie

Płatności okresowe służą zwrotowi kosztów kwalifikowalnych poniesionych na potrzeby realizacji działania w odpowiednich okresach sprawozdawczych.

[Komisja][Agencja] wypłaca koordynatorowi kwotę należną jako płatność okresowa w terminie 90 dni od otrzymania raportu okresowego (zob. art. 20.3), z wyjątkiem sytuacji, gdy zastosowanie ma art. 47 lub art. 48.

Warunkiem dokonania płatności jest zatwierdzenie raportu okresowego. Zatwierdzenie raportu nie oznacza stwierdzenia zgodności, autentyczności, kompletności ani poprawności zawartych w nim treści.

Kwota należna jako płatność okresowa jest obliczana przez [Komisję][Agencję] w następujących krokach:

krok 1 — zastosowanie stawek zwrotu

krok 2 – ograniczenie do 90% maksymalnej kwoty dotacji.

21.3.1 Krok 1 — Zastosowanie stawek zwrotu

Stawki zwrotu (zob. art. 5.2) stosuje się w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych (kosztów rzeczywistych, kosztów jednostkowych i kosztów zryczałtowanych [i płatności ryczałtowych], zob. art. 6) zadeklarowanych przez beneficjentów [i powiązane osoby trzecie] (zob. art. 20) i zatwierdzonych przez [Komisję][Agencję] (zob. powyżej) dla danego okresu sprawozdawczego.

21.3.2 Krok 2 — Ograniczenie do 90% maksymalnej kwoty dotacji

Całkowita kwota płatności zaliczkowej i płatności okresowych nie może przekraczać 90 % maksymalnej kwoty dotacji określonej w art. 5.1. Maksymalna kwota płatności okresowej jest obliczana w następujący sposób:

{90% maksymalnej kwoty dotacji (zob. art. 5.1)

pomniejszonej o

{płatności zaliczkowe i wcześniejsze płatności okresowe}.

21.4 Płatność salda końcowego — Kwota — Obliczenie — Uwolnienie kwoty zatrzymanej na potrzeby funduszu gwarancyjnego

Płatność salda końcowego służy zwrotowi pozostałej części kosztów kwalifikowanych poniesionych przez beneficjentów na realizację działania.

Jeżeli całkowita kwota wcześniejszych płatności jest wyższa niż ostateczna kwota dotacji (zob. art. 5.3), płatność salda przyjmuje formę wezwania do zwrotu kwoty nienależnej (zob. art. 44).

Jeżeli całkowita kwota wcześniejszych płatności jest niższa od ostatecznej kwoty dotacji, [Komisja][Agencja] dokonuje płatności salda końcowego w terminie 90 dni od otrzymania raportu końcowego (zob. art. 20.4), z wyjątkiem sytuacji, gdy zastosowanie ma art. 47 lub art. 48.

Warunkiem dokonania płatności jest zatwierdzenie raportu końcowego. Zatwierdzenie raportu nie oznacza stwierdzenia zgodności, autentyczności, kompletności ani poprawności zawartych w nim treści.

Kwota należna jako saldo jest obliczana przez [Komisję][Agencję] poprzez odjęcie całkowitej kwoty (ewentualnych) płatności zaliczkowych i płatności okresowych, które zostały już dokonane, od ostatecznej kwoty dotacji określonej zgodnie z art. 5.3:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{ostateczna kwota dotacji (zob. art. 5.3)} \\ \text{pomniejszonej o} \\ \text{\{(ewentualne) dokonane płatności zaliczkowe i płatności okresowe}\}} \end{array} \right\}.$$

W momencie płatności salda końcowego kwota zatrzymana na potrzeby funduszu gwarancyjnego (zob. powyżej) zostaje uwolniona i:

- jeżeli saldo jest dodatnie: uwolniona kwota zostaje wypłacona w całości koordynatorowi wraz z kwotą należną jako saldo,
- jeżeli saldo jest ujemne (płatność salda przyjmuje formę wezwania do zwrotu kwoty nienależnej): zostaje ono odjęte od uwolnionej kwoty (zob. art. 44.1.2). Jeżeli wynikająca z tego kwota:
  - jest dodatnia, zostaje ona wypłacona koordynatorowi,
  - jest ujemna, zostaje ona odzyskana.

Kwota do zapłaty może jednakże zostać rozliczona — bez zgody beneficjenta — z użyciem wszelkich innych kwot, które są należne beneficjentowi od Komisji lub agencji wykonawczej (z budżetu UE lub budżetu Euratom), do wysokości maksymalnego wkładu UE określonego dla tego beneficjenta w budżecie szacunkowym (zob. załącznik 2).

21.5 Powiadomienie o należnych kwotach

W przypadku dokonywania płatności [Komisja][Agencja] oficjalnie powiadamia koordynatora o należnej kwocie, określając, czy dotyczy to płatności okresowej czy płatności salda końcowego.

W przypadku płatności salda końcowego powiadomienie określa również ostateczną kwotę dotacji.

W przypadku zmniejszenia dotacji lub odzyskania kwot nienależnych powiadomienie zostaje poprzedzone postępowaniem kontrydiktoryjnym określonym w art. 43 i 44.

21.6 Waluta płatności

[Komisja][Agencja] dokonuje wszystkich płatności w euro.

21.7 Płatności na rzecz koordynatora — Rozdzielenie między beneficjentów

Płatności są dokonywane na rzecz koordynatora.

Płatności na rzecz koordynatora zwalniają [Komisję][Agencję] z jej zobowiązania płatniczego.

Koordynator musi rozdzielić płatności między beneficjentów bez nieuzasadnionej zwłoki.

Płatność zaliczkowa może być jednak rozdzielona wyłącznie:

- (a) jeżeli do umowy przystąpiła minimalna liczba beneficjentów określona w zaproszeniu do składania wniosków (zob. art. 56) oraz
- (b) między beneficjentów, którzy przystąpili do umowy (zob. art. 56).

21.8 Rachunek bankowy dla płatności

Wszystkie płatności są dokonywane na następujący rachunek bankowy:

Nazwa banku: [...]

Adres oddziału: [...]

Pełna nazwa posiadacza rachunku: [...]

Pełny numer rachunku (wraz z kodami banku): [...]

Kod IBAN: [...]³³

21.9 Koszty przelewu płatności

Koszt przelewów płatniczych ponoszony jest w następujący sposób:

- [Komisja][Agencja] ponosi koszt opłat pobieranych z tytułu realizacji przelewów przez jej bank,

³³ W przypadku państw, do których nie ma zastosowania kod IBAN, stosuje się kody BIC lub SWIFT.

- beneficjent ponosi koszt opłat pobieranych z tytułu realizacji przelewów przez jego bank,
- strona powodująca ponowienie przelewu ponosi wszystkie koszty ponownego przelewu.

21.10 Termin płatności

Płatności dokonywane przez [Komisję][Agencję] uznaje się za dokonane w dniu obciążenia nimi jej rachunku.

21.11 Skutki niewywiązania się z obowiązków

21.11.1 Jeżeli [Komisja][Agencja] nie dokonuje płatności w terminach płatności (zob. powyżej), beneficjentom przysługują **odsetki za opóźnienia w płatnościach** według stopy stosowanej przez Europejski Bank Centralny (EBC) w odniesieniu do jego głównych operacji refinansowania w euro („stopa referencyjna”), powiększonej o trzy i pół punktu procentowego. Za stopę referencyjną przyjmuje się stopę obowiązującą pierwszego dnia miesiąca, w którym upływa termin płatności, opublikowaną w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej*.

Jeżeli kwota odsetek za opóźnienia w płatnościach jest niższa od lub równa **200** EUR, zostają one wypłacone jedynie na wniosek koordynatora złożony w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania opóźnionej płatności.

Nie nalicza się odsetek za opóźnienia w płatnościach, jeżeli wszyscy beneficjenci są państwami członkowskimi UE (w tym organami administracji regionalnej i lokalnej lub innymi podmiotami publicznymi działającymi w imieniu państwa członkowskiego do celów niniejszej umowy).

Zawieszenie terminu płatności bądź zawieszenie płatności (zob. art. **47** i **48**) nie jest uznawane za opóźnienia w płatnościach.

Odsetki za opóźnienia w płatnościach obejmują okres od dnia następującego po wyznaczonym terminie płatności (zob. powyżej) aż do dnia zapłaty należności włącznie.

Odsetki za opóźnienia w płatnościach nie są uwzględniane na potrzeby obliczenia ostatecznej kwoty dotacji.

21.11.2 W przypadku niewywiązania się przez koordynatora z któregośkolwiek z jego obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. **43**), a umowa o dotację rozwiązana lub udział koordynatora zakończony (zob. art. **50**).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale **6**.

ARTYKUŁ 22 – KONTROLE, PRZEGLĄDY, AUDYTY I DOCHODZENIA – PRZENIESIENIE WYNIKÓW NA INNE DOTACJE

22.1 Kontrole, przeglądy i audyty prowadzone przez Komisję [i Agencję]

22.1.1 Prawo do przeprowadzania kontroli

Podczas realizacji działania lub po jego realizacji Komisja [*lub Agencja*] kontrolować prawidłowość realizacji działania i przestrzeganie obowiązków wynikających z umowy, oceniając także rezultaty i raporty.

Komisji [*lub Agencji*] mogą pomagać w tym zadaniu osoby lub organy zewnętrzne.

Komisja [*lub Agencja*] może także żądać dodatkowych informacji zgodnie z art. 17. Komisja [*lub Agencja*] może wezwać beneficjentów do przedstawienia jej tych informacji bezpośrednio.

Przedstawiane informacje muszą być dokładne, precyzyjne i kompletne oraz należy je przekazywać w żądanym formacie, w tym w formie elektronicznej.

22.1.2 Prawo do dokonywania przeglądów

Podczas realizacji działania lub po jego realizacji Komisja [*lub Agencja*] może dokonywać przeglądów dotyczących prawidłowości realizacji działania (w tym ocen rezultatów i raportów), przestrzegania obowiązków wynikających z umowy oraz ciągłej naukowej lub technicznej przydatności działania.

Przeglądy można wszcząć **w okresie do dwóch lat od płatności salda końcowego**. Zainteresowany koordynator lub beneficjent jest oficjalnie powiadamiany o przeglądach, a za dzień rozpoczęcia przeglądu uznaje się datę tego oficjalnego powiadomienia.

Jeżeli przegląd dotyczy osoby trzeciej (zob. art. 10–16), zainteresowany beneficjent musi zawiadomić tę osobę trzecią.

Komisja [*lub Agencja*] może dokonywać przeglądów bezpośrednio (przy pomocy własnego personelu) lub pośrednio (przy pomocy osób lub organów zewnętrznych, wyznaczonych do tego zadania). Komisja [*lub Agencja*] przekazuje zainteresowanemu koordynatorowi lub beneficjentowi informację o tożsamości tych osób lub podmiotów zewnętrznych. Zainteresowany koordynator lub beneficjent ma prawo sprzeciwić się wyznaczeniu osób lub podmiotów zewnętrznych ze względu na tajemnicę handlową.

Zainteresowany koordynator lub beneficjent ma obowiązek przedstawić w żądanym terminie wszelkie informacje i dane dodatkowe, obok już przedłożonych rezultatów i raportów (w tym informacje dotyczące wykorzystania zasobów). Komisja [*lub Agencja*] może wezwać beneficjentów do przedstawienia jej tych informacji bezpośrednio.

Zainteresowany koordynator lub beneficjent może być wezwany do wzięcia udziału w spotkaniach, w tym w spotkaniach z ekspertami zewnętrznymi.

W przypadku przeglądów **na miejscu** beneficjenci muszą przyznać prawo dostępu do swoich miejsc i lokali, w tym osobom i podmiotom zewnętrznym, i muszą zapewnić łatwą dostępność żądanych informacji.

Przedstawiane informacje muszą być dokładne, precyzyjne i kompletne oraz należy je przekazywać w żądanym formacie, w tym w formie elektronicznej.

Na podstawie wyników przeglądu opracowywany jest „**raport z przeglądu**”.

Raport z przeglądu jest oficjalnie przedstawiany przez Komisję [lub Agencję] zainteresowanemu koordynatorowi lub beneficjentowi, który ma **30** dni na oficjalne zgłoszenie uwag do tego raportu („**postępowanie kontradyktoryjne dotyczące przeglądu**”).

Językiem przeglądów (w tym raportów z przeglądów) jest język umowy.

22.1.3 Prawo do przeprowadzania audytów

Podczas realizacji działania lub po jego realizacji Komisja [lub Agencja] może przeprowadzać audyty dotyczące prawidłowości realizacji działania oraz przestrzegania obowiązków wynikających z umowy.

Audyty można wszcząć **w okresie do dwóch lat od płatności salda końcowego**. Zainteresowany koordynator lub beneficjent jest oficjalnie powiadamiany o audytach, a za dzień rozpoczęcia audytu uznaje się datę oficjalnego powiadomienia.

Jeżeli audyt dotyczy osoby trzeciej (zob. art. **10–16**), zainteresowany beneficjent musi zawiadomić tę osobę trzecią.

Komisja [lub Agencja] może przeprowadzać audyty bezpośrednio (przy pomocy własnego personelu) lub pośrednio (przy pomocy osób lub organów zewnętrznych, wyznaczonych do tego zadania). Komisja [lub Agencja] przekazuje zainteresowanemu koordynatorowi lub beneficjentowi informację o tożsamości tych osób lub podmiotów zewnętrznych. Zainteresowany koordynator lub beneficjent ma prawo sprzeciwić się wyznaczeniu osób lub podmiotów zewnętrznych ze względu na tajemnicę handlową.

Zainteresowany koordynator lub beneficjent ma obowiązek przedstawić w żądanym terminie wszelkie informacje (w tym kompletne księgi rachunkowe, odcinki płacowe indywidualnych osób lub inne dane osobowe) w celu potwierdzenia zgodności z postanowieniami umowy. Komisja [lub Agencja] może wezwać beneficjentów do przedstawienia jej tych informacji bezpośrednio.

W przypadku audytów **na miejscu** beneficjenci muszą przyznać prawo dostępu do swoich miejsc i lokali, w tym osobom i podmiotom zewnętrznym, i muszą zapewnić łatwą dostępność żądanych informacji.

Przedstawiane informacje muszą być dokładne, precyzyjne i kompletne oraz należy je przekazywać w żądanym formacie, w tym w formie elektronicznej.

Na podstawie wyników audytu opracowywany jest „**projekt raportu z audytu**”.

Projekt raportu z audytu jest oficjalnie przedstawiany przez Komisję [lub Agencję] zainteresowanemu koordynatorowi lub beneficjentowi, który ma 30 dni na oficjalne zgłoszenie uwag do tego raportu („**postępowanie kontradiktoryjne dotyczące audytu**”). W uzasadnionych przypadkach Komisja [lub Agencja] może przedłużyć ten okres.

W „**końcowym raporcie z audytu**” uwzględniane są uwagi zainteresowanego koordynatora lub beneficjenta. Jest on oficjalnie powiadamiany o raporcie.

Językiem audytów (w tym raportów z audytów) jest język umowy.

Komisji [lub Agencji] przysługuje również prawo wglądu do ksiąg rachunkowych beneficjentów, których prowadzenie jest wymagane zgodnie z przepisami, w celu dokonania okresowej oceny kosztów jednostkowych lub kwot ryczałtowych [lub płatności ryczałtowych].

22.2 Dochodzenia prowadzone przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)

Na mocy rozporządzeń nr 883/2013/UE³⁴ i nr 2185/96/WE³⁵ (oraz zgodnie z ich przepisami i określonymi w nich procedurami) Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) może – w dowolnej chwili podczas realizacji działania lub po jego realizacji – przeprowadzać dochodzenia, w tym kontrole i inspekcje na miejscu, aby stwierdzić, czy w związku z działaniem finansowanym na podstawie umowy nie doszło do nadużyć finansowych, korupcji lub innych nielegalnych działań na szkodę interesów finansowych UE.

22.3 Kontrole i audyty prowadzone przez Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO)

Zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i art. 161 rozporządzenia finansowego nr 966/2012/UE³⁶ Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) może przeprowadzać audyty w dowolnej chwili podczas realizacji działania lub po jego realizacji.

ETO przysługuje prawo dostępu do celów kontroli i audytów.

³⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

³⁵ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/1996 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

³⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

22.4 Kontrole, przeglądy, audyty i dochodzenia w przypadku organizacji międzynarodowych

[OPCJA w przypadku organizacji międzynarodowych: Zgodnie ze swymi rozporządzeniami finansowymi Unia Europejska, w tym Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) i Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO), mogą przeprowadzać kontrole, przeglądy, audyty i dochodzenia, w tym na miejscu.

Niniejszy artykuł stosuje się zgodnie ze szczegółowymi umowami dotyczącymi tych kwestii, zawartymi przez organizacje międzynarodowe i Unię Europejską.]

[OPCJA: nie dotyczy]

22.5 Skutki związane z wynikami kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń – Przeniesienie wyników na inne dotacje

22.5.1 Wyniki dotyczące niniejszej dotacji

Wyniki kontroli, przeglądów, audytów lub dochodzeń przeprowadzonych w kontekście niniejszej dotacji mogą prowadzić do: odrzucenia kosztów niekwalifikowalnych (zob. art. 42), zmniejszenia dotacji (zob. art. 43), odzyskania kwot nienależnych (zob. art. 44) lub do innych środków opisanych w rozdziale 6.

Odrzucenie kosztów lub zmniejszenie dotacji po dokonaniu płatności salda końcowego prowadzi do skorygowanej ostatecznej kwoty dotacji (zob. art. 5.4).

Wyniki kontroli, przeglądów, audytów lub dochodzeń mogą prowadzić do wniosku o zmianę załącznika 1 (zob. art. 55).

Kontrole, przeglądy, audyty lub dochodzenia, które ujawniły systemowe lub powtarzające się błędy, nieprawidłowości, nadużycia finansowe lub naruszenia obowiązków mogą również wpływać na inne dotacje UE lub Euratomu, które zostały przyznane na podobnych warunkach („przeniesienie wyników dotyczących niniejszej dotacji na inne dotacje”).

Ponadto wyniki dochodzenia przeprowadzonego przez OLAF mogą prowadzić do wszczęcia postępowania karnego na podstawie przepisów krajowych.

22.5.2 Wyniki dotyczące innych dotacji

Komisja [lub Agencja] może przenieść wyniki dotyczące innych dotacji na niniejszą dotację („przeniesienie wyników dotyczących innych dotacji na niniejszą dotację”), jeśli:

- (a) zostanie stwierdzone w odniesieniu do innych dotacji UE lub Euratomu przyznanych na podobnych warunkach, że dany beneficjent dopuścił się systemowych lub powtarzających się błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub naruszeń obowiązków, które mają istotny wpływ na niniejszą dotację; oraz

- (b) zainteresowany beneficjent jest oficjalnie powiadamiany o tych wynikach – i jednocześnie przekazuje mu się wykaz dotacji, na które mają one wpływ – nie później niż dwa lata po płatności salda końcowego niniejszej dotacji.

Przeniesienie wyników może prowadzić do: odrzucenia kosztów (zob. art. 42), zmniejszenia dotacji (zob. art. 43), odzyskania kwot nienależnych (zob. art. 44), zawieszenia płatności (zob. art. 48), zawieszenia realizacji działania (zob. art. 49) lub rozwiązania umowy (zob. art. 50).

22.5.3 Procedura

Komisja [lub Agencja] oficjalnie powiadamia zainteresowanego beneficjenta o błędach systemowych lub powtarzających się błędach, przekazując mu jednocześnie wykaz dotacji, na które wyniki te mają wpływ.

22.5.3.1 Jeżeli wyniki dotyczą **kwalifikowalności kosztów**: oficjalne powiadomienie obejmuje:

- a) wezwanie do przedstawienia uwag do wykazu dotacji, na które wyniki mają wpływ;
- b) żądanie przedstawienia **zmienionych sprawozdań finansowych** dotyczących wszystkich dotacji, na które wyniki mają wpływ;
- c) **stopę korekty na potrzeby ekstrapolacji** ustaloną przez Komisję [lub Agencję] na podstawie błędów systemowych lub powtarzających się błędów, w celu obliczenia kwot, które zostaną odrzucone w przypadku, gdy zainteresowany beneficjent:
  - (i) uzna, że przedstawienie zmienionych sprawozdań finansowych nie jest możliwe lub wykonalne; lub
  - (ii) nie przedstawi zmienionych sprawozdań finansowych.

Zainteresowany beneficjent może przedstawić uwagi, zmienione sprawozdania finansowe lub właściwie umotywowaną propozycję **alternatywnej metody korekty** w ciągu **90** dni od otrzymania powiadomienia. W uzasadnionych przypadkach Komisja [lub Agencja] może przedłużyć ten okres.

Komisja [lub Agencja] określa kwoty, które zostaną odrzucone, na podstawie zmienionych sprawozdań finansowych, pod warunkiem ich zatwierdzenia.

W przypadku gdy Komisja [lub Agencja] nie otrzyma żadnych uwag ani zmienionych sprawozdań finansowych, nie zaakceptuje uwag lub propozycji alternatywnej metody korekty lub nie zatwierdzi zmienionych sprawozdań finansowych, oficjalnie powiadamia zainteresowanego beneficjenta o stosowaniu pierwotnie zgłoszonej stopy korekty na potrzeby ekstrapolacji.

Jeżeli Komisja [lub Agencja] zaakceptuje alternatywną metodę korekty proponowaną przez zainteresowanego beneficjenta, jest on oficjalnie powiadamiany o stosowaniu zaakceptowanej alternatywnej metody korekty.

22.5.3.2 Jeżeli wyniki dotyczą **nieprawidłowej realizacji** lub **niewykonania innego obowiązku**: oficjalne powiadomienie obejmuje:

- a) wezwanie do przedstawienia uwag do wykazu dotacji, na które wyniki mają wpływ; oraz
- b) ryczałtową stawkę, którą Komisja [lub Agencja] zamierza stosować zgodnie z zasadą proporcjonalności.

Zainteresowany beneficjent może przedstawić uwagi lub właściwie umotywowaną propozycję alternatywnej stawki ryczałtowej w ciągu **90** dni od otrzymania powiadomienia.

W przypadku gdy Komisja [lub Agencja] nie otrzyma żadnych uwag lub nie zatwierdzi uwag lub propozycji alternatywnej stawki ryczałtowej, oficjalnie powiadamia zainteresowanego beneficjenta o stosowaniu pierwotnie zgłoszonej stawki ryczałtowej.

Jeżeli Komisja [lub Agencja] zaakceptuje alternatywną stawkę ryczałtową proponowaną przez zainteresowanego beneficjenta, jest on oficjalnie powiadamiany o stosowaniu zaakceptowanej alternatywnej stawki ryczałtowej.

22.6 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregokolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu wszelkie niewystarczająco uzasadnione koszty zostają uznane za koszty niekwalifikowalne (zob. art. **6**) i odrzucone (zob. art. **42**).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale **6**.

ARTYKUŁ 23 – OCENA WPŁYWU DZIAŁANIA

23.1 Prawo do oceny wpływu działania

Komisja [lub Agencja] może przeprowadzać okresowe lub końcowe oceny wpływu działania w kontekście celów wyznaczonych dla programu [UE] [Euratomu].

Oceny można rozpocząć w trakcie realizacji działania i w okresie do [*domyślna OPCJA: pięciu*]/[*OPCJA w przypadku dotacji o niskiej wartości: trzech*] lat od płatności salda końcowego. Za datę rozpoczęcia oceny uznaje się datę, w której koordynator lub beneficjenci zostali o niej oficjalnie powiadomieni.

Komisja [lub Agencja] może dokonywać ocen bezpośrednio (przy pomocy własnego personelu) lub pośrednio (przy pomocy zewnętrznych organów lub osób upoważnionych przez nią do wykonania tego zadania).

Koordynator lub beneficjenci muszą przekazać wszelkie informacje mające znaczenie dla oceny wpływu działania, w tym także informacje w formie elektronicznej.

23.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregokolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu Komisja [lub Agencja] może powziąć środki opisane w rozdziale **6**.

SEKCJA 3 PRAWA I OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ISTNIEJĄCĄ WIEDZĄ I WYNIKAMI

PODSEKCJA 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

ARTYKUŁ 23a – ZARZĄDZANIE WŁASNOŚCIĄ INTELEKTURALNĄ

23a.1 Obowiązek podjęcia działań w celu wykonania zalecenia Komisji w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy

Beneficjenci będący uniwersytetami lub innymi publicznymi organizacjami badawczymi muszą podjąć działania w celu wykonania zasad określonych w pkt **1** i **2** Kodeksu postępowania załączonego do zalecenia Komisji w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy³⁷.

Nie ma to wpływu na obowiązki określone w podsekcjach **2** i **3** niniejszej sekcji.

Beneficjenci muszą zapewnić, aby naukowcy i osoby trzecie uczestniczące w działaniu były o nich poinformowane.

23a.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z obowiązków spoczywających na nim na mocy niniejszego artykułu [Komisja] [Agencja] może powziąć dowolny ze środków opisanych w rozdziale **6**.

PODSEKCJA 2 PRAWA I OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ISTNIEJĄCĄ WIEDZĄ

ARTYKUŁ 24 – UMOWA W SPRAWIE ISTNIEJĄCEJ WIEDZY

Beneficjenci muszą określić i uzgodnić (w formie umowy pisemnej) istniejącą wiedzę związaną z działaniem („umowa w sprawie istniejącej wiedzy”).

³⁷ Zalecenie Komisji C(2008) 1329 z dnia 10.4.2008 r. w sprawie zarządzania własnością intelektualną w ramach działań związanych z transferem wiedzy oraz Kodeks postępowania dla uczelni wyższych i innych publicznych instytucji badawczych załączony do tego zalecenia.

„**Istniejąca wiedza**” oznacza wszelkie dane, know-how lub informacje, bez względu na ich formę lub charakter (materialne lub niematerialne), w tym wszelkie prawa, takie jak prawa własności intelektualnej, które:

- a) znajdują się w posiadaniu beneficjentów przed ich przystąpieniem do umowy; oraz
- b) są potrzebne do przeprowadzenia działania lub do wykorzystania wyników działania.

ARTYKUŁ 25 – PRAWA DOSTĘPU DO ISTNIEJĄCEJ WIEDZY

25.1 Korzystanie z praw dostępu – Zrzeczenie się praw dostępu – Zakaz udzielania sublicencji

Aby móc korzystać z praw dostępu, konieczne jest uprzednie wystosowanie wniosku w formie pisemnej („wniosek o dostęp”).

„**Prawa dostępu**” oznaczają prawa do korzystania z wyników lub istniejącej wiedzy na warunkach określonych w niniejszej umowie.

Zrzeczenie się praw dostępu wymaga dla swojej ważności formy pisemnej.

O ile nie uzgodniono inaczej, prawa dostępu nie obejmują prawa do udzielania sublicencji.

25.2 Prawa dostępu dla pozostałych beneficjentów do celów wykonywania ich własnych zadań w ramach działania

Beneficjenci muszą udzielać sobie nawzajem nieodpłatnie dostępu do istniejącej wiedzy potrzebnej im do wykonywania swoich zadań w ramach działania, chyba że beneficjent będący w posiadaniu istniejącej wiedzy dopełnił następujących formalności przed przystąpieniem do umowy:

- (a) poinformował pozostałych beneficjentów, że dostęp do jego istniejącej wiedzy podlega ograniczeniom prawnym, w tym wynikającym z praw osób trzecich (w tym personelu); lub
- (b) uzgodnił z pozostałymi beneficjentami, że dostęp nie będzie udzielany nieodpłatnie.

25.3 Prawa dostępu dla pozostałych beneficjentów do celów wykorzystania ich wyników

Beneficjenci muszą udzielać sobie nawzajem – na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach – dostępu do istniejącej wiedzy potrzebnej im do wykorzystania własnych wyników, chyba że beneficjent będący w posiadaniu istniejącej wiedzy poinformował pozostałych beneficjentów przed przystąpieniem do umowy, że dostęp do jego istniejącej wiedzy podlega ograniczeniom prawnym, w tym wynikającym z praw osób trzecich (w tym personelu).

„**Sprawiedliwe i rozsądne warunki**” oznaczają odpowiednie warunki, w tym ewentualne warunki finansowe lub warunki udzielania nieodpłatnego, uwzględniające konkretne

okoliczności wniosku o prawa dostępu, na przykład rzeczywistą lub potencjalną wartość wyników lub istniejącej wiedzy, których dotyczy wnioski o prawa dostępu, lub zakres, czas trwania lub inne cechy przewidzianego wykorzystania.

Wnioski o dostęp można składać w ciągu maksymalnie jednego roku od upływu okresu wskazanego w art. 3, chyba że uzgodniono inny termin.

25.4 Prawa dostępu dla podmiotów powiązanych

O ile umowa konsorcyjna nie stanowi inaczej, dostęp do istniejącej wiedzy musi być również udzielany – na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach (zob. powyżej; art. 25.3) – podmiotom powiązanych³⁸ mającym siedzibę w państwie członkowskim UE lub w „państwie stowarzyszonym³⁹”, z zastrzeżeniem ograniczeń prawnych, w tym wynikających z praw osób trzecich (w tym personelu), jeśli ta istniejąca wiedza jest potrzebna do korzystania z wyników uzyskanych przez beneficjentów, z którymi dane podmioty są powiązane.

O ile nie uzgodniono inaczej (zob. powyżej; art. 25.1), zainteresowany podmiot powiązany musi wystąpić z wnioskiem bezpośrednio do beneficjenta, który jest w posiadaniu istniejącej wiedzy.

Wnioski o dostęp można składać w ciągu maksymalnie jednego roku od upływu okresu wskazanego w art. 3, chyba że uzgodniono inny termin.

25.5 Prawa dostępu dla osób trzecich

[OPCJA w przypadku dostępu do infrastruktury badawczej: Dostawca dostępu musi zapewnić użytkownikom dostęp do jego istniejącej wiedzy, która jest potrzebna użytkownikom do przeprowadzenia działania, chyba że podlega ograniczeniom prawnym, w tym wynikającym z praw osób trzecich (w tym personelu).

Dostawca dostępu musi możliwie jak najwcześniej informować użytkowników o ograniczeniach, które mogłyby istotnie wpłynąć na przyznanie praw dostępu.]

[OPCJA: nie dotyczy]

25.6 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

³⁸ Definicja znajduje się w przypisie 24.

³⁹ Definicja znajduje się w art. 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia nr XX/2013 w sprawie zasad uczestnictwa: „państwo stowarzyszone” oznacza państwo spoza UE (państwo trzecie), które jest stroną umowy międzynarodowej z Unią, określone w art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr XX/2013 z dnia XX ustanawiającego „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) (Dz.U. XXX) („rozporządzenie nr XX/2013 w sprawie programu ramowego »Horyzont 2020«”).

Art. 7 rozporządzenia nr XX/2013 w sprawie programu ramowego „Horyzont 2020” określa warunki przystąpienia państw spoza UE do programu „Horyzont 2020”.

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

PODSEKCJA 3 PRAWA I OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z WYNIKAMI

ARTYKUŁ 26 – WŁASNOŚĆ WYNIKÓW

26.1 Prawo własności beneficjenta, który uzyskał wyniki

Właścicielem wyników jest beneficjent, który je uzyskał.

„Wyniki” oznaczają wszelkie materialne lub niematerialne efekty działania, takie jak dane, wiedza lub informacje, powstałe podczas działania, bez względu na ich formę lub charakter, niezależnie od tego, czy mogą być one chronione czy nie, a także wszelkie powiązane z nimi prawa, w tym prawa własności intelektualnej.

26.2 Współwłasność beneficjentów

Wyniki mogą stanowić współwłasność dwóch beneficjentów lub większej ich liczby, jeżeli:

- a) zostały uzyskane wspólnie przez tych beneficjentów; i
- b) niemożliwe jest:
  - (i) ustalenie zakresu, w jakim każdy z beneficjentów przyczynił się do wypracowania wspólnych wyników, lub
  - (ii) wyodrębnienie ich wspólnych wyników do celów występowania o ich ochronę, uzyskania tej ochrony lub jej utrzymywania (zob. art. 27).

Współwłaściciele muszą uzgodnić (w formie pisemnej umowy) podział i warunki korzystania z prawa współwłasności („**umowa dotycząca współwłasności**”), aby zapewnić przestrzeganie obowiązków wynikających z niniejszej umowy.

O ile umowa dotycząca współwłasności nie stanowi inaczej, każdy ze współwłaścicieli może udzielać osobom trzecim niewyłącznych licencji na korzystanie z wyników stanowiących współwłasność (wykluczających możliwość udzielania sublicencji), pod warunkiem że pozostali współwłaściciele:

- a) zostaną o tym powiadomieni z wyprzedzeniem co najmniej 45 dni; i
- b) otrzymają godziwe i rozsądne wynagrodzenie.

Po uzyskaniu wyników współwłaściciele mogą uzgodnić (w formie pisemnej) przyjęcie innego rozwiązania niż współwłasność (takiego jak np. przeniesienie udziałów na jednego właściciela (zob. art. 30) z prawami dostępu dla pozostałych).

26.3 Prawa osób trzecich (w tym personelu)

W przypadku gdy osoby trzecie (w tym personel) może rościć sobie prawa do wyników, zainteresowany beneficjent musi zapewnić, aby wykonywanie tych praw było zgodne ze spoczywającymi na nim obowiązkami wynikającymi z umowy.

Jeżeli wyniki zostały uzyskane przez osobę trzecią, zainteresowany beneficjent musi otrzymać od tej osoby trzeciej wszystkie prawa (poprzez przeniesienie własności, udzielenie licencji lub w inny sposób) niezbędne mu do wywiązania się z jego obowiązków w taki sposób, jak gdyby wyniki te zostały uzyskane przez samego beneficjenta.

Jeżeli otrzymanie praw jest niemożliwe, beneficjentowi nie wolno uzyskiwać wyników za pomocą osoby trzeciej.

26.4 Przejęcie własności przez [UE] [Euratom] [Agencję] w celu ochrony wyników

26.4.1 [UE][Euratom][Agencja] może – za zgodą zainteresowanego beneficjenta – przejąć własność wyników w celu ich ochrony, jeżeli beneficjent zamierza – w ciągu maksymalnie czterech lat od upływu okresu wskazanego w art. 3 – upowszechnić wyniki, nie chroniąc ich, z wyjątkiem następujących przypadków:

- a) brak ochrony wyniku z faktu, że ochrona wyników nie jest możliwa, racjonalna lub uzasadniona (w danych okolicznościach);
- b) rezygnacja z ochrony wyniku z braku możliwości przemysłowego lub handlowego wykorzystania wyników; lub
- c) beneficjent zamierza przenieść własność wyników na rzecz innego beneficjenta lub osoby trzeciej mających siedzibę w państwie członkowskim UE lub w państwie stowarzyszonym, który to beneficjent lub osoba trzecia będą je chronić.

O ile nie ma zastosowania żadna z okoliczności wymienionych powyżej w lit. a), b) lub c), przed upowszechnieniem wyników beneficjent musi oficjalnie powiadomić [Komisję][Agencję] i jednocześnie poinformować ją o ewentualnych powodach odmowy zgody. Beneficjent może odmówić zgody jedynie wówczas, gdy jest w stanie wykazać, że jego uzasadnione interesy doznałyby istotnego uszczerbku.

Jeżeli [Komisja][Agencja] zdecyduje się przejąć własność wyników, oficjalnie powiadamia o tym zainteresowanego beneficjenta w ciągu 45 dni od otrzymania jego powiadomienia.

Wyniki nie mogą zostać upowszechnione przed końcem tego okresu, a jeżeli [Komisja][Agencja] zdecyduje się na przejęcie ich własności – do czasu podjęcia przez nią działań koniecznych do ochrony wyników.

26.4.2 [UE][Euratom][Agencja] może – za zgodą zainteresowanego beneficjenta – przejąć własność wyników w celu ich ochrony, jeżeli beneficjent zamierza – w ciągu maksymalnie czterech lat od upływu okresu wskazanego w art. 3 – zaprzestać ochrony wyników lub

zrezygnować z ubiegania się o przedłużenie ochrony, z wyjątkiem następujących przypadków:

- a) rezygnacja z ochrony wynika z braku możliwości przemysłowego lub handlowego wykorzystania wyników;
- b) przedłużenie ochrony nie jest uzasadnione w danych okolicznościach.

O ile nie ma zastosowania żadna z okoliczności wymienionych powyżej w lit. a) lub b), beneficjent, który zamierza zaprzestać ochrony wyników lub zrezygnować z ubiegania się o przedłużenie ochrony, musi oficjalnie powiadomić [Komisję][Agencję] z wyprzedzeniem co najmniej 60 dni przed wygaśnięciem ochrony lub upływem terminu jej przedłużenia i jednocześnie poinformować ją o ewentualnych powodach odmowy zgody. Beneficjent może odmówić zgody jedynie wówczas, gdy jest w stanie wykazać, że jego uzasadnione interesy doznałyby istotnego uszczerbku.

Jeżeli [Komisja][Agencja] zdecyduje się przejąć własność wyników, oficjalnie powiadamia o tym zainteresowanego beneficjenta w ciągu 45 dni od otrzymania jego powiadomienia.

26.5 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregokolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do powzięcia dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 27 – OCHRONA WYNIKÓW – UWIDOCZNIENIE FINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH

27.1 Ogólny obowiązek ochrony wyników

Każdy beneficjent ma obowiązek zbadać możliwości ochrony swoich wyników i chronić je w należyty sposób – przez odpowiedni okres i na odpowiednim obszarze – jeżeli:

- a) można racjonalnie spodziewać się, że wyniki będą miały zastosowanie przemysłowe lub handlowe; oraz
- b) ich ochrona jest możliwa, racjonalna i uzasadniona (w danych okolicznościach).

Podjętą decyzję w sprawie ochrony, beneficjent musi uwzględnić swoje własne uzasadnione interesy oraz uzasadnione interesy (w szczególności handlowe) pozostałych beneficjentów.

27.2 Przejęcie własności przez [UE] [Euratom] [Agencję] w celu ochrony wyników

Jeżeli beneficjent nie zamierza chronić wyników, zamierza zaprzestać ich ochrony lub zrezygnować z ubiegania się o przedłużenie ochrony, [UE][Euratom][Agencja] może – pod

pewnymi warunkami (zob. art. 26.4) – przejąć własność wyników, aby zapewnić ich ochronę lub utrzymanie ochrony.

27.3 Informacje na temat finansowania ze środków unijnych

O ile [Komisja][Agencja] nie zażąda lub nie postanowi inaczej, lub o ile nie jest to niemożliwe, wnioski o objęcie wyników ochroną (w tym zgłoszenia patentowe) złożone przez beneficjenta lub w jego imieniu muszą zawierać następujące informacje:

„Projekt będący podstawą niniejszego wniosku/zgłoszenia otrzymał finansowanie z [programu ramowego Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”][programu badawczo-szkoleniowego Euratomu (2014-2018)] na podstawie umowy o udzielenie dotacji nr [numer]”.

27.4 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregokolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 28 – WYKORZYSTANIE WYNIKÓW

28.1 Ogólny obowiązek wykorzystywania wyników

Każdy beneficjent musi podjąć – w ciągu maksymalnie czterech lat od upływu okresu wskazanego w art. 3 – działania mające na celu zapewnienie „wykorzystywania” jego wyników (bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności poprzez przeniesienie własności lub udzielenie licencji, zob. art. 30) poprzez:

- a) wykorzystanie ich w dalszej działalności badawczej (nieobjętej działaniem);
- b) opracowanie, stworzenie i wprowadzenie do obrotu produktu lub procesu;
- c) stworzenie i świadczenie usługi; lub
- d) wykorzystanie ich do celów działalności normalizacyjnej.

[OPCJA w przypadku gdy w programie prac przewidziane są dodatkowe obowiązki w zakresie wykorzystania wyników: Ponadto beneficjenci muszą spełniać – w ciągu maksymalnie czterech lat od upływu okresu wskazanego w art. 3 – dodatkowe obowiązki w zakresie wykorzystania wyników określone w załączniku I.]

Nie ma to wpływu na obowiązki w zakresie bezpieczeństwa określone w art. 37, które w dalszym ciągu mają zastosowanie.

28.2 Wyniki, które mogą wpłynąć na normy europejskie lub międzynarodowe – Informacje na temat finansowania ze środków unijnych

[OPCJA w przypadku gdy w programie prac przewidziano wyniki, które mogą wpłynąć na normy: Jeżeli można racjonalnie spodziewać się, że wyniki mogą wpłynąć na normy europejskie lub międzynarodowe, zainteresowany beneficjent musi poinformować o tym [Komisję][Agencję] w ciągu maksymalnie czterech lat od upływu okresu wskazanego w art. 3.]

O ile [Komisja][Agencja] nie zażąda lub nie postanowi inaczej, lub o ile nie jest to niemożliwe, w przypadku włączenia wyników do normy, zainteresowany beneficjent musi zwrócić się do organu normalizacyjnego z wnioskiem o zawarcie (w informacji dotyczącej tej normy) w tej normie następującego oświadczenia:

□ „Wyniki włączone do niniejszej normy były finansowane ze środków [programu ramowego Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”][programu badawczo-szkoleniowego Euratomu (2014-2018)] na podstawie umowy o udzielenie dotacji nr [numer]”.

28.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona zgodnie z art. 43.

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 29 – UPOWSZECHNIANIE WYNIKÓW – SWOBODNY DOSTĘP – UWIDOCZNIENIE FINANSOWANIA ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH

29.1 Ogólny obowiązek upowszechniania wyników

Z wyjątkiem sytuacji, w której byłoby to sprzeczne z jego uzasadnionymi interesami, każdy beneficjent musi „upowszechnić” swoje wyniki w najwcześniejszym możliwym terminie poprzez podanie ich do wiadomości publicznej przy wykorzystaniu właściwych środków (innych niż środki wynikające z ochrony lub wykorzystania wyników), w tym poprzez publikacje naukowe (w dowolnym medium).

[OPCJA w przypadku gdy w programie prac przewidziane są dodatkowe obowiązki w zakresie upowszechniania wyników: Ponadto beneficjenci muszą spełniać dodatkowe obowiązki w zakresie upowszechniania wyników określone w załączniku 1.]

[OPCJA w przypadku gdy w programie prac przewidziane są dodatkowe obowiązki w zakresie upowszechniania wyników do celów interoperacyjności: Ponadto beneficjenci muszą upowszechnić – w ciągu maksymalnie czterech lat od upływu okresu wskazanego w art. 3 – specyfikacje techniczne wyników, które są potrzebne do celów interoperacyjności.]

[OPCJA w przypadku gdy w programie prac przewidziane są dodatkowe obowiązki w zakresie upowszechniania wyników do celów interoperacyjności transgranicznej: Ponadto

beneficjenci muszą upowszechniać – w ciągu maksymalnie czterech lat od upływu okresu wskazanego w art. 3 – rezultaty dotyczące interoperacyjności transgranicznej (zob. załącznik I) oraz wszelkie wyniki potrzebne do celów interoperacyjności transgranicznej (w szczególności wspólne specyfikacje techniczne i komponenty oprogramowania).]

Nie ma to wpływu na obowiązek dotyczący ochrony wyników określony w art. 27, obowiązki zachowania poufności określone w art. 36, obowiązki w zakresie bezpieczeństwa w art. 37 ani na obowiązki ochrony danych osobowych w art. 39, które w dalszym ciągu mają zastosowanie.

Uczestnik, który zamierza upowszechniać swoje wyniki, musi powiadomić o tym pozostałych beneficjentów z wyprzedzeniem co najmniej 45 dni (chyba że uzgodniono inny termin), przekazując im jednocześnie dostateczne informacje na temat wyników, które będzie upowszechniać.

Każdy z pozostałych beneficjentów może zgłosić sprzeciw w ciągu 30 dni od daty otrzymania powiadomienia (chyba że uzgodniono inny termin), jeśli jest w stanie wykazać, że zamierzone upowszechnianie wyrządziłoby poważną szkodę jego uzasadnionym interesom związanym z wynikami lub istniejącą wiedzą. W takich przypadkach działanie w zakresie upowszechniania nie może zostać przeprowadzone, o ile nie zostaną poczynione odpowiednie kroki w celu zabezpieczenia tych uzasadnionych interesów.

Jeżeli beneficjent nie zamierza zapewniać ochrony swoich wyników, może być od niego wymagane – w przypadku zachodzenia pewnych warunków (zob. art. 26.4.1) – aby oficjalnie powiadomił [Komisję] [Agencję] przed rozpoczęciem upowszechniania.

Otwarty dostęp do publikacji naukowych

Każdy beneficjent musi zapewnić otwarty dostęp (bezpłatny dostęp online dla każdego użytkownika) do wszystkich recenzowanych publikacji naukowych dotyczących jego wyników.

W szczególności musi on:

- a) w najwcześniejszym możliwym terminie, a najpóźniej w dniu publikacji, złożyć w repozytorium publikacji naukowych nadającą się do przetwarzania automatycznego kopię elektroniczną wersji opublikowanej lub ostatecznego, zrecenzowanego manuskryptu przyjętego do publikacji;

Ponadto beneficjent powinien złożyć jednocześnie w repozytorium dane naukowe konieczne do weryfikacji wyników przedstawionych w złożonych publikacjach naukowych;

- b) zapewnić otwarty dostęp do złożonej publikacji za pośrednictwem repozytorium najpóźniej:
  - (i) w dniu publikacji, jeżeli wersja elektroniczna jest dostępna nieodpłatnie u wydawcy; lub

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- (ii) w ciągu sześciu miesięcy od publikacji (dwunastu miesięcy w przypadku publikacji z dziedziny nauk społecznych i humanistycznych) w pozostałych przypadkach;
- c) zapewnić otwarty dostęp – za pośrednictwem repozytorium – do metadanych bibliograficznych identyfikujących złożoną publikację.

Metadane bibliograficzne muszą mieć standardowy format i zawierać wszystkie poniższe informacje:

- słowa [„Unia Europejska (UE)” i „Horyzont 2020”][„Euratom” i „program badawczo-szkoleniowy Euratomu (2014-2018)”];
- nazwę działania, akronim i numer umowy o udzielenie dotacji,
- datę publikacji i długość okresu embarga (zwłoki między publikacją a wprowadzeniem otwartego dostępu), jeżeli ma zastosowanie, oraz
- stały identyfikator.

29.3 Otwarty dostęp do danych naukowych

[OPCJA w przypadku działań uczestniczących w projekcie pilotażowym na rzecz otwartego dostępu do danych naukowych: W odniesieniu do cyfrowych danych naukowych uzyskanych w ramach działania („dane”) beneficjenci muszą:

- a) *złożyć następujące dane w repozytorium danych naukowych i podjąć działania w celu umożliwienia osobom trzecim dostępu do nich, ich eksploracji, wykorzystania, zwielokrotniania i upowszechniania (nieodpłatnie dla każdego użytkownika):*
  - (i) *dane, w tym powiązane metadane, konieczne do weryfikacji wyników przedstawionych w publikacjach naukowych – w najwcześniejszym możliwym terminie;*
  - (ii) *inne dane, w tym powiązane metadane, zgodnie z wykazem podanym w „planie zarządzania danymi” i w terminach określonych w tym planie (zob. załącznik I);*
- b) *przedstawić informacje – za pośrednictwem repozytorium – o narzędziach i instrumentach, którymi dysponują beneficjenci i które są konieczne weryfikacji wyników (oraz –w miarę możliwości– dostarczyć samemu te narzędzia i instrumenty).*

Nie ma to wpływu na obowiązek dotyczący ochrony wyników określony w art. 27, obowiązki zachowania poufności określone w art. 36, obowiązki w zakresie bezpieczeństwa w art. 37 ani na obowiązki ochrony danych osobowych w art. 39, które w dalszym ciągu mają zastosowanie.

W drodze wyjątku, beneficjenci nie muszą zapewniać otwartego dostępu do określonych elementów swoich danych naukowych, jeżeli taki otwarty dostęp do tych elementów danych naukowych zagroziłby osiągnięciu głównego celu działania zgodnie z opisem w załączniku 1. W takim przypadku plan zarządzania danymi musi zawierać uzasadnienie odmowy dostępu.]

[OPCJA: nie dotyczy]

29.4 Informacje na temat finansowania ze środków unijnych –obowiązek i prawo wykorzystywania emblematu UE

O ile [Komisja][Agencja] nie zażąda lub nie postanowi inaczej, lub o ile nie jest to niemożliwe, w przypadku upowszechniania wyników (w dowolnej formie, w tym elektronicznej) konieczne jest:

- a) umieszczenie emblematu UE; oraz
- b) podanie następującej informacji:

„Projekt finansowany ze środków [programu ramowego Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”][programu badawczo-szkoleniowego Euratomu (2014-2018)] na podstawie umowy o udzielenie dotacji nr [numer]”.

Jeżeli emblemat UE jest umieszczony w zestawieniu z innym logo, musi być odpowiednio wyeksponowany.

Na potrzeby wywiązania się ze swoich obowiązków wynikających z niniejszego artykułu beneficjenci mogą wykorzystywać emblemat UE bez konieczności uzyskania uprzedniej zgody [Komisji][Agencji].

Nie oznacza to jednak przyznania im prawa do jego wykorzystywania na zasadzie wyłączności.

Ponadto beneficjentom nie wolno zawłaszczać emblematu UE ani żadnego innego podobnego znaku handlowego bądź logo poprzez rejestrację ani w jakikolwiek inny sposób.

29.5 Zastrzeżenie prawne wyłączające odpowiedzialność [Komisji][Agencji]

Upowszechniając wyniki, należy wskazać, że przedstawiono w nich wyłącznie poglądy autora i że [Komisja][Agencja] nie ponosi odpowiedzialności za żadne ewentualne wykorzystanie zawartych w nich informacji.

29.6 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregokolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 30 – PRZENIESIENIE WŁASNOŚCI WYNIKÓW I ICH UDOSTĘPNIANIE NA PODSTAWIE LICENCJI

30.1 Przeniesienie własności wyników

Każdy beneficjent może przenieść prawo własności swoich wyników.

Musi on jednak zapewnić, aby jego obowiązki wynikające z art. 6.2, 26.4, 27, 28, 29, 30 i 31 miały również zastosowanie do nowego właściciela i aby ten nowy właściciel był zobowiązany do przeniesienia tych obowiązków w związku z ewentualnym kolejnym przeniesieniem prawa własności.

Nie ma to wpływu na obowiązki w zakresie bezpieczeństwa określone w art. 37, które w dalszym ciągu mają zastosowanie.

O ile nie uzgodniono inaczej (w formie pisemnej) w odniesieniu do konkretnie określonych osób trzecich lub o ile nie jest to niemożliwe zgodnie z obowiązującymi przepisami unijnymi i krajowymi dotyczącymi połączeń i przejęć, beneficjent zamierzający przenieść własność wyników musi powiadomić z wyprzedzeniem co najmniej 45 dni pozostałych beneficjentów, którym nadal przysługują prawa dostępu do wyników (lub którzy wciąż mogą wystąpić o przyznanie tych praw). Powiadomienie to musi zawierać wystarczające informacje o nowym właścicielu, aby umożliwić każdemu zainteresowanemu beneficjentowi ocenę wpływu zamierzonego przeniesienia na jego prawa dostępu.

O ile nie uzgodniono inaczej (w formie pisemnej), każdy z pozostałych beneficjentów może zgłosić sprzeciw w ciągu 30 dni od otrzymania powiadomienia, jeśli jest w stanie wykazać, że zamierzone przeniesienie wpłynęłoby niekorzystnie na jego prawa dostępu. W takim przypadku przeniesienie nie może nastąpić do czasu osiągnięcia porozumienia między zainteresowanymi beneficjentami.

30.2 Udzielanie licencji

Każdy beneficjent może udzielać licencji bądź w inny sposób przyznawać prawo do korzystania z jego wyników, jeżeli:

- a) nie utrudni to korzystania z praw dostępu na podstawie art. 31; oraz
- b) *[OPCJA w przypadku istnienia dodatkowych obowiązków w zakresie wykorzystania wyników określonych w załączniku 1: beneficjent spełnia dodatkowe obowiązki w zakresie wykorzystania wyników (zob. art. 28.1 i załącznik 1)] [OPCJA: nie dotyczy].*

Wyłącznych licencji dotyczących wyników można udzielać tylko wtedy, gdy – oprócz spełnienia warunków określonych w lit. a) i b) – wszyscy pozostali zainteresowani beneficjenci zrzekną się przysługujących im praw dostępu (zob. art. 31.1).

Nie ma to wpływu na obowiązki w zakresie upowszechniania wyników określone w art. 29 ani na obowiązki w zakresie bezpieczeństwa określone w art. 37, które nadal mają zastosowanie.

30.3 Prawo [Komisji][Agencji] do zgłoszenia sprzeciwu wobec przeniesienia własności lub udzielenia licencji

[OPCJA w przypadku dotacji UE: [Komisja][Agencja] może – w ciągu maksymalnie czterech lat od upływu okresu wskazanego w art. 3 – zgłosić sprzeciw wobec przeniesienia własności lub udzielenia wyłącznej licencji na wyniki, jeżeli:

- a) *jest ono dokonywane na rzecz osoby trzeciej mającej siedzibę w państwie nienależącym do UE, które nie jest stowarzyszone w ramach programu „Horyzont 2020”;* oraz
- b) *[Komisja][Agencja] uzna, że przeniesienie własności lub udzielenie licencji jest niezgodne z interesami UE w zakresie konkurencyjności bądź jest sprzeczne z zasadami etyki lub wymogami bezpieczeństwa.*

Beneficjent zamierzający przenieść prawo własności lub udzielić wyłącznej licencji musi oficjalnie powiadomić [Komisję][Agencję] przed tym przeniesieniem własności lub udzieleniem licencji i:

- *wskazać wyniki, które są przedmiotem przeniesienia lub licencji,*
- *opisać szczegółowo nowego właściciela lub licencjobiorcę oraz planowane lub możliwe wykorzystanie wyników, oraz*
- *dolączyć popartą uzasadnieniem ocenę planowanego przeniesienia własności lub udzielenia licencji pod kątem wpływu na konkurencyjność UE oraz zgodności z zasadami etyki i wymogami w zakresie bezpieczeństwa.*

[Komisja][Agencja] może zażądać dodatkowych informacji.

Jeżeli [Komisja][Agencja] zdecyduje się zgłosić sprzeciw wobec przeniesienia własności lub udzielenia wyłącznej licencji, musi oficjalnie powiadomić o tym zainteresowanego beneficjenta w ciągu 60 dni od otrzymania powiadomienia (lub ewentualnych dodatkowych informacji, których zażądała).

Przeniesienie własności lub udzielenie licencji jest niedozwolone w następujących przypadkach:

- *przed wydaniem decyzji przez [Komisję] [Agencję], podczas wskazanego powyżej okresu,*
- *w przypadku sprzeciwu [Komisji][Agencji],*

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- do czasu spełnienia określonych warunków, w przypadku gdy [Komisja][Agencja] wskazała je w swoim sprzeciwie.]

[OPCJA w przypadku dotacji Euratomu: Komisja może [OPCJA: – w ciągu maksymalnie czterech lat od upływu okresu wskazanego w art. 3 – zgłosić sprzeciw wobec przeniesienia własności lub udzielenia wyłącznej bądź niewyłącznej licencji na wyniki, jeżeli:

- a) jest ono dokonywane na rzecz osoby trzeciej mającej siedzibę w państwie nienależącym do UE, które nie jest stowarzyszone w ramach programu badawczo-szkoleniowego Euratomu (2014-2018); oraz
- b) Komisja uzna, że przeniesienie własności lub udzielenie licencji jest niezgodne z interesami UE w zakresie konkurencyjności bądź jest sprzeczne z zasadami etyki lub wymogami bezpieczeństwa.

Wymogi bezpieczeństwa obejmują interesy obronne państw członkowskich w rozumieniu art. 24 traktatu EURATOM

Beneficjent zamierzający przenieść prawo własności lub udzielić licencji musi oficjalnie powiadomić Komisję przed tym przeniesieniem własności lub udzieleniem licencji i:

- wskazać wyniki, które są przedmiotem przeniesienia lub licencji,
- opisać szczegółowo te wyniki, a także nowego właściciela lub licencjodawcę oraz planowane lub możliwe wykorzystanie wyników, oraz
- dołączyć popartą uzasadnieniem ocenę planowanego przeniesienia własności lub udzielenia licencji pod kątem wpływu na konkurencyjność UE oraz zgodności z zasadami etyki i wymogami w zakresie bezpieczeństwa.

Komisja może zażądać dodatkowych informacji.

Jeżeli Komisja zdecydowała się zgłosić sprzeciw wobec przeniesienia własności lub udzielenia licencji, oficjalnie powiadamia o tym zainteresowanego beneficjenta w ciągu 60 dni od otrzymania powiadomienia (lub ewentualnych dodatkowych informacji, których zażądała).

Przeniesienie własności lub udzielenie licencji jest niedozwolone w następujących przypadkach:

- przed wydaniem decyzji przez Komisję, podczas wskazanego powyżej okresu,
- w przypadku sprzeciwu Komisji,
- do czasu spełnienia określonych warunków, w przypadku gdy Komisja wskazała je w swoim sprzeciwie.]

[OPCJA: nie dotyczy]

30.4 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregokolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 31 – PRAWA DOSTĘPU DO WYNIKÓW

31.1 Korzystanie z praw dostępu – Zrzeczenie się praw dostępu – Zakaz udzielania sublicencji

Zastosowanie mają warunki określone w art. 25.1.

Obowiązki określone w niniejszym artykule nie mają wpływu na obowiązki w zakresie bezpieczeństwa określone w art. 37, które nadal mają zastosowanie.

31.2 Prawa dostępu dla pozostałych beneficjentów do celów wykonywania ich własnych zadań w ramach działania

Beneficjenci muszą udzielać sobie nawzajem nieodpłatnie dostępu do wyników potrzebnych im do wykonywania swoich zadań w ramach działania.

31.3 Prawa dostępu dla pozostałych beneficjentów do celów wykorzystania ich wyników

Beneficjenci muszą udzielać sobie nawzajem – na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach (zob. art. 25.3) – dostępu do wyników potrzebnych im do wykorzystania własnych wyników.

Wnioski o dostęp można składać w ciągu maksymalnie jednego roku od upływu okresu wskazanego w art. 3, chyba że uzgodniono inny termin.

31.4 Prawa dostępu podmiotów powiązanych

O ile nie uzgodniono inaczej w umowie konsorcyjnej, dostęp do wyników musi być również udzielany – na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach (art. 25.3) – podmiotom powiązanim mającym siedzibę w państwie członkowskim UE lub w państwie stowarzyszonym, jeśli wyniki te są potrzebne tym podmiotom do korzystania z wyników uzyskanych przez beneficjentów, z którymi dane podmioty są powiązane.

O ile nie uzgodniono inaczej (zob. powyżej; art. 31.1), zainteresowany podmiot powiązany musi wystąpić z wnioskiem bezpośrednio do beneficjenta będącego właścicielem wyników.

Wnioski o dostęp można składać w ciągu maksymalnie jednego roku od upływu okresu wskazanego w art. 3, chyba że uzgodniono inny termin.

31.5 Prawa dostępu dla unijnych instytucji, organów, urzędów lub agencji oraz dla państw członkowskich UE

[Domyślna OPCJA w przypadku dotacji UE: Beneficjenci muszą udzielać – nieodpłatnie – dostępu do swoich wyników unijnym instytucjom, organom, urzędem lub agencjom do celów tworzenia, wdrażania lub monitorowania polityk lub programów UE.

Takie prawa dostępu są ograniczone do użycia niehandlowego i niekonkurencyjnego.

Nie wpływa to na prawo wykorzystania wszelkich materiałów, dokumentów lub informacji otrzymanych od beneficjentów do celów działalności komunikacyjnej i promocyjnej (zob. art. 38.2).]

[OPCJA w przypadku zaproszeń w ramach celu szczegółowego „Bezpieczne społeczeństwa – ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli”]: Beneficjenci muszą udzielać – nieodpłatnie – dostępu do swoich wyników unijnym instytucjom, organom, urzędem i agencjom oraz organom krajowym państw członkowskich UE, które to wyniki są niezbędne do celów tworzenia, wdrażania lub monitorowania ich polityk lub programów w tej dziedzinie.

Takie prawa dostępu są ograniczone do użycia niehandlowego i niekonkurencyjnego.

Przyznanie dostępu jest uzależnione od zawarcia porozumienia w celu określenia szczegółowych warunków zapewniających:

- a) wykorzystywanie prawa dostępu jedynie do zamierzonego celu; oraz*
- b) przestrzeganie odpowiednich obowiązków zachowania poufności.*

Państwo członkowskie UE lub instytucja, organ, urząd lub agencja UE, które zwracają się z wnioskiem, muszą powiadomić wszystkie pozostałe państwa członkowskie UE o takim wniosku.

Nie ma to wpływu na obowiązki w zakresie bezpieczeństwa określone w art. 37, które w dalszym ciągu mają zastosowanie.]

[OPCJA w przypadku dotacji Euratomu: Beneficjenci muszą udzielać – nieodpłatnie – dostępu do swoich wyników Europejskiej Wspólnocie Energii Atomowej (Euratomowi) i jej wspólnym przedsięwzięciom do celów tworzenia, wdrażania i monitorowania polityk i programów Euratomu lub do celów wywiązania się z zobowiązań podjętych w ramach międzynarodowej współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi.

W drodze odstępstwa od art. 31.1, takie prawa dostępu obejmują prawo do upoważnienia osób trzecich do wykorzystania wyników do celów zamówień publicznych oraz prawo udzielania podlicencji i są ograniczone do użycia niehandlowego i niekonkurencyjnego.]

31.6 Prawa dostępu dla osób trzecich

[OPCJA w przypadku gdy w programie prac przewidziane są dodatkowe prawa dostępu do celów dotacji uzupełniających: Beneficjenci muszą udzielać – pod warunkami określonymi w art. 31.2 i 31.3 – dostępu do swoich wyników dodatkowym beneficjentom⁴⁰, do celów umowy (umów) o udzielenie dotacji uzupełniającej (zob. art. 2).]

[OPCJA w przypadku gdy w programie prac przewidziane są dodatkowe prawa dostępu do celów interoperacyjności: Beneficjenci muszą udzielać osobom trzecim – w ciągu maksymalnie czterech lat od upływu okresu wskazanego w art. 3 i [OPCJA: na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach (zob. art. 25.3)][OPCJA: nieodpłatnie] – dostępu do swoich wyników potrzebnych do celów interoperacyjności.]

[OPCJA w przypadku gdy w programie prac przewidziane są dodatkowe prawa dostępu do celów interoperacyjności transgranicznej: Beneficjenci muszą udzielać osobom trzecim – w ciągu maksymalnie czterech lat od upływu okresu wskazanego w art. 3 i nieodpłatnie – dostępu do swoich wyników potrzebnych do celów interoperacyjności, w szczególności do wdrożenia wyników w państwach członkowskich UE lub w państwach stowarzyszonych nieuczestniczących w działaniu.

Beneficjenci muszą udzielać dostępu do komponentów oprogramowania na podstawie unijnej licencji publicznej (lub zgodnych z nią licencji) i muszą spełnić ewentualne dodatkowe wymogi określone w załączniku I.]

[OPCJA w przypadku dostępu do infrastruktury badawczej: Dostawca dostępu musi zapewnić użytkownikom dostęp do wyników, jeżeli są one potrzebne do realizacji działania.]

[OPCJA: nie dotyczy]

31.7 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

SEKCJA 4 POZOSTAŁE PRAWA I OBOWIĄZKI

ARTYKUŁ 32 – REKRUTACJA I WARUNKI PRACY NAUKOWCÓW

32.1 Obowiązek podjęcia działań w celu wdrożenia zasad określonych w Europejskiej karcie naukowca i Kodeksie postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych

⁴⁰ „Dodatkowy beneficjent” oznacza beneficjenta umowy o udzielenie dotacji uzupełniającej.

Beneficjenci zobowiązani są podjąć wszelkie działania w celu wprowadzenia w życie zasad określonych w zaleceniu Komisji w sprawie Europejskiej karty naukowca oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych⁴¹, w szczególności w odniesieniu do:

- warunków pracy,
- przejrzystości procesów rekrutacji, opartych na kryterium osiągnięć zawodowych, oraz
- rozwoju kariery zawodowej.

Beneficjenci muszą zapewnić znajomość tych zasad wśród naukowców i osób trzecich uczestniczących w działaniu.

32.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z jego obowiązków wynikających z niniejszego artykułu [Komisja][Agencja] może zastosować którykolwiek ze środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 33 – RÓWNOUPRAWNIENIE PŁCI

33.1 Obowiązek dążenia do równouprawnienia płci

Beneficjenci zobowiązani są zastosować wszelkie środki wspierające równość szans kobiet i mężczyzn przy realizacji działania. Muszą oni dążyć do osiągnięcia w jak największym stopniu równowagi płci na wszystkich szczeblach personelu zatrudnionego w ramach działania, w tym na stanowiskach nadzorczych i kierowniczych.

33.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu [Komisja][Agencja] może zastosować którykolwiek ze środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 34 – ETYKA

34.1 Ogólny obowiązek przestrzegania zasad etyki

Realizując działanie, beneficjenci zobowiązani są do przestrzegania:

- a) zasad etyki (w tym najwyższych standardów rzetelności w pracy badawczo-naukowej, określonych między innymi w Europejskim kodeksie etyki i rzetelności w badaniach

⁴¹ Zalecenie Komisji 2005/251/WE z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (Dz.U. L 75 z 22.3.2005, s. 67).

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

naukowych⁴² i piętnujących w szczególności fabrykowanie, fałszowanie, plagiatorstwo i inne nierzetelne praktyki w badaniach naukowych); oraz

- b) obowiązujących przepisów prawa międzynarodowego, unijnego i krajowego.

Nie przyznaje się finansowania na działalność prowadzoną poza terytorium Unii, jeśli działalność taka jest zabroniona we wszystkich państwach członkowskich.

Beneficjenci mają obowiązek zapewnić, by działalność prowadzona w ramach działania była ukierunkowana wyłącznie na zastosowania cywilne.

Beneficjenci mają obowiązek zapewnienia, by działalność prowadzona w ramach działania nie miała na celu:

- a) klonowania ludzi w celach reprodukcyjnych;
- b) wprowadzenia zmian w dziedzictwie genetycznym człowieka, które mogłyby doprowadzić do dziedziczenia tych zmian (badania naukowe związane z leczeniem nowotworów gruczołów płciowych mogą być finansowane, jako wyjątek); lub
- c) tworzenia ludzkich embrionów wyłącznie na potrzeby badań naukowych lub w celu pozyskiwania komórek macierzystych, w tym także za pomocą przeniesienia jądra komórki somatycznej.

34.2 Działalność wzbudzająca wątpliwości natury etycznej

W przypadku działalności wzbudzającej wątpliwości co do jej etyczności należy stosować się do „wymogów w zakresie etyki”, określonych w załączniku 1.

Przed rozpoczęciem działalności wzbudzającej wątpliwości natury etycznej koordynator zobowiązany jest przedłożyć (zob. art. 52) [Komisji][Agencji] kopie:

- a) wszelkich wymaganych w świetle prawa krajowego opinii komisji ds. etyki; oraz
- b) wszelkich zawiadomień o działalności wzbudzającej wątpliwości natury etycznej lub zezwoleń na tę działalność, wymaganych w świetle prawa krajowego.

Jeśli dokumenty te nie są sporządzone w języku angielskim, koordynator musi dostarczyć również streszczenie przedłożonych opinii, zawiadomień i zezwoleń (zawierające wnioski, do jakich doszła komisja ds. etyki lub właściwy organ, jeśli wnioski te są dostępne) w języku angielskim.

---

⁴² Europejski kodeks etyki i rzetelności w badaniach naukowych (ang. European Code of Conduct for Research Integrity), marzec 2011 r., wydany przez Zrzeszenie Europejskich Akademii Nauk (ang. All European Academies, ALLEA) i Europejską Fundację Naukową (ang. European Science Foundation, ESF).
http://www.esf.org/fileadmin/Public_documents/Publications/Code_Conduct_ResearchIntegrity.pdf

Jeśli z wnioskiem o wyżej wymienione dokumenty wystąpiono wyłącznie na potrzeby działania, wniosek ten musi zawierać wyraźne odniesienie do tytułu działania. Koordynator zobowiązany jest do dostarczenia oświadczenia każdego z zainteresowanych beneficjentów, iż wszystkie przedłożone dokumenty odnoszą się do zadań związanych z działaniem.

34.3 Działalność z wykorzystaniem ludzkich embrionów lub ludzkich zarodkowych komórek macierzystych

[OPCJA w przypadku działalności potencjalnie wiążącej się z badaniami naukowymi przy wykorzystaniu embrionów ludzkich lub ludzkich zarodkowych komórek macierzystych: Prowadzenie działalności wiążącej się z badaniami naukowymi przy wykorzystaniu ludzkich embrionów lub ludzkich zarodkowych komórek macierzystych dopuszczalne jest tylko, jeśli:

- *działalność taką wymieniono w załączniku 1, lub*
- *koordynator uzyskał wyraźną zgodę (na piśmie) [Komisji][Agencji] (zob. art. 52).]*

[OPCJA: Nie dotyczy]

34.4 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z jego obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43), a umowa o dotację rozwiązana lub udział beneficjenta zakończony (zob. art. 50).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 35 – KONFLIKT INTERESÓW

35.1 Obowiązek niedopuszczania do konfliktu interesów

Beneficjenci zobowiązani są podjąć wszelkie działania w celu niedopuszczenia do sytuacji zagrażającej – z przyczyn związanych z interesem gospodarczym, przynależnością polityczną lub narodową, więziami rodzinnymi lub uczuciowymi lub jakimikolwiek innymi wspólnymi interesami – bezstronnej i obiektywnej realizacji działania („konflikt interesów”).

Muszą oni niezwłocznie oficjalnie powiadomić [Komisję][Agencję] o każdej sytuacji prowadzącej lub mogącej prawdopodobnie doprowadzić do konfliktu interesów, a także natychmiast poczynić wszelkie niezbędne kroki w celu naprawienia tej sytuacji.

[Komisja][Agencja] ma prawo sprawdzać, czy poczynione kroki są wystarczające, i może zażądać przeprowadzenia w określonym terminie dodatkowych działań.

35.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregokolwiek z jego obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43), a umowa o dotację rozwiązana lub udział beneficjenta zakończony (zob. art. 50).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 36 – POUFNOŚĆ

36.1 **Ogólny obowiązek zachowania poufności**

W trakcie realizacji działania oraz w ciągu czterech lat po upływie okresu określonego w art. 3 strony mają obowiązek traktowania jako poufne wszelkich danych, dokumentów i innych materiałów (w jakiegokolwiek formie) określonych jako poufne w momencie ich udostępnienia („informacje poufne”).

Na wniosek beneficjenta [*Komisja*][*Agencja*] może zgodzić się na zachowanie poufności informacji przez dodatkowy okres po upływie pierwotnego okresu czterech lat.

Jeżeli informacje określono jako poufne tylko ustnie, zostaną one uznane za poufne tylko jeżeli zostanie to potwierdzone w formie pisemnej w terminie 15 dni od ich udostępnienia w formie ustnej.

Strony mogą wykorzystywać poufne informacje wyłącznie w celu realizacji umowy, chyba że uzgodnią inaczej.

Beneficjenci mogą udostępniać informacje poufne osobom wchodzącym w skład ich personelu lub osobom trzecim uczestniczącym w działaniu tylko jeśli:

- b) osoby te muszą znać odnośne informacje w celu realizacji umowy; oraz
- c) osoby te są zobowiązane do zachowania poufności.

Nie ma to wpływu na obowiązki dotyczące bezpieczeństwa określone w art. 37, które w dalszym ciągu mają zastosowanie.

[*Komisja*][*Agencja*] może udostępniać informacje poufne swoim pracownikom, innym instytucjom i organom UE lub osobom trzecim, jeżeli:

- a) jest to konieczne do realizacji umowy lub zabezpieczenia interesów finansowych UE; oraz
- b) odbiorcy tych informacji są zobowiązani do zachowania poufności.

Na warunkach określonych w art. 4 rozporządzenia (UE) nr XXX/2013⁴³ w sprawie zasad uczestnictwa Komisja ma obowiązek udostępnienia informacji o wynikach innym instytucjom, organom, urządům lub agencjom UE, jak również państwom członkowskim lub państwom stowarzyszonym.

Obowiązki dotyczące zachowania poufności tracą moc wiążącą, jeżeli:

- a) strona udostępniająca dane informacje wyraża zgodę na zwolnienie drugiej strony z tych obowiązków;
- b) informacje te były już znane odbiorcy lub zostały mu przekazane bez nakładania na niego obowiązku zachowania poufności przez osobę trzecią, która nie była związana żadnym obowiązkiem zachowania poufności;
- c) odbiorca wykaże, że informacje te powstały bez użycia informacji poufnych;
- d) informacje te stały się ogólnie i publicznie dostępne, bez niedopełnienia jakiegokolwiek obowiązku zachowania poufności; lub
- e) udostępnienie takich informacji jest wymagane w świetle prawa unijnego lub krajowego.

36.2 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z jego obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 37 – OBOWIĄZKI DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA

37.1 Działalność mogąca prowadzić do zagrożenia bezpieczeństwa

[OPCJA: Przed udostępnieniem osobom trzecim (w tym podmiotom powiązanym) wyników działalności mogącej prowadzić do zagrożenia bezpieczeństwa beneficjent ma obowiązek poinformowania o tym koordynatora, który musi wystąpić o pisemną zgodę [Komisji][Agencji].]

[OPCJA: Nie dotyczy]

37.2 Rezultaty niejawne

⁴³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr XX/2013 z dnia XX r. ustanawiające zasady uczestnictwa i upowszechniania dla programu „Horyzont 2020” – programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) (Dz.U. L XX z XX, s. XX).

[OPCJA: Działalność związana z osiągnięciem „rezultatów niejawnych” (zob. załącznik I) musi być prowadzona zgodnie z „wymogami bezpieczeństwa” określonymi w załączniku I (w dokumencie określającym aspekty bezpieczeństwa i przewodniku nadawania klauzul), do czasu odtajnienia tych rezultatów.

W ramach działania zadania związane z osiągnięciem rezultatów niejawnych nie mogą być zlecane podwykonawcom bez uzyskania uprzednio wyraźnej pisemnej zgody [Komisji][Agencji].

Beneficjenci zobowiązani są powiadomić koordynatora – który z kolei musi bezzwłocznie powiadomić [Komisję][Agencję] – o wszelkich zmianach związanych z bezpieczeństwem oraz, w razie konieczności, zwrócić się z wnioskiem o wprowadzenie zmian do załącznika I (zob. art. 55)]

[OPCJA: Nie dotyczy]

37.3 Działania z wykorzystaniem produktów podwójnego zastosowania lub materiałów i substancji niebezpiecznych

[OPCJA: [Działalność z wykorzystaniem produktów podwójnego zastosowania lub materiałów i substancji niebezpiecznych musi być prowadzona zgodnie ze obowiązującymi przepisami prawa unijnego, krajowego i międzynarodowego.

Przed rozpoczęciem działalności koordynator ma obowiązek przedłożyć [Komisji][Agencji] (zob. art. 52) kopię wszelkich zezwoleń na wywóz lub transfer wymaganych w świetle prawa unijnego, krajowego lub międzynarodowego.]

[OPCJA: Nie dotyczy]

37.4 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z jego obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.]

[OPCJA: nie dotyczy]

ARTYKUŁ 38 – PROMOWANIE DZIAŁANIA – EKSPONOWANIE INFORMACJI O FINANSOWANIU ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH

38.1 Działalność w zakresie komunikacji prowadzona przez beneficjentów

38.1.1 Ogólny obowiązek promowania działania i jego wyników

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

Beneficjenci mają obowiązek promowania działania i jego wyników poprzez dostarczanie informacji wielu różnym grupom odbiorców stosownie do potrzeb każdej z tych grup (w tym mediów i obywateli) oraz w sposób strategiczny i skuteczny.

Nie ma to wpływu na obowiązki w zakresie upowszechniania określone w art. 29, obowiązki zachowania poufności określone w art. 36 ani obowiązki dotyczące bezpieczeństwa określone w art. 37, które w dalszym ciągu mają zastosowanie.

Przed podjęciem działania w zakresie komunikacji o przewidywanym dużym oddźwięku w mediach beneficjenci mają obowiązek poinformowania o nim [Komisji][Agencji] (zob. art. 52).

38.1.2 Informacje na temat finansowania ze środków unijnych – obowiązek i prawo wykorzystywania emblematu UE

O ile [Komisja][Agencja] nie zażąda lub nie postanowi inaczej, lub o ile nie jest to niemożliwe, na wszelkich produktach z zakresu komunikacji związanych z działaniem (w tym w formie elektronicznej, za pośrednictwem mediów społecznościowych itp.) oraz na wszelkich elementach infrastruktury finansowanych z dotacji należy umieścić:

- a) emblemat UE; oraz
- b) następującą informację:

„Projekt finansowany ze środków [programu ramowego Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”][programu badawczo-szkoleniowego Euratomu (2014-2018)] na podstawie umowy o udzielenie dotacji nr [numer]”.

Jeżeli emblemat UE jest umieszczony w zestawieniu z innym logo, musi być odpowiednio wyeksponowany.

Na potrzeby wywiązania się ze swoich obowiązków wynikających z niniejszego artykułu beneficjenci mogą wykorzystywać emblemat UE bez konieczności uzyskania uprzedniej zgody [Komisji][Agencji].

Nie oznacza to jednak przyznania im prawa do jego wykorzystywania na zasadzie wyłączości.

Ponadto beneficjentom nie wolno zawłaszczać emblematu UE ani żadnego innego podobnego znaku handlowego bądź logo poprzez rejestrację ani w jakikolwiek inny sposób.

38.1.3 Zastrzeżenie prawne wyłączające odpowiedzialność [Komisji][Agencji]

We wszelkich formach komunikacji związanych z działaniem należy zaznaczyć, że przedstawiono w nich wyłącznie poglądy autora i że [Komisja][Agencja] nie ponosi odpowiedzialności za żadne ewentualne wykorzystanie zawartych w nich informacji.

38.2 Działalność w zakresie komunikacji prowadzona przez [Komisję][Agencję]

38.2.1 Prawo do wykorzystywania materiałów, dokumentów lub informacji dostarczonych przez beneficjentów

[Komisja][Agencja] może wykorzystywać do celów prowadzonej przez nią działalności w zakresie komunikacji i publikacji informacje odnoszące się do działania, dokumenty, w szczególności streszczenia na potrzeby publikacji i rezultatów udostępnianych publicznie, jak również wszelkie inne materiały, takie jak fotografie lub materiały audiowizualne, otrzymane (również w formie elektronicznej) od któregośkolwiek beneficjenta.

Nie ma to wpływu na obowiązki w zakresie zachowania poufności określone w art. 36 ani obowiązki dotyczące bezpieczeństwa określone w art. 37, które w dalszym ciągu mają zastosowanie.

Jednakże jeśli wykorzystanie tych materiałów, dokumentów lub informacji przez [Komisję][Agencję] mogłoby zagrozić uzasadnionym interesom, zainteresowany beneficjent może zwrócić się do [Komisji][Agencji] o ich niewykorzystanie (zob. art. 52).

Prawo do wykorzystywania materiałów, dokumentów i informacji dostarczonych przez beneficjenta obejmuje:

- a) **użycie na potrzeby własne** (w szczególności udostępnianie ich osobom pracującym dla [Komisji][Agencji] lub dla jakiegokolwiek innej instytucji, organu, urzędu lub agencji UE lub organu bądź instytucji w państwie członkowskim UE, oraz kopiowanie lub reprodukcja ich w całości lub części, w nieograniczonych ilościach);
- b) **rozpowszechnianie na użytek ogółu społeczeństwa** (w szczególności publikowanie w wersji papierowej oraz w formacie elektronicznym lub cyfrowym, zamieszczanie w internecie jako pliku do pobrania lub odczytu, transmisję przy użyciu dowolnego kanału, udostępnianie lub prezentowanie publiczne, przekazywanie za pośrednictwem prasowych serwisów informacyjnych lub umieszczanie w dostępnych szerokiemu gronu odbiorców bazach danych i skorowidzach);
- c) **edytowanie lub preredagowanie** na potrzeby komunikacji i publikacji (w tym skracanie, streszczanie, wstawianie dodatkowych elementów (takich jak metadane, legendy i inne elementy graficzne, wizualne, dźwiękowe lub tekstowe), sporządzanie wyciągów (np. plików audio lub wideo), dzielenie na części, wykorzystanie przy tworzeniu zestawień);
- d) **tlumaczenie pisemne**;
- e) udzielanie **dostępu**, bez prawa do reprodukcji czy wykorzystania, w **odpowiedzi na wnioski indywidualne** zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001⁴⁴;

⁴⁴ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

- f) **przechowywanie** w formie papierowej, elektronicznej lub innej;
- g) **archiwizację** zgodnie ze stosownymi zasadami zarządzania dokumentami; oraz
- h) prawo do upoważniania **osób trzecich** do działania w jej imieniu lub do udzielania osobom trzecim sublicencji na sposoby wykorzystania określone w lit. b), c), d) i f), jeśli jest to niezbędne do działalności w zakresie komunikacji i promocji prowadzonej przez [Komisję][Agencję].

Jeżeli prawo do wykorzystywania podlega ograniczeniom wynikającym z praw osób trzecich (w tym personelu beneficjenta), beneficjent musi zapewnić zgodność wykonywania tego prawa z jego obowiązkami wynikającymi z niniejszej umowy (w szczególności poprzez uzyskanie niezbędnej zgody osób trzecich, których to dotyczy).

W stosownych przypadkach [Komisja][Agencja] zamieszcza następujące informacje (jeżeli zostały one dostarczone przez beneficjentów):

„© – [rok] – [nazwa właściciela praw autorskich]. Wszelkie prawa zastrzeżone. Licencja udzielona [Unii Europejskiej (UE)] [Euratomowi] [Agencji] na określonych warunkach”.

38.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregokolwiek z jego obowiązków wynikających z niniejszego artykułu dotacja może zostać zmniejszona (zob. art. 43).

Niewywiązanie się z tych obowiązków może również prowadzić do zastosowania dowolnego z pozostałych środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 39 – PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH

39.1 Przetwarzanie danych osobowych przez [Komisję][Agencję]

Wszelkie dane osobowe w ramach umowy [Komisja][Agencja] przetwarza zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001⁴⁵ oraz zgodnie z treścią „zawiadomień o czynnościach przetwarzania danych” przekazywanych inspektorowi ochrony danych [Komisji][Agencji] (ogólnie dostępnych w rejestrze prowadzonym przez inspektora ochrony danych).

Dane takie przetwarzane są przez „**administrатора danych**” [Komisji][Agencji] na potrzeby realizacji umowy, zarządzania nią i jej monitorowania (włączając w to kontrole, przeglądy, audyty i dochodzenia, zob. art. 22).

Osoby, których dane osobowe są przetwarzane, mają prawo wglądu do własnych danych osobowych i ich poprawiania. W tym celu muszą one przesłać wszelkie zapytania dotyczące

⁴⁵ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

przetwarzania ich danych osobowych administratorowi danych, za pośrednictwem punktu kontaktowego wskazanego w „oświadczeniu o stosowanej przez dany podmiot polityce ochrony prywatności” dostępnym na stronach internetowych [Komisji][Agencji].

Osobom tym przysługuje również prawo do odwołania się w każdej chwili do Europejskiego Inspektora Ochrony Danych (EIOD).

39.2 Przetwarzanie danych osobowych przez beneficjentów

Beneficjenci mają obowiązek przetwarzania danych osobowych w ramach umowy zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego w zakresie ochrony danych (w tym wymogami dotyczącymi pozwoleń lub zawiadomień).

Beneficjenci mogą udzielić swemu personelowi dostępu wyłącznie do danych, które są niezbędne do celów realizacji umowy, zarządzania nią i jej monitorowania.

Beneficjenci mają obowiązek informowania osób wchodzących w skład personelu, których dane osobowe są gromadzone i przetwarzane przez [Komisję][Agencję], o tym fakcie. W tym celu muszą oni dostarczyć tym osobom oświadczenie o stosowanej przez dany podmiot polityce ochrony prywatności (zob. powyżej), zanim ich dane osobowe zostaną przekazane [Komisji][Agencji].

39.3 Skutki niewywiązania się z obowiązków

W przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z któregośkolwiek z jego obowiązków wynikających z art. 39.2 [Komisja][Agencja] może zastosować którykolwiek ze środków opisanych w rozdziale 6.

ARTYKUŁ 40 – CESJA ROSZCZEŃ O PŁATNOŚĆ ZE ŚRODKÓW [KOMISJI][AGENCJI]

Beneficjentom nie przysługuje prawo do dokonywania cesji ich roszczeń o płatność ze środków [Komisji][Agencji] na osoby trzecie, chyba że [Komisja][Agencja] wyrazi na to zgodę w odpowiedzi na pisemny wniosek z uzasadnieniem złożony przez koordynatora (w imieniu zainteresowanego beneficjenta).

Jeśli [Komisja][Agencja] nie wyraziła zgody na taką cesję lub nie dotrzymano warunków cesji, nie ma ona skutków prawnych w odniesieniu do [Komisji][Agencji].

Cesja w żadnym przypadku nie zwalnia beneficjentów z ciężących na nich obowiązków wobec [Komisji][Agencji].

ROZDZIAŁ 5 PODZIAŁ RÓL I ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI BENEFICJENTÓW [- RELACJE Z DODATKOWYMI BENEFICJENTAMI] [- RELACJE Z PARTNERAMI W RAMACH WSPÓLNEGO DZIAŁANIA]

ARTYKUŁ 41 – PODZIAŁ RÓL I ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI BENEFICJENTÓW [– RELACJE Z DODATKOWYMI BENEFICJENTAMI] [– RELACJE Z PARTNERAMI W RAMACH WSPÓLNEGO DZIAŁANIA]

41.1 Rola beneficjentów i ich odpowiedzialność wobec [Komisji][Agencji]

Beneficjenci ponoszą pełną odpowiedzialność za realizację działania i przestrzeganie postanowień umowy.

Beneficjenci są solidarnie odpowiedzialni za **techniczną stronę realizacji** działania zgodnie z opisem w załączniku 1. Jeżeli beneficjent nie wykona przydzielonej mu części działania, pozostali beneficjenci stają się odpowiedzialni za realizację tej części (nie zyskują oni jednak na tej podstawie prawa do dodatkowego finansowania unijnego), chyba że [Komisja][Agencja] wyraźnie zwolni ich z tego obowiązku.

Odpowiedzialność finansowa każdego beneficjenta podlega postanowieniom art. 44, 45 i 46.

41.2 Wewnętrzny podział ról i odpowiedzialności

Wewnętrzny podział ról i zakres odpowiedzialności beneficjentów przedstawia się następująco:

a) każdy **beneficjent** ma obowiązek:

- (i) uaktualniać informacje przechowywane w rejestrze beneficjentów (w elektronicznym systemie wymiany) (zob. art. 17);
- (ii) bezzwłocznie informować koordynatora o wszelkich zdarzeniach lub okolicznościach, które mogą mieć istotny wpływ na realizację działania lub ją opóźnić (zob. art. 17);
- (iii) dostarczyć koordynatorowi w odpowiednim terminie:
  - swoje indywidualne sprawozdanie finansowe [*i sprawozdanie finansowe powiązanych z nim osób trzecich*] oraz, w razie potrzeby, świadectwa kontroli sprawozdania finansowego (zob. art. 20),
  - dane potrzebne do sporządzenia raportów merytorycznych (zob. art. 20),
  - opinie komisji ds. etyki oraz zawiadomienia o działalności wzbudzającej wątpliwości natury etycznej lub zezwolenia na tę działalność (zob. art. 34),
  - wszelkie inne dokumenty lub informacje wymagane przez [Komisję][Agencję] na podstawie umowy, chyba że w umowie określono, iż beneficjent dostarcza te informacje bezpośrednio [Komisji][Agencji];

b) **koordynator** ma obowiązek:

- (i) monitorować, czy działanie jest realizowane prawidłowo (zob. art. 7);
- (ii) pośredniczyć w komunikacji między beneficjentami a [Komisją][Agencją] (w szczególności przekazywać [Komisji][Agencji] informacje wymienione w art. 17), chyba że w umowie określono inaczej;
- (iii) wzywać do dostarczenia i dokonywać przeglądu wszelkich dokumentów lub informacji wymaganych przez [Komisję][Agencję] i weryfikować ich kompletność oraz prawidłowość przed przekazaniem ich [Komisji][Agencji];
- (iv) przedstawiać [Komisji][Agencji] rezultaty i przedkładać jej odpowiednie sprawozdania (zob. art. 19 i 20);
- (v) zapewniać dokonywanie bez nieuzasadnionej zwłoki wszystkich płatności na rzecz pozostałych beneficjentów (zob. art. 21);
- (vi) informować [Komisję][Agencję] o kwotach wypłaconych każdemu z beneficjentów, w przypadkach przewidzianych w umowie (zob. art. 44 i 50) lub na wniosek [Komisji][Agencji].

Koordinator nie może przekazać wyżej wymienionych zadań żadnemu innemu beneficjentowi ani zlecić ich w ramach podwykonawstwa osobie trzeciej.

[OPCJA w przypadku gdy rolę koordynatora pełni szkoła średnia lub uczelnia wyższa bądź podmiot publiczny, a „upoważnienia do administrowania” udzielono osobie trzeciej utworzonej lub kontrolowanej przez koordynatora lub z nim powiązanej: W drodze wyjątku koordynator przekazuje zadania określone w pkt 2 lit. b) ppkt (v) i (vi) powyżej [wstawić nazwę osoby trzeciej upoważnionej do administrowania]. Na koordynatorze nadal spoczywa wyłączna odpowiedzialność za wkład UE i wypełnienie obowiązków wynikających z umowy.]

41.3 Uzgodnienia wewnętrzne między beneficjentami – umowa konsorcyjna

[OPCJA stosowana, jeśli w programie prac nie określono, że nie ma potrzeby zawierania umowy konsorcyjnej: W celu zapewnienia prawidłowej realizacji działania beneficjenci muszą przyjąć uzgodnienia wewnętrzne dotyczące wykonywanych przez nich prac i ich koordynacji. Wspomniane uzgodnienia wewnętrzne muszą być określone na piśmie w „umowie konsorcyjnej” pomiędzy beneficjentami, która może obejmować następujące kwestie:

- wewnętrzną organizację konsorcjum,
- zarządzanie dostępem do elektronicznego systemu wymiany,
- podział środków unijnych,

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- *dotatkowe uregulowania dotyczące praw i obowiązków związanych z istniejącą wiedzą i wynikami (w tym określenie, czy beneficjent, który nie wywiązuje się ze swych obowiązków, zachowuje prawa dostępu) (zob. sekcja 3),*
- *sposoby rozstrzygania wewnętrznych sporów,*
- *uzgodnienia między beneficjentami dotyczące odpowiedzialności, odszkodowań i poufności.*

Umowa konsorcyjna nie może zawierać żadnych postanowień sprzecznych z niniejszą umową.

[OPCJA: nie dotyczy]

41.4 Relacje z dodatkowymi beneficjentami – Umowa o współpracy

[OPCJA w przypadku gdy w programie prac przewidziane są dotacje uzupełniające: Beneficjenci mają obowiązek zawrzeć z dodatkowymi beneficjentami pisemną „umowę o współpracy” w celu koordynacji prac w ramach niniejszej umowy i umowy(umów) o udzielenie dotacji uzupełniających (zob. art. 2); zakres której (których) może obejmować:

- *procedury skutecznego podejmowania decyzji, oraz*
- *sposoby rozstrzygania sporów.*

Umowa o współpracy nie może zawierać żadnych postanowień sprzecznych z niniejszą umową.

Beneficjenci i dodatkowi beneficjenci muszą stworzyć wspólne rady i struktury doradcze, których będą członkami i których zadaniem będzie podejmowanie decyzji dotyczących współpracy i synchronizacji działań, w tym również zarządzania rezultatami badań, jednolitego podejścia do kwestii normalizacji, zaangażowania MŚP, powiązań z działalnością regulacyjną i strategiczną, a także wspólnych działań w zakresie rozpowszechniania wiedzy i zwiększania świadomości.

Beneficjenci muszą zapewnić dodatkowym beneficjentom dostęp do swych wyników, do celów realizacji umowy (umów) o udzielenie dotacji uzupełniających (zob. art. 31.6).

Beneficjenci muszą udostępniać raporty merytoryczne (zob. art. 20.3 i 20.4). Zastosowanie mają obowiązki w zakresie zachowania poufności określone w art. 36.]

[OPCJA: Nie dotyczy]

41.5 Relacje z partnerami w ramach wspólnego działania – umowa o koordynacji

[OPCJA w przypadku wspólnych działań (zaproszenie do składania wniosków wystosowane wspólnie z państwem trzecim lub organizacją międzynarodową): Beneficjenci mają obowiązek zawarcia z państwem trzecim lub organizacją międzynarodową, będącymi

partnerami w ramach wspólnego działania (zob. art. 2), „umowy o koordynacji”, której zakres może obejmować:

- wewnętrzną organizację beneficjentów w ramach obu działań, w tym procedury podejmowania decyzji,
- uregulowania dotyczące praw własności intelektualnej (np. ochrony, upowszechniania, wykorzystywania i praw dostępu),
- sposoby rozstrzygania wewnętrznych sporów,
- uzgodnienia między beneficjentami dotyczące odpowiedzialności, odszkodowań i poufności w ramach obu działań.

Umowa o koordynacji nie może zawierać żadnych postanowień sprzecznych z niniejszą umową.]

[OPCJA: Nie dotyczy]

ROZDZIAŁ 6 ODRZUCENIE KOSZTÓW – ZMNIJSZENIE DOTACJI – ODZYSKIWANIE KWOT NIENALEŻNYCH – KARY – ODSZKODOWANIA – ZAWIESZENIE – ROZWIĄZANIE – SIŁA WYŻSZA

SEKCJA 1 ODRZUCENIE KOSZTÓW – ZMNIJSZENIE DOTACJI – ODZYSKIWANIE KWOT NIENALEŻNYCH – KARY

ARTYKUŁ 42 – ODRZUCENIE KOSZTÓW NIEKWALIFIKOWALNYCH

42.1 Warunki

42.1.1 W momencie dokonywania **płatności okresowej, płatności salda końcowego** lub w **późniejszym terminie** [Komisja][Agencja] odrzuca wszelkie koszty uznane za niekwalifikowalne (zob. art. 6), w szczególności w wyniku kontroli, przeglądów, audytów lub dochodzeń (zob. art. 22).

42.1.2 Powodem odrzucenia kosztów może być również **przeniesienie wyników dotyczących innych dotacji na niniejszą dotację**, na warunkach określonych w art. 22.5.2.

42.2 Odrzucenie kosztów niekwalifikowalnych — Obliczenia – Procedura

Koszty niekwalifikowalne odrzuca się w całości [OPCJA w przypadku płatności ryczałtowej przewidzianej w art. 5.2:; z wyjątkiem kosztów płatności ryczałtowej, które odrzuca się w wysokości proporcjonalnej do zadań lub części działania, które nie zostały zrealizowane].

Jeśli [Komisja][Agencja] odrzuca koszty **bez zmniejszenia dotacji** (zob. art. 43) lub **odzyskania kwot nienależnych** (zob. art. 44), powiada oficjalnie koordynatora lub

zainteresowanego beneficjenta o odrzuceniu kosztów, wysokości odrzuconych kwot i powodach ich odrzucenia (w stosownych przypadkach powiadomieniu temu towarzyszy powiadomienie o kwotach należnych, zob. art. 21.5). Koordynator lub zainteresowany beneficjent może – w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia – oficjalnie zgłosić [Komisji] [Agencji] sprzeciw wobec odrzucenia, podając przy tym uzasadnienie.

Jeśli [Komisja][Agencja] odrzuca koszty, **zmniejszając zarazem kwotę dotacji lub odzyskując kwoty nienależne**, powiada ona oficjalnie o tym odrzuceniu w „**piśmie wstępnym**” dotyczącym zmniejszenia lub odzyskania, o którym mowa w art. 43 i 44.

42.3 Skutki

Jeśli [Komisja][Agencja] odrzuca koszty w chwili dokonywania **płatności okresowej lub płatności salda końcowego**, odlicza je ona od łącznych kosztów kwalifikowalnych działania zadeklarowanych w okresowym lub końcowym zbiorczym sprawozdaniu finansowym (zob. art. 20.3 i 20.4) zgodnie z art. 21.3 lub 21.4. Następnie oblicza ona kwotę płatności okresowej lub płatności salda końcowego.

Jeśli [Komisja][Agencja] – **po dokonaniu płatności okresowej, ale przed dokonaniem płatności salda końcowego** – odrzuca koszty zadeklarowane w okresowym zbiorczym sprawozdaniu finansowym, odlicza je ona od łącznych kosztów kwalifikowalnych działania zadeklarowanych w następnym okresowym zbiorczym sprawozdaniu finansowym lub w końcowym zbiorczym sprawozdaniu finansowym. Następnie oblicza ona kwotę płatności okresowej lub płatności salda końcowego zgodnie z art. 21.3 lub 21.4.

Jeśli [Komisja][Agencja] odrzuca koszty **po dokonaniu płatności salda końcowego**, odlicza ona kwotę odrzuconych kosztów od łącznych kosztów kwalifikowalnych zadeklarowanych przez beneficjenta w końcowym zbiorczym sprawozdaniu finansowym. Następnie oblicza ona skorygowaną ostateczną kwotę dotacji zgodnie z art. 5.4.

ARTYKUŁ 43 – ZMNIEJSZENIE DOTACJI

43.1 Warunki

43.1.1 [Komisja][Agencja] może – **w momencie dokonywania płatności salda lub w terminie późniejszym** – zmniejszyć maksymalną kwotę dotacji (zob. art. 5.1), jeżeli działanie nie zostało prawidłowo zrealizowane zgodnie z opisem w załączniku 1 lub nie wywiązano się z innego obowiązku wynikającego z umowy.

43.1.2 Powodem zmniejszenia przez [Komisję][Agencję] maksymalnej kwoty dotacji może być również **przeniesienie wyników dotyczących innych dotacji na niniejszą dotację**, na warunkach określonych w art. 22.5.2.

43.2 Kwota do zmniejszenia – Obliczenia – Procedura

Kwota dotacji zostaje zmniejszona proporcjonalnie do stopnia nieprawidłowej realizacji działania lub do wagi naruszenia.

Przed zmniejszeniem kwoty dotacji [Komisja][Agencja] oficjalnie powiadamia o tym koordynatora lub zainteresowanego beneficjenta za pomocą „**pisma wstępnego**”, w którym:

- informuje ona o swym zamiarze i przyczynach zmniejszenia dotacji, a także o kwocie, o jaką dotacja ma być zmniejszona, oraz
- wzywa go do przedstawienia uwag w terminie **30** dni od otrzymania powiadomienia.

Jeśli [Komisja][Agencja] nie otrzyma żadnych uwag lub pomimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o dokonaniu zmniejszenia, oficjalnie przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi **potwierdzenie** zmniejszenia dotacji (w stosownych przypadkach razem z powiadomieniem o kwotach należnych, zob. art. **21**).

43.3 Skutki

Jeśli [Komisja][Agencja] zmniejsza dotację w momencie **dokonywania płatności salda końcowego**, oblicza ona zmniejszoną kwotę dotacji na działanie, a następnie ustala kwotę należną jako płatność salda końcowego (zob. art. **5.3.4** i **21.4**).

Jeśli [Komisja][Agencja] zmniejsza dotację **po dokonaniu płatności salda końcowego**, oblicza ona skorygowaną ostateczną kwotę dotacji przysługującą zainteresowanemu beneficjentowi (zob. art. **5.4**). Jeżeli skorygowana ostateczna kwota dotacji przysługującej zainteresowanemu beneficjentowi jest niższa niż otrzymany przez niego udział w ostatecznej kwocie dotacji, [Komisja] [Agencja] odzyskuje różnicę (zob. art. **44**).

ARTYKUŁ 44 – ODZYSKANIE KWOT NIENALEŻNYCH

44.1 Kwota do odzyskania – Obliczenia – Procedura

Po **zakończeniu uczestnictwa beneficjenta, w momencie dokonywania płatności salda końcowego** lub **w terminie późniejszym** [Komisja][Agencja] odzyskuje wszelkie kwoty, które zostały wypłacone, lecz nie są kwotami należnymi w świetle umowy.

Przy odzyskiwaniu kwot nienależnych odpowiedzialność finansowa każdego z beneficjentów ogranicza się do jego indywidualnego zadłużenia [**OPCJA w przypadku gdy zastosowanie ma art. 14: (włączając w to kwoty nienależne wypłacone przez [Komisję][Agencję] z tytułu kosztów zadeklarowanych przez osoby trzecie powiązane z beneficjentem**], z wyjątkiem kwoty zatrzymanej na potrzeby funduszu gwarancyjnego (zob. art. **21.4**).

44.1.1 Odzyskiwanie kwot po zakończeniu uczestnictwa beneficjenta

Jeśli odzyskiwanie kwot nienależnych przeprowadzane jest po zakończeniu uczestnictwa beneficjenta (w tym koordynatora), [Komisja][Agencja] odzyskuje nienależną kwotę od zainteresowanego beneficjenta poprzez oficjalne przekazanie mu noty debetowej (zob. art. **50.2** i **50.3**). W nocie tej określa się kwotę podlegającą zwrotowi oraz warunki i termin płatności.

Jeżeli w terminie określonym w nocie debetowej nie dokonano płatności, [Komisja][Agencja] **odzyskuje** nienależnie wypłaconą kwotę:

- a) w drodze jej „**potrącenia**” – bez konieczności uzyskania zgody beneficjenta – z jakiegokolwiek kwoty należnej zainteresowanemu beneficjentowi od Komisji lub agencji wykonawczej (z budżetu UE lub Euratomu).

W wyjątkowych okolicznościach, w celu zabezpieczenia interesów finansowych UE, [Komisja][Agencja] może dokonać potrącenia przed terminem płatności określonym w nocie debetowej;

- b) [OPCJA jeżeli ma zastosowanie art. 14, a [Komisja][Agencja] zażądała odpowiedzialności solidarnej: jeśli powiązana osoba trzecia zaakceptowała odpowiedzialność solidarną (zob. art. 14), w drodze **pociągnięcia osoby trzeciej do odpowiedzialności ograniczonej do wartości maksymalnego wkładu UE przypadającego na tę osobę trzecią w szacunkowym budżecie (zob. załącznik 2) lub**][OPCJA: nie dotyczy, lub]

- c) w drodze **wystąpienia z powództwem** lub **przyjęcia decyzji stanowiącej tytuł egzekucyjny** na podstawie art. 299 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) [oraz art. 106a traktatu Euratom] (zob. art. 57).

Jeżeli w terminie określonym w nocie debetowej nie dokonano płatności, do kwoty podlegającej odzyskaniu (zob. powyżej) dolicza się **odsetki za zwłokę** w wysokości określonej w art. 21.11, naliczane począwszy od dnia następującego po terminie płatności określonym w nocie debetowej do dnia (włącznie), w którym [Komisja][Agencja] otrzymała płatność całej kwoty.

Częściowe płatności pokrywają w pierwszej kolejności wydatki, opłaty i odsetki za zwłokę, a dopiero w drugiej kolejności kwotę główną.

Opłaty bankowe związane z odzyskaniem kwoty ponosi beneficjent, chyba że zastosowanie mają przepisy dyrektywy 2007/64/WE⁴⁶.

44.1.2 Odzyskiwanie nienależnej kwoty w momencie dokonywania płatności salda końcowego

Jeśli płatność salda przyjmuje postać wezwania do zwrotu kwoty nienależnej (zob. art. 21.4), [Komisja][Agencja] powiadamia o tym oficjalnie koordynatora za pomocą „**pisma wstępnego**”, w którym:

- informuje ona o swym zamiarze i przyczynach odzyskania kwoty nienależnej, a także o kwocie należnej jako saldo,

⁴⁶ Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniająca dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca dyrektywę 97/5/WE (Dz.U. L 319 z 5.12.2007, s. 1).

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- precyzuje, że zamierza odliczyć kwotę podlegającą odzyskaniu od kwoty zatrzymanej na potrzeby funduszu gwarancyjnego,
- wzywa koordynatora do przedłożenia w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia sprawozdania dotyczącego płatności przekazanych na rzecz beneficjentów, oraz
- wzywa koordynatora do przedstawienia uwag w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia.

Jeśli [Komisja][Agencja] nie otrzyma żadnych uwag lub pomimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o odzyskaniu nienależnej kwoty, **potwierdza** ona **przeprowadzenie odzyskania** (czemu towarzyszy powiadomienie o kwotach należnych, zob. art. 21.5) oraz:

- wypłaca różnicę między kwotą podlegającą odzyskaniu a kwotą zatrzymaną na potrzeby funduszu gwarancyjnego, **jeżeli różnica ta jest dodatnia**, lub
- oficjalnie przekazuje koordynatorowi notę debetową na kwotę różnicy między kwotą podlegającą odzyskaniu a kwotą zatrzymaną na potrzeby funduszu gwarancyjnego, **jeśli różnica ta jest ujemna**. W nocie tej określa się również warunki i termin płatności.

Jeśli koordynator nie zwrócił [Komisji][Agencji] należnej jej kwoty w terminie wskazanym w nocie debetowej i nie przedłożył sprawozdania dotyczącego płatności przekazanych na rzecz beneficjentów: [Komisja][Agencja] odzyskuje od koordynatora kwotę, na którą opiewa nota debetowa (zob. poniżej).

Jeśli koordynator nie zwrócił [Komisji][Agencji] należnej jej kwoty w terminie wskazanym w nocie debetowej, ale przedłożył sprawozdanie dotyczące płatności przekazanych na rzecz beneficjentów: [Komisja][Agencja]:

- a) wyłania beneficjentów, w przypadku których obliczana następująco kwota jest ujemna:

$\{ \{ \{ \text{koszty poniesione przez beneficjenta, zadeklarowane w końcowym zbiorczym sprawozdaniu finansowym i zatwierdzone przez [Komisję][Agencję], pomnożone przez stawkę zwrotu określoną w art. 5.2 i przysługującą zainteresowanemu beneficjentowi}$

[powiększone o

koszty poniesione przez osoby trzecie powiązane z beneficjentem, zadeklarowane w końcowym zbiorczym sprawozdaniu finansowym i zatwierdzone przez [Komisję][Agencję], pomnożone przez stawkę zwrotu określoną w art. 5.2 w odniesieniu do każdej powiązanej osoby trzeciej, której to dotyczy}

podzielone przez

wysokość wkładu UE w działanie, obliczoną zgodnie z art. 5.3.1}

pomnożone przez

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

ostateczną kwotą dotacji (zob. art. 5.3)},

pomniejszone o

{płatności zaliczkowe i okresowe otrzymane przez beneficjenta} };

- b) oficjalnie przekazuje każdemu beneficjentowi wyłoniionemu zgodnie z lit. a) **notę debetową** określającą warunki i terminu płatności. Kwotę, na którą opiewa nota debetowa, oblicza się w następujący sposób:

{ {kwota obliczona zgodnie z lit. a) w odniesieniu do zainteresowanego beneficjenta

podzielona przez

sumę kwot obliczonych zgodnie z lit. a) w odniesieniu do wszystkich beneficjentów wyłoniionych zgodnie z lit. a)}

pomnożona przez

kwotę określoną w nocie debetowej przekazanej oficjalnie koordynatorowi }.

Jeżeli w terminie określonym w nocie debetowej nie dokonano płatności, [Komisja][Agencja] **odzyskuje** kwotę, na którą opiewa nota:

- a) w drodze jej **potrącenia** – bez konieczności uzyskania zgody beneficjenta – z jakiegokolwiek kwoty należnej zainteresowanemu beneficjentowi od Komisji lub agencji wykonawczej (z budżetu UE lub Euratomu).

W wyjątkowych okolicznościach, w celu zabezpieczenia interesów finansowych UE, [Komisja][Agencja] może dokonać potrącenia przed terminem płatności określonym w nocie debetowej;

- b) w drodze **pobrania jej ze środków funduszu gwarancyjnego**. [Komisja][Agencja] oficjalnie przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi notę debetową w imieniu funduszu gwarancyjnego i odzyskuje należną jej kwotę:

(i) *[OPCJA jeżeli ma zastosowanie art. 14, a [Komisja][Agencja] zażądała odpowiedzialności solidarnej: jeśli powiązana osoba trzecia zaakceptowała odpowiedzialność solidarną (zob. art. 14), w drodze pociągnięcia osoby trzeciej do odpowiedzialności ograniczonej do wartości maksymalnego wkładu UE przypadającego na tę osobę trzecią w szacunkowym budżecie (zob. załącznik 2) lub][OPCJA: nie dotyczy]*

(ii) w drodze **wystąpienia z powództwem** lub **przyjęcia decyzji stanowiącej tytuł egzekucyjny** na podstawie art. 299 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) [oraz art. 106a traktatu Euratom] (zob. art. 57).

Jeżeli w terminie określonym w nocie debetowej nie dokonano płatności, do kwoty podlegającej odzyskaniu (zob. powyżej), dolicza się **odsetki za zwłokę** w wysokości określonej w art. 21.11, naliczane począwszy od dnia następującego po terminie płatności określonym w nocie debetowej do dnia (włącznie), w którym [Komisja][Agencja] otrzymała płatność całej kwoty.

Częściowe płatności pokrywają w pierwszej kolejności wydatki, opłaty i odsetki za zwłokę, a dopiero w drugiej kolejności kwotę główną.

Opłaty bankowe związane z odzyskaniem kwoty roszczenia ponosi beneficjent, chyba że zastosowanie mają przepisy dyrektywy 2007/64/WE.

44.1.3 Odzyskiwanie nienależnej kwoty po dokonaniu płatności salda końcowego

Jeżeli w przypadku danego beneficjenta skorygowana ostateczna kwota dotacji (zob. art. 5.4) jest niższa niż otrzymany przez niego udział w ostatecznej kwocie dotacji, musi on zwrócić [Komisji][Agencji] różnicę.

Przypadający na beneficjenta udział w ostatecznej kwocie dotacji oblicza się w następujący sposób:

$\{ \{ \{ \text{koszty poniesione przez beneficjenta, zadeklarowane w końcowym zbiorczym sprawozdaniu finansowym i zatwierdzone przez [Komisję][Agencję], pomnożone przez stawkę zwrotu określoną w art. 5.2 i przysługującą zainteresowanemu beneficjentowi}$

[powiększone o

koszty poniesione przez osoby trzecie powiązane z beneficjentem, zadeklarowane w końcowym zbiorczym sprawozdaniu finansowym i zatwierdzone przez [Komisję][Agencję], pomnożone przez stawkę zwrotu określoną w art. 5.2 w odniesieniu do każdej powiązanej osoby trzeciej, której to dotyczy}

podzielone przez

wysokość wkładu UE w działanie, obliczoną zgodnie z art. 5.3.1 }

pomnożone przez

ostateczną kwotę dotacji (zob. art. 5.3) }.

Jeśli koordynator nie przekazał beneficjentom otrzymanych kwot (zob. art. 21.7), Komisja odzyskuje również te kwoty.

[Komisja][Agencja] oficjalnie przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi powiadomienie w formie **pisma wstępnego**, w którym:

- informuje go o zamiarze i przyczynach odzyskania kwoty nienależnej, wysokości tej kwoty, oraz
- wzywa go do przedstawienia uwag w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia.

Jeśli [Komisja][Agencja] nie otrzyma żadnych uwag lub pomimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o odzyskaniu nienależnie wypłaconej kwoty, **potwierdza** ona wysokość kwoty podlegającej odzyskaniu i oficjalnie przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi **notę debetową**. W nocie tej określa się również warunki i termin płatności.

Jeżeli w terminie określonym w nocie debetowej nie dokonano płatności, [Komisja][Agencja] **odzyskuje** nienależnie wypłaconą kwotę:

- a) w drodze jej **potrącenia** – bez konieczności uzyskania zgody beneficjenta – z jakiegokolwiek kwoty należnej zainteresowanemu beneficjentowi od Komisji lub agencji wykonawczej (z budżetu UE lub Euratomu).

W wyjątkowych okolicznościach, w celu zabezpieczenia interesów finansowych UE, [Komisja][Agencja] może dokonać potrącenia przed terminem płatności określonym w nocie debetowej;

- b) w drodze **pobrania jej ze środków funduszu gwarancyjnego**. [Komisja][Agencja] oficjalnie przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi notę debetową w imieniu funduszu gwarancyjnego i odzyskuje należną jej kwotę:

- (i) *[OPCJA jeżeli ma zastosowanie art. 14, a [Komisja][Agencja] zażądała odpowiedzialności solidarnej: jeśli powiązana osoba trzecia zaakceptowała odpowiedzialność solidarną (zob. art. 14), w drodze pociągnięcia osoby trzeciej do odpowiedzialności ograniczonej do wartości maksymalnego wkładu UE przypadającego na tę osobę trzecią w szacunkowym budżecie (zob. załącznik 2) lub][OPCJA: nie dotyczy]*
- (ii) w drodze **wystąpienia z powództwem** lub **przyjęcia decyzji stanowiącej tytuł egzekucyjny** na podstawie art. 299 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) [oraz art. 106a traktatu Euratom] (zob. art. 57).

Jeżeli w terminie określonym w nocie debetowej nie dokonano płatności, do kwoty podlegającej odzyskaniu (zob. powyżej) dolicza się **odsetki za zwłokę** w wysokości określonej w art. 21.11, naliczane począwszy od dnia następującego po terminie płatności określonym w nocie debetowej do dnia (włącznie), w którym [Komisja][Agencja] otrzymała płatność całej kwoty.

Częściowe płatności pokrywają w pierwszej kolejności wydatki, opłaty i odsetki za zwłokę, a dopiero w drugiej kolejności kwotę główną.

Opłaty bankowe związane z odzyskaniem kwoty roszczenia ponosi beneficjent, chyba że zastosowanie mają przepisy dyrektywy 2007/64/WE.

ARTYKUŁ 45 – KARY ADMINISTRACYJNE I FINANSOWE

45.1 Warunki

Zgodnie z art. 109 i 131 ust. 4 rozporządzenia finansowego nr 966/2012 [Komisja][Agencja] może nałożyć na beneficjenta **kary administracyjne i finansowe**, jeśli beneficjent ten:

- a) popełnił istotne błędy, dopuścił się nieprawidłowości lub nadużyć finansowych lub winny jest poważnego niedopełnienia spoczywających na nim obowiązków wynikających z umowy; lub
- b) złożył fałszywe oświadczenia w ramach informacji wymaganych na podstawie umowy lub do celów składania wniosku (lub nie dostarczył takich informacji).

Każdy beneficjent jest odpowiedzialny za zapłacenie nałożonych na niego kar finansowych.

Zgodnie z art. 109 ust. 3 rozporządzenia finansowego (UE) nr 966/2012 [Komisja][Agencja] może – na określonych warunkach i w stosownym zakresie – publikować decyzje o nałożeniu kar administracyjnych lub finansowych.

45.2 Czas trwania – Wysokość kary – Obliczenia

Kary administracyjne polegają na wykluczeniu beneficjenta z wszystkich zamówień i dotacji finansowanych z budżetu Unii Europejskiej lub Euratomu na okres maksymalnie pięciu lat od dnia stwierdzenia naruszenia przez [Komisję][Agencję].

Jeśli w ciągu pięciu lat od dnia stwierdzenia pierwszego naruszenia beneficjent dopuści się kolejnego naruszenia, [Komisja][Agencja] może przedłużyć okres wykluczenia do 10 lat.

Kary finansowe wynoszą od 2 do 10 % wartości maksymalnego wkładu UE przypadającego na zainteresowanego beneficjenta zgodnie z budżetem szacunkowym (zob. załącznik 2).

Jeśli w ciągu pięciu lat od dnia stwierdzenia pierwszego naruszenia beneficjent dopuści się kolejnego naruszenia, [Komisja][Agencja] może zwiększyć stawkę kar finansowych do poziomu od 4 do 20 %.

45.3 Procedura

Przed nałożeniem kary [Komisja][Agencja] przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi oficjalne powiadomienie, w którym:

- informuje go o zamiarze i przyczynach nałożenia kary, a także o czasie jej trwania lub jej wysokości, oraz
- wzywa go do przedstawienia uwag w terminie 30 dni.

Jeśli [Komisja][Agencja] nie otrzyma żadnych uwag lub podejmie decyzję o nałożeniu kary pomimo otrzymanych uwag, oficjalnie przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi **potwierdzenie** nałożenia kary oraz – w przypadku kar finansowych – odlicza kwotę kary od kwoty płatności salda końcowego lub przekazuje oficjalnie beneficjentowi **notę debetową**, określając kwotę podlegającą zwrotowi oraz warunki i termin płatności.

Jeżeli w terminie określonym w nocie debetowej nie dokonano płatności, [Komisja][Agencja] może **odzyskać** kwotę, na którą opiewa nota:

- a) w drodze jej **potrącenia** – bez konieczności uzyskania zgody beneficjenta – z jakiegokolwiek kwoty należnej zainteresowanemu beneficjentowi od Komisji lub agencji wykonawczej (z budżetu UE lub Euratomu).

W wyjątkowych okolicznościach, w celu zabezpieczenia interesów finansowych UE, [Komisja][Agencja] może dokonać potrącenia przed terminem płatności określonym w nocie debetowej;

- b) w drodze **wystąpienia z powództwem** lub **przyjęcia decyzji stanowiącej tytuł egzekucyjny** na podstawie art. 299 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) [oraz art. 106a traktatu Euratom] (zob. art. 57).

Jeżeli w terminie określonym w nocie debetowej nie dokonano płatności, do kwoty podlegającej odzyskaniu (zob. powyżej) dolicza się **odsetki za zwłokę** w wysokości określonej w art. 21.11, naliczane począwszy od dnia następującego po terminie płatności określonym w nocie debetowej do dnia (włącznie), w którym [Komisja][Agencja] otrzymała płatność całej kwoty.

Częściowe płatności pokrywają w pierwszej kolejności wydatki, opłaty i odsetki za zwłokę, a dopiero w drugiej kolejności kwotę główną.

Opłaty bankowe związane z odzyskaniem kwoty roszczenia ponosi beneficjent, chyba że zastosowanie mają przepisy dyrektywy 2007/64/WE.

SEKCJA 2 ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY

ARTYKUŁ 46 – ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY

46.1 Odpowiedzialność [Komisji][Agencji]

[Komisja][Agencja] nie ponosi odpowiedzialności za żadne szkody wyrządzone beneficjentom lub osobom trzecim w następstwie wykonania umowy, w tym wynikłe z poważnego zaniedbania.

[Komisja][Agencja] nie ponosi odpowiedzialności za żadne szkody spowodowane, w następstwie wykonania umowy, przez któregokolwiek z beneficjentów lub którąkolwiek z osób trzecich zaangażowanych w działanie.

46.2. Odpowiedzialność beneficjentów

46.2.1 Warunki

Z wyjątkiem przypadków działania siły wyższej (zob. art. 51), beneficjenci muszą zrekompensować [Komisji][Agencji] wszelkie szkody poniesione przez nią w wyniku

realizacji działania lub w związku z tym, że działanie nie było realizowane w pełnej zgodności z umową.

Każdy beneficjent jest odpowiedzialny za zapłatę odszkodowania, którego dotyczy roszczenie skierowane pod jego adresem.

46.2.2 Kwota odszkodowania – Obliczenie

Kwota roszczenia odszkodowawczego, z którym [Komisja][Agencja] może wystąpić do beneficjenta, odpowiada szkodzie spowodowanej przez tego beneficjenta.

46.2.3 Procedura

Przed wystąpieniem z roszczeniem odszkodowawczym [Komisja][Agencja] oficjalnie powiadamia zainteresowanego beneficjenta:

- informując go o zamiarze i przyczynach wystąpienia z roszczeniem odszkodowawczym, a także o kwocie roszczenia, oraz
- wzywając go do przedstawienia uwag w terminie **30** dni.

Jeżeli [Komisja][Agencja] nie otrzyma żadnych uwag lub pomimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o wystąpieniu z roszczeniem odszkodowawczym, przekazuje oficjalnie zainteresowanemu beneficjentowi **potwierdzenie** wystąpienia z roszczeniem odszkodowawczym oraz **notę debetową**, określając kwotę podlegającą zwrotowi oraz warunki i termin płatności.

Jeżeli w terminie określonym w notce debetowej nie dokonano płatności, [Komisja][Agencja] może **odzyskać** kwotę roszczenia:

- a) w drodze jej **potrącenia** – bez konieczności uzyskania zgody beneficjenta – z jakiegokolwiek kwoty należnej zainteresowanemu beneficjentowi od Komisji lub agencji wykonawczej (z budżetu UE lub Euratomu).

W wyjątkowych okolicznościach, w celu zabezpieczenia interesów finansowych UE, [Komisja][Agencja] może dokonać potrącenia przed terminem płatności określonym w notce debetowej;

- b) w drodze **wystąpienia z powództwem** lub **przyjęcia decyzji stanowiącej tytuł egzekucyjny** na podstawie art. **299** Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) [oraz art. **106a** traktatu Euratom] (zob. art. **57**).

Jeżeli w terminie określonym w notce debetowej nie dokonano płatności, do kwoty podlegającej odzyskaniu (zob. powyżej) dolicza się **odsetki za zwłokę** w wysokości określonej w art. **21.11**, naliczane począwszy od dnia następującego po terminie płatności określonym w notce debetowej do dnia (włącznie), w którym [Komisja][Agencja] otrzymała płatność całej kwoty.

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

Częściowe płatności pokrywają w pierwszej kolejności wydatki, opłaty i odsetki za zwłokę, a dopiero w drugiej kolejności kwotę główną.

Opłaty bankowe związane z odzyskaniem kwoty roszczenia ponosi beneficjent, chyba że zastosowanie mają przepisy dyrektywy 2007/64/WE.

SEKCJA 3 ZAWIESZENIE I ROZWIĄZANIE

ARTYKUŁ 47 – ZAWIESZENIE TERMINU PŁATNOŚCI

47.1 Warunki

[Komisja][Agencja] może – w dowolnym momencie – zawiesić termin płatności (zob. art. 21.2–21.4), jeżeli wniosek o płatność (zob. art. 20) nie może zostać zatwierdzony w związku z tym, iż:

- a) jest on niezgodny z postanowieniami umowy (zob. art. 20);
- b) nie przedłożono raportów merytorycznych lub finansowych lub są one niekompletne lub niezbędne są dodatkowe informacje; lub
- c) istnieją wątpliwości co do kwalifikowalności kosztów zadeklarowanych w sprawozdaniu finansowym i konieczne są dodatkowe kontrole, przeglądy, audyty lub dochodzenia.

47.2 Procedura

[Komisja][Agencja] oficjalnie powiadamia koordynatora o zawieszeniu, podając uzasadnienie.

Zawieszenie **staje się skuteczne** w dniu przesłania powiadomienia przez [Komisję][Agencję] (zob. art. 52).

Jeżeli warunki zawieszenia terminu płatności nie są już spełnione, zawieszenie zostaje **zniesione** i bieg terminu płatności zostaje wznowiony.

Jeżeli zawieszenie trwa dłużej niż dwa miesiące, koordynator może zwrócić się do [Komisji][Agencji] z zapytaniem, czy zawieszenie będzie kontynuowane.

Jeżeli termin płatności został zawieszony w związku z niezgodnością raportów merytorycznych lub finansowych (zob. art. 20) i nie przedłożono skorygowanych raportów lub sprawozdań lub przedłożone skorygowane raporty lub sprawozdania również zostały odrzucone, [Komisja][Agencja] może również rozwiązać umowę lub zakończyć uczestnictwo beneficjenta (zob. art. 50.3.1 lit. 1)).

ARTYKUŁ 48 – ZAWIESZENIE PŁATNOŚCI

48.1 Warunki

[Komisja][Agencja] może – w dowolnym momencie – zawiesić, w całości lub w części, płatność zaliczkową i płatności okresowe dla jednego beneficjenta lub większej ich liczby lub płatność salda końcowego dla wszystkich beneficjentów, jeżeli beneficjent:

- a) dopuścił się – lub jest podejrzewany o dopuszczenie się – istotnych błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub poważnego naruszenia obowiązków w trakcie procedury przyznania dotacji lub w ramach wykonania niniejszej umowy; lub
- b) dopuścił się – w ramach innej dotacji UE lub Euratomu udzielonej mu na podobnych warunkach – systematycznych lub powtarzających się błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub poważnego naruszenia obowiązków, które mają istotny wpływ na niniejszą dotację (**przeniesienie wyników dotyczących innych dotacji na niniejszą dotację**; zob. art. 22.5.2).

48.2 Procedura

Przed zawieszeniem płatności [Komisja][Agencja] oficjalnie powiadamia koordynatora:

- informując go o zamiarze i przyczynach zawieszenia płatności, oraz
- wzywając go do przedstawienia uwag w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia.

Jeżeli [Komisja][Agencja] nie otrzyma żadnych uwag lub mimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o kontynuowaniu procedury, oficjalnie przekazuje **potwierdzenie** zawieszenia płatności. W innych przypadkach Komisja oficjalnie powiadamia, że procedura zawieszenia płatności nie będzie kontynuowana.

Zawieszenie **staje się skuteczne** w dniu przekazania potwierdzenia przez [Komisję][Agencję].

Jeżeli spełnione są warunki wznowienia płatności, zawieszenie zostaje **zniesione**. Komisja oficjalnie powiadamia koordynatora.

W okresie obowiązywania zawieszenia sprawozdanie(-a) okresowe (zob. art. 20.3) nie mogą zawierać indywidualnych sprawozdań finansowych zainteresowanego beneficjenta [*i jego powiązanych osób trzecich*]. Po wznowieniu płatności przez [Komisję][Agencję] koordynator może włączyć je do kolejnego sprawozdania okresowego.

Beneficjenci mogą zawiesić realizację działania (zob. art. 49.1) lub rozwiązać umowę lub zakończyć uczestnictwo zainteresowanego beneficjenta (zob. art. 50.1 i 50.2).

ARTYKUŁ 49 – ZAWIESZENIE REALIZACJI DZIAŁANIA

49.1 Zawieszenie realizacji działania z inicjatywy beneficjentów

49.1.1 Warunki

Beneficjenci mogą zawiesić realizację działania lub dowolnej jego części, jeżeli wyjątkowe okoliczności – w szczególności siła wyższa (zob. art. 51) – sprawiają, że realizacja działania jest niemożliwa lub nadmiernie trudna.

49.1.2 Procedura

Koordinator musi niezwłocznie oficjalnie powiadomić *[Komisję][Agencję]* o zawieszeniu realizacji działania (zob. art. 52), podając

- uzasadnienie oraz
- przewidywaną datę wznowienia realizacji działania.

Zawieszenie **staje się skuteczne** w dniu otrzymania powiadomienia przez *[Komisję][Agencję]*.

Z chwilą gdy okoliczności umożliwiają wznowienie realizacji działania, koordinator musi niezwłocznie oficjalnie powiadomić *[Komisję][Agencję]* i zwrócić się o **zmianę** umowy w celu określenia daty, z którą ma nastąpić wznowienie działania, przedłużenia okresu realizacji działania oraz dokonania innych zmian niezbędnych dla dostosowania działania do nowej sytuacji (zob. art. 55) – chyba że umowa została rozwiązana lub uczestnictwo beneficjenta zostało zakończone (zob. art. 50).

Zawieszenie zostaje **zniesione** ze skutkiem od daty wznowienia realizacji działania określonej w zmianie umowy. Ta data może być wcześniejsza niż data wejścia w życie zmiany.

Koszty poniesione w okresie zawieszenia realizacji działania nie stanowią kosztów kwalifikowalnych (zob. art. 6).

49.2 Zawieszenie realizacji działania z inicjatywy *[Komisji][Agencji]*

49.2.1 Warunki

[Komisja][Agencja] może zawiesić realizację działania lub dowolnej jego części, jeżeli:

- a) beneficjent dopuścił się – lub jest podejrzewany o dopuszczenie się – istotnych błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub poważnego naruszenia obowiązków w trakcie procedury przyznania dotacji lub w ramach wykonania niniejszej umowy;
- b) beneficjent dopuścił się – w ramach innej dotacji UE lub Euratomu udzielonej mu na podobnych warunkach – systematycznych lub powtarzających się błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub poważnego naruszenia obowiązków, które mają istotny wpływ na niniejszą dotację (**przeniesienie wyników dotyczących innych dotacji na niniejszą dotację**; zob. art. 22.5.2); lub jeżeli

c) przypuszcza się, że działanie straciło przydatność naukową lub techniczną.

49.2.2 Procedura

Przed zawieszeniem realizacji działania [Komisja][Agencja] oficjalnie powiadamia koordynatora:

- informując go o zamiarze i przyczynach zawieszenia realizacji działania, oraz
- wzywając go do przedstawienia uwag w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia.

Jeżeli [Komisja][Agencja] nie otrzyma żadnych uwag lub mimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o kontynuowaniu procedury, oficjalnie przekazuje **potwierdzenie** zawieszenia realizacji działania. W innych przypadkach oficjalnie powiadamia, że procedura nie będzie kontynuowana.

Zawieszenie **staje się skuteczne** piątego dnia po otrzymaniu potwierdzenia przez koordynatora (lub w późniejszej dacie określonej w powiadomieniu).

Zawieszenie zostaje **zniesione**, jeżeli spełnione są warunki wznowienia realizacji działania.

Koordynator zostaje oficjalnie powiadomiony o zniesieniu zawieszenia, a umowa zostaje **zmieniona** w celu określenia daty, z którą ma nastąpić wznowienie działania, przedłużenia okresu realizacji działania oraz dokonania innych zmian niezbędnych dla dostosowania działania do nowej sytuacji (zob. art. 55) – chyba że umowa została już rozwiązana (zob. art. 50).

Zawieszenie zostaje zniesione ze skutkiem od daty wznowienia realizacji działania określonej w zmianie umowy. Ta data może być wcześniejsza niż data wejścia w życie zmiany.

Koszty poniesione w okresie zawieszenia realizacji działania nie stanowią kosztów kwalifikowalnych (zob. art. 6).

Beneficjentom nie przysługują roszczenia odszkodowawcze w związku z zawieszeniem realizacji działania przez [Komisję][Agencję] (zob. art. 46).

Zawieszenie realizacji działania nie narusza prawa [Komisji][Agencji] do rozwiązania umowy lub do zakończenia uczestnictwa beneficjenta (zob. art. 50), zmniejszenia dotacji lub odzyskania kwot nienależnie wypłaconych (zob. art. 43 i 44).

ARTYKUŁ 50 – ROZWIĄZANIE UMOWY LUB ZAKOŃCZENIE UCZESTNICTWA CO NAJMNIJ JEDNEGO BENEFICJENTA

50.1 Rozwiązanie umowy z inicjatywy beneficjentów

50.1.1 Warunki i procedura

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

Beneficjenci mogą rozwiązać umowę.

Koordinator musi oficjalnie powiadomić *[Komisję]*/*[Agencję]* o rozwiązaniu umowy (zob. art. 52), podając:

- uzasadnienie, oraz
- datę, z którą rozwiązanie umowy staje się skuteczne. Ta data musi być późniejsza od daty powiadomienia.

W przypadku braku uzasadnienia lub jeżeli *[Komisja]*/*[Agencja]* uważa, że przedstawione uzasadnienie jest niewystarczające do rozwiązania umowy, uznaje się, że umowa została „rozwiązana w sposób nieprawidłowy”.

Rozwiązanie umowy **staje się skuteczne** w dniu określonym w powiadomieniu.

50.1.2 Skutki

W terminie 60 dni od dnia, w którym rozwiązanie umowy staje się skuteczne, koordinator musi przedłożyć:

- (i) sprawozdanie okresowe (za bieżący okres sprawozdawczy do dnia rozwiązania umowy, zob. art. 20.3); oraz
- (ii) sprawozdanie końcowe (zob. art. 20.4).

Jeżeli *[Komisja]*/*[Agencja]* nie otrzyma sprawozdań w terminie (zob. powyżej), uwzględnia się jedynie koszty wskazane w zatwierdzonym sprawozdaniu okresowym.

[Komisja]/*[Agencja]* **oblicza** ostateczną kwotę dotacji (zob. art. 5.3) oraz saldo końcowe (zob. art. 21.4) na podstawie przedłożonych sprawozdań. Jedynie koszty poniesione do dnia rozwiązania umowy stanowią koszty kwalifikowalne (zob. art. 6). Koszty dotyczące zamówień, których wykonanie przypada po rozwiązaniu umowy, nie stanowią kosztów kwalifikowalnych.

Niezgodne z prawem rozwiązanie umowy może prowadzić do zmniejszenia dotacji (zob. art. 43).

Po rozwiązaniu umowy obowiązki beneficjentów (w szczególności wynikające z postanowień art. 20, 22 i 23, rozdziału 4 sekcja 3 oraz art. 36, 37, 38 i 40) mają w dalszym ciągu zastosowanie.

50.2 Zakończenie uczestnictwa co najmniej jednego beneficjenta z inicjatywy beneficjentów

50.2.1 Warunki i procedura

Uczestnictwo jednego beneficjenta lub większej ich liczby może zostać zakończone przez koordynatora, na wniosek zainteresowanego beneficjenta lub w imieniu pozostałych beneficjentów.

Koordinator musi oficjalnie powiadomić *[Komisję][Agencję]* o zakończeniu uczestnictwa (zob. art. 52) i poinformować zainteresowanego beneficjenta.

Jeżeli uczestnictwo koordynatora zostaje zakończone bez jego zgody, oficjalnego powiadomienia musi dokonać inny beneficjent (działający w imieniu pozostałych beneficjentów).

Powiadomienie musi zawierać:

- uzasadnienie,
- opinię zainteresowanego beneficjenta (lub dowód, że o taką opinię zwrócono się na piśmie),
- datę, z którą zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne (ta data musi być późniejsza od daty powiadomienia), oraz
- wniosek o zmianę umowy (zob. art. 55), wraz z propozycją podziału zadań i szacunkowego budżetu zainteresowanego beneficjenta (zob. załączniki 1 i 2) oraz, w razie potrzeby, dołączenia co najmniej jednego nowego beneficjenta (zob. art. 56). Jeżeli zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne po upływie okresu ustanowionego w art. 3, załączenie wniosku o zmianę umowy nie jest konieczne, chyba że zainteresowanym beneficjentem jest koordynator. W takim przypadku we wniosku o zmianę umowy należy zaproponować nowego koordynatora.

W przypadku braku powyższych informacji lub jeżeli *[Komisja][Agencja]* uważa, że przedstawione uzasadnienie jest niewystarczające do zakończenia uczestnictwa, uznaje się, że uczestnictwo zostało **zakończone w sposób nieprawidłowy**.

Zakończenie uczestnictwa **staje się skuteczne** w dniu określonym w powiadomieniu.

50.2.2 Skutki

W terminie 30 dni od dnia, w którym zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne, koordynator musi przedłożyć:

- (i) sprawozdanie dotyczące płatności przekazanych na rzecz zainteresowanego beneficjenta; oraz,
- (ii) jeżeli zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne w trakcie okresu ustanowionego w art. 3, „**sprawozdanie z zakończenia uczestnictwa**” przygotowane przez zainteresowanego beneficjenta za bieżący okres sprawozdawczy do dnia zakończenia uczestnictwa, zawierające przegląd postępu prac, przegląd wykorzystania zasobów,

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

indywidualne sprawozdanie finansowe oraz, w stosownych przypadkach, świadectwo kontroli sprawozdania finansowego (zob. art. 20.3 i 20.4).

Informacje zawarte w sprawozdaniu z zakończenia uczestnictwa należy również zamieścić w sprawozdaniu okresowym za kolejny okres sprawozdawczy (zob. art. 20.3).

Jeżeli wniosek o zmianę umowy zostaje odrzucony przez [Komisję][Agencję], ponieważ podważa zasadność decyzji o udzieleniu dotacji lub narusza zasadę równego traktowania wnioskodawców, umowa może zostać rozwiązana zgodnie z art. 50.3.1 lit. c).

Jeżeli wniosek o zmianę umowy zostaje zaakceptowany przez [Komisję][Agencję], umowa zostaje **zmieniona** celem wprowadzenia niezbędnych zmian (zob. art. 55).

[Komisja][Agencja] **oblicza** – na podstawie sprawozdań okresowych, sprawozdania z zakończenia uczestnictwa oraz sprawozdania dotyczącego płatności przekazanych na rzecz zainteresowanego beneficjenta – czy otrzymane przez zainteresowanego beneficjenta płatności (płatność zaliczkowa i płatności okresowe) przekraczają wkład UE na rzecz beneficjenta (obliczony przez zastosowanie stawki (stawek) zwrotu do kosztów kwalifikowalnych zadeklarowanych przez beneficjenta [oraz jego powiązane osoby trzecie] i zatwierdzonych przez [Komisję][Agencję]). Jedynie koszty poniesione przez zainteresowanego beneficjenta do dnia, w którym zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne, stanowią koszty kwalifikowalne (zob. art. 6). Koszty dotyczące zamówień, których wykonanie przypada po rozwiązaniu umowy, nie stanowią kosztów kwalifikowalnych.

- Jeżeli otrzymane płatności **przekraczają kwoty należne**:
  - jeżeli zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne w trakcie okresu ustanowionego w art. 3 i wniosek o zmianę umowy zostaje zaakceptowany, zainteresowany beneficjent musi zwrócić koordynatorowi nienależnie otrzymaną kwotę. [Komisja][Agencja] oficjalnie powiadamia o nienależnie otrzymanej kwocie i zwraca się do zainteresowanego beneficjenta o zwrócenie jej koordynatorowi w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia. Jeżeli beneficjent nie zwrócił kwoty koordynatorowi, [Komisja][Agencja] wykorzystuje fundusz gwarancyjny celem zwrócenia kwoty koordynatorowi, a następnie przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi **notę debetową** w imieniu funduszu gwarancyjnego (zob. art. 44);
  - we wszystkich pozostałych przypadkach (w szczególności gdy zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne po upływie okresu ustanowionego w art. 3) [Komisja][Agencja] oficjalnie przekazuje **notę debetową** zainteresowanemu beneficjentowi. Jeżeli w terminie określonym w notcie debetowej nie dokonano płatności, fundusz gwarancyjny wypłaca [Komisji][Agencji] należną kwotę, a [Komisja][Agencja] przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi notę debetową w imieniu funduszu gwarancyjnego (zob. art. 44);
  - jeżeli zainteresowanym beneficjentem jest były koordynator, musi on dokonać zwrotu nienależnie otrzymanej kwoty nowemu koordynatorowi, chyba że:

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne po dokonaniu płatności okresowej, oraz
- były koordynator nie przekazał beneficjentom kwot otrzymanych jako płatność zaliczkowa lub płatności okresowe (zob. art. 21.7).

W takim przypadku *[Komisja][Agencja]* oficjalnie przekazuje **notę debetową** byłemu koordynatorowi. Jeżeli w terminie określonym w nocie debetowej nie dokonano płatności, fundusz gwarancyjny wypłaca *[Komisji][Agencji]* należną kwotę. *[Komisja][Agencja]* dokonuje następnie płatności na rzecz nowego koordynatora i przekazuje byłemu koordynatorowi notę debetową w imieniu funduszu gwarancyjnego (zob. art. 44).

- Jeżeli otrzymane płatności **nie przekraczają kwot należnych**: kwoty należne zainteresowanemu beneficjentowi zostają uwzględnione w kolejnej płatności okresowej lub w płatności końcowej.

Jeżeli *[Komisja][Agencja]* nie otrzyma w terminie (zob. powyżej) sprawozdania z zakończenia uczestnictwa, uwzględnia się jedynie koszty wskazane w zatwierdzonym sprawozdaniu okresowym.

Jeżeli *[Komisja][Agencja]* nie otrzyma w terminie (zob. powyżej) sprawozdania dotyczącego płatności przekazanych na rzecz beneficjenta, uznaje że:

- koordynator nie przekazał żadnych płatności na rzecz zainteresowanego beneficjenta, oraz że
- zainteresowany beneficjent nie musi dokonywać zwrotu żadnych kwot koordynatorowi.

Nieprawidłowe zakończenie uczestnictwa może prowadzić do zmniejszenia dotacji (zob. art. 43) lub rozwiązania umowy (zob. art. 50).

Po zakończeniu uczestnictwa obowiązki zainteresowanego beneficjenta (w szczególności wynikające z postanowień art. 20, 22 i 23, rozdziału 4 sekcja 3 oraz art. 36, 37, 38 i 40) mają w dalszym ciągu zastosowanie.

50.3 Rozwiązanie umowy lub zakończenie uczestnictwa co najmniej jednego beneficjenta z inicjatywy *[Komisji][Agencji]*

50.3.1 Warunki

[Komisja][Agencja] może rozwiązać umowę lub zakończyć uczestnictwo co najmniej jednego beneficjenta, jeżeli:

- a) jeden beneficjent lub większa ich liczba nie przystępują do umowy (zob. art. 56);

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- b) zmiana jego lub ich sytuacji pod względem prawnym, finansowym, technicznym, organizacyjnym lub pod względem własności [(lub tego rodzaju zmiany w przypadku jego lub ich powiązanych osób trzecich)] może mieć istotny negatywny wpływ na realizację działania lub istotnie opóźnić realizację działania lub podważać zasadność decyzji o udzieleniu dotacji;
- c) w następstwie zakończenia uczestnictwa co najmniej jednego beneficjenta (zob. powyżej) zmiany wymagane w umowie podważałyby zasadność decyzji o udzieleniu dotacji lub naruszały zasadę równego traktowania wnioskodawców (zob. art. 55);
- d) realizacja działania jest niemożliwa w związku z działaniem siły wyższej (zob. art. 51) lub została zawieszona przez koordynatora (zob. art. 49.1); oraz:
  - (i) wznowienie realizacji działania jest niemożliwe; albo
  - (ii) zmiany wymagane w umowie podważałyby zasadność decyzji o udzieleniu dotacji lub naruszały zasadę równego traktowania wnioskodawców;
- e) beneficjent ogłosił upadłość lub znajduje się w stanie likwidacji, znajduje się pod zarządem sądowym, zawarł ugodę z wierzycielami, zawiesił działalność gospodarczą lub jest przedmiotem innego podobnego postępowania lub innej podobnej procedury przewidzianej w przepisach krajowych;
- f) beneficjent (lub osoba fizyczna uprawniona do reprezentowania go lub podejmowania decyzji w jego imieniu) dopuścił się uchybienia zawodowego dowiedzionego za pomocą wszelkich właściwych środków;
- g) beneficjent nie przestrzega obowiązujących przepisów krajowych w obszarze opodatkowania i zabezpieczenia społecznego;
- h) działanie straciło przydatność naukową lub techniczną;
- i) ***[OPCJA w przypadku działań wspólnych (zaproszenie do składania wniosków zorganizowane wspólnie z państwem trzecim lub organizacją międzynarodową): działanie państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej (zob. art. 2) nie zostało rozpoczęte do dnia określonego w załączniku 1.][OPCJA: nie dotyczy];***
- j) ***[OPCJA w przypadku działań wspólnych (zaproszenie do składania wniosków zorganizowane wspólnie z państwem trzecim lub organizacją międzynarodową): działanie państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej (zob. art. 2) zostało zakończone lub nie może już stanowić wkładu w działanie][OPCJA: nie dotyczy];***
- k) beneficjent (lub osoba fizyczna uprawniona do reprezentowania go lub podejmowania decyzji w jego imieniu) dopuścił się nadużycia finansowego, korupcji, udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, prania pieniędzy lub jakiegokolwiek innego działania niezgodnego z prawem naruszającego interesy finansowe UE;

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- l) beneficjent (lub osoba fizyczna uprawniona do reprezentowania go lub podejmowania decyzji w jego imieniu) dopuścił się – w trakcie procedury przyznania dotacji lub w ramach wykonania umowy –:
- (i) istotnych błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych; lub
  - (ii) poważnego naruszenia obowiązków obejmującego nieprawidłową realizację działania, przedkładanie fałszywych informacji, nieprzedstawianie wymaganych informacji, naruszenie zasad etycznych;
- m) beneficjent dopuścił się – w ramach innej dotacji UE lub Euratomu udzielonej mu na podobnych warunkach – systematycznych lub powtarzających się błędów, nieprawidłowości, nadużyć finansowych lub poważnego naruszenia obowiązków, które mają istotny wpływ na niniejszą dotację („**przeniesienie wyników dotyczących innych dotacji na niniejszą dotację**”).

50.3.2 Procedura

Przed rozwiązaniem umowy lub zakończeniem uczestnictwa co najmniej jednego beneficjenta [Komisja][Agencja] oficjalnie powiadamia koordynatora:

- informując go o zamiarze i przyczynach rozwiązania umowy lub zakończenia uczestnictwa, oraz
- wzywając go do przedstawienia uwag oraz – w przypadku lit. l) ppkt (ii) powyżej – do poinformowania [Komisji][Agencji] o środkach zapewnienia zgodności z obowiązkami wynikającymi z umowy, w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia.

Jeżeli [Komisja][Agencja] nie otrzyma żadnych uwag lub mimo otrzymanych uwag podejmie decyzję o kontynuowaniu procedury, oficjalnie przekazuje koordynatorowi **potwierdzenie** rozwiązania umowy lub zakończenia uczestnictwa oraz datę, w której staje się ono skuteczne. W innych przypadkach oficjalnie powiadamia, że procedura nie będzie kontynuowana.

Rozwiązanie umowy lub zakończenie uczestnictwa **staje się skuteczne**:

- w przypadkach, o których mowa w lit. b), c), e), g), h), j) oraz lit. l) ppkt (ii) powyżej: w dniu określonym w powiadomieniu (zob. powyżej);
- w przypadkach, o których mowa w lit. a), d), f), i), k), lit. l) ppkt (i) oraz lit. m) powyżej: w dniu następującym po dniu otrzymania powiadomienia przez koordynatora.

50.3.3 Skutki

- a) W przypadku **rozwiązania umowy**:

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

W terminie 60 dni od dnia, w którym rozwiązanie umowy staje się skuteczne, koordynator musi przedłożyć:

- (i) sprawozdanie okresowe (za bieżący okres sprawozdawczy do dnia rozwiązania umowy, zob. art. 20.3); oraz
- (ii) sprawozdanie końcowe (zob. art. 20.4).

Jeżeli umowa zostaje rozwiązana w związku z naruszeniem obowiązku przedłożenia sprawozdań (zob. art. 20.8 i 50.3.1 lit. I), koordynator nie może przedkładać jakichkolwiek sprawozdań po rozwiązaniu umowy.

Jeżeli [Komisja][Agencja] nie otrzyma sprawozdań w terminie (zob. powyżej), uwzględnia się jedynie koszty wskazane w zatwierdzonym sprawozdaniu okresowym.

[Komisja][Agencja] oblicza ostateczną kwotę dotacji (zob. art. 5.3) oraz saldo końcowe (zob. art. 21.4) na podstawie przedłożonych sprawozdań. Jedynie koszty poniesione do dnia, w którym rozwiązanie umowy staje się skuteczne, stanowią koszty kwalifikowalne (zob. art. 6). Koszty dotyczące zamówień, których wykonanie przypada po rozwiązaniu umowy, nie stanowią kosztów kwalifikowalnych.

Nie narusza to prawa [Komisji][Agencji] do zmniejszenia dotacji (zob. art. 43) lub do nałożenia kar administracyjnych lub finansowych (art. 45).

Beneficjentom nie przysługują roszczenia odszkodowawcze w związku z rozwiązaniem umowy przez [Komisję][Agencję] (zob. art. 46).

Po rozwiązaniu umowy obowiązki beneficjentów (w szczególności wynikające z postanowień art. 20, 22 i 23, rozdziału 4 sekcja 3 oraz art. 36, 37, 38 i 40) mają w dalszym ciągu zastosowanie.

b) W przypadku **zakończenia uczestnictwa co najmniej jednego beneficjenta:**

W terminie 60 dni od dnia, w którym zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne, koordynator musi przedłożyć:

- (i) sprawozdanie dotyczące płatności przekazanych na rzecz zainteresowanego beneficjenta;
- (ii) wniosek o zmianę umowy (zob. art. 55), wraz z propozycją podziału zadań i szacunkowego budżetu zainteresowanego beneficjenta (zob. załączniki 1 i 2) oraz, w razie potrzeby, dołączenia co najmniej jednego nowego beneficjenta (zob. art. 56). Jeżeli o zakończeniu uczestnictwa powiadomiono po upływie okresu ustanowionego w art. 3, załączenie wniosku o zmianę umowy nie jest konieczne, chyba że zainteresowanym beneficjentem jest koordynator. W takim przypadku we wniosku o zmianę umowy należy zaproponować nowego koordynatora; oraz,

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- (iii) jeżeli zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne w trakcie okresu ustanowionego w art. 3, **sprawozdanie z zakończenia uczestnictwa** przygotowane przez zainteresowanego beneficjenta za bieżący okres sprawozdawczy do dnia zakończenia uczestnictwa, zawierające przegląd postępu prac, przegląd wykorzystania zasobów, indywidualne sprawozdanie finansowe oraz, w stosownych przypadkach, świadectwo kontroli sprawozdania finansowego (zob. art. 20).

Informacje zawarte w sprawozdaniu z zakończenia uczestnictwa należy również zamieścić w sprawozdaniu okresowym za kolejny okres sprawozdawczy (zob. art. 20.3).

Jeżeli wniosek o zmianę umowy zostaje odrzucony przez [Komisję][Agencję], ponieważ podważa zasadność decyzji o udzieleniu dotacji lub narusza zasadę równego traktowania wnioskodawców, umowa może zostać rozwiązana zgodnie z art. 50.3.1 lit. c).

Jeżeli wniosek o zmianę umowy zostaje zaakceptowany przez [Komisję][Agencję], umowa zostaje **zmieniona** celem wprowadzenia niezbędnych zmian (zob. art. 55).

[Komisja][Agencja] **oblicza** – na podstawie sprawozdań okresowych, sprawozdania z zakończenia uczestnictwa oraz sprawozdania dotyczącego płatności przekazanych na rzecz zainteresowanego beneficjenta – czy otrzymane przez zainteresowanego beneficjenta płatności (płatność zaliczkowa i płatności okresowe) przekraczają wkład UE na rzecz beneficjenta (obliczony przez zastosowanie stawki (stawek) zwrotu do kosztów kwalifikowalnych zadeklarowanych przez beneficjenta [oraz jego powiązane osoby trzecie] i zatwierdzonych przez [Komisję][Agencję]). Jedynie koszty poniesione przez zainteresowanego beneficjenta do dnia, w którym zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne, stanowią koszty kwalifikowalne (zob. art. 6). Koszty dotyczące zamówień, których wykonanie przypada po rozwiązaniu umowy, nie stanowią kosztów kwalifikowalnych.

• Jeżeli otrzymane płatności **przekraczają kwoty należne**:

- jeżeli zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne w trakcie okresu ustanowionego w art. 3 i wniosek o zmianę umowy zostaje zaakceptowany, zainteresowany beneficjent musi zwrócić koordynatorowi nienależnie otrzymaną kwotę. [Komisja][Agencja] oficjalnie powiadamia o nienależnie otrzymanej kwocie i zwraca się do zainteresowanego beneficjenta o zwrócenie jej koordynatorowi w terminie 30 dni od otrzymania powiadomienia. Jeżeli beneficjent nie zwrócił kwoty koordynatorowi, [Komisja][Agencja] wykorzystuje fundusz gwarancyjny celem zwrócenia kwoty koordynatorowi, a następnie przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi notę debetową w imieniu funduszu gwarancyjnego (zob. art. 44),
- we wszystkich pozostałych przypadkach (w szczególności gdy zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne po upływie okresu ustanowionego w art. 3) [Komisja][Agencja] oficjalnie przekazuje **notę debetową** zainteresowanemu beneficjentowi. Jeżeli w terminie określonym w notce debetowej nie dokonano płatności, fundusz gwarancyjny wypłaca [Komisji][Agencji] należną kwotę, a

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

[Komisja][Agencja] przekazuje zainteresowanemu beneficjentowi notę debetową w imieniu funduszu gwarancyjnego (zob. art. 44),

- jeżeli zainteresowanym beneficjentem jest były koordynator, musi on dokonać zwrotu nienależnie otrzymanej kwoty nowemu koordynatorowi, chyba że:
  - zakończenie uczestnictwa staje się skuteczne po dokonaniu płatności okresowej, oraz
  - były koordynator nie przekazał beneficjentom kwot otrzymanych jako płatność zaliczkowa lub płatności okresowe (zob. art. 21.7).

W takim przypadku [Komisja][Agencja] oficjalnie przekazuje **notę debetową** byłemu koordynatorowi. Jeżeli w terminie określonym w nocie debetowej nie dokonano płatności, fundusz gwarancyjny wypłaca [Komisji][Agencji] należną kwotę. [Komisja][Agencja] dokonuje następnie płatności na rzecz nowego koordynatora i przekazuje byłemu koordynatorowi notę debetową w imieniu funduszu gwarancyjnego (zob. art. 44).

- Jeżeli otrzymane płatności **nie przekraczają kwot należnych**: kwoty należne zainteresowanemu beneficjentowi zostają uwzględnione w kolejnej płatności okresowej lub w płatności końcowej.

Jeżeli [Komisja][Agencja] nie otrzyma w terminie (zob. powyżej) sprawozdania z zakończenia uczestnictwa, uwzględnia się jedynie koszty wskazane w zatwierdzonym sprawozdaniu okresowym.

Jeżeli [Komisja][Agencja] nie otrzyma w terminie (zob. powyżej) sprawozdania dotyczącego płatności przekazanych na rzecz beneficjenta, uznaje że:

- koordynator nie przekazał żadnych płatności na rzecz zainteresowanego beneficjenta, oraz że
- zainteresowany beneficjent nie musi dokonywać zwrotu żadnych kwot koordynatorowi.

Po zakończeniu uczestnictwa obowiązki zainteresowanego beneficjenta (w szczególności wynikające z postanowień art. 20, 22 i 23, rozdziału 4 sekcja 3 oraz art. 36, 37, 38 i 40) mają w dalszym ciągu zastosowanie.

SEKCJA 4 SIŁA WYŻSZA

ARTYKUŁ 51 – SIŁA WYŻSZA

51.1 Siła wyższa

„Siła wyższa” oznacza każdą sytuację lub każde zdarzenie, które:

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

- uniemożliwia którejkolwiek ze stron wypełnienie jej obowiązków wynikających z umowy,
- stanowi nieprzewidywalną, wyjątkową sytuację pozostającą poza kontrolą stron,
- nie wynika z błędu lub zaniedbania z ich strony (lub ze strony osób trzecich zaangażowanych w działanie), oraz
- okazuje się nieuniknione mimo zachowania wszelkiej należytej staranności.

Za siłę wyższą nie uznaje się:

- przypadków niewykonania usługi, usterek urządzeń i wad materiałów lub opóźnień w ich dostawie (o ile nie stanowią bezpośredniego następstwa działania siły wyższej),
- sporów pracowniczych lub strajków, ani
- problemów finansowych.

O każdej sytuacji stanowiącej działanie siły wyższej należy niezwłocznie oficjalnie powiadomić drugą stronę, informując o jej charakterze, prawdopodobnym czasie trwania i przewidywalnych skutkach.

Strony muszą niezwłocznie poczynić wszelkie niezbędne kroki w celu ograniczenia szkód wynikających z działania siły wyższej i podjąć wszelkie możliwe starania o jak najszybsze wznowienie realizacji działania.

Żadna ze stron nie może zostać uznana za naruszającą swoje obowiązki wynikające z umowy, jeżeli ich wypełnienie uniemożliwiła jej siła wyższa.

ROZDZIAŁ 7 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ARTYKUŁ 52 – KOMUNIKACJA MIĘDZY STRONAMI

52.1 Forma i środki komunikacji

Komunikaty przekazywane w ramach wykonania umowy (informacje, wnioski, przedkładane dokumenty, „oficjalne powiadomienia” itp.) muszą:

- mieć formę pisemną, oraz
- być opatrzone numerem umowy.

Do chwili dokonania płatności salda końcowego: wszystkie komunikaty muszą być przekazywane za pośrednictwem elektronicznego systemu wymiany i przy użyciu dostępnych w nim formularzy i wzorów.

Po dokonaniu płatności salda końcowego: oficjalne powiadomienia muszą być przekazywane listem poleconym za potwierdzeniem odbioru („oficjalne powiadomienie na piśmie”).

Komunikaty w elektronicznym systemie wymiany muszą być przekazywane przez osoby upoważnione zgodnie z „Warunkami korzystania z elektronicznego systemu wymiany”. Celem ustalenia osób upoważnionych każdy beneficjent musi wskazać [Komisji][Agencji] – przed podpisaniem niniejszej umowy – „upoważnionego przedstawiciela podmiotu prawnego (LEAR)”. Rola i zadania LEAR zostają określone w jego nominacji (zob. „Warunki korzystania z elektronicznego systemu wymiany”).

W przypadku gdy elektroniczny system wymiany jest czasowo niedostępny, odpowiednie instrukcje są udostępniane na stronach internetowych [Komisji][Agencji].

52.2 Data komunikatu

Uznaje się, że **komunikat** został sporządzony w chwili, w której jest przesyłany przez stronę będącą jego nadawcą (tj. w dniu i godzinie, w których jest przesyłany przez elektroniczny system wymiany).

Uznaje się, że **oficjalnego powiadomienia** za pośrednictwem **elektronicznego** systemu wymiany dokonano w chwili, w której jest ono odbierane przez stronę będącą jego odbiorcą (tj. w dniu i godzinie, w których jest ono akceptowane przez stronę będącą odbiorcą, zgodnie ze wskazaniem znacznika czasu). Oficjalne powiadomienie, które nie zostało zaakceptowane w terminie **10** dni po jego wysłaniu, uznaje się za zaakceptowane.

Oficjalne powiadomienie **na piśmie** przesłane **listem poleconym** za potwierdzeniem odbioru (dotyczy to jedynie sytuacji po dokonaniu płatności salda końcowego) uznaje się za dokonane:

- w dniu doręczenia zarejestrowanym przez pocztę, albo
- w wyznaczonym terminie odbioru w urzędzie pocztowym.

W przypadku gdy elektroniczny system wymiany jest czasowo niedostępny, strona będąca nadawcą nie może zostać uznana za naruszającą obowiązek przesłania komunikatu w określonym terminie.

52.3 Adresy na potrzeby komunikacji

Z **elektronicznego** systemu wymiany należy korzystać za pośrednictwem następującego adresu URL:

[wstawić URL]

[Komisja][Agencja] z wyprzedzeniem oficjalnie powiadamia koordynatora i beneficjentów o wszelkich zmianach tego adresu URL.

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

Oficjalne powiadomienia na piśmie (dotyczy to jedynie sytuacji po dokonaniu płatności salda końcowego) kierowane **do [Komisji][Agencji]** muszą być przesyłane na następujący adres:

[Komisja Europejska][nazwa Agencji]
[Dyrekcja -Generalna][Departament] [uzupełnić]
[Dyrekcja [uzupełnić]]
Dział [uzupełnić]
[Kod pocztowy, miejscowość i państwo]

Oficjalne powiadomienia na piśmie (dotyczy to jedynie sytuacji po dokonaniu płatności salda końcowego) kierowane **do beneficjentów** muszą być przesyłane na ich oficjalny adres dostępny w rejestrze beneficjentów (w elektronicznym systemie wymiany).

ARTYKUŁ 53 – WYKŁADNIA UMOWY

53.1 Pierwszeństwo postanowień zawartych w warunkach umowy przed postanowieniami zawartymi w załącznikach

Postanowienia niniejszych warunków umowy mają pierwszeństwo przed postanowieniami zawartymi w załącznikach do niej.

Postanowienia zawarte w załączniku 2 mają pierwszeństwo przed postanowieniami zawartymi w załączniku 1.

53.2 Przywileje i immunitety

[OPCJA w przypadku wszystkich organizacji międzynarodowych: Żadne z postanowień niniejszej umowy nie może być interpretowane jako zrzeczenie się przywilejów lub immunitetów przysługujących [podać nazwę organizacji międzynarodowej(-ych)] na podstawie jej (ich) dokumentów statutowych lub przepisów prawa międzynarodowego.]

[OPCJA: Nie dotyczy]

ARTYKUŁ 54 – OBLICZANIE OKRESÓW, DAT I TERMINÓW

Zgodnie z rozporządzeniem (EWG, Euratom) nr 1182/71⁴⁷ okresy wyrażone w dniach, miesiącach lub latach nalicza się od chwili zaistnienia wydarzenia rozpoczynającego bieg terminu.

Do takich okresów nie zalicza się dnia, w którym miało miejsce to wydarzenie.

ARTYKUŁ 55 – ZMIANY UMOWY

⁴⁷ Rozporządzenie Rady (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r. określające zasady mające zastosowanie do okresów, dat i terminów (Dz.U. L 124 z 8.6.1971, s. 1).

55.1 Warunki

Umowa może zostać zmieniona, chyba że pociąga to za sobą zmiany w umowie, które prowadziłyby do podważenia zasadności decyzji o udzieleniu dotacji lub naruszenia zasady równego traktowania wnioskodawców.

Wniosek o zmianę umowy może złożyć każda ze stron.

55.2 Procedura

Strona wnioskująca o zmianę musi złożyć wniosek o zmianę umowy podpisany w elektronicznym systemie wymiany (zob. art. 52).

Koordinator składa i otrzymuje wnioski o zmianę umowy w imieniu beneficjentów (zob. załącznik 3).

Jeżeli wnioskuje się o zmianę koordynatora bez jego zgody, złożenia wniosku musi dokonać inny beneficjent (działający w imieniu pozostałych beneficjentów).

Wniosek o zmianę umowy musi zawierać:

- uzasadnienie,
- odpowiednie dokumenty uzupełniające, oraz
- w przypadku wniosku o zmianę koordynatora bez jego zgody – opinię koordynatora (lub dowód, że o taką opinię zwrócono się na piśmie).

[Komisja][Agencja] może zażądać dodatkowych informacji.

Jeżeli strona będąca odbiorcą wniosku wyraża zgodę na zmianę, musi podpisać zmianę w elektronicznym systemie wymiany w terminie 45 dni od otrzymania powiadomienia (lub ewentualnych dodatkowych informacji, których zażądała [Komisja][Agencja]). Jeżeli strona będąca odbiorcą wniosku nie wyraża zgody na zmianę, musi w tym samym terminie oficjalnie powiadomić o braku zgody. Termin ten może zostać wydłużony, jeżeli jest to konieczne do oceny wniosku. Jeżeli w wyznaczonym terminie nie otrzymano żadnego powiadomienia, wniosek uznaje się za odrzucony.

Zmiana **wchodzi w życie** w dniu podpisania przez stronę będącą odbiorcą wniosku.

Zmiana **staje się skuteczna** w dniu uzgodnionym przez strony lub, w przypadku braku takiego uzgodnienia, w dniu, w którym zmiana wchodzi w życie.

ARTYKUŁ 56 – PRZYSTĄPIENIE DO UMOWY

56.1 Przystąpienie beneficjentów wymienionych w preambule

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

Inni beneficjenci muszą przystąpić do umowy poprzez podpisanie formularza przystąpienia (zob. załącznik 3) w elektronicznym systemie wymiany (zob. art. 52) w terminie 30 dni po jej wejściu w życie (zob. art. 58).

[OPCJA: jeżeli ma zastosowanie art. 14 i zażądano odpowiedzialności solidarnej: Jeżeli [Komisja][Agencja] zażądała odpowiedzialności solidarnej powiązanej osoby trzeciej, beneficjent, z którym osoba ta jest powiązana, musi również złożyć – w chwili przystąpienia – oświadczenie o odpowiedzialności solidarnej (zob. załącznik 3a) podpisane przez tę osobę trzecią.]

Przyjmują oni na siebie prawa i obowiązki wynikające z umowy ze skutkiem od dnia jej wejścia w życie (zob. art. 58).

Jeżeli beneficjent nie przystąpi do umowy w wymienionym wyżej terminie, koordynator musi – w terminie 30 dni – złożyć wniosek o zmianę umowy celem dokonania wszelkich zmian niezbędnych do zapewnienia prawidłowej realizacji działania. Nie narusza to prawa [Komisji][Agencji] do rozwiązania umowy (zob. art. 50).

56.2. Dołączenie nowych beneficjentów

W uzasadnionych przypadkach beneficjenci mogą złożyć wniosek o dołączenie nowego beneficjenta.

W tym celu koordynator musi złożyć wniosek o zmianę umowy zgodnie z art. 55. Musi on zawierać formularz przystąpienia (zob. załącznik 3) podpisany przez nowego beneficjenta w elektronicznym systemie wymiany (zob. art. 52).

Nowi beneficjenci muszą przyjąć na siebie prawa i obowiązki wynikające z umowy ze skutkiem od dnia ich przystąpienia wskazanego w formularzu przystąpienia (zob. załącznik 3).

ARTYKUŁ 57 – PRAWO WŁAŚCIWE I ROZSTRZYGANIE SPORÓW

57.1 Prawo właściwe

Niniejsza umowa podlega obowiązującym przepisom unijnym, w razie potrzeby uzupełnionym przepisami prawa belgijskiego. **[OPCJA w przypadku organizacji międzynarodowych, które nie akceptują stosowania prawa UE: Powyższe postanowienie nie dotyczy: [wstawić nazwę(-y) danej(-ych) organizacji międzynarodowej(-ych)]]**

[OPCJA w przypadku organizacji międzynarodowych, które akceptują stosowanie prawa UE, ale nie akceptują stosowania prawa belgijskiego: W przypadku [wstawić nazwę(-y) danej(-ych) organizacji międzynarodowej(-ych)] niniejsza umowa podlega obowiązującym przepisom unijnym, w razie potrzeby uzupełnionym przepisami prawa [wstawić nazwę państwa członkowskiego lub państwa EFTA] [oraz, w stosownych przypadkach, przepisom ogólnych zasad prawa organizacji międzynarodowych i przepisom ogólnego prawa międzynarodowego].]

57.2 Rozstrzyganie sporów

Jeżeli spór dotyczący wykładni, stosowania lub ważności umowy nie może zostać rozstrzygnięty polubownie, wyłączną właściwość posiada Sąd lub – w przypadku odwołania – Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Z powództwem takim należy wystąpić na podstawie art. 272 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

[OPCJA w przypadku beneficjentów spoza UE (z wyjątkiem beneficjentów z siedzibą w państwie stowarzyszonym, które zawarło umowę stowarzyszeniową w ramach programu „Horyzont 2020” ustanawiającą wyłączną właściwość Trybunału Sprawiedliwości): Na zasadzie wyjątku, w przypadku tego rodzaju sporu między [Komisją][Agencją] a [wstawić nazwę(-y) beneficjenta(-ów) spoza UE], wyłączną właściwość posiadają odpowiednie sądy belgijskie.]

Jeżeli spór dotyczy potrącenia lub decyzji stanowiącej tytuł egzekucyjny na mocy art. 299 TFUE (zob. art. 44, 45 i 46), beneficjenci muszą wystąpić z powództwem do Sądu lub – w przypadku odwołania – do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na podstawie art. 263 TFUE.

[OPCJA w przypadku beneficjentów będących organizacjami międzynarodowymi oraz beneficjentów nieotrzymujących finansowania unijnego, z siedzibą w państwie nienależącym do UE lub w państwie stowarzyszonym, którzy zgodnie z ich prawem krajowym nie mogą podlegać jurysdykcji Trybunału Sprawiedliwości: W przypadku następujących beneficjentów:

- [wstawić nazwę organizacji międzynarodowej lub beneficjenta nieotrzymującego finansowania unijnego]
  - [wstawić nazwę organizacji międzynarodowej lub beneficjenta nieotrzymującego finansowania unijnego]
- [tak samo w przypadku innych beneficjentów będących organizacjami międzynarodowymi lub beneficjentów nieotrzymujących finansowania unijnego]*

spory z [Komisją][Agencją] dotyczące umowy muszą – jeżeli nie mogą zostać rozstrzygnięte polubownie – zostać skierowane do arbitrażu.

Zastosowanie ma fakultatywny regulamin Stałego Trybunału Arbitrażowego dotyczący postępowania arbitrażowego dla organizacji międzynarodowych i państw, obowiązujący w chwili wejścia w życie umowy.

Sekretarz Generalny Stałego Trybunału Arbitrażowego mianuje arbitra po złożeniu pisemnego wniosku przez każdą ze stron.

Postępowanie arbitrażowe musi odbywać się w Brukseli, a językiem stosowanym w postępowaniu arbitrażowym jest język angielski.

Decyzja arbitra jest wiążąca dla każdej ze stron i nie przysługuje od niej odwołanie.]

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

ARTYKUŁ 58 – WEJŚCIE W ŻYCIE UMOWY

Umowa wchodzi w życie w dniu podpisania jej przez [Komisję][Agencję] lub przez koordynatora, w zależności od tego, która data jest późniejsza.

PODPISY

W imieniu koordynatora

[funkcja/imię/nazwisko]
[podpis elektroniczny]

W imieniu [Komisji][Agencji]

[imię/nazwisko]
[podpis elektroniczny]

Sporządzono w języku [polskim] dnia [elektroniczny znacznik czasu]   Sporządzono w
języku [polskim] dnia [elektroniczny
znacznik czasu]

🖨️ format wydruku
A4 poziomy

WZÓR ZAŁĄCZNIKA 2: OGÓLNY WZÓR UMOWY O UDZIELENIE DOTACJI WIĘCEJ NIŻ JEDNEMU BENEFICJENTOWI

SZACUNKOWY BUDŻET DZIAŁANIA

ZAŁĄCZNIK 2

Kategoria kosztów****	Szacunkowe kwalifikowalne* koszty (na kategorię budżetową)											Wkład UE							
	A. Bezpośrednie koszty personelu				B. Bezpośrednie koszty podwykonawstwa	[C. Bezpośrednie koszty wsparcia finansowego]	D. Inne koszty bezpośrednie	E. Koszty pośrednie	[F. Koszty ...]			Koszty ogółem	Stawka zwrotu %	Maksymalny wkład UE ***	Maksymalna kwota dotacji				
	A.1 Personel		A.2 Osoby fizyczne pracujące na podstawie bezpośredniej umowy		A.3 Osoby oddelegowane		A.4 Właściciele MŚP niepobierający		A.5 Beneficjenci będący osobami fizycznymi		D.1 Podróże	D.2 Urządzenia	D.3. Inne towary i usługi	D.4 Koszty dużej infrastruktury badawczej	[F.1 Koszty ...] **	[F.2 Koszty ...] **	Stawka ryczałtowa ③	Jednostka ④	Jednostka ⑤
	Rzeczywiste	Jednostka ①	Jednostka ②		Rzeczywiste	Rzeczywiste	Rzeczywiste	25%	XX EUR/godzinę	Brak jednostek	Ogółem (h1)	Ogółem (h2)	(i) = (a)+(b)+(c)+(d)+(e)+(f)+(g)+(h1)+(h2)	(j)	(k)	(l)			
	(a)	Ogółem (b)	Brak godzin	Ogółem (c)	(d)	(e)	(f)	(g)=0,25x((a)+(b)+(c)+(f)+[(h1)] ^① +[(h2)] ^② -(m))	Brak jednostek	Ogółem (h1)	Ogółem (h2)	(i) = (a)+(b)+(c)+(d)+(e)+(f)+(g)+(h1)+(h2)	(j)	(k)	(l)				
Beneficjent 1																			
Powiązana osoba trzecia 1a																			
Powiązana osoba trzecia 1b																			
...																			
Ogółem beneficjent 1																			
Beneficjent 2																			
Powiązana osoba trzecia 2a																			
Powiązana osoba trzecia 2b																			
...																			
Ogółem beneficjent 2																			
...																			
Konsorcjum ogółem																			

Informacje dodatkowe	
Informacje dotyczące kosztów pośrednich:	Informacje dla audytorów:
Koszty wkładów niepieniężnych niewykorzystywanych w lokalu	Deklaracja kosztów w pkt D.4
(m)	Tak/Nie
Beneficjent 1	
Powiązana osoba trzecia 1a	
Powiązana osoba trzecia 1b	
...	
Ogółem beneficjent 1	
Beneficjent 2	
Powiązana osoba trzecia 2a	
Powiązana osoba trzecia 2b	
...	
Ogółem beneficjent 2	
...	
Konsorcjum ogółem	

* Zob. art. 6, aby zapoznać się z warunkami kwalifikowalności kosztów.

** W zależności od rodzaju, koszt będzie obejmował koszty pośrednie lub nie będzie ich obejmował.

Do kosztów obejmujących koszty pośrednie należą: koszty środków w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków, koszty zapewnienia ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej i koszty badań klinicznych.

*** Jest to teoretyczna kwota wkładu UE, jeśli stawkę zwrotu zastosuje się do *wszystkich* kosztów uwzględnionych w budżecie. Teoretyczna kwota wkładu UE dla działania jest ograniczona do maksymalnej kwoty dotacji.

**** Zob. art. 5, aby zapoznać się z kategoriami kosztów.

① jednostka: godziny przepracowane przy realizacji działania; koszty na jednostkę (stawka godzinowa): obliczone zgodnie ze zwyczajową praktyką księgowania kosztów beneficjenta

② jednostka: godziny przepracowane przy realizacji działania; koszt na jednostkę: XX EUR

③ stawka ryczałtowa: 25% bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych, z których wyłączone są: bezpośrednie koszty podwykonawstwa; koszty wkładów niepieniężnych niewykorzystywanych w lokalu; bezpośrednie koszty wsparcia finansowego oraz koszty jednostkowe zadeklarowane w pkt F, jeżeli zawierają

④ jednostka: ... ; koszty na jednostkę: XX EUR

⑤ jednostka: ..... koszty na jednostkę ..... (jednostki, koszty na jednostkę i szacowana liczba jednostek zostaną uzgodnione z beneficjentami w oddzielnym dokumencie, który będzie stanowił część załącznika 2 do ich umowy o udzielenie dotacji)

⑥ dodane mają zostać tylko koszty jednostkowe **nieobejmujące kosztów pośrednich**

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

ZAŁĄCZNIK 3

FORMULARZ PRZYSTĄPIENIA BENEFICJENTÓW DO UMOWY O UDZIELENIE DOTACJI

[pełna oficjalna nazwa beneficjenta], [nazwa skrócona] [forma prawna], [urzędowy nr rejestracyjny], z siedzibą w [pełny oficjalny adres] [numer VAT], („beneficjent”), reprezentowany do celów podpisania niniejszego formularza przystąpienia przez [imię i nazwisko, funkcja],

niniejszym zgadza się

przystąpić w charakterze beneficjenta („wstawić nr beneficjenta ...”)

do umowy nr [wstawić numer umowy] („umowa”)

między [pełna oficjalna nazwa koordynatora] **a** [Unią Europejską („UE”, reprezentowaną przez Komisję Europejską („Komisja”)] [Europejską Wspólnotą Energii Atomowej („Euratom”), reprezentowaną przez Komisję Europejską („Komisja”),] [[[Agencją Wykonawczą ds. Badań Naukowych (REA)] [Agencją Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERCEA)] [Agencją Wykonawczą ds. Innowacyjności i Sieci (INEA)] [Agencją Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (EASME)] („Agencja”), działającą na mocy uprawnień przekazanych przez Komisję Europejską („Komisja”),]

dotyczącej działania zatytułowanego [wstawić tytuł działania (wstawić akronim)]

i upoważnia

koordynatora do przedłożenia i podpisania w jego imieniu i na jego rachunek wszelkich **zmian** do umowy, zgodnie z art. 55.

Podpisując niniejszy formularz przystąpienia, beneficjent przyjmuje dotację i wyraża zgodę na realizację działania zgodnie z umową, w tym z wszystkimi określonymi w niej obowiązkami i warunkami.

PODPIS

W imieniu beneficjenta
[funkcja/imię/nazwisko]
[podpis elektroniczny]

Sporządzono w języku [polskim] dnia [elektroniczny znacznik czasu]

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ramowa umowa o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

ZAŁĄCZNIK 3a

OŚWIADCZENIE O ODPOWIEDZIALNOŚCI SOLIDARNEJ POWIĄZANYCH OSÓB TRZECICH

(wypełnia powiązana osoba trzecia i przedkłada beneficjent, jeżeli zastosowanie ma art. 14 i [Komisja][Agencja] zażądała odpowiedzialności powiązanej osoby trzeciej)

[pełna oficjalna nazwa podmiotu powiązanego z beneficjentem], [nazwa skrócona podmiotu], [forma prawna], [urzędowy nr rejestracyjny], z siedzibą w [pełny oficjalny adres], [numer VAT] („powiązana osoba trzecia”), reprezentowana do celów podpisania niniejszego oświadczenia o odpowiedzialności solidarnej przez jej przedstawiciela prawnego (przedstawicieli prawnych) [imię i nazwisko, funkcja przedstawiciela prawnego (przedstawicieli prawnych) powiązanej osoby trzeciej],

powiązana z beneficjentem nr [wstawić numer] [pełna oficjalna nazwa beneficjenta], [nazwa skrócona], [forma prawna], [urzędowy nr rejestracyjny], z siedzibą w [pełny oficjalny adres], [numer VAT] („beneficjent”),

niniejszym akceptuje odpowiedzialność solidarną wspólnie z beneficjentem

z tytułu wszelkich kwot należnych [Komisji][Agencji] od beneficjenta na mocy umowy o udzielenie dotacji nr [wstawić numer umowy] [(wstawić akronim)], do wysokości maksymalnego wkładu UE określonego, w odniesieniu do powiązanej osoby trzeciej, w szacunkowym budżecie (zob. załącznik 2).

Powiązana osoba trzecia nieodwołalnie i bezwarunkowo zgadza się zapłacić [Komisji][Agencji] kwoty, których zażądano na mocy niniejszego oświadczenia, niezwłocznie i na pierwsze żądanie.

W imieniu powiązanej osoby trzeciej
[imię/nazwisko/funkcja]

podpis

Sporządzono w języku polskim w [miejsowość] dnia [data]

🖨️ format wydruku
A4 poziomy

WZÓR ZAŁĄCZNIKA 4: OGÓLNY WZÓR UMOWY O UDZIELENIE DOTACJI WIĘCEJ NIŻ JEDNEMU BENEFICJENTOWI

SPRAWOZDANIE FINANSOWE [BENEFICJENTA [nazwa]/ POWIĄZANEJ OSOBY TRZECIEJ [nazwa]]

Koszty kwalifikowalne* (na kategorię budżetową)												Wpływy		Wkład UE			Informacje dodatkowe													
A. Bezpośrednie koszty personelu				B. Bezpośrednie koszty podwykonawcy	[C. Bezpośrednie koszty wsparcia]	D. Inne koszty bezpośrednie		E. Koszty pośrednie	[F. Koszty ...]			Koszty ogółem	Wpływy	Stawka zwrotu %	Maksymalny wkład UE ***	Żądany wkład UE	Informacje dotyczące kosztów pośrednich:													
A.1 Personel		A.4 Właściciele MŚP niepobierający wynagrodzenia				D.1 Podróże	D.4 Koszty dużej infrastruktury badawczej		[F.1 Koszty ...] **	[F.2 Koszty ...] **		Wpływy z działania, które mają zostać zgłoszone w ostatnim okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 5.3.3					Koszty wkładów niepieniężnych niewykorzystywanych w lokalu													
A.2 Osoby fizyczne pracujące na podstawie bezpośredniej umowy		A.5 Beneficjenci będący osobami fizycznymi																D.2 Urządzenia	D.3. Inne towary i usługi											
A.3 Osoby oddelegowane		[A.6 Personel zapewniający dostęp do infrastruktury badawczej]																												
Kategoria kosztów****		Rzeczywiste	Jednostka ①	Jednostka ②		Rzeczywiste	Rzeczywiste	Rzeczywiste	Rzeczywiste	Stawka ryczałtowa ③	Jednostka ④	Jednostka ⑤	Wpływy	Stawka zwrotu %	Maksymalny wkład UE ***	Żądany wkład UE	Informacje dodatkowe													
				XX EUR/godzinę						25%	XX EUR/jednostkę																			
(a)	Ogółem (b)	Brak godzin	Ogółem (c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)=0,25x((a)+(b)+(c)+(f)+(g)+[(i1)] [ⓐ] +[(i2)] [ⓑ] -(o))	Brak jednostek	Ogółem (i1)	Ogółem (i2)	(j) = (a)+(b)+(c)+(d)+(e)+(f)+(g)+(h)+(i1)+(i2)	(k)	(l)	(m)	(n)	(o)													

Beneficjent/powiązana osoba trzecia niniejszym potwierdza, że:

przedstawione informacje są kompletne, wiarygodne i prawdziwe.

Deklarowane koszty są kwalifikowalne (zob. art. 6).

Koszty mogą zostać uzasadnione poprzez odpowiednią ewidencję i dokumenty potwierdzające, które będą dostępne na żądanie lub w kontekście kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń (zob. art. 17, 18 i 22).

W odniesieniu do ostatniego okresu sprawozdawczego: że wszystkie wpływy zostały zadeklarowane (zob. art. 5.3.3).

① Beneficjent/powiązana osoba trzecia musi deklarować wszystkie koszty kwalifikowalne, nawet jeśli — w przypadku kosztów rzeczywistych, kosztów jednostkowych i kosztów ryczałtowych — przekraczają one kwoty podane w budżecie szacunkowym (zob. załącznik 2). Kwoty, które nie zostały zadeklarowane w indywidualnych sprawozdaniach finansowych, nie będą uwzględniane przez [Komisję][Agencję].

* Zob. art. 6, aby zapoznać się z warunkami kwalifikowalności kosztów.

** W zależności od rodzaju, koszt będzie obejmował koszty pośrednie lub nie będzie ich obejmował.

Do kosztów obejmujących koszty pośrednie należą: koszty środków w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków, koszty zapewniania ponadnarodowego dostępu do infrastruktury badawczej i koszty badań klinicznych.

*** Jest to teoretyczna kwota wkładu UE, jeśli stawkę zwrotu zastosuje się do *wszystkich* zgłoszonych kosztów. W momencie dokonywania płatności salda końcowego teoretyczna kwota wkładu UE dla działania jest ograniczona do maksymalnej kwoty dotacji.

**** Zob. art. 5, aby zapoznać się z kategoriami kosztów.

① jednostka: godziny przepracowane przy realizacji działania; koszty na jednostkę (stawka godzinowa): obliczone zgodnie ze zwyczajową praktyką księgowania kosztów beneficjenta

② jednostka: godziny przepracowane przy realizacji działania; koszt na jednostkę: XX EUR

③ stawka ryczałtowa: 25% bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych, z których wyłączone są: bezpośrednie koszty podwykonawstwa; koszty wkładów niepieniężnych niewykorzystywanych w lokalu; bezpośrednie koszty wsparcia finansowego oraz koszty jednostkowe zadeklarowane w pkt

④ jednostka: ... ; koszty na jednostkę: XX EUR

⑤ jednostka: ..... koszty na jednostkę ..... (jednostki i koszty na jednostkę określono w załączniku 2 do umowy o udzielenie dotacji)

⑥ Podane mają zostać tylko koszty jednostkowe **nieobejmujące kosztów pośrednich**

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

ZAŁĄCZNIK 5

WZÓR ŚWIADECTWA KONTROLI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

- W odniesieniu do opcji [zapisanych kursywą w nawiasach kwadratowych]: należy wybrać opcję mającą zastosowanie do niniejszej umowy. Opcje, których nie wybrano, należy skreślić.
- W odniesieniu do pól [zaznaczonych na szaro, w nawiasach kwadratowych]: należy wpisać odpowiednie dane.

SPIS TREŚCI

<u>ZAKRES WYMAGAŃ I OBOWIĄZKÓW W ODNIESIENIU DO NIEZALEŻNEGO SPRAWOZDANIA Z FAKTYCZNYCH USTALEŃ W SPRAWIE KOSZTÓW ZADEKLAROWANYCH W RAMACH UMOWY O UDZIELENIE DOTACJI FINANSOWANEJ W RAMACH PROGRAMU RAMOWEGO W ZAKRESIE BADAŃ NAUKOWYCH I INNOWACJI „HORYZONT 2020”</u>	3
<u>NIEZALEŻNE SPRAWOZDANIE Z FAKTYCZNYCH USTALEŃ W SPRAWIE KOSZTÓW ZADEKLAROWANYCH W RAMACH PROGRAMU RAMOWEGO W ZAKRESIE BADAŃ NAUKOWYCH I INNOWACJI „HORYZONT 2020”</u>	7

Zakres wymagań i obowiązków w odniesieniu do niezależnego sprawozdania z faktycznych ustaleń w sprawie kosztów zadeklarowanych w ramach umowy o udzielenie dotacji finansowanej w ramach programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”

W niniejszym dokumencie przedstawiono „zakres wymagań i obowiązków (ZWO)”, na podstawie którego

[OPCJA 1: [wstawić nazwę beneficjenta] („beneficjent”)] [OPCJA 2: [wstawić nazwę powiązanej osoby trzeciej] („powiązana osoba trzecia”), osoba trzecia powiązana z beneficjentem [wpisać nazwę beneficjenta] („beneficjent”)]

podejmuje się zlecić

[wstawić zarejestrowaną nazwę firmy audytorskiej] („audytorowi”)

sporządzenie niezależnego sprawozdania z faktycznych ustaleń („sprawozdania”) w sprawie sprawozdania finansowego (sprawozdań finansowych)⁴⁸ sporządzonego (sporządzonych) przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią] w związku z umową o udzielenie dotacji w ramach programu „Horyzont 2020” [wstawić numer umowy o udzielenie dotacji, tytuł działania, akronim i okres trwania od/do] („umowa”), oraz

wydanie świadectwa kontroli sprawozdań finansowych („CFS”), o którym mowa w art. 20.4 umowy, w oparciu o obowiązkowy format sprawozdania określony przez Komisję.

Umowa została zawarta w ramach programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” między beneficjentem a [OPCJA 1: Unią Europejską, reprezentowaną przez Komisję („Komisja”)] [OPCJA 2: Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom), reprezentowaną przez Komisję Europejską („Komisja”)] [OPCJA 3: [Agencją Wykonawczą ds. Badań Naukowych (REA)] [Agencją Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERCEA)] [Agencją Wykonawczą ds. Innowacyjności i Sieci (INEA)] [Agencją Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (EASME)] („Agencją”), działającą na mocy uprawnień przekazanych przez Komisję Europejską („Komisja”).].

Jako podpisującego umowę z beneficjentem wymienia się tylko [Komisję] [Agencję]. [Unia Europejska][Euratom][Agencja] nie jest stroną niniejszego zlecenia.

1.1 Przedmiot zlecenia

Koordynator musi przedłożyć [Komisji] [Agencji] sprawozdanie końcowe w terminie 60 dni od końca ostatniego okresu sprawozdawczego, które to sprawozdanie powinno obejmować, oprócz innych dokumentów, CFS dla każdego beneficjenta i dla każdej powiązanej osoby trzeciej, których wnioski dotyczy całkowitego wkładu w wysokości 325 000 euro lub więcej, w ramach zwrotu kosztów rzeczywistych i kosztów jednostkowych obliczonych na podstawie ich zwyczajowej praktyki księgowania kosztów (zob. art. 20.4 umowy). CFS musi obejmować wszystkie okresy sprawozdawcze beneficjenta lub powiązanej osoby trzeciej, o których mowa powyżej.

⁴⁸ W którym to sprawozdaniu zadeklarowano koszty poniesione w związku z realizacją umowy (zob. „Wzór sprawozdania finansowego” w załączniku 4 do umowy o udzielenie dotacji).

W przypadku gdy CFS musi zostać włączone do sprawozdania końcowego zgodnie z art. 20.4 umowy, beneficjent musi przedłożyć koordynatorowi CFS dotyczące samego beneficjenta oraz CFS dotyczące powiązanej(-ych) z nim osoby (osób) trzeciej(-ich).

CFS składa się z dwóch odrębnych dokumentów:

- dokumentu określającego zakres wymagań i obowiązków („ZWO”), który ma zostać podpisany przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią] i audytora,
- niezależnego sprawozdania z faktycznych ustaleń audytora („sprawozdania”) wydanego na papierze firmowym audytora, opatrzonego datą i pieczęcią oraz podpisanego przez audytora (lub właściwego urzędnika państwowego), zawierającego uzgodnione procedury („procedury”), które mają zostać przeprowadzone przez audytora, oraz standardowe ustalenia faktyczne („ustalenia”), które mają zostać potwierdzone przez audytora.

W przypadku gdy CFS musi zostać włączone do sprawozdania końcowego zgodnie z art. 20.4 umowy, wniosku o płatność salda końcowego wynikającego umowy nie można złożyć bez CFS. Płatność zwrotu kosztów objęta CFS nie uniemożliwia jednak [Komisji,] [Agencji,] Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu przeprowadzania kontroli, przeglądów, audytów i dochodzeń zgodnie z art. 22 umowy.

1.2 Zakres obowiązków

[Beneficjent] [Powiązana osoba trzecia]:

- musi sporządzić sprawozdanie(-a) finansowe w odniesieniu do działania finansowanego w ramach umowy zgodnie z przewidzianymi w niej obowiązkami. Sprawozdanie(-a) finansowe należy sporządzić zgodnie z systemem rachunkowości i księgowości [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej] oraz opartymi na nim zapisami i księgami rachunkowymi;
- musi przesłać sprawozdanie(-a) finansowe audytorowi;
- ponosi odpowiedzialność za prawidłowość sprawozdania finansowego (sprawozdań finansowych);
- ponosi odpowiedzialność za kompletność i poprawność informacji, które zostały dostarczone w celu umożliwienia audytorowi przeprowadzenia procedur. Musi dostarczyć audytorowi pismo, w którym deklaruje on prawdziwość tych oświadczeń. Pismo to musi zostać opatrzone datą i należy w nim wskazać okres objęty oświadczeniami;
- zgadza się, że audytor nie może przeprowadzać procedur, jeżeli nie uzyska pełnego dostępu do personelu i rachunkowości [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej], jak również wszelkich innych stosownych zapisów i dokumentacji.

Audytor:

- [Opcja 1, domyślna: jest uprawniony do wykonywania ustawowych badań dokumentów rachunkowych zgodnie z dyrektywą 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniającą dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylającą dyrektywę Rady 84/253/EWG lub podobnymi przepisami krajowymi].
- [Opcja 2, jeżeli beneficjent lub powiązana osoba trzecia jest podmiotem, w którym jest niezależny urzędnik państwowy: jest odpowiednio wykwalifikowanym i niezależnym

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

urzędnikiem państwowym, któremu właściwe organy krajowe nadały uprawnienia do dokonywania audytu beneficjenta/.

- [Opcja 3, jeżeli beneficjent lub powiązana osoba trzecia jest organizacją międzynarodową: jest to audytor [wewnętrzny] [zewnętrzny] zgodnie z wewnętrznym regulaminem i procedurami finansowymi tej organizacji międzynarodowej].

Audytor:

- musi być niezależny od beneficjenta [i powiązanej osoby trzeciej], w szczególności nie może uczestniczyć w przygotowaniu sprawozdania finansowego [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej];
- musi zaplanować pracę w taki sposób, aby możliwe było przeprowadzanie procedur oraz dokonanie oceny ustaleń;
- musi przestrzegać ustanowionych procedur i obowiązkowego formatu sprawozdania;
- musi wykonać zlecenie zgodnie z niniejszym ZWO;
- musi udokumentować kwestie, które są istotne do celów sprawozdania;
- musi sporządzić sprawozdanie na podstawie zebranego materiału dowodowego;
- musi przedłożyć sprawozdanie [beneficjentowi] [powiązanej osobie trzeciej].

Komisja ustanawia procedury, które mają zostać przeprowadzone przez audytora. Audytor nie odpowiada za ich adekwatność lub zasadność. Ponieważ niniejsze zlecenie nie stanowi zlecenia w zakresie poświadczania wiarygodności, audytor nie przedstawia opinii pokontrolnej ani poświadczania wiarygodności.

1.3 Stosowne normy

Audytor musi przestrzegać niniejszego zakresu wymagań i obowiązków oraz⁴⁹:

- międzynarodowej normy w zakresie usług pokrewnych („ISRS”) 4400 „Zlecenia dotyczące przeprowadzania uzgodnionych procedur w zakresie informacji finansowych”, wydanej przez Międzynarodową Federację Księgowych (IFAC),
- „Kodeksu etyki zawodowej biegłych rewidentów” wydanego przez IFAC. Chociaż ISRS 4400 stanowi, że niezależność nie jest wymagana w przypadku zleceń dotyczących przeprowadzania uzgodnionych procedur, [Komisja] [Agencja] wymaga, aby audytor spełniał również wymogi tego kodeksu w zakresie niezależności.

Sprawozdanie audytora musi potwierdzać, że w związku ze sporządzeniem sprawozdania między audytorem a beneficjentem [i powiązaną osobą trzecią] nie ma konfliktu interesów i musi określać — jeśli usługa jest fakturowana — całkowitą wysokość wynagrodzenia wypłaconego audytorowi za sporządzenie sprawozdania.

1.4 Sprawozdawczość

Sprawozdanie musi być sporządzone w języku umowy (zob. art. 20.7 umowy).

Zgodnie z art. 22 umowy [Komisja] [Agencja], Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych i Trybunał Obrachunkowy mają prawo do przeprowadzenia audytu prac

⁴⁹ Najwyższe organy kontroli stosujące normy INTOSAI mogą przeprowadzać procedury zgodnie z odpowiednimi Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli i kodeksem etyki, wydanymi przez INTOSAI zamiast międzynarodowej normy w zakresie usług pokrewnych („ISRS”) 4400 oraz „Kodeksu etyki zawodowej biegłych rewidentów” wydanego przez IFAC;

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

wykonanych na rzecz działania, w odniesieniu do których deklarowane są koszty do zwrotu przez [Unię Europejską] [Euratom]. Audyt ten obejmuje prace związane z niniejszym zleceniem. Audytor musi zapewnić dostęp do wszystkich dokumentów roboczych (np. dotyczących ponownego obliczenia stawki godzinowej i weryfikacji czasu zadeklarowanego na realizację działania) związanych z tym zadaniem na żądanie [Komisji] [Agencji], Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych lub Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

1.5 Termin

Sprawozdanie musi zostać złożone do dnia [dd miesiąc rrrr].

1.6 Pozostałe warunki

[W tej sekcji [beneficjent] [powiązana osoba trzecia] i audytor mogą uzgodnić inne szczególne warunki, takie jak wynagrodzenie audytora, odpowiedzialność, prawo właściwe itp. Te szczególne warunki nie mogą być sprzeczne z warunkami określonymi powyżej.]

[zarejestrowana nazwa firmy audytorskiej] [zarejestrowana nazwa [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej]]

[imię i nazwisko oraz stanowisko upoważnionego przedstawiciela] [imię i nazwisko oraz stanowisko upoważnionego przedstawiciela]

[dd miesiąc rrrr]

[dd miesiąc rrrr]

Podpis audytora

Podpis [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej]

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Niezależne sprawozdanie z faktycznych ustaleń w sprawie kosztów zadeklarowanych w ramach programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”

(Wydrukowane na papierze firmowym audytora)

Do

[imię i nazwisko osoby (osób) wyznaczonej(-ych) do kontaktów], [stanowisko]

[nazwa [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej]]

[adres]

[dd miesiąc rrrr]

Szanowni Państwo,

jak uzgodniono w zakresie wymagań i obowiązków z dnia [dd miesiąc rrrr]

z [OPCJA 1: [wstawić nazwę beneficjenta] („beneficjent”)] [OPCJA 2: [wstawić nazwę powiązanej osoby trzeciej] („powiązana osoba trzecia”), osobą trzecią powiązaną z beneficjentem [wstawić nazwę beneficjenta] („beneficjent”)],

my

[nazwa firmy audytorskiej] („audytor”),

z siedzibą w

[dokładny adres/miasto/powiat/województwo/państwo],

reprezentowani przez

[imię i nazwisko oraz stanowisko upoważnionego przedstawiciela],

przeprowadziliśmy uzgodnione z Państwem procedury w odniesieniu do kosztów zadeklarowanych w sprawozdaniu(-iach) finansowym(-ych)⁵⁰ [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej] dotyczącym umowy o udzielenie dotacji

[wstawić odniesienie do umowy o udzielenie dotacji: numer, tytuł działania i akronim] („umowa”),

o całkowitych zadeklarowanych kosztach w wysokości

[kwota łączna] EUR

oraz całkowitych kosztach rzeczywistych i „bezpośrednich kosztach personelu zadeklarowanych jako koszty jednostkowe obliczone zgodnie ze zwyczajową praktyką księgowania kosztów [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej]” zadeklarowanych w wysokości

[suma całkowitych kosztów rzeczywistych i całkowitych bezpośrednich kosztów personelu zadeklarowanych jako koszty jednostkowe obliczone zgodnie ze zwyczajową praktyką księgowania kosztów [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej]] EUR

⁵⁰ W którym to sprawozdaniu beneficjent deklaruje koszty poniesione w związku z realizacją umowy (zob. „Wzór sprawozdania finansowego” w załączniku 4 do umowy).

i niniejszym przedstawiamy nasze niezależne sprawozdanie z faktycznych ustaleń („sprawozdanie”) z wykorzystaniem uzgodnionego z Państwem obowiązkowego formatu sprawozdania.

Sprawozdanie

Nasze zlecenie zostało wykonane zgodnie z zakresem wymagań i obowiązków („ZWO”) załączonym do niniejszego sprawozdania. Sprawozdanie obejmuje przeprowadzone uzgodnione procedury („procedury”) i zbadane standardowe ustalenia faktyczne („ustalenia”).

Procedury zostały przeprowadzone wyłącznie w celu udzielenia [Komisji] [Agencji] wsparcia w przeprowadzeniu ceny, czy koszty [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej] przedstawione w załączonym(-ych) sprawozdaniu(-iach) finansowym(-ych) zostały zadeklarowane zgodnie z umową. [Komisja] [Agencja] wyciąga ze sprawozdania własne wnioski i czerpie z niego wszelkie dodatkowe informacje, jakie uzna za konieczne.

Zakres procedur został określony przez Komisję. Audytor nie odpowiada zatem za ich adekwatność ani zasadność. Ponieważ przeprowadzone procedury nie mają charakteru audytu ani przeglądu przeprowadzanych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej lub Międzynarodowymi Standardami Usług Przeglądu, audytor nie wydaje poświadczenia wiarygodności dotyczącego sprawozdania finansowego.

W przypadku przeprowadzenia przez audytora dodatkowych procedur lub audytu sprawozdania finansowego [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej] zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej lub Międzynarodowymi Standardami Usług Przeglądu, mógłby on uzyskać wiedzę na temat innych kwestii, które zostałyby wówczas uwzględnione w sprawozdaniu.

Ustalenia niemające zastosowania

Zbadaliśmy sprawozdanie(-a) finansowe, o którym(-ych) mowa powyżej, i uznaliśmy, że następujące ustalenia nie mają zastosowania:

Wyjaśnienie (które należy usunąć ze sprawozdania):

Jeżeli ustalenie nie miało zastosowania, w odpowiednim wierszu w prawej kolumnie tabeli należy wpisać „N.A.” („nie dotyczy”). Oznacza to, że ustalenie nie musi zostać potwierdzone przez audytora oraz że powiązana(-e) procedura(-y) nie musi (muszą) zostać zrealizowana(-e).

Przyczyny niestosowania niektórych ustaleń muszą być oczywiste, tj.

- (i) jeżeli w ramach danej kategorii nie zadeklarowano żadnych kosztów, wówczas odnośne ustalenia i procedura(-y) nie mają zastosowania;*
- (ii) jeżeli warunki określające zastosowanie danej(-ych) procedury (procedur) nie są spełnione, wówczas odnośne ustalenia i procedura(-y) nie mają zastosowania. Przykładowo w przypadku „beneficjentów posiadających rachunki w walucie innej niż euro” procedura i ustalenie dotyczące „beneficjentów posiadających rachunki w euro” nie mają zastosowania. Podobnie w przypadku niewypłacania żadnego dodatkowego wynagrodzenia odnośne ustalenia i procedura(-y) dotyczące dodatkowego wynagrodzenia nie mają zastosowania.*

Proszę wymienić wszystkie ustalenia, które uznane są za niemające zastosowania w odniesieniu do niniejszego zlecenia, i wyjaśnić powody ich niestosowania.

....

Wyjątki

Oprócz wyjątków wymienionych poniżej, [beneficjent] [powiązana osoba trzecia] przekazał (-a) audytorowi wszystkie dokumenty i informacje księgowe potrzebne audytorowi do przeprowadzenia wymaganych procedur i oceny ustaleń.

Wyjaśnienie (które należy usunąć ze sprawozdania):

- Jeżeli audytor nie był w stanie skutecznie przeprowadzić wymaganej procedury, w odpowiednim wierszu w prawej kolumnie tabeli należy wpisać „E” („wyjątek”). Poniżej należy wskazać, dlaczego audytor nie był w stanie przeprowadzić procedury (np. ze względu na niemożność uzgodnienia kluczowych informacji bądź niedostępność danych).
- Jeżeli po przeprowadzeniu odnośnej procedury audytor nie może potwierdzić standardowych ustaleń, w odpowiednim wierszu w prawej kolumnie tabeli również należy wpisać „E” („wyjątek”) i w miarę możliwości poniżej należy wyjaśnić przyczyny, ze względu na które ustalenia nie zostały potwierdzone, oraz ewentualne konsekwencje tego faktu.

Proszę wymienić wszelkie wyjątki i podać wszelkie informacje na temat przyczyn i możliwych konsekwencji każdego wyjątku, o ile są znane. Jeżeli wyjątek ma charakter wymierny, należy podać odpowiednią liczbę.

....

Przykład (który należy usunąć ze sprawozdania):

1. Beneficjent nie był w stanie uzasadnić ustalenia nr 1 dotyczącego..., ponieważ ...
2. Ustalenie nr 30 nie zostało potwierdzone, ponieważ metodyka zastosowana przez beneficjenta do obliczania kosztów jednostkowych różniła się od metodyki zatwierdzonej przez Komisję. Wystąpiły następujące różnice: ... ..
3. Po przeprowadzeniu uzgodnionych procedur w celu potwierdzenia ustalenia nr 31 audytor stwierdził różnicę w wysokości _____ EUR. Różnicę tę można wytłumaczyć ...

Dalsze uwagi

Oprócz informacji na temat wyników konkretnych procedur, które zostały przeprowadzone, audytor pragnie poczynić następujące uwagi ogólne:

Przykład (który należy usunąć ze sprawozdania):

1. W odniesieniu do ustalenia nr 8 warunki dotyczące dodatkowego wynagrodzenia zostały uznane za spełnione, ponieważ...
2. Aby możliwe było potwierdzenie ustalenia nr 15, przeprowadziliśmy następujące procedury dodatkowe: ....

Wykorzystanie niniejszego sprawozdania

Niniejsze sprawozdanie może być wykorzystane wyłącznie do celów opisanych powyżej. Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone wyłącznie w celu jego poufnego wykorzystania przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią] i [Komisję] [Agencję] oraz wyłącznie w celu jego przedłożenia [Komisji] [Agencji] w związku z wymaganiami określonymi w art. 20.4 umowy. Sprawozdanie nie może być wykorzystane przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią] ani przez [Komisję] [Agencję] w żadnym innym celu, ani przekazane żadnym innym stronom. [Komisji] [Agencja] może ujawnić sprawozdanie wyłącznie upoważnionym stronom, w szczególności Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu.

Nr umowy o udzielenie dotacji: [wstawić numer] [wstawić akronim] [wstawić identyfikator głównego zaproszenia]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Niniejsze sprawozdanie dotyczy wyłącznie sprawozdania (sprawozdań) finansowego(-ych) przedłożonego(-ych) [Komisji] [Agencji] przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią] umowy. W związku z tym sprawozdanie nie obejmuje żadnego innego sprawozdania finansowego [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej].

W związku ze sporządzeniem niniejszego sprawozdania między audytorem a beneficjentem [i powiązaną osobą trzecią] nie było konfliktu interesów⁵¹. Całkowita kwota wynagrodzenia wypłaconego audytorowi za opracowanie sprawozdania wyniosła [ ] EUR (w tym [ ] EUR podlegającego odliczeniu podatku VAT).

Pozostajemy do Państwa dyspozycji w razie konieczności omówienia naszego sprawozdania i jesteśmy gotowi przedstawić wszelkie dodatkowe informacje lub zapewnić pomoc.

[zarejestrowana nazwa firmy audytorskiej]

[imię i nazwisko i stanowisko upoważnionego przedstawiciela],

[dd miesiąc rrrr]

Podpis audytora

---

⁵¹ Do konfliktu interesów dochodzi, gdy obiektywizm audytora konieczny do wystawienia świadectwa zostanie faktycznie lub pozornie zagrożony, jeżeli audytor na przykład:

- był zaangażowany w przygotowanie sprawozdania finansowego,
- odniesie bezpośrednie korzyści w przypadku przyjęcia świadectwa,
- jest blisko związany z jakąkolwiek osobą reprezentującą beneficjenta,
- jest dyrektorem, powiernikiem lub partnerem beneficjenta, lub
- znajduje się w innej sytuacji, która zagraża jego niezależności lub zdolności do bezstronnego wystawienia świadectwa.

Uzgodnione procedury, które mają zostać przeprowadzone, oraz standardowe ustalenia faktyczne, które mają zostać potwierdzone przez audytora

Komisja Europejska zastrzega sobie prawo (i) do przekazania audytorowi dodatkowych wskazówek dotyczących procedur, których należy przestrzegać, i ustaleń, które mają zostać potwierdzone, a także sposobu ich prezentacji (może to obejmować próby i ustalenia) lub (ii) do zmiany procedur w drodze pisemnego powiadomienia beneficjenta. Procedury przeprowadzane przez audytora w celu potwierdzenia standardowych ustaleń faktycznych wymienione są w poniższej tabeli.

Jeżeli niniejsze świadectwo odnosi się do powiązanej osoby trzeciej, wszelkie poczynione niżej odniesienia do „beneficjenta” są uważane za odniesienia do „powiązanej osoby trzeciej”.

W kolumnie dotyczącej wyników należy wpisać: „C”, „E” lub „N.A.”:

- „C” oznacza „potwierdzone” i wskazuje, że audytor może potwierdzić „standardowe ustalenie faktyczne”, a w związku z tym nie ma wyjątku, który należałoby zgłosić,
- „E” oznacza „wyjątek” i wskazuje, że audytor przeprowadził procedury, ale nie może potwierdzić „standardowego ustalenia faktycznego”, lub że audytor nie był w stanie przeprowadzić konkretnej procedury (np. ze względu na niemożność uzgodnienia kluczowych informacji bądź niedostępność danych),
- „N.A.” oznacza „nie dotyczy” i wskazuje, że ustalenie nie musi być badane przez audytora i powiązana(-e) procedura(-y) nie musi (muszą) zostać przeprowadzona(-e). Przyczyny niestosowania danego ustalenia muszą być oczywiste, tj. (i) jeżeli nie zadeklarowano żadnych kosztów w ramach danej kategorii, wówczas odnośne ustalenie(-a) i procedura(-y) nie mają zastosowania; (ii) jeżeli warunki określające zastosowanie danej(-ych) procedury (procedur) nie są spełnione, wówczas odnośne ustalenie(-a) i procedura(-y) nie mają zastosowania. Przykładowo w przypadku „beneficjentów posiadających rachunki prowadzone w walucie innej niż euro” procedura dotycząca „beneficjentów posiadających rachunki prowadzone w euro” nie ma zastosowania. Podobnie w przypadku niewypłacania żadnego dodatkowego wynagrodzenia odnośne ustalenia i procedura(-y) dotyczące dodatkowego wynagrodzenia nie mają zastosowania.

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ramowa umowa o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
A	RZECZYWISTE KOSZTY PERSONELU ORAZ KOSZTY JEDNOSTKOWE OBLICZONE PRZEZ BENEFICJENTA ZGODNIE Z JEGO ZWYCZAJOWĄ PRAKTYKĄ KSIĘGOWANIA KOSZTÓW		
	<p>Audytora dobiera próbę pracowników, których koszty zostały zadeklarowane w sprawozdaniu(-iach) finansowym(-ych), w celu przeprowadzenia procedur określonych w kolejnych punktach niniejszej sekcji A.</p> <p><i>(Próba powinna zostać wybrana losowo, tak aby była reprezentatywna. Jeżeli personel liczy mniej niż 10 osób (w tym pracownicy, osoby fizyczne pracujące na podstawie bezpośredniej umowy i personel oddelegowany przez osobę trzecią), obliczenia obejmują wszystkich członków personelu, w przeciwnym razie próba powinna obejmować co najmniej 10 osób lub 10 % łącznej liczby członków personelu, w zależności od tego, która z tych liczb jest większa)</i></p> <p>Audytora dobrał próbę [ ] pracowników z łącznej liczby [ ] pracowników.</p>		
A.1	<p>KOSZTY PERSONELU</p> <p><u>W odniesieniu do osób objętych próbą i pracujących na podstawie umowy o pracę lub równoważnej umowy zatrudnienia (ogólne procedury dotyczące indywidualnych rzeczywistych kosztów personelu oraz kosztów personelu zadeklarowanych jako koszty jednostkowe)</u></p> <p>W celu potwierdzenia standardowych ustaleń faktycznych wymienionych w pkt 1-5 w kolumnie obok audytora sprawdził następujące informacje/dokumenty przedstawione przez beneficjenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> o wykaz osób objętych próbą ze wskazaniem okresu lub okresów, podczas których pracowali oni na rzecz działania, ich stanowisk (klasyfikacja lub kategoria) oraz rodzaju umowy; o odcinki płacowe pracowników objętych próbą; 	<p>1) Pracownicy (i) byli zatrudnieni bezpośrednio przez beneficjenta zgodnie z jego ustawodawstwem krajowym, (ii) znajdowali się pod wyłącznym nadzorem technicznym beneficjenta i pracowali na jego wyłączną odpowiedzialność oraz (iii) byli wynagradzani zgodnie ze zwyczajową praktyką beneficjenta.</p> <p>2) Koszty personelu zostały ujęte w systemie rachunkowości/systemie płac beneficjenta.</p>	

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<ul style="list-style-type: none"> o uzgodnienie kosztów personelu zadeklarowanych w sprawozdaniu(-ach) finansowym(-ych) z kwotami ujętymi w systemie rachunkowości (w księgach rachunkowych projektu i w księdze głównej) i systemie płac; o informacje dotyczące statusu zatrudnienia oraz warunków zatrudnienia personelu objętego próbą, w szczególności ich umowy o pracę lub równoważne umowy zatrudnienia; o zwyczajową politykę płacową beneficjenta (np. politykę wynagrodzeń, rozliczania godzin nadliczbowych, wynagrodzenia zmiennego); o obowiązujące przepisy krajowe w zakresie podatków, pracy i zabezpieczenia społecznego; oraz o inne dokumenty, które potwierdzają zadeklarowane koszty personelu. <p>Audytor dokonał również weryfikacji kwalifikowalności wszystkich składników wynagrodzenia (zob. art. 6 umowy) i ponownie obliczył koszty personelu dla pracowników objętych próbą.</p>	<p>3) Koszty zostały odpowiednio udokumentowane i uzgodnione z księgami rachunkowymi i ewidencją płacową.</p> <p>4) Koszty personelu nie obejmują żadnych elementów niekwalifikowalnych.</p> <p>5) Nie było żadnych rozbieżności między kosztami personelu naliczonymi w związku z realizacją działania a kosztami przeliczonymi przez audytora.</p>	
	<p><i>Dalsze procedury, jeżeli wypłacane jest „dodatkowe wynagrodzenie”</i></p> <p>W celu potwierdzenia standardowych ustaleń faktycznych wymienionych w pkt 6-9 w kolumnie obok audytor przeprowadził następujące procedury:</p> <ul style="list-style-type: none"> o sprawdził stosowne dokumenty przedstawione przez beneficjenta (dotyczące formy prawnej, zobowiązań prawnych lub ustawowych, zwyczajowej polityki beneficjenta w zakresie dodatkowego wynagrodzenia, kryteriów stosowanych przy obliczaniu dodatkowego wynagrodzenia itp.); o ponownie obliczył kwotę dodatkowego wynagrodzenia, które kwalifikuje się jako wypłacone w związku z realizacją działania, w oparciu o otrzymane dokumenty uzupełniające (praca w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu, wyłączenie lub niewyłączenie zaangażowanie w realizację działania itp.) w celu otrzymania mającego 	<p>6) Beneficjent wypłacający „dodatkowe wynagrodzenie” był podmiotem prawnym o charakterze niezarobkowym.</p> <p>7) Kwota wypłacanego dodatkowego wynagrodzenia była zgodna ze zwyczajową praktyką beneficjenta w zakresie wynagrodzeń i była uiszczana w jednolity sposób, w przypadku gdy wymagany był ten sam rodzaj pracy lub ta sama wiedza.</p>	

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<p>zastosowanie ekwiwalentu pełnego czasu pracy w wymiarze rocznym i proporcjonalnego odsetka czasu pracy (zob. dane zgromadzone podczas realizacji procedur określonych w pkt A.2 „Efektywnie przepracowane godziny” i A.4 „System ewidencji czasu pracy”).</p> <p><i>JEŻELI JAKAKOLWIEK CZĘŚĆ WYNAGRODZENIA WYPŁACONA PRACOWNIKOM NIE JEST OBOWIĄZKOWA ZGODNIE Z PRAWEM KRAJOWYM LUB UMOWĄ O PRACĘ („DODATKOWE WYNAGRODZENIE”), ALE KWALIFIKUJE SIĘ ZGODNIE Z ART. 6.2.A.1, MOŻE ZOSTAĆ NALICZONA JAKO KOSZT KWALIFIKOWALNY PONIESIONY W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ DZIAŁANIA W MAKSYMALNEJ WYSOKOŚCI OKREŚLONEJ PONIŻEJ:</i></p> <p>A) <i>JEŻELI DANA OSOBA PRACUJE W PEŁNYM WYMIARZE CZASU PRACY I WYŁĄCZNIE PRZY REALIZACJI DZIAŁANIA PRZEZ CAŁY ROK: DO KWOTY 8 000 EUR ROCZNIE;</i></p> <p>B) <i>JEŻELI DANA OSOBA PRACUJE WYŁĄCZNIE PRZY REALIZACJI DZIAŁANIA, ALE W NIEPEŁNYM WYMIARZE CZASU PRACY LUB PRZEZ NIECAŁY ROK: DO ODPOWIEDNIEGO ODSETKA KWOTY 8 000 EUR; LUB</i></p> <p>C) <i>JEŻELI DANA OSOBA NIE PRACUJE WYŁĄCZNIE PRZY REALIZACJI DZIAŁANIA: DO PROPORCJONALNEGO ODSETKA KWOTY OBLICZONEGO ZGODNIE Z ART. 6.2.A.1.</i></p>	<p>8) Kryteria obliczania dodatkowego wynagrodzenia są obiektywne i są zwyczajowo stosowane przez beneficjenta niezależnie od źródła finansowania.</p> <p>9) Kwotę dodatkowego wynagrodzenia włączonego do kosztów personelu naliczonych w związku z realizacją działania ograniczono do 8 000 EUR w przeliczeniu na EPC/rok (lub do odpowiedniego proporcjonalnego odsetka kwoty, jeżeli dana osoba nie pracowała na rzecz działania w pełnym wymiarze czasu pracy w ciągu danego roku lub nie pracowała wyłącznie na rzecz działania).</p>	
	<p><i>Dodatkowe procedury w przypadku gdy mają zastosowanie „koszty jednostkowe obliczone przez beneficjenta zgodnie z jego zwyczajową praktyką księgowania kosztów”:</i></p> <p>Oprócz przeprowadzenia procedur określonych powyżej w celu potwierdzenia standardowych ustaleń faktycznych wymienionych w pkt 1-5, a w stosownych przypadkach – również w pkt 6-9, w celu potwierdzenia standardowych ustaleń faktycznych wymienionych w pkt 10-13 w kolumnie obok audytor przeprowadził następujące procedury:</p>	<p>10) Koszty personelu zawarte w sprawozdaniu finansowym zostały obliczone zgodnie ze zwyczajową praktyką beneficjenta w zakresie księgowania kosztów. Metodyka ta została zastosowana spójnie w odniesieniu do wszystkich działań w ramach programu „Horyzont 2020”.</p>	

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<ul style="list-style-type: none"> o uzyskał opis zwyczajowej praktyki rachunkowej beneficjenta stosowanej do obliczania kosztów jednostkowych; o sprawdził, czy zwyczajowa praktyka beneficjenta w zakresie księgowania kosztów została zastosowana w odniesieniu do sprawozdania finansowego będącego przedmiotem niniejszego CFS; o potwierdził, że wynagrodzenie pracowników objętych próbą zostało naliczone według właściwej kategorii (zgodnie z kryteriami stosowanymi przez beneficjenta do ustalenia kategorii personelu) poprzez sprawdzenie umów/ewidencji kadrowej lub analitycznych zapisów księgowych; o potwierdził, że nie ma różnicy między łączną kwotą kosztów personelu wykorzystywaną do obliczenia kosztu jednostkowego a łączną kwotą kosztów personelu zarejestrowaną w ustawowych sprawozdaniach finansowych; o sprawdził, czy rzeczywiste koszty personelu zostały skorygowane na podstawie elementów uwzględnionych w budżecie lub szacowanych, a jeśli tak, to sprawdził, czy te wykorzystane elementy są faktycznie istotne dla obliczenia oraz czy są obiektywne i znajdują potwierdzenie w dokumentach. 	11) Wynagrodzenie pracowników zostało naliczone na podstawie właściwej kategorii.	
		12) Łączne koszty personelu zastosowane do obliczania kosztów jednostkowych były zgodne z wydatkami zapisanymi w ustawowych sprawozdaniach finansowych.	
		13) Wszelkie elementy szacowane lub uwzględnione w budżecie wykorzystane przez beneficjenta do obliczenia jego kosztów jednostkowych były istotne dla obliczenia kosztów personelu i są zgodne z informacjami, które są obiektywne i możliwe do sprawdzenia.	
	<p><u>W odniesieniu do osób fizycznych objętych próbą i pracujących na rzecz beneficjenta na podstawie bezpośredniej umowy innej niż umowa o pracę, takich jak doradcy (nie podwykonawcy).</u></p> <p>W celu potwierdzenia standardowych ustaleń faktycznych wymienionych w pkt 14-18 w kolumnie obok audytor sprawdził następujące informacje/dokumenty przedstawione przez beneficjenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> o warunki umów, w szczególności koszty, czas obowiązywania umowy, opis charakteru pracy, miejsce pracy, własność wyników wykonanej pracy i obowiązki sprawozdawcze wobec beneficjenta; 	14) Osoby fizyczne składały beneficjentowi sprawozdania (pracowały na podstawie instrukcji beneficjenta).	
		15) Pracowały one w lokalu beneficjenta (o ile nie ustalono inaczej z beneficjentem).	
		16) Wyniki wykonanej pracy należą do beneficjenta.	

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<ul style="list-style-type: none"> ○ warunki zatrudnienia pracowników tej samej kategorii dla porównania kosztów; oraz ○ wszelkie inne dokumenty, które potwierdzają zadeklarowane koszty, oraz sposób ich rejestracji (np. faktury, zapisy księgowo itp.). 	17) Ich koszty nie różniły się znacząco od kosztów członków personelu, którzy wykonywali podobne zadania na podstawie umowy o pracę z beneficjentem.	
		18) Koszty zostały potwierdzone przez dowody kontroli i zapisane w księgach rachunkowych.	
	<p><u>W odniesieniu do personelu oddelegowanego przez osobę trzecią i objętego próbą (nie podwykonawców)</u></p> <p>W celu potwierdzenia standardowych ustaleń faktycznych wymienionych w pkt 19-22 w kolumnie obok audytor sprawdził następujące informacje/dokumenty przedstawione przez beneficjenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ warunki umowy (umów), w szczególności koszty, czas obowiązywania umowy, opis charakteru pracy, miejsce pracy, własność wyników wykonanej pracy; ○ w przypadku gdy beneficjent dokonał zwrotu na rzecz osoby trzeciej z tytułu udostępnionych zasobów (wkładów niepieniężnych przekazywanych odpłatnie): wszelkie dokumenty potwierdzające zadeklarowane koszty (np. umowa, faktura, potwierdzenie płatności bankowej, dowód zapisu księgowego lub na liście płac itp.) i uzgodnienie sprawozdania (sprawozdań) finansowego(-ych) z systemem rachunkowości (księgi rachunkowe projektu i księga główna), jak również wszelkie dowody świadczące o tym, że kwota zafakturowana przez osoby trzecie nie obejmowała żadnych zysków; ○ w przypadku gdy beneficjent nie dokonał zwrotu na rzecz osoby trzeciej z tytułu udostępnionych zasobów (wkładów niepieniężnych przekazywanych nieodpłatnie): dowód rzeczywistych kosztów poniesionych przez osobę trzecią z tytułu zasobów udostępnianych nieodpłatnie na rzecz beneficjenta, taki jak zestawienie kosztów 	19) Oddelegowany personel składał beneficjentowi sprawozdania i pracował w lokalu beneficjenta (o ile nie ustalono inaczej z beneficjenta).	
		20) Wyniki wykonanej pracy należą do beneficjenta.	
		<p><i>W przypadku gdy personel został oddelegowany za wynagrodzeniem:</i></p> <p>21) Zadeklarowane koszty znajdują potwierdzenie w dokumentach i zostały zapisane w księgach rachunkowych beneficjenta. Osoba trzecia nie odnotowała żadnych zysków.</p>	
		<p><i>W przypadku gdy personel został oddelegowany nieodpłatnie:</i></p> <p>22) Zadeklarowane koszty nie przekraczają kosztów osoby trzeciej zapisanych w księgach</p>	

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<p>poniesionych przez osobę trzecią i dowód zapisu księgowego lub na liście płac;</p> <ul style="list-style-type: none"> o wszelkie inne dokumenty, które potwierdzają zadeklarowane koszty (np. faktury itp.). 	<p>rachunkowych osoby trzeciej i znajdują potwierdzenie w dokumentach.</p>	
A.2	<p>EFEKTYWNY CZAS PRACY</p> <p>W celu potwierdzenia standardowych ustaleń faktycznych wymienionych w pkt 23-28 w kolumnie obok audytor sprawdził stosowne dokumenty, w szczególności przepisy krajowe, układy zbiorowe i umowy o pracę, a także ewidencję czasu pracy osób objętych próbą w celu dokonania weryfikacji, czy:</p> <ul style="list-style-type: none"> o mający zastosowanie roczny efektywny czas pracy został obliczony według jednej z metod opisanych poniżej, o w przypadku pracowników pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy w prawidłowy sposób proporcjonalnie zmniejszono ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC). <p>Jeżeli beneficjent zastosował metodę B, audytor sprawdził poprawność metody obliczania łącznej liczby przepracowanych godzin oraz zweryfikował, że w umowach określono roczny wymiar czasu pracy.</p> <p>Jeżeli beneficjent zastosował metodę C, audytor potwierdził, że dane dotyczące „rocznego efektywnego czasu pracy” wykorzystane przy obliczaniu stawki godzinowej były równe co najmniej 90% „standardowych godzin rocznego czasu pracy”. Audytor może to jedynie zrobić, jeżeli metoda obliczania standardowych godzin rocznego czasu pracy może znaleźć potwierdzenie w dokumentach, takich jak przepisy krajowe, układy zbiorowe i umowy o pracę.</p> <p><i>STOSOWANY PRZEZ BENEFICJENTA EFEKTYWNY CZAS PRACY DLA OSÓB PRACUJĄCYCH W PEŁNYM WYMIARZE CZASU PRACY OBLICZANY JEST WEDŁUG JEDNEJ Z NASTĘPUJĄCYCH METOD:</i></p>	<p>23) Beneficjent zastosował metodę [proszę wybrać jedną z opcji i skreślić pozostałe] [A: 1720 godzin] [B: „łączna liczba godzin przepracowanych”] [C: wykorzystany „roczny efektywny czas pracy” odpowiada zwyczajowej praktyce księgowej.</p> <p>24) Efektywny czas pracy obliczono w ujęciu rocznym.</p> <p>25) W przypadku pracowników pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy w prawidłowy sposób proporcjonalnie zmniejszono ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC).</p> <p><i>Jeżeli beneficjent zastosował metodę B.</i></p> <p>26) Obliczenia dotyczące liczby godzin „rocznego czasu pracy”, godzin nadliczbowych i nieobecności były możliwe do zweryfikowania w oparciu o dokumenty dostarczone</p>	

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<p>A. 1720 GODZIN ROCZNEGO EFEKTYWNEGO CZASU PRACY (LUB ODPOWIEDNI PROPORCJONALNY ODSETEK W PRZYPADKU OSÓB PRACUJĄCYCH W NIEPEŁNYM WYMIARZE CZASU PRACY)</p> <p>B. ŁĄCZNA LICZBA GODZIN PRZEPRACOWANYCH PRZEZ DANĄ OSOBĘ W DANYM ROKU NA RZECZ BENEFICJENTA (W KOLUMNIE OBOK: „ŁĄCZNA LICZBA GODZIN PRZEPRACOWANYCH”). ŁĄCZNĄ LICZBĘ PRZEPRACOWANYCH GODZIN OBLICZA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB: GODZINY ROCZNEGO CZASU PRACY DANEJ OSOBY ZGODNIE Z UMOWĄ O PRACĘ, OBOWIĄZUJĄCYM UKŁADEM ZBIOROWYM LUB PRAWEM KRAJOWYM, POWIĘKSZONE O PRZEPRACOWANE GODZINY NADLICZBOWE, POMNIEJSZONE O NIEOBECNOŚCI (TAKIE JAK ZWOLNIENIE CHOROBE LUB URLOP OKOLICZNOŚCIOWY).</p> <p>C. STANDARDOWA ROCZNA LICZBA GODZIN ZAZWYCZAJ STOSOWANA PRZEZ BENEFICJENTA W ODNIESIENIU DO JEGO PERSONELU ZGODNIE Z JEGO ZWYCZAJOWĄ PRAKTYKĄ KSIĘGOWANIA KOSZTÓW (W KOLUMNIE OBOK: „ŁĄCZNY ROCZNY EFEKTYWNY CZAS PRACY”). LICZBA TA MUSI WYNOŚĆ CO NAJMNIEJ 90 % STANDARDOWYCH GODZIN ROCZNEGO CZASU PRACY.</p> <p>„GODZINY ROCZNEGO CZASU PRACY” OZNACZAJĄ OKRES, PODCZAS KTÓREGO PRACOWNICY MUSZĄ PRACOWAĆ, SĄ DO DYSPOZYCJI PRACODAWCY ORAZ WYPEŁNIAJĄ SWE CZYNNOŚCI LUB OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE Z UMOWY O PRACĘ, OBOWIĄZUJĄCEGO UKŁADU ZBIOROWEGO LUB PRZEPISÓW KRAJOWYCH DOTYCZĄCYCH CZASU PRACY.</p>	<p>przez beneficjenta.</p> <p>Jeżeli beneficjent zastosował metodę C.</p> <p>27) Obliczenia dotyczące liczby „standardowych godzin rocznego czasu pracy” były możliwe do zweryfikowania w oparciu o dokumenty dostarczone przez beneficjenta.</p> <p>28) Dane dotyczące „rocznego efektywnego czasu pracy” wykorzystane do obliczenia stawki godzinowej były zgodne ze zwyczajową praktyką beneficjenta w zakresie księgowania kosztów i były równe co najmniej 90 % „godzin rocznego czasu pracy”.</p>	
A.3	<p>STAWKA GODZINOWA PRACOWNIKÓW</p> <p><u>I) W odniesieniu do kosztów jednostkowych obliczonych zgodnie ze zwyczajową praktyką beneficjenta w zakresie księgowania kosztów (koszty jednostkowe):</u></p> <p>Jeżeli beneficjent posiada zatwierdzone przez Komisję „Świadczenie dotyczące metodyki obliczania kosztów jednostkowych”, przedstawia on audytorowi opis zatwierdzonej metodyki i pismo zatwierdzające Komisji. Audytor potwierdził, że beneficjent rzeczywiście stosował zatwierdzoną metodykę. W takim przypadku dalsza weryfikacja nie jest konieczna.</p> <p>Jeżeli beneficjent nie posiada zatwierdzonego przez Komisję „Świadczenia dotyczącego</p>	<p>29) Beneficjent zastosował metodę [proszę wybrać jedną z opcji i skreślić drugą]:</p> <p>[Opcja I: „Koszty jednostkowe (stawki godzinowe) zostały obliczone zgodnie ze zwyczajową praktyką beneficjenta w zakresie księgowania kosztów”].</p> <p>[Opcja II: Zastosowano</p>	

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<p>metodyki obliczania kosztów jednostkowych” lub jeżeli zatwierdzona metodyka nie była stosowana, wówczas audytor dokonał następujących czynności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ sprawdził dokumenty przedstawione przez beneficjenta, w tym podręczniki i wewnętrzne wytyczne, które wyjaśniają sposób obliczania stawek godzinowych; ○ ponownie obliczył koszty jednostkowe (stawki godzinowe) dla pracowników objętych próbą w związku z wynikami procedur przeprowadzonych zgodnie z pkt A.1 i A.2. <p><u>II) W odniesieniu do indywidualnych stawek godzinowych:</u></p> <p>Audytor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ sprawdził dokumenty przedstawione przez beneficjenta, w tym podręczniki i wewnętrzne wytyczne, które wyjaśniają sposób obliczania stawek godzinowych; ○ ponownie obliczył stawki godzinowe dla pracowników objętych próbą w związku z wynikami procedur przeprowadzonych zgodnie z pkt A.1 i A.2. <p><u>„KOSZTY JEDNOSTKOWE OBLICZONE PRZEZ BENEFICJENTA ZGODNIE Z JEGO ZWYCZAJOWĄ PRAKTYKĄ KSIĘGOWANIA KOSZTÓW”:</u></p> <p>KOSZTY TE SĄ OBLICZANE POPRZEZ PODZIELENIE ŁĄCZNEJ KWOTY KOSZTÓW PERSONELU Z KATEGORII, DO KTÓREJ NALEŻY PRACOWNIK, ZWERYFIKOWANEJ ZGODNIE Z PROCEDURĄ OKREŚLONĄ W PKT A.1, PRZEZ LICZBĘ EPC I ŁĄCZNY ROCZNY EFEKTYWNY CZAS PRACY PRACOWNIKÓW TEJ SAMEJ KATEGORII OBLICZONY PRZEZ BENEFICJENTA ZGODNIE Z PROCEDURĄ OKREŚLONĄ W PKT A.2.</p> <p><u>STAWKA GODZINOWA W ODNIESIENIU DO INDYWIDUALNYCH RZECZYWISTYCH KOSZTÓW PERSONELU:</u></p> <p>STAWKA TA JEST OBLICZANA POPRZEZ PODZIELENIE ŁĄCZNEJ KWOTY KOSZTÓW PERSONELU DANEGO PRACOWNIKA ZWERYFIKOWANEJ ZGODNIE Z PROCEDURĄ OKREŚLONĄ W PKT A.1 PRZEZ LICZBĘ GODZIN ROCZNEGO EFEKTYWNEGO CZASU PRACY ZWERYFIKOWANĄ ZGODNIE Z PROCEDURĄ OKREŚLONĄ W PKT A.2.</p>	<p>indywidualne stawki godzinowe].</p> <p><i>W odniesieniu do opcji I dotyczącej kosztów jednostkowych i jeżeli beneficjent stosuje metodykę zatwierdzoną przez Komisję:</i></p> <p>30) W celu obliczenia stawek godzinowych beneficjent zastosował metodykę zatwierdzoną przez Komisję. Było to zgodne ze zwyczajową praktyką beneficjenta w zakresie księgowania kosztów i było stosowane konsekwentnie w odniesieniu do wszystkich działań, niezależnie od źródła finansowania.</p> <p><i>W odniesieniu do opcji I dotyczącej kosztów jednostkowych i jeżeli beneficjent stosuje metodykę, która nie została zatwierdzona przez Komisję:</i></p> <p>31) Koszty jednostkowe ponownie obliczone przez audytora były takie same jak stawki stosowane przez beneficjenta.</p> <p><i>W odniesieniu do opcji II dotyczącej indywidualnych stawek godzinowych:</i></p> <p>32) Indywidualne stawki godzinowe</p>	

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
		ponownie obliczone przez audytora były takie same jak stawki stosowane przez beneficjenta.	
A.4	<p>SYSTEM EWIDENCJI CZASU PRACY</p> <p>W celu potwierdzenia, że system ewidencji czasu pracy zapewnia spełnienie wszystkich wymogów minimalnych oraz że liczba godzin zadeklarowanych w związku z realizacją działania była poprawna, precyzyjna, uzyskała odpowiednie zezwolenie i znajduje potwierdzenie w dokumentach, audytor skontrolował, na podstawie ewidencji czasu pracy, w odniesieniu do osób objętych próbą, które zadeklarowały czas przepracowany w związku z realizacją działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ opis systemu ewidencji czasu pracy przedstawiony przez beneficjenta (rejestracja, zezwolenia, przetwarzanie w systemie działu kadr); ○ jego rzeczywiste wdrożenie; ○ czy ewidencja czasu pracy była podpisywana (w formie papierowej lub elektronicznej) przez pracowników i zatwierdzane przez kierownika projektu lub innego przełożonego co najmniej raz w miesiącu; ○ czy zadeklarowane godziny zostały przepracowane w okresie realizacji projektu; ○ czy nie było godzin, które zostałyby zadeklarowane jako przepracowane w związku z realizacją działania, podczas gdy ewidencja kadrowa wykazywała nieobecność spowodowaną urlopem lub chorobą (dalsze kontrole krzyżowe w odniesieniu do podróży przedstawiono w pkt B.1 poniżej); ○ godziny naliczone w związku z realizacją działania są zgodne z godzinami zapisanymi w systemie ewidencji czasu pracy. <p><i>WYŁĄCZNIE GODZINY PRZEPRACOWANE PRZY REALIZACJI DZIAŁANIA MOGĄ BYĆ NALICZANE. CALY</i></p>	<p>33) Wszystkie osoby rejestrowały swój czas poświęcony realizacji działania codziennie/cotygodniowo/comiesięcznie z wykorzystaniem papierowego/komputerowego systemu rejestracji. (proszę skreślić odpowiedzi, które nie mają zastosowania)</p> <p>34) Ich ewidencja czasu pracy była zatwierdzana przynajmniej raz w miesiącu przez kierownika projektu lub innego przełożonego.</p> <p>35) Zadeklarowane godziny zostały przepracowane w okresie realizacji projektu i były spójne z zapisem obecności/nieobecności w ewidencji kadrowej.</p> <p>36) Nie stwierdzono rozbieżności między liczbą godzin naliczonych w związku z realizacją działania a liczbą godzin zapisanych w systemie ewidencji czasu pracy.</p>	

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<p><i>NALICZANY CZAS PRACY POWINIEN BYĆ EWIDENCJONOWANY W CAŁYM CZASIE TRWANIA PROJEKTU I ODPOWIEDNIO POTWIERDZONY DOWODAMI CO DO PRAWDZIWOŚCI I WIARYGODNOŚCI EWIDENCJI (ZOB. WYMIENIONE PONIŻEJ WARUNKI SZCZEGÓLOWE DLA OSÓB WYKONUJĄCYCH PRACĘ WYŁĄCZNIE W RAMACH DZIAŁANIA BEZ EWIDENCJI CZASU PRACY).</i></p>		
	<p><u>Osoby wykonujące prace wyłącznie w ramach działania bez ewidencji czasu pracy</u></p> <p>W odniesieniu do osób wybranych do próby, które wykonywały prace wyłącznie w ramach działania bez ewidencji czasu pracy, audytor sprawdził dostępne dowody potwierdzające, że osoby te w rzeczywistości były wyłącznie zaangażowane w realizację działania i potwierdził, że beneficjent podpisał oświadczenie potwierdzające, że osoby te pracowały wyłącznie w ramach działania.</p>	<p>37) Wyłączne zaangażowanie w realizację działania jest potwierdzone przez oświadczenie podpisane przez beneficjenta i przez wszelkie inne zgromadzone dowody.</p>	
B	KOSZTY PODWYKONAWSTWA		
B.1	<p>Audytor otrzymał szczegółowe informacje dotyczące kosztów/podziału kosztów podwykonawstwa i zbadał próbę [ ] wybranych losowo pozycji kosztów (jeżeli pozycji kosztów jest mniej niż 10, obliczenia obejmują wszystkie pozycje, w przeciwnym razie próba powinna obejmować co najmniej 10 pozycji lub 10 % ich łącznej liczby, w zależności od tego, która z tych liczb jest większa).</p> <p>W celu potwierdzenia standardowych ustaleń faktycznych wymienionych w pkt 38-42 w kolumnie obok audytor sprawdził następujące kwestie w odniesieniu do pozycji objętych próbą:</p> <ul style="list-style-type: none"> o zatrudnienie podwykonawców zostało przewidziane w załączniku I; o koszty podwykonawstwa zostały zadeklarowane w kategorii podwykonawstwo w sprawozdaniu finansowym; o postępowano zgodnie z dokumentami uzupełniającymi dotyczącymi procedury 	<p>38) Wykorzystanie zgłoszonych kosztów podwykonawstwa zostało przewidziane w załączniku I i koszty zostały zadeklarowane w kategorii podwykonawstwo w sprawozdaniu finansowym.</p> <p>39) Istnieje dokumentacja w zakresie wniosków skierowanych do różnych usługodawców, różnych ofert i ocen ofert przeprowadzonych przed wyborem usługodawcy zgodnie z wewnętrznymi procedurami i zasadami udzielania zamówień. Podwykonawstwo zostało zlecone</p>	

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<p>kwalfikacji i udzielenia zlecenia zlecenia;</p> <ul style="list-style-type: none"> o beneficjent zapewnił najlepszą relację jakości do ceny (ma to kluczowe znaczenie dla przestrzegania zasady przyznawania zlecenia podwykonawstwa ofercie najkorzystniejszej z ekonomicznego punktu widzenia, przy poszanowaniu zasad przejrzystości i równego traktowania). Jeżeli umowa podwykonawstwa została zawarta na podstawie istniejącej umowy ramowej, beneficjent zapewnił, by została ona zawarta zgodnie z zasadą najlepszej relacji jakości do ceny przy poszanowaniu zasad przejrzystości i równego traktowania). <p>W szczególności</p> <ul style="list-style-type: none"> i. jeżeli beneficjent działał jako instytucja zamawiająca w rozumieniu dyrektywy 2004/18/WE lub dyrektywy 2004/17/WE, audytor potwierdził, że postępował on zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi dotyczącymi udzielania zamówień publicznych oraz że podwykonawstwo było zgodne z warunkami umowy; ii. jeżeli beneficjent nie należał do wyżej wymienionej kategorii, audytor potwierdził, że beneficjent postępował zgodnie ze swoimi zwykłymi procedurami udzielania zamówień publicznych oraz przestrzegał warunków umowy. <p>W odniesieniu do pozycji objętych próbą audytor potwierdził również, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> o podwykonawstwo nie zostało zlecone innym beneficjentom w ramach konsorcjum; o beneficjent i podwykonawca podpisali odpowiednie umowy; o istnieją dowody świadczące o tym, że usługi były świadczone przez podwykonawcę. 	<p>zgodnie z zasadą najlepszej relacji jakości do ceny.</p> <p><i>(W przypadku gdy nie zgromadzono różnych ofert, audytor wyjaśnia powody przedstawione przez beneficjenta w ramach części sprawozdania zatytułowanej „Wyjątki”. Komisja przeanalizuje te informacje w celu oceny, czy koszty te można uznać za kwalifikowalne).</i></p> <p>40) Podwykonawstwo nie zostało zlecone innym beneficjentom w ramach konsorcjum.</p> <p>41) Beneficjent i podwykonawca podpisali odpowiednie umowy dotyczące wszystkich zleceń podwykonawstwa.</p> <p>42) Istnieją dowody świadczące o tym, że usługi były świadczone przez podwykonawców.</p>	
C	KOSZTY ZAPEWNIANIA WSPARCIA FINANSOWEGO OSOBOM TRZECIM		
C.1	Audytor otrzymał szczegółowe informacje dotyczące kosztów/podziału kosztów zapewniania wsparcia finansowego osobom trzecim i zbadał próbę [ ] wybranych losowo pozycji kosztów (jeżeli pozycji kosztów jest mniej niż 10, obliczenia obejmują wszystkie pozycje, w przeciwnym razie próba powinna obejmować co najmniej 10 pozycji lub	43) Spełniono wszystkie warunki minimalne.	

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<p>10 % ich łącznej liczby, w zależności od tego, która z tych liczb jest większa).</p> <p>Audytor potwierdził, że spełniono następujące warunki minimalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) maksymalna kwota wsparcia finansowego dla poszczególnych osób trzecich nie przekroczyła 60 000 EUR, chyba że wyraźnie wspomniano o tym w załączniku I; b) wsparcie finansowe dla osób trzecich zostało uzgodnione w załączniku I do umowy oraz postępowano zgodnie z innymi postanowienia dotyczącymi wsparcia finansowego dla osób trzecich, wymienionymi w załączniku I. 		
D	INNE RZECZYWISTE KOSZTY BEZPOŚREDNIE		
D.1	<p>KOSZTY PODRÓŻY I ZWIĄZANYCH Z NIMI DIET</p> <p>Audytor zbadal próbę [ ] wybranych losowo pozycji kosztów (jeżeli pozycji kosztów jest mniej niż 10, obliczenia obejmują wszystkie pozycje, w przeciwnym razie próba powinna obejmować co najmniej 10 pozycji lub 10 % ich łącznej liczby, w zależności od tego, która z tych liczb jest większa).</p> <p>Audytor zbadal próbę i potwierdził, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> o koszty podróży i pobytu były spójne ze zwyczajową polityką beneficjenta w zakresie podróży. W tym kontekście beneficjent przedstawił dowody na potwierdzenie swojej zwyczajowej polityki w zakresie kosztów podróży (np. korzystanie z biletów pierwszej klasy, zwrot kosztów przez beneficjenta na podstawie rzeczywistych kosztów, płatności ryczałtowe lub diety), aby umożliwić audytorowi porównanie naliczonych kosztów podróży z tą polityką; o koszty podróży są prawidłowo określone i przypisane do działania (np. podróże są bezpośrednio związane z działaniem) poprzez przegląd istotnych dokumentów uzupełniających, takich jak protokoły posiedzeń, warsztatów lub konferencji, ich rejestracja we właściwym rachunku projektu, ich zgodność z ewidencją czasu pracy 		
		44) Koszty zostały poniesione, zatwierdzone i zwrócone zgodnie ze zwyczajową polityką beneficjenta w zakresie podróży.	
		45) Podróż była powiązana z działaniem.	
		46) Dokumenty uzupełniające były ze sobą spójne pod względem celu podróży, daty, czasu trwania i uzgodnione z ewidencją czasu pracy i systemem księgowym.	
		47) Nie zadeklarowano żadnych niekwalifikowalnych kosztów ani nadmiernych bądź nieuzasadnionych wydatków.	

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<p>lub z datami/czasem trwania warsztatów/konferencji;</p> <ul style="list-style-type: none"> o nie zadeklarowano żadnych niekwalifikowalnych kosztów ani nadmiernych bądź nieuzasadnionych wydatków. 		
D.2	<p>KOSZTY AMORTYZACJI URZĄDZEŃ, INFRASTRUKTURY LUB INNYCH AKTYWÓW</p> <p>Audytór zbadal próbę [ ] wybranych losowo pozycji kosztów (jeżeli pozycji kosztów jest mniej niż 10, obliczenia obejmują wszystkie pozycje, w przeciwnym razie próba powinna obejmować co najmniej 10 pozycji lub 10 % ich łącznej liczby, w zależności od tego, która z tych liczb jest większa).</p> <p>W odniesieniu do „urządzeń, infrastruktury lub innych aktywów” [zwanym dalej „aktywami”], które zostały wybrane do próby, audytór potwierdził, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> o aktywa zostały nabyte zgodnie z wewnętrznymi wytycznymi i procedurami beneficjenta; o zostały odpowiednio przypisane do działania (wraz z dokumentami uzupełniającymi, takimi jak dowód dostawy, faktura lub inny dowód wykazujący związek z działaniem); o zostały ujęte w systemie rachunkowości; o zakres, w jakim aktywa były wykorzystane w związku z realizacją działania (jako odsetek), został potwierdzony wiarygodną dokumentacją (np. przy pomocy zbiorczej tabeli dotyczącej wykorzystania). <p>Audytór ponownie obliczył koszty amortyzacji i potwierdził, że były one zgodne z obowiązującymi przepisami w państwie beneficjenta oraz ze zwyczajową praktyką księgową beneficjenta (np. amortyzacja obliczona według wartości nabycia).</p> <p>Audytór potwierdził, że nie zadeklarowano żadnych niekwalifikowalnych kosztów, takich jak podlegający odliczeniu podatek VAT, straty z tytułu kursu wymiany walut lub nadmierne bądź</p>	<p>48) Postępowano zgodnie z przepisami, zasadami i wytycznymi dotyczącymi udzielania zamówień publicznych.</p> <p>49) Istniał związek pomiędzy umową o udzielenie dotacji i aktywami naliczonymi w związku z realizacją działania.</p> <p>50) Aktywa naliczone w związku z realizacją działania były powiązane z zapisami księgowymi i z dokumentami stanowiącymi podstawę tych zapisów.</p> <p>51) Metoda amortyzacji zastosowana do naliczania aktywów w związku z realizacją działania była zgodna z obowiązującymi przepisami państwa beneficjenta i ze zwyczajową praktyką księgową beneficjenta.</p> <p>52) Naliczona kwota odpowiada rzeczywistemu użyciu w ramach działania.</p> <p>53) Nie zadeklarowano żadnych niekwalifikowalnych kosztów ani</p>	

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	nieuzasadnione wydatki (zob. art. 6.5 umowy).	nadmiernych bądź nieuzasadnionych wydatków.	
D.3	<p>KOSZTY INNYCH TOWARÓW I USŁUG</p> <p>Audytora zbadano próbę [ ] wybranych losowo pozycji kosztów (jeżeli pozycji kosztów jest mniej niż 10, obliczenia obejmują wszystkie pozycje, w przeciwnym razie próba powinna obejmować co najmniej 10 pozycji lub 10 % ich łącznej liczby, w zależności od tego, która z tych liczb jest większa).</p> <p>W odniesieniu do zakupu towarów, prac lub usług objętych próbą audytor potwierdził, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> o umowy nie obejmowały zadań opisanych w załączniku 1; o zostały one prawidłowo zidentyfikowane, przypisane do odpowiedniego działania, ujęte w systemie rachunkowości (powiązane z dokumentami stanowiącymi podstawę zakupu, takimi jak zamówienia, faktury i zapisy księgowo); o towary te nie zostały włączone w inwentarz trwałego wyposażenia; o koszty naliczone w związku z realizacją działania zostały rozliczone zgodnie ze zwyczajową praktyką księgową beneficjenta; o nie zadeklarowano żadnych niekwalifikowalnych kosztów ani nadmiernych bądź nieuzasadnionych wydatków (zob. art. 6 umowy). <p>Ponadto audytor potwierdził, że te towary i usługi zostały nabyte zgodnie z wewnętrznymi wytycznymi i procedurami beneficjenta, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> o jeżeli beneficjent działał jako instytucja zamawiająca w rozumieniu dyrektywy 2004/18/WE lub dyrektywy 2004/17/WE, audytor potwierdził, że postępował on zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi dotyczącymi udzielania zamówień publicznych oraz że zamówienie publiczne było zgodne z warunkami niniejszej umowy; o jeżeli beneficjent nie należał do wyżej wymienionej kategorii, audytor potwierdził, że 	<p>54) Umowy dotyczące prac lub usług nie obejmowały zadań opisanych w załączniku 1.</p> <p>55) Koszty zostały przypisane do odpowiedniego działania, a towary nie zostały włączone w inwentarz trwałego wyposażenia.</p> <p>56) Koszty zostały naliczone zgodnie ze zwyczajową praktyką księgową beneficjenta i znajdują potwierdzenie w odpowiednich dokumentach.</p> <p>57) Nie zadeklarowano żadnych niekwalifikowalnych kosztów ani nadmiernych bądź nieuzasadnionych wydatków. W przypadku faktur/opłat wewnętrznych została naliczona tylko pozycja kosztów bez dodatkowych opłat</p> <p>58) Postępowano zgodnie z przepisami, zasadami i wytycznymi dotyczącymi udzielania zamówień publicznych. Istnieje dokumentacja w zakresie wniosków skierowanych do różnych usługodawców, różnych ofert i ocen ofert przeprowadzonych przed</p>	

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<p>beneficjent postępował zgodnie ze swoimi zwykłymi procedurami udzielania zamówień publicznych oraz przestrzegał warunków umowy.</p> <p>W odniesieniu do pozycji objętych próbą, audytor potwierdził również, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> o beneficjent zapewnił najlepszą relację jakości do ceny (ma to kluczowe znaczenie dla przestrzegania zasady udzielania zamówienia ofercie najkorzystniejszej z ekonomicznego punktu widzenia, przy poszanowaniu zasad przejrzystości i równego traktowania). Jeżeli umowa została zawarta na podstawie istniejącej umowy ramowej, audytor potwierdził również, że beneficjent zapewnił, by została ona zawarta zgodnie z zasadą najlepszej relacji jakości do ceny przy poszanowaniu zasad przejrzystości i równego traktowania). <p><i>TAKIE TOWARY LUB USŁUGI OBEJMUJĄ NA PRZYKŁAD: MATERIAŁY EKSPLOATACYJNE I ZAOPATRZENIE, UPOWSZECHNIANIE (W TYM OTWARTY DOSTĘP), OCHRONĘ WYNIKÓW, SZCZEGÓŁOWĄ OCENĘ DZIAŁANIA, JEŻELI JEST ONA WYMAGANA UMOWĄ, ŚWIADECTWA KONTROLI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO (JEŻELI SĄ WYMAGANE ZGODNIE Z UMOWĄ), ŚWIADECTWA KONTROLI METODYKI, TŁUMACZENIA I PUBLIKACJE.</i></p>	<p>wyborem usługodawcy zgodnie z wewnętrznymi procedurami i zasadami udzielania zamówień. Zakupy zostały dokonane zgodnie z zasadą najlepszej relacji jakości do ceny.</p> <p><i>(W przypadku gdy nie zgromadzono różnych ofert, audytor wyjaśnia powody przedstawione przez beneficjenta w ramach części sprawozdania zatytułowanej „Wyjątki”. Komisja przeanalizuje te informacje w celu oceny, czy koszty te można uznać za kwalifikowalne).</i></p>	
D.4	<p>ZAGREGOWANE SKAPITALIZOWANE I OPERACYJNE KOSZTY INFRASTRUKTURY BADAWCZEJ</p> <p>Audytor zapewnił istnienie pozytywnej oceny <i>ex ante</i> (wydanej przez służby Komisji Europejskiej) na temat metodyki księgowania kosztów beneficjenta, umożliwiając stosowanie wytycznych na temat bezpośrednich kosztów dla dużych infrastruktur badawczych w ramach programu „Horyzont 2020”.</p> <p><i>W przypadkach, w których wydano pozytywną ocenę ex ante (zob. standardowe ustalenia faktyczne w pkt 59-60 w kolumnie obok), audytor zapewnił, że beneficjent konsekwentnie stosował metodykę, jaka została wyjaśniona i zatwierdzona w pozytywnej ocenie ex ante.</i></p>	<p>59) Koszty zadeklarowane jako koszty bezpośrednie w przypadku dużych infrastruktur badawczych (w odpowiedniej pozycji sprawozdania finansowego) są zgodne z metodyką opisaną w sprawozdaniu w sprawie pozytywnej oceny <i>ex ante</i>.</p> <p>60) Wszelkie różnice pomiędzy zastosowaną metodyką i metodyką, która uzyskała pozytywną ocenę, zostały obszernie opisane i odpowiednio skorygowane.</p>	

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<p><i>W przypadkach, w których NIE wydano pozytywnej oceny ex ante (zob. standardowe ustalenie faktyczne w pkt 61 w kolumnie obok),</i> audytor potwierdził, że żadne koszty dużych infrastruktur badawczych nie zostały zaliczone jako koszty bezpośrednie w jakiegokolwiek kategorii kosztów.</p> <p><i>W przypadkach, w których wydano projekt sprawozdania w sprawie oceny ex ante wraz z zaleceniami przyszłych zmian (zob. standardowe ustalenie faktyczne w pkt 61 w kolumnie obok),</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • audytor postępował zgodnie z tą samą procedurą co powyżej (jeżeli NIE wydano jeszcze pozytywnej oceny ex ante) i przykładał szczególną wagę (wzmocniona kontrola) do pozycji kosztów, w odniesieniu do których w wyniku projektu oceny ex ante odrzucono ich włączenie jako kosztów bezpośrednich dużych infrastruktur badawczych albo wydano zalecenia. 	<p>61) Zadeklarowane koszty bezpośrednie nie obejmowały żadnych pozycji kosztów pośrednich związanych z dużą infrastrukturą badawczą.</p>	
E	STOSOWANIE KURSÓW WYMIANY WALUT		
E.1	<p>a) <u>W przypadku beneficjentów posiadających rachunki prowadzone w walucie innej niż euro</u></p> <p>Audytor zbadal próbę [ ] wybranych losowo pozycji kosztów i potwierdził, że kursy wymiany walut stosowane do przeliczenia innych walut na euro były zgodne z następującymi zasadami określonymi w umowie (jeżeli pozycji kosztów jest mniej niż 10, obliczenia obejmują wszystkie pozycje, w przeciwnym razie próba powinna obejmować co najmniej 10 pozycji lub 10 % ich łącznej liczby, w zależności od tego, która z tych liczb jest większa):</p> <p><i>KOSZTY PONIESIONE W WALUCIE INNEJ NIŻ EURO MUSZĄ BYĆ PRZELICZONE NA EURO WEDŁUG ŚREDNIEJ DZIENNYCH KURSÓW WYMIANY PUBLIKOWANYCH W SERII C DZIENNIKA URZĘDOWEGO UNII EUROPEJSKIEJ (https://www.ecb.int/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html) OBLICZONEJ DLA ODPOWIEDNIEGO OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO.</i></p> <p><i>Jeśli dzienny kurs wymiany dla danej waluty nie jest opublikowany w Dzienniku</i></p>	<p>62) Kursy wymiany stosowane w celu przeliczenia innych walut na euro były zgodne z zasadami ustanowionymi w umowie o udzielenie dotacji i nie było różnicy w ostatecznych danych liczbowych.</p>	

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Ref.	Procedury	Standardowe ustalenie faktyczne	Wynik (C / E / N.A.)
	<p><i>Urzędowym Unii Europejskiej, przeliczenia dokonuje się na podstawie średniej miesięcznych kursów ustalonych przez Komisję i opublikowanych na jej stronie internetowej</i> <i>(http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm),</i> <i>OKREŚLONEJ W DANYM OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM.</i></p>		
	<p>b) W odniesieniu do beneficjentów posiadających rachunki prowadzone w euro</p> <p>Audytora zbadano próbę [ ] wybranych losowo pozycji kosztów i potwierdził, że kursy wymiany walut stosowane do przeliczenia innych walut na euro były zgodne z następującymi zasadami określonymi w umowie (jeżeli pozycji kosztów jest mniej niż 10, obliczenia obejmują wszystkie pozycje, w przeciwnym razie próba powinna obejmować co najmniej 10 pozycji lub 10 % ich łącznej liczby, w zależności od tego, która z tych liczb jest większa):</p> <p><i>KOSZTY PONIESIONE W INNEJ WALUCIE PRZELICZA SIĘ NA EURO ZGODNIE ZE ZWYCZAJOWĄ PRAKTYKĄ KSIĘGOWĄ BENEFICJENTA.</i></p>	<p>63) Beneficjent stosował swoją zwyczajową praktykę księgową.</p>	

[zarejestrowana nazwa firmy audytorskiej]

[imię i nazwisko i stanowisko upoważnionego przedstawiciela],

[dd miesiąc rrrr]

<Podpis audytora>

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ramowa umowa o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi, grudzień 2013 r.

ZAŁĄCZNIK 6

WZÓR ŚWIADECTWA KONTROLI METODYKI

- W przypadku opcji [zapisanych kursywą w nawiasach kwadratowych]: należy wybrać opcję mającą zastosowanie do umowy. Opcje, których nie wybrano, powinny zostać skreślone.
- W przypadku pól [zaznaczonych na szaro, w nawiasach kwadratowych]: należy wpisać odpowiednie dane.

TABLE OF CONTENTS

<u>ZAKRES WYMAGAŃ I OBOWIĄZKÓW W ODNIESIENIU DO ZLECENIA BADANIA ŚWIADECTWA KONTROLI METODYKI W ZWIĄZKU Z JEDNĄ LUB WIELOMA UMOWAMI O UDZIELENIE DOTACJI FINANSOWANYCH W RAMACH PROGRAMU RAMOWEGO W ZAKRESIE BADAŃ NAUKOWYCH I INNOWACJI „HORYZONT 2020”</u>	2
<u>NIEZALEŻNE SPRAWOZDANIE Z FAKTYCZNYCH USTALEŃ W SPRAWIE METODYKI W RAMACH UMÓW O UDZIELENIE DOTACJI FINANSOWANYCH W RAMACH PROGRAMU RAMOWEGO W ZAKRESIE BADAŃ NAUKOWYCH I INNOWACJI „HORYZONT 2020”</u>	6

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Zakres wymagań i obowiązków w odniesieniu do zlecenia badania świadectwa kontroli metodyki w związku z jedną lub wieloma umowami o udzielenie dotacji finansowanych w ramach programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”

W niniejszym dokumencie przedstawiono „zakres wymagań i obowiązków (ZWO)”, na podstawie którego

[OPCJA 1: [wstawić nazwę beneficjenta] („beneficjent”)] [OPCJA 2: [wstawić nazwę powiązanej osoby trzeciej] („powiązana osoba trzecia”), osoba trzecia powiązana z beneficjentem [wstawić nazwę beneficjenta] („beneficjent”)]

podejmuje się zlecić

[wstawić zarejestrowaną nazwę firmy audytorskiej] („audytorowi”)

sporządzenie niezależnego sprawozdania z faktycznych ustaleń („sprawozdania”) w odniesieniu do zwyczajowej praktyki księgowej [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej] w zakresie obliczania i zgłaszania bezpośrednich kosztów personelu zadeklarowanych jako koszty jednostkowe („metodyki”) w związku z umowami o udzielenie dotacji finansowanych w ramach programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”.

Przewidziane procedury oceny metodyki będą oparte na określonej(-ych) poniżej umowie(-ach) o udzielenie dotacji:

[tytuł(-y) i numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji] („umowie” („umowach”))

Umowa(-y) została(-y) zawarta(-e) między beneficjentem a [OPCJA 1: Unią Europejską, reprezentowaną przez Komisję („Komisja”)] [OPCJA 2: Europejską Wspólnotą Energii Atomowej (Euratom), reprezentowaną przez Komisję Europejską („Komisja”)] [OPCJA 3: [Agencją Wykonawczą ds. Badań Naukowych (REA)] [Agencją Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych (ERCEA)] [Agencją Wykonawczą ds. Innowacyjności i Sieci (INEA)] [Agencją Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (EASME)] („Agencją”), działającą na mocy uprawnień przekazanych przez Komisję Europejską („Komisja”).]

Jako podpisującego umowę z beneficjentem wymienia się tylko [Komisję] [Agencję]. [Unia Europejska] [Euratom] [Agencja] nie jest stroną niniejszego zlecenia.

1.1 Przedmiot zlecenia

Zgodnie z art. 18.1.2 umowy beneficjenci [i powiązane osoby trzecie], którzy zadeklarują bezpośrednie koszty personelu jako koszty jednostkowe obliczone zgodnie z ich zwyczajową praktyką księgowania kosztów, mogą przedłożyć [Komisji] [Agencji] do zatwierdzenia świadectwo kontroli metodyki stwierdzające, że odpowiednie zapisy i dokumenty potwierdzają, że ich praktyka księgowania kosztów spełnia warunki określone w art. 6.2. pkt. A.

Przedmiotem niniejszego zlecenia jest świadectwo kontroli metodyki składające się z dwóch odrębnych dokumentów:

- zakresu wymagań i obowiązków („ZWO”), który ma zostać podpisany przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią] i audytora;

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: [Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.](#)

- niezależnego sprawozdania audytora z faktycznych ustaleń („sprawozdania”) wydanego na papierze firmowym audytora, opatrzonego datą, pieczęcią i podpisanego przez audytora oraz zawierającego: standardowe oświadczenia („oświadczenia”) ocenione i podpisane przez [beneficjenta] [powiązaną osobę третią], uzgodnione procedury („procedury”) przeprowadzone przez audytora oraz standardowe ustalenia faktyczne („ustalenia”) ocenione przez audytora. Oświadczenia, procedury i ustalenia podsumowano w tabeli stanowiącej część sprawozdania.

Informacje przekazywane za pomocą oświadczeń, procedur i ustaleń mają umożliwić Komisji stwierdzenie, czy [beneficjent] [powiązana osoba третия] stosuje zwyczajowe praktyki księgowania kosztów oraz czy praktyki te są odpowiednie, aby zagwarantować, że bezpośrednie koszty personelu zgłoszone na ich podstawie są zgodne z postanowieniami umowy. Komisja wyciąga ze sprawozdania własne wnioski i czerpie z niego wszelkie dodatkowe informacje, jakie uzna za wymagane.

1.2 Obowiązki

Stronami niniejszej umowy są [beneficjent] [powiązana osoba третия] i audytor.

[Beneficjent] [Powiązana osoba третия]:

- ma obowiązek sporządzić sprawozdanie finansowe na potrzeby umowy (umów) („sprawozdanie finansowe”) zgodne z tymi umowami;
- ma obowiązek przedstawić sprawozdanie finansowe audytorowi i umożliwić audytorowi uzgodnienie go z systemem rachunkowości i księgowości [beneficjenta] [powiązanej strony третiej] oraz opartymi na nim zapisami i księgami rachunkowymi. Sprawozdanie finansowe zostanie wykorzystane jako podstawa dla procedur, które audytor przeprowadzi na podstawie niniejszego ZWO;
- ponosi odpowiedzialność za metodykę i za prawidłowość sprawozdania finansowego;
- ponosi odpowiedzialność za zatwierdzanie lub odrzucanie oświadczeń określonych w pozycji „Oświadczenia przedstawiane przez beneficjenta/powiązaną osobę третią” w pierwszej kolumnie tabeli, która stanowi część sprawozdania;
- musi przedstawić audytorowi podpisane i opatrzone datą pismo;
- uznaje, że zdolność audytora do skutecznego przeprowadzenia procedur zależy od zapewnienia przez [beneficjenta] [powiązaną osobę третия] pełnego i swobodnego dostępu do pracowników i ksiąg rachunkowych oraz innych odpowiednich ewidencji [beneficjenta] [powiązanej osoby третiej].

Audytor:

- [Opcja 1, domyślnie: jest uprawniony do wykonywania ustawowych badań dokumentów rachunkowych zgodnie z dyrektywą 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniającą dyrektywę Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylającą dyrektywę Rady 84/253/EWG lub podobnymi przepisami krajowymi].
- [Opcja 2: jeżeli beneficjent lub powiązana osoba третия jest podmiotem, w którym jest niezależny urzędnik publiczny: jest odpowiednio wykwalifikowanym i niezależnym urzędnikiem publicznym, któremu właściwe organy krajowe nadały uprawnienia do dokonywania audytu beneficjenta].
- [Opcja 3: jeżeli beneficjent lub powiązana osoba третия jest organizacją międzynarodową: jest to audytor [wewnętrzny] [zewewnętrzny] zgodnie z wewnętrznym regulaminem i procedurami finansowymi tej organizacji międzynarodowej].

Audytor:

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: [Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.](#)

- musi być niezależny od beneficjenta [*i powiązanej osoby trzeciej*], w szczególności nie może uczestniczyć w przygotowaniu sprawozdania finansowego beneficjenta [*powiązanej osoby trzeciej*];
- musi zaplanować pracę w taki sposób, aby możliwe było przeprowadzenie procedur oraz dokonanie oceny ustaleń;
- musi przestrzegać ustanowionych procedur i obowiązkowego formatu sprawozdania;
- musi wykonać zlecenie zgodnie z niniejszym ZWO;
- musi udokumentować kwestie, które są istotne do celów sprawozdania;
- musi sporządzić sprawozdanie na podstawie zebranego materiału dowodowego;
- musi przedłożyć sprawozdanie [*beneficjentowi*] [*powiązanej osobie trzeciej*].

Komisja określa, jakie procedury należy przeprowadzić oraz jakie ustalenia ma zatwierdzić audytor. Audytor nie odpowiada za ich adekwatność lub zasadność. Ponieważ niniejsze zlecenie nie stanowi zlecenia w zakresie poświadczania wiarygodności, audytor nie przedstawia opinii pokontrolnej ani poświadczania wiarygodności.

1.3 Stosowne normy

Audytor musi przestrzegać niniejszego zakresu wymagań i obowiązków oraz⁵²:

- międzynarodowej normy w zakresie usług pokrewnych („ISRS”) 4400 „Zlecenia dotyczące realizacji uzgodnionych procedur w zakresie informacji finansowych”, wydanej przez Międzynarodową Federację Księgowych (IFAC),
- „Kodeksu etyki zawodowej biegłych rewidentów” wydanego przez IFAC. Chociaż ISRS 4400 stanowi, że niezależność nie jest wymagana w przypadku zleceń dotyczących realizacji uzgodnionych procedur, Komisja wymaga, aby audytor spełniał również wymogi tego kodeksu w zakresie niezależności.

Sprawozdanie audytora musi potwierdzać, że w związku ze sporządzeniem sprawozdania między audytorem a beneficjentem [*i powiązaną osobą trzecią*] nie było konfliktu interesów, który mógłby mieć wpływ na treść sprawozdania, i musi określać — jeśli usługa jest fakturowana — całkowitą wysokość wynagrodzenia wypłaconego audytorowi za sporządzenie sprawozdania.

1.4 Sprawozdawczość

Sprawozdanie musi być sporządzone w języku umowy (zob. art. 20.7 umowy).

Na mocy art. 22 umowy Komisja [*Agencja*], Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych i Trybunał Obrachunkowy mają prawo do przeprowadzenia audytu prac wykonanych w ramach działania, w odniesieniu do których zgłaszane są koszty do zwrotu przez [*Unię Europejską*] [*Euratom*]. Audyt ten obejmuje prace związane z niniejszym zleceniem. Audytor musi zapewnić dostęp do wszystkich dokumentów roboczych związanych z tym zadaniem na żądanie Komisji, [*Agencji*], Europejskiego Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych lub Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

1.5 Termin

---

⁵² Najwyższe organy kontroli stosujące normy INTOSAI mogą realizować procedury zgodnie z odpowiednimi Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli i kodeksem etyki, wydanymi przez INTOSAI zamiast międzynarodowej normy w zakresie usług pokrewnych („ISRS”) 4400 oraz „Kodeksu etyki zawodowej biegłych rewidentów” wydanego przez IFAC;

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Sprawozdanie musi zostać złożone do dnia [dd miesiąc rrrr].

1.6 Pozostałe warunki

[W tej sekcji [beneficjent] [powiązana osoba trzecia] i audytor mogą uzgodnić inne szczegółowe warunki, takie jak wynagrodzenie audytora, odpowiedzialność, prawo właściwe itp. Te szczegółowe warunki nie mogą być sprzeczne z warunkami określonymi powyżej.]

[zarejestrowana nazwa firmy audytorskiej] [zarejestrowana nazwa [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej]]

[imię i nazwisko oraz stanowisko upoważnionego przedstawiciela] [imię i nazwisko oraz stanowisko upoważnionego przedstawiciela]

[dd miesiąc rrrr] [dd miesiąc rrrr]

Podpis audytora Podpis [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej]

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Niezależne sprawozdanie z faktycznych ustaleń w sprawie metodyki w ramach umów o udzielenie dotacji finansowanych w ramach programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020”

(Wydrukowane na papierze firmowym firmy audytorskiej)

Do

[imię i nazwisko osoby (osób) wyznaczonej(-ych) do kontaktów], [stanowisko]

[nazwa [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej]]

[adres]

[dd miesiąc rrrr]

Szanowni Państwo,

jak uzgodniono w zakresie wymagań i obowiązków z dnia [dd miesiąc rrrr]

z [OPCJA 1: [wstawić nazwę beneficjenta] („beneficjent”)] [OPCJA 2: [wstawić nazwę powiązanej osoby trzeciej] („powiązana osoba trzecia”), z osobą trzecią powiązaną z beneficjentem [wstawić nazwę beneficjenta] („beneficjent”),

my

[wpisać nazwę firmy audytorskiej] („audytor”),

z siedzibą w

[dokładny adres/miasto/powiat/województwo/państwo],

reprezentowani przez

[imię i nazwisko oraz stanowisko upoważnionego przedstawiciela],

przeprowadziliśmy uzgodnione procedury („procedury”) i przedstawiamy niniejszym niezależne sprawozdanie z faktycznych ustaleń („sprawozdanie”), dotyczące zwyczajowej praktyki księgowej [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią] przy obliczaniu i deklarowaniu bezpośrednich kosztów personelu zadeklarowanych jako koszty jednostkowe („metodyka”).

Zwrócili się Państwo o przeprowadzenie określonych procedur w związku z umową (umowami) o udzielenie dotacji

[tytuł(-y) i numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji].

Sprawozdanie

Nasze zlecenie zostało wykonane zgodnie z zakresem wymagań i obowiązków („ZWO”) załączonym do niniejszego sprawozdania. Sprawozdanie zawiera: standardowe oświadczenia („oświadczenia”) złożone przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią], przeprowadzone uzgodnione procedury („procedury”) oraz standardowe ustalenia faktyczne („ustalenia”) potwierdzone przez nas.

Zlecenie polegało na przeprowadzeniu procedur oraz dokonaniu oceny ustaleń i wymaganej dokumentacji załączonej do niniejszego sprawozdania, a jego wyniki posłużą Komisji do wyciągnięcia wniosków na temat dopuszczalności metodyki zastosowanej przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią].

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Sprawozdanie dotyczy metodyki stosowanej od dnia [dd miesiąc rrrr]. W przypadku gdy [beneficjent] [powiązana strona trzecia] zmieni stosowaną metodykę, sprawozdanie nie będzie obejmowało sprawozdania finansowego⁵³ złożonego po tej dacie.

Zakres procedur i definicja standardowych oświadczeń i ustaleń zostały określone wyłącznie przez Komisję. Audytor nie odpowiada zatem za ich adekwatność lub zasadność.

Ponieważ przeprowadzone procedury nie mają charakteru audytu ani przeglądu przeprowadzanych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej lub Międzynarodowymi Standardami Usług Przeglądu, nie wydajemy poświadczenia wiarygodności dotyczącego kosztów zadeklarowanych na podstawie metodyki stosowanej przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią]. W przypadku przeprowadzenia przez audytora dodatkowych procedur lub audytu lub przeglądu zgodnie ze wspomnianymi standardami, mógłby on uzyskać wiedzę na temat innych kwestii, które zostałyby wówczas uwzględnione w sprawozdaniu.

Wyjątki

Oprócz wyjątków wymienionych poniżej, [beneficjent] [powiązana osoba trzecia] zgodził(a) się ze standardowymi oświadczeniami i przekazał(a) audytorowi wszystkie dokumenty i informacje księgowe potrzebne audytorowi do przeprowadzenia wymaganych procedur i uzgodnienia standardowych ustaleń.

Wymienić wszelkie wyjątki i podać wszelkie informacje na temat przyczyn i możliwych konsekwencji każdego wyjątku, o ile są znane. Jeżeli wyjątek ma charakter wymierny, należy również podać odpowiednią liczbę.

.....

Wyjaśnienie ewentualnych wyjątków w formie przykładów (które zostaną usunięte ze sprawozdania):

- i. [beneficjent] [powiązana osoba trzecia] nie zgadza się ze standardowym oświadczeniem numer ..., ponieważ...;*
- ii. audytor nie mógł przeprowadzić ustanowionej procedury ..., ponieważ ... (np. ze względu na niemożność uzgodnienia kluczowych informacji bądź brak lub niezgodność danych);*
- iii. audytor nie mógł potwierdzić lub uzgodnić standardowego ustalenia numer ..., ponieważ ...*

Uwagi

Chcielibyśmy dodać następujące uwagi istotne dla właściwego zrozumienia metodyki stosowanej przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią] lub zgłoszonych wyników:

Przykład (który zostanie usunięty ze sprawozdania):

W odniesieniu do metodyki stosowanej do obliczania stawek godzinowych ...

W odniesieniu do standardowego ustalenia 15 należy odnotować, że ...

[Beneficjent] [Powiązana osoba trzecia] wyjaśnił(a) odchylenie od oświadczenia dotyczącego wskaźnika XXIV w kwestii rejestracji czasu pracy personelu niezaangażowanego wyłącznie w realizację działania w następujący sposób: ...

Załączniki

⁵³ Termin „sprawozdanie finansowe” odnosi się w tym kontekście wyłącznie do załącznika 4 do umowy, w którym beneficjent deklaruje koszty w ramach umowy.

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Proszę przekazać audytorowi następujące dokumenty i załączyć je do sprawozdania przy składaniu Komisji niniejszego świadectwa kontroli metodyki:

1. krótki opis metodyki obliczania kosztów personelu, efektywnego czasu pracy oraz stawek godzinowych;
2. krótki opis systemu rejestracji czasu pracy;
3. przykład ewidencji czasu pracy stosowanej przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią];
4. opis uwzględnionych w budżecie lub szacowanych elementów wraz z wyjaśnieniem, dlaczego są one istotne dla obliczenia kosztów personelu, dlaczego są one racjonalne i do jakiego stopnia są oparte na obiektywnych i możliwych do sprawdzenia informacjach;
5. zestawienie stawki godzinowej z bezpośrednimi kosztami personelu zadeklarowanymi przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią] oraz przeliczonymi przez audytora na każdego pracownika objętego próbą (podawanie nazwisk nie jest wymagane);
6. tabelę porównawczą zestawiającą dla każdej osoby wybranej do próby: a) czas zgłoszony przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią] w sprawozdaniu(-ach) finansowym(-ych) i b) czas według ewidencji czasu pracy zweryfikowanej przez audytora;
7. kopię oświadczenia przekazanego audytorowi.

Wykorzystanie niniejszego sprawozdania

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone wyłącznie w celu określonym w pkt 1.1 Uzasadnienie zlecenia.

Sprawozdanie:

- jest poufne i ma zostać przedłożone Komisji przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią] w związku z art. 18.1.2 umowy,
- nie może być wykorzystane przez [beneficjenta] [powiązaną osobę trzecią] ani przez Komisję w żadnym innym celu, ani przekazane żadnym innym stronom,
- może zostać ujawnione przez Komisję wyłącznie upoważnionym stronom, w szczególności Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu,
- odnosi się jedynie do określonej powyżej zwyczajowej praktyki księgowania kosztów i nie stanowi sprawozdania z kontroli sprawozdań finansowych [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej].

Pomiędzy audytorem a beneficjentem [i powiązaną osobą trzecią] nie istnieje konflikt interesów⁵⁴, który mógłby mieć wpływ na sprawozdanie. Całkowita kwota wynagrodzenia wypłaconego audytorowi za opracowanie sprawozdania wyniosła [ ] EUR (w tym [ ] EUR podlegającego odliczeniu podatku VAT).

Pozostajemy do Państwa dyspozycji w razie konieczności omówienia naszego sprawozdania i jesteśmy gotowi przedstawić wszelkie dodatkowe informacje lub zapewnić konieczną pomoc.

⁵⁴ Do konfliktu interesów dochodzi, gdy obiektywizm audytora konieczny do wystawienia świadectwa zostanie faktycznie lub pozornie zagrożony, jeżeli audytor na przykład:

- był zaangażowany w przygotowanie sprawozdania finansowego;
- odniesie bezpośrednie korzyści w przypadku przyjęcia świadectwa;
- jest blisko związany z jakąkolwiek osobą reprezentującą beneficjenta;
- jest dyrektorem, powiernikiem lub partnerem beneficjenta; lub
- znajduje się w innej sytuacji, która zagraża jego niezależności lub zdolności do bezstronnego wystawienia świadectwa.

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

Z poważaniem

[zarejestrowana nazwa firmy audytorskiej]

[imię i nazwisko oraz stanowisko upoważnionego przedstawiciela]

[dd miesiąc rrrr]

Podpis audytora

Oświadczenia składane przez beneficjenta/powiązana osobę trzecią („oświadczenia”), procedury przeprowadzane przez audytora („procedury”) oraz standardowe ustalenia faktyczne („ustalenia”) potwierdzane przez audytora

Komisja zastrzega sobie prawo do przekazania audytorowi wskazówek dotyczących oświadczeń, które mają zostać złożone, procedur do przeprowadzenia i ustaleń, które mają zostać potwierdzone, a także sposobu ich prezentacji. Komisja zastrzega sobie prawo do zmiany oświadczeń, procedur lub ustaleń w drodze pisemnego powiadomienia beneficjenta/powiązanej osoby trzeciej w celu dostosowania procedur do zmian w umowie(-ach) o udzielenie dotacji lub do wszelkich innych okoliczności.

Jeżeli niniejsze świadectwo kontroli metodyki odnosi się do zwyczajowej praktyki księgowej stosowanej przez powiazana osobę trzecią przy obliczaniu i deklarowaniu bezpośrednich kosztów osobowych zadeklarowanych jako koszty jednostkowe, wszelkie poczynione niżej odniesienia do „beneficjenta” są uważane za odniesienia do „powiazanej osoby trzeciej”.

<i>Proszę wyjaśnić wszelkie rozbieżności w głównej części sprawozdania.</i>	
Oświadczenia beneficjenta	Procedury przeprowadzane i ustalenia potwierdzone przez audytora
<p>A. Stosowanie metodyki</p> <p>I. Opisana poniżej praktyka księgowania kosztów jest stosowana od dnia [dd miesiąc rrrr].</p> <p>II. Kolejna planowana zmiana metodyki stosowanej przez beneficjenta zacznie obowiązywać od dnia [dd miesiąc rrrr].</p>	<p>Procedura:</p> <p>✓ Audytor uzgodnił te daty z terminami podanymi w dokumentacji przekazanej przez beneficjenta.</p> <p>Ustalenie faktyczne:</p> <p>1. Daty podane przez beneficjenta są zgodne z dokumentacją.</p>
<p>B. Opis metodyki</p> <p>III. Metodyka obliczania kosztów jednostkowych jest stosowana w sposób spójny i znajduje odzwierciedlenie we właściwych procedurach.</p> <p><i>[Proszę opisać stosowaną przez Państwa podmiot metodykę obliczania kosztów personelu, efektywnego czasu pracy oraz stawek godzinowych, przedstawić ten opis audytorowi i załączyć go do niniejszego świadectwa</i></p> <p><i>[Jeżeli oświadczenie w sekcji „B. Opis metodyki” nie może zostać zatwierdzone przez beneficjenta, lub nie ma zapisu metodyki obliczania kosztów jednostkowych, powinno ono zostać wymienione poniżej i zgłoszone przez audytora jako wyjątek w głównym sprawozdaniu z faktycznych ustaleń:</i></p> <p>- ...]</p>	<p>Procedura:</p> <p>✓ Audytor przeprowadził przegląd opisu, stosownych podręczników lub wewnętrznych wytycznych zawierających opis metodyki.</p> <p>Ustalenie faktyczne:</p> <p>2. Krótki opis był zgodny ze stosownymi podręcznikami, wewnętrznymi wytycznymi lub inną dokumentacją dowodową, których przegląd przeprowadził audytor.</p> <p>3. Metodyka była standardowo stosowana przez beneficjenta w ramach jego zwyczajowych praktyk księgowania kosztów.</p>
<p>C. Koszty personelu</p> <p><u>Zagadnienia ogólne</u></p> <p>IV. Koszty jednostkowe (stawki godzinowe) są ograniczone do wynagrodzeń, w tym również w czasie urlopu rodzicielskiego, składek na ubezpieczenia społeczne, podatków i innych narzutów na wynagrodzenia, jeżeli wynikają z prawa krajowego lub umowy o pracę lub równoważnego</p>	<p>Procedura:</p> <p><i>Audytor dobiera próbę pracowników w celu przeprowadzenia procedur określonych w niniejszej sekcji C i poniższych sekcjach D–F. [Audytor wybrał losowo próbę 10 ekwiwalentów pełnego czasu pracy złożoną z pracowników przydzielonych do realizacji działania (działań). Jeśli do realizacji</i></p>

Proszę wyjaśnić wszelkie rozbieżności w głównej części sprawozdania.	
Oświadczenia beneficjenta	Procedury przeprowadzane i ustalenia potwierdzone przez audytora
<p>aktu zatrudnienia.</p> <p>V. Pracownicy są zatrudnieni bezpośrednio przez beneficjenta zgodnie z prawem krajowym i pracują pod jego wyłącznym nadzorem i na jego wyłączną odpowiedzialność.</p> <p>VI. Wynagrodzenia pracowników beneficjenta są zgodne z jego zwyczajową praktyką. Oznacza to, że koszty personelu są naliczane zgodnie ze zwyczajową polityką płacową beneficjenta (np. polityką wynagrodzeń, rozliczania godzin nadliczbowych, wynagrodzenia zmiennego) i nie stosuje się warunków szczególnych dla pracowników przydzielonych do zadań związanych z Unią Europejską lub Euratomem, o ile nie zostało to wyraźnie przewidziane w umowie(-ach) o udzielenie dotacji.</p> <p>VII. Beneficjent przydziela swoich pracowników do stosownej grupy/kategorii/centrum kosztów do celów obliczania kosztów jednostkowych zgodnie ze zwyczajową praktyką księgowania kosztów.</p> <p>VIII. Koszty personelu są oparte na systemie płacowym i systemie księgowym.</p> <p>IX. Wszelkie wyjątkowe korekty rzeczywistych kosztów personelu wynikające z odpowiednich uwzględnionych w budżecie lub szacowanych elementów były racjonalne i oparte na obiektywnych i możliwych do sprawdzenia informacjach. <i>[Proszę opisać „uwzględnione w budżecie lub szacowane elementy” i ich znaczenie dla kosztów personelu oraz wyjaśnić, dlaczego są racjonalne i oparte na obiektywnych i możliwych do sprawdzenia informacjach; proszę również przedstawić te wyjaśnienia audytorowi i załączyć je do niniejszego świadectwa].</i></p> <p>X. Zgłoszone koszty personelu nie obejmują żadnych z następujących kosztów niekwalifikowalnych: kosztów związanych ze stopą zwrotu z kapitału; zobowiązań i kosztów ich obsługi; rezerw na poczet przyszłych strat lub zobowiązań; należnych odsetek; wątpliwych zobowiązań; strat wynikających z różnic kursowych; opłat bankowych pobieranych przez bank beneficjenta z tytułu realizacji przelewów Komisji/Agencji; nadmiernych lub nieuzasadnionych wydatków; podlegającego odliczeniu podatku VAT lub kosztów poniesionych w okresie zawieszenia realizacji działania.</p> <p>XI. Koszty personelu nie zostały zadeklarowane w ramach innych dotacji UE lub Euratomu (w tym dotacji udzielanych przez państwo członkowskie i finansowanych z budżetu UE oraz dotacji udzielanych przez organy inne niż Komisja/Agencja do celów wykonania budżetu UE).</p>	<p><i>działania (działań) przydzielono mniej niż 10 ekwiwalentów pełnego czasu pracy, audytor dobrał próbę 10 ekwiwalentów pełnego czasu pracy, obejmującą wszystkich pracowników przydzielonych do realizacji działania (działań), uzupełnioną innymi pracownikami niezależnie od ich zadań.].</i> W przypadku tej próby:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ audytor dokonał przeglądu wszystkich dokumentów odnoszących się do kosztów personelu, takich jak umowy o pracę, odcinki płacowe, polityka płacowa (np. polityka wynagrodzeń, rozliczanie godzin nadliczbowych, wynagrodzenia zmienne), księgi rachunkowe i ewidencja listy płac, obowiązujących przepisów krajowych w zakresie podatków, pracy i zabezpieczenia społecznego oraz wszelkich innych dokumentów potwierdzających zgłoszone koszty osobowe; ✓ w szczególności audytor dokonał przeglądu umów o pracę pracowników objętych próbą w celu sprawdzenia, czy: <ol style="list-style-type: none"> i. byli oni zatrudnieni bezpośrednio przez beneficjenta zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi; ii. pracowali pod wyłącznym nadzorem technicznym beneficjenta i na jego wyłączną odpowiedzialność; iii. byli wynagradzani zgodnie ze zwyczajowymi praktykami beneficjenta; iv. zostali przydzieleni do właściwych grup/kategorii/centrów kosztów do celów obliczania kosztów jednostkowych zgodnie ze zwyczajowymi praktykami księgowania kosztów beneficjenta; ✓ audytor sprawdził, czy przy obliczaniu kosztów personelu nie uwzględniono żadnych pozycji niekwalifikowalnych lub kosztów zgłoszonych w innych kategoriach kosztów lub kosztów pokrytych przez inne rodzaje dotacji lub inne dotacje finansowane z

Proszę wyjaśnić wszelkie rozbieżności w głównej części sprawozdania.	
Oświadczenia beneficjenta	Procedury przeprowadzane i ustalenia potwierdzone przez audytora
<p><u>Jeżeli wypłacono dodatkowe wynagrodzenie, o którym mowa w umowie(-ach) o udzielenie dotacji</u></p> <p>XII. Beneficjent jest podmiotem prawnym o charakterze niezarobkowym.</p> <p>XIII. Dodatkowe wynagrodzenie jest częścią zwyczajowo stosowanej przez beneficjenta praktyki w zakresie wynagrodzeń i jest uiszczane w jednolity sposób, w przypadku gdy wymagany jest ten sam rodzaj pracy lub ta sama wiedza.</p> <p>XIV. Kryteria naliczania dodatkowego wynagrodzenia są obiektywne i są standardowo stosowane przez beneficjenta niezależnie od źródła finansowania.</p> <p>XV. Dodatkowe wynagrodzenie włączone do kosztów personelu stosowanych do obliczania stawek godzinowych na potrzeby umowy (umów) o udzielenie dotacji jest ograniczone do 8000 EUR w przeliczeniu na ekwiwalent pełnego czasu pracy (proporcjonalnie zmniejszone, jeśli pracownik nie jest przydzielony wyłącznie do tego działania).</p> <p>[Jeżeli oświadczenie(-a) w sekcji „C. Koszty personelu” nie może (nie mogą) zostać zatwierdzone przez beneficjenta, powinno(-y) zostać wymienione poniżej i zgłoszone przez audytora jako wyjątki w głównym sprawozdaniu z faktycznych ustaleń: - ...]</p>	<p>budżetu Unii Europejskiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ audytor dokonał liczbowego uzgodnienia łącznej kwoty kosztów osobowych wykorzystanych do obliczenia kosztu jednostkowego z łączną kwotą kosztów osobowych zarejestrowanych w ustawowym sprawozdaniu finansowym i systemie płacowym; ✓ w zakresie, w jakim rzeczywiste koszty personelu zostały skorygowane na podstawie uwzględnionych w budżecie lub szacowanych elementów, audytor starannie zbadał te elementy i sprawdził źródła informacji w celu potwierdzenia, czy odpowiadają one obiektywnym i możliwym do sprawdzenia informacjom; ✓ jeżeli został złożony wniosek o przyznanie dodatkowego wynagrodzenia, audytor sprawdził, czy beneficjent jest podmiotem prawnym o charakterze niezarobkowym, czy kwota została ograniczona do 8000 EUR w przeliczeniu na ekwiwalent pełnego czasu pracy, oraz czy została proporcjonalnie zmniejszona w przypadku pracowników nieprzydzielonych wyłącznie do realizacji tego działania (działań); ✓ audytor ponownie obliczył koszty personelu w odniesieniu do pracowników objętych próbą. <p>Ustalenie faktyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Wszystkie składniki wynagrodzenia, które zostały zgłoszone jako koszty personelu, są poparte odpowiednią dokumentacją. 5. Pracownicy objęci próbą byli zatrudnieni bezpośrednio przez beneficjenta zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi i pracowali pod jego wyłącznym nadzorem i na jego wyłączną odpowiedzialność. 6. Ich umowy o pracę są zgodne ze zwyczajową polityką beneficjenta. 7. Koszty personelu zostały należycie udokumentowane i obejmują wyłącznie wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne (składki

Proszę wyjaśnić wszelkie rozbieżności w głównej części sprawozdania.	
Oświadczenia beneficjenta	Procedury przeprowadzane i ustalenia potwierdzone przez audytora
	<p>emerytalne, ubezpieczenie zdrowotne, składki na fundusz dla bezrobotnych itp.), podatki i inne koszty ustawowe wchodzące w skład wynagrodzeń (płatne urlopy, trzynaste pensje itp.).</p> <p>8. Łączne kwoty wykorzystane do obliczenia kosztów jednostkowych personelu są zgodne z kosztami zapisanymi w ewidencji listy płac i w księgach rachunkowych.</p> <p>9. W zakresie, w jakim rzeczywiste koszty personelu zostały skorygowane na podstawie uwzględnionych w budżecie lub szacowanych elementów, elementy te były istotne dla obliczenia kosztów personelu, racjonalne i odpowiadały obiektywnym i możliwym do sprawdzenia informacjom. Wykorzystano następujące uwzględnione w budżecie lub szacowane elementy: – (podać elementy i ich wartości).</p> <p>10. Koszty personelu nie obejmowały niekwalifikowalnych elementów.</p> <p>11. Przy wypłacie dodatkowego wynagrodzenia szczegółowe warunki kwalifikowalności zostały spełnione: a) beneficjent jest zarejestrowany w umowach o udzielenie dotacji jako podmiot prawny o charakterze niezarobkowym; b) zostało ono wypłacone zgodnie z obiektywnymi kryteriami standardowo stosowanymi niezależnie od źródła finansowania i c) wynagrodzenie jest ograniczone do 8000 EUR w przeliczeniu na ekwiwalent pełnego czasu pracy (lub do proporcjonalnego odsetka kwoty, jeśli dana osoba nie pracowała przy realizacji działania w pełnym wymiarze czasu pracy w ciągu danego roku lub nie pracowała wyłącznie przy realizacji działania).</p>
<p>D. Efektywny czas pracy</p> <p>XVI. Zastosowana liczba godzin efektywnego czasu pracy na jednego pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy równa jest [niepotrzebne skreślić]:</p> <p>A. 1720 godzinom rocznego efektywnego czasu pracy na jednego pracownika pracującego w pełnym wymiarze czasu pracy (lub odpowiedni proporcjonalny odsetek w przypadku osób</p>	<p>Procedura (na podstawie tej samej próby jak w sekcji C: Koszty personelu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Audytor sprawdził, czy zastosowana liczba godzin efektywnego czasu pracy jest zgodna z metodą A, B lub C. ✓ Audytor sprawdził, czy liczba godzin efektywnego czasu pracy na jednego pracownika zatrudnionego w pełnym

Proszę wyjaśnić wszelkie rozbieżności w głównej części sprawozdania.	
Oświadczenia beneficjenta	Procedury przeprowadzane i ustalenia potwierdzone przez audytora
<p>pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy);</p> <p>B. łącznej liczbie godzin przepracowanych przez daną osobę w danym roku na rzecz beneficjenta;</p> <p>C. standardowej rocznej liczbie godzin zazwyczaj stosowanej przez beneficjenta w odniesieniu do jego personelu, zgodnie z jego zwyczajową praktyką księgowania kosztów. Liczba ta musi wynosić co najmniej 90 % standardowych godzin rocznego czasu pracy.</p> <p><u>Jeżeli stosowana jest metoda B</u></p> <p>XVII. Łączną liczbę przepracowanych godzin oblicza się w następujący sposób: godziny rocznego czasu pracy danej osoby zgodnie z umową o pracę, obowiązującym układem zbiorowym lub przepisami krajowymi, powiększone o przepracowane godziny nadliczbowe, pomniejszone o nieobecności (takie jak zwolnienie chorobowe i urlop okolicznościowy).</p> <p>XVIII. „Godziny rocznego czasu pracy” są godzinami, podczas których pracownicy muszą pracować, są do dyspozycji pracodawcy oraz wypełniają swe czynności lub obowiązki wynikające z umowy o pracę, obowiązującego układu zbiorowego lub przepisów krajowych dotyczących czasu pracy.</p> <p>XIX. Umowa o pracę (obowiązujący układ zbiorowy lub przepisy krajowe dotyczące czasu pracy) określa czas pracy umożliwiający obliczenie godzin rocznego czasu pracy.</p> <p><u>Jeżeli stosowana jest metoda C</u></p> <p>XX. Standardowa liczba godzin rocznego efektywnego czasu pracy jest równa ekwiwalentowi pełnego czasu pracy; w przypadku pracowników nieprzydzielonych wyłącznie do realizacji działania (działań) liczba ta jest proporcjonalnie zmniejszana.</p> <p>XXI. Liczba godzin rocznego efektywnego czasu pracy, na której opiera się stawka godzinowa (i) odpowiada zwyczajowej praktyce księgowej beneficjenta; (ii) wynosi co najmniej 90 % standardowej liczby godzin rocznego czasu pracy.</p> <p>XXII. Standardowe godziny czasu pracy są to godziny, w czasie których pracownicy są do dyspozycji beneficjenta i wykonują obowiązki określone w odpowiedniej umowie o pracę, układzie zbiorowym lub krajowym prawie pracy. Liczba standardowych godzin rocznego czasu pracy, którą zgłasza beneficjent, jest poparta umowami o pracę, przepisami krajowymi i inną dokumentacją</p>	<p>wymiarze czasu pracy jest prawidłowa i czy została proporcjonalnie zmniejszona w odniesieniu do pracowników nieprzydzielonych wyłącznie do realizacji działania (działań).</p> <p>✓ Jeżeli stosowana jest metoda B, audytor sprawdził wszelkie stosowne dokumenty, przepisy krajowe, układy zbiorowe i umowy, aby (i) skontrolować sposób, w jaki określono łączną liczbę przepracowanych godzin, i (ii) stwierdzić, czy w umowie określono godziny rocznego czasu pracy.</p> <p>✓ Jeżeli stosowana jest metoda C, audytor sprawdził wszelkie stosowne dokumenty, przepisy krajowe, układy zbiorowe i umowy, aby ocenić sposób, w jaki obliczono standardową liczbę godzin rocznego czasu pracy, a także sprawdził, czy liczba godzin rocznego efektywnego czasu pracy zastosowana do tych obliczeń wynosiła co najmniej 90 % standardowej liczby godzin rocznego czasu pracy.</p> <p>Ustalenie faktyczne:</p> <p><u>Zagadnienia ogólne</u></p> <p>12. Beneficjent zastosował liczbę godzin efektywnego czasu pracy zgodnie z metodą A lub B wyszczególnioną w kolumnie po lewej stronie.</p> <p>13. Liczba godzin rocznego efektywnego czasu pracy na jednego pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy była prawidłowa i została proporcjonalnie obniżona w przypadku pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy lub niepracujących wyłącznie przy realizacji działania.</p> <p><u>Jeżeli stosowana jest metoda B</u></p> <p>14. Liczba „godzin rocznego czasu pracy”, godzin nadliczbowych i nieobecności była możliwa do zweryfikowania na podstawie dokumentów dostarczonych przez beneficjenta, a wyliczenie łącznej liczby przepracowanych godzin jest prawidłowe.</p> <p>15. W umowie określono czas pracy, co</p>

Proszę wyjaśnić wszelkie rozbieżności w głównej części sprawozdania.	
Oświadczenia beneficjenta	Procedury przeprowadzane i ustalenia potwierdzone przez audytora
<p>poświadczającą.</p> <p>[Jeżeli oświadczenie(-a) w sekcji „D. Godziny efektywnego czasu pracy” nie może (mogą) zostać zatwierdzone przez beneficjenta, powinno(-y) zostać wymienione poniżej i zgłoszone przez audytora jako wyjątki: - ...]</p>	<p>umożliwia obliczenie godzin rocznego czasu pracy.</p> <p><u>Jeżeli stosowana jest metoda C</u></p> <p>16. Wyliczenie liczby godzin rocznego efektywnego czasu pracy odpowiadało zwyczajowo stosowanej przez beneficjenta praktyce księgowania kosztów.</p> <p>17. Wyliczenie liczby standardowych godzin rocznego czasu pracy zostało potwierdzone dokumentami przedstawionymi przez beneficjenta.</p> <p>18. Liczba godzin rocznego efektywnego czasu pracy wykorzystana do obliczenia stawki godzinowej wynosiła co najmniej 90% liczby godzin rocznego czasu pracy.</p>
<p>E. Stawki godzinowe</p> <p>Stawki godzinowe są prawidłowe, ponieważ:</p> <p>XXIII. stawki godzinowe zostały prawidłowo obliczone, gdyż są ilorazem rocznych kosztów personelu przez liczbę godzin efektywnego czasu pracy w danym roku w danej grupie (np. kategorii pracowników, w danym dziale lub centrum kosztów w zależności od zastosowanej metodyki), a także są zgodne z oświadczeniami złożonymi w sekcjach C i D powyżej.</p> <p>[Jeżeli oświadczenie w sekcji „E. Stawki godzinowe” nie może zostać zatwierdzone przez beneficjenta, powinno zostać wymienione poniżej i zgłoszone przez audytora jako wyjątek: - ...]</p>	<p>Procedura</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Audytor otrzymał wykaz wszystkich stawek osobowych obliczonych przez beneficjenta zgodnie z zastosowaną metodyką. ✓ Audytor otrzymał wykaz wszystkich stosowanych pracowników, na podstawie którego obliczane są stawki osobowe. <p>W odniesieniu do losowo dobranej próby 10 ekwiwalentów pełnego czasu pracy (ta sama próba, co w sekcji C: Koszty personelu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Audytor ponownie obliczył stawki godzinowe. ✓ Audytor sprawdził, czy zastosowana metodyka odpowiada zwyczajowej praktyce księgowej organizacji i czy jest stosowana konsekwentnie w odniesieniu do wszystkich działań organizacji na podstawie obiektywnych kryteriów, niezależnie od źródła finansowania. <p>Ustalenie faktyczne:</p> <p>19. W wyniku ponownego obliczenia stawki godzinowej w odniesieniu do pracowników objętych próbą nie stwierdzono rozbieżności.</p>
<p>F. Rejestracja czasu pracy</p> <p>XXIV. W odniesieniu do wszystkich osób niezaangażowanych wyłącznie w realizację jednego z działań w ramach programu „Horyzont 2020” stosuje</p>	<p>Procedura</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Audytor zbadał krótki opis, wszystkie stosowne podręczniki lub wewnętrzne wytyczne zawierające opis metodyki

<i>Proszę wyjaśnić wszelkie rozbieżności w głównej części sprawozdania.</i>	
Oświadczenia beneficjenta	Procedury przeprowadzane i ustalenia potwierdzone przez audytora
<p>się rejestrację czasu pracy. Co najmniej wszystkie godziny przepracowane w związku z umową(-ami) o udzielenie dotacji są rejestrowane codziennie/co tydzień/co miesiąc [niepotrzebne skreślić] w formie papierowej/elektronicznej[niepotrzebne skreślić].</p> <p>XXV. W przypadku osób zaangażowanych wyłącznie w realizację jednego z działań w ramach programu „Horyzont 2020” beneficjent podpisał oświadczenie w tej sprawie albo wprowadził ustalenia dotyczące rejestrowania czasu pracy.</p> <p>XXVI. Ewidencja czasu pracy była podpisywana przez zainteresowane osoby (w wersji papierowej lub elektronicznej) i zatwierdzana przez bezpośrednich przełożonych lub przełożonych w ramach danego działania co najmniej raz w miesiącu.</p> <p>XXVII. Wprowadzono środki, aby zapobiec sytuacjom, w których pracownicy:</p> <ol style="list-style-type: none"> rejestrowaliby dwukrotnie te same godziny pracy, rejestrowaliby godziny pracy w okresach nieobecności (np. podczas dni wolnych, urlopów chorobowych), rejestrowaliby liczbę godzin większą niż liczba godzin rocznego efektywnego czasu pracy stosowana do obliczania stawek godzinowych, oraz rejestrowaliby godziny przepracowane poza okresem realizacji działania. <p>XXVIII. Nie zarejestrowano czasu pracy poza okresem realizacji działania.</p> <p>XXIX. Nie zgłoszono liczby godzin większej niż liczba godzin efektywnego czasu pracy stosowana do obliczania stawek godzinowych personelu.</p> <p><i>[Proszę przedstawić audytorowi krótki opis systemu rejestracji czasu pracy oraz środków stosowanych w celu zapewnienia jego wiarygodności i załączyć ten opis do niniejszego świadectwa⁵⁵].</i></p>	<p>rejestrowania czasu pracy.</p> <p>Audytor zbadał ewidencję czasu pracy w odniesieniu do losowo dobranej próby 10 ekwiwalentów pełnego czasu pracy, o której mowa w sekcji C: Koszty personelu, a w szczególności sprawdził:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ czy ewidencja czasu pracy jest dostępna w odniesieniu do wszystkich osób niezaangażowanych wyłącznie w realizację działania; ✓ czy ewidencja czasu pracy jest dostępna w odniesieniu do osób pracujących wyłącznie przy realizacji działania w ramach programu „Horyzont 2020” lub, ewentualnie, czy beneficjent podpisał w ich przypadku oświadczenie, że pracowały one wyłącznie przy realizacji działania w ramach programu „Horyzont 2020”; ✓ czy ewidencja czasu pracy została podpisana i zatwierdzona w odpowiednim czasie i czy wszystkie minimalne wymagania zostały spełnione; ✓ czy pracownicy pracowali przy realizacji działania w zadeklarowanych okresach; ✓ czy nie zgłoszono liczby godzin większej niż liczba godzin efektywnego czasu pracy stosowana do obliczania stawek godzinowych personelu; ✓ czy wprowadzono kontrole wewnętrzne w celu zapobiegania sytuacjom, w których czas pracy jest rejestrowany dwukrotnie, w okresach nieobecności z powodu urlopu lub podczas zwolnienia chorobowego; czy nie zgłoszono większej rocznej liczby godzin na osobę w odniesieniu do działań w ramach programu

⁵⁵ Opis systemu rejestracji czasu pracy musi zawierać między innymi informacje o zawartości ewidencji czasu pracy, jej zakresie (pełna rejestracja czasu pracy lub dotycząca tylko działania, dla wszystkich pracowników lub tylko dla personelu zaangażowanego w działania w ramach programu „Horyzont 2020”), jej poziomie szczegółowości (czy podaje się czas wykonania poszczególnych zadań), jej formie, okresach rejestracji czasu pracy i zatwierdzaniu (system papierowy lub komputerowy; rejestracja codziennie, cotygodniowo lub comiesięcznie; osoby podpisujące i zatwierdzające), kontrolach stosowanych w celu zapobiegania podwójnemu naliczaniu czasu lub zapewnienia spójności z ewidencją kadrową dotyczącą

Proszę wyjaśnić wszelkie rozbieżności w głównej części sprawozdania.	
Oświadczenia beneficjenta	Procedury przeprowadzane i ustalenia potwierdzone przez audytora
<p>[Jeżeli oświadczenie(-a) w sekcji „F. Rejestracja czasu pracy” nie może (mogą) zostać zatwierdzone przez beneficjenta, powinno(-y) zostać wymienione poniżej i zgłoszone przez audytora jako wyjątki: - ...]</p>	<p>„Horyzont 2020” niż wynosi liczba godzin rocznego efektywnego czasu pracy zastosowana do obliczenia stawek godzinowych; czy nie zarejestrowano czasu pracy poza okresem realizacji działania.</p> <p>✓ Audytor przeprowadził kontrolę krzyżową informacji z ewidencją kadrową w celu sprawdzenia ich spójności i upewnienia się, czy kontrole wewnętrzne były skuteczne. Ponadto audytor sprawdził, czy nie rozliczono większej rocznej liczby godzin na osobę w odniesieniu do działań w ramach programu „Horyzont 2020” niż wynosi liczba godzin rocznego efektywnego czasu pracy stosowana do obliczania stawek godzinowych oraz sprawdził, czy w odniesieniu do działania nie rozliczono czasu przepracowanego poza okresem realizacji działania.</p> <p>Ustalenie faktyczne:</p> <p>20. Krótki opis, podręczniki lub wewnętrzne wytyczne dotyczące rejestracji czasu pracy przedstawione przez beneficjenta były spójne ze sprawozdaniami/ewidencją kierownictwa oraz innymi dokumentami poddanymi przeglądowi i były standardowo stosowane przez beneficjenta przy sporządzaniu sprawozdania finansowego.</p> <p>21. W przypadku pracowników objętych próbą losową rejestrowano czas pracy lub, w przypadku pracowników pracujących wyłącznie przy realizacji działania, dostępne jest podpisane oświadczenie albo ewidencja czasu pracy.</p> <p>22. W przypadku pracowników objętych próbą losową ewidencja czasu pracy została podpisana w odpowiednim czasie przez pracownika i bezpośredniego przełożonego/przełożonego w ramach danego działania.</p> <p>23. Czas pracy zgłoszony w odniesieniu do działania pokrywa się ze</p>

np. nieobecności i podróży służbowych, a także o przepływie informacji wykorzystywanych do sporządzania sprawozdania finansowego.

Numer(-y) umowy (umów) o udzielenie dotacji: [wstawić numery i akronimy]

H2020 Wzór umowy o udzielenie dotacji: Ogólny wzór umowy o udzielenie dotacji więcej niż jednemu beneficjentowi: grudzień 2013 r.

<i>Proszę wyjaśnić wszelkie rozbieżności w głównej części sprawozdania.</i>	
Oświadczenia beneficjenta	Procedury przeprowadzane i ustalenia potwierdzone przez audytora
	<p>zgłoszonymi okresami.</p> <p>24. Nie zgłoszono liczby godzin większej niż liczba godzin efektywnego czasu pracy stosowana do obliczania stawek godzinowych personelu.</p> <p>25. Istnieje dowód, że beneficjent sprawdził, czy czas pracy nie został zgłoszony dwukrotnie, że jest on zgodny z ewidencją nieobecności i liczbą godzin rocznego efektywnego czasu pracy oraz czy nie zgłoszono czasu pracy poza okresem realizacji działania.</p> <p>26. Zgłoszony czas pracy pokrywa się z czasem zarejestrowanym przez dział kadr.</p>

[oficjalna nazwa[beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej]]

[imię i nazwisko oraz stanowisko upoważnionego przedstawiciela]

[dd miesiąc rrrr]

<Podpis [beneficjenta] [powiązanej osoby trzeciej]>

[oficjalna nazwa audytora]

[imię i nazwisko oraz stanowisko upoważnionego przedstawiciela]

[dd miesiąc rrrr]

<Podpis audytora>